הבשורה על־פי מתי

1 לפניכם ספר קורות חייו של ישוע המשיח, אשר
מוצאו מיוחס לדוד המלך ולאברהם אבינו: 2
אברהם היה אביו של יצחק; יצחק היה אביו של
יעקב; יעקב היה אביהם של יהודה ואחיו;
3 יהודה היה אביהם של פרץ וזרח (אמם הייתה
תמר;) פרץ היה אביו של חצרון; חצרון היה אביו
של רם;
4 רם היה אביו של עמינדב; עמינדב היה אביו של
נחשון; נחשון היה אביו של שלמון;
5 שלמון היה אביו של בועז (אמו הייתה רחב;) בועז
היה אביו של עובד (אמו הייתה רות;) עובד היה
אביו של ישי;
6 ישי היה אביו של דוד המלך; דוד היה אביו של
שלמה (אמו הייתה אלמנתו של אוריה החתי.)

7 שלמה היה אביו של רחבעם; רחבעם היה אביו של
אביה; אביה היה אביו של אסא;
8 אסא היה אביו של יהושפט; יהושפט היה אביו של
יורם; יורם היה אביו של עוזיה;
9 עוזיה היה אביו של יותם; יותם היה אביו של אחז;
אחז היה אביו של חזקיה;

10 חזקיה היה אביו של מנשה; מנשה היה אביו של
אמון; אמון היה אביו של יאשיה; 11
יאשיה היה אביהם של יכניה ואחיו)שנולדו בזמן
גלות בבל.(

12 לאחר הגלות לבבל:
יכניה היה אביו של שאלתיאל; שאלתיאל היה אביו
של זרובבל; 13
זרובבל היה אביו של אביהוד; אביהוד היה אביו
של אליקים; אליקים היה אביו של עזור;

14 עזור היה אביו של צדוק; צדוק היה אביו של יכין;
יכין היה אביו של אליהוד;

15 אליהוד היה אביו של אלעזר; אלעזר היה אביו
של מתן; מתן היה אביו של יעקב;

16 יעקב היה אביו של יוסף)שהיה בעלה של מרים,
אמו של ישוע המשיח.(

17 אם כן, ארבעה־עשר דורות חלפו מאברהם אבינו
ועד דוד המלך, ארבעה־עשר דורות מאז דוד המלך
ועד גלות בבל וארבעה־עשר דורות מגלות בבל עד
המשיח.

18 זהו סיפור הולדתו של ישוע המשיח: אמו מרים
הייתה מאורסת ליוסף, אולם עוד כשהייתה בתולה
הרתה מרוח הקודש. 19 יוסף ארוסה, שהיה איש ישר
וערכי, החליט משום כך לבטל את האירוסין, אולם
בחר לעשות זאת בסתר, כי לא רצה לבייש את מרים
בציבור.

[20] לאחר שהחליט יוסף לגרש את מרים נגלה אליו בחלום מלאך ה׳ ואמר: ״יוסף בן־דוד, אל תהסס להתחתן עם מרים, כי התינוק שבבטנה נוצר מרוח הקודש! [21] מרים תלד בן, ועליך לקרוא לו ׳ישוע׳)כלומר, מושיע,(כי הוא יושיע את בני־עמו מחטאיהם.״ [22] לידתו של ישוע קיימה את מה שאמר אלוהים באמצאות נביאיו:* [23] ״הנה העלמה הרה ויולדת בן, וקראת שמו עמנו אל.״ [24]

כשיוסף התעורר, הוא עשה מה שציווה עליו המלאך והתחתן עם מרים. [25] אולם מרים נשארה בתולה עד שנולד בנה, ויוסף קרא לו ״ישוע״.

2

[1] ישוע נולד בעיר בית־לחם שבאזור יהודה, בימי המלך הורדוס. זמן קצר לאחר לידתו, הופיעו בירושלים מספר חוזי־כוכבים שבאו מארץ רחוקה במזרח, ושאלו: [2] ״היכן התינוק שנועד להיות מלך היהודים? ראינו את כוכבו במזרח ובאנו להשתחוות לו.״

[3] הורדוס נבהל מאוד משאלתם, וכמוהו נבהלו כל אנשי ירושלים. [4] הוא כינס את מנהיגי היהודים ושאל אותם: ״האם אמרו לנו הנביאים היכן ייוולד המשיח?״

[5] ענו לו: ״כן, בבית לחם. הרי מיכה הנביא אמר:* [6] ׳ואתה, בית־לחם בארץ יהודה, אינך צעיר

---

* 1:22 22.1 א 22 ישעיהו ז 14

* 2:5 5.2 ב 5 מיכה ה 1

באלופי יהודה, כי ממך יצא מושל אשר ירעה את־עמי
ישראל‘.“

[7] הורדוס הזמין את חוזי־הכוכבים לפגישה סודית,
ושאל אותם מתי בדיוק ראו לראשונה את הכוכב. [8]
לאחר מכן אמר להם: ”לכו לבית־לחם וחפשו את
הילד. כשתמצאו אותו, שובו אלי והודיעו לי זאת, כדי
שאוכל גם אני ללכת להשתחוות לו.“

[9] לאחר הפגישה עם המלך יצאו חוזי־הכוכבים
לדרך, ולפתע הכוכב שראו במזרח הופיע לנגד
עיניהם. הם הלכו בעקבות הכוכב עד שנעמד בדיוק
מעל המקום שבו היה התינוק. [10] הם שמחו מאוד.

[11] כשנכנסו חוזי־הכוכבים אל הבית שבו היה התינוק
ומרים אמו, נפלו לפניו, השתחוו לו, ולאחר מכן פתחו
את חבילותיהם ונתנו לו מתנות: זהב, לבונה ומור.

[12] בינתיים הזהיר אותם אלוהים בחלום שלא לחזור
אל הורדוס, ומשום כך שבו חוזי־הכוכבים לארצם
בדרך אחרת.

[13] לאחר שעזבו, נגלה מלאך ה׳ ליוסף בחלום ואמר:
”קום, ברח למצרים עם התינוק ועם אמו, והישאר שם
עד שאומר לך לחזור, כי הורדוס רוצה להרוג את
הילד.“ [14] באותו לילה יצא יוסף עם מרים ועם הילד
למצרים, [15] ונשאר אתם שם עד מותו של הורדוס. כך
התקיימה הנבואה:[†] ”וממצרים קראתי לבני.“

[†] 2:15 15.2 ב 15 הושע יא 1

16 כשהורדוס הבין שחוזי־הכוכבים התחמקו ממנו,
הוא מאוד כעס. הוא שלח חיילים לבית־לחם וציווה
עליהם להרוג כל ילד זכר עד גיל שנתיים (כי החוזים
סיפרו לו שראו את הכוכב כשנתיים קודם לכן,) בבית
לחם עצמה ובכל כפרי הסביבה. 17 מעשה אכזרי זה
של הורדוס קיים את הנבואה של ירמיהו:‡

18 ”קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים,
רחל מבכה על בניה,
מאנה להינחם על בניה כי איננו.“

19 לאחר מותו של הורדוס נגלה מלאך ה׳ בחלום
ליוסף במצרים, ואמר לו: 20 ”קום, קח את התינוק ואת
אמו לישראל, כי אלה שרצו להרוג את הילד כבר
מתו.“ 21 יוסף לקח את ישוע ואת מרים ויצא אתם בדרך
לישראל. 22
בהיותם בדרך שמעו שהמלך החדש אינו אלא
ארכילאוס, בנו של הורדוס, ופחדו מאוד. בחלום נוסף
יוסף הוזהר שלא להתיישב ביהודה, אז הם המשיכו
לגליל 23 והשתקעו בנצרת. זה קרה כדי לקיים את
דברי הנביאים שכינו אותו ”נצרי“.§

3

1 בימים ההם, כשישוע והוריו גרו בנצרת, החל יוחנן
המטביל להטיף במדבר יהודה. 2 ”חיזרו בתשובה!“ קרא
יוחנן. ”שובו אל ה׳ כי מלכות השמים קרובה!“

---

‡ 2:17 17.2 ב 17 ירמיהו לא 15 § 2:23 23.2 ב 23 5 ראה: ישעיהו יא 1

3 ישעיהו הנביא ניבא על פעילותו של יוחנן כשאמר:*
”קול קורא במדבר פנו דרך ה׳, ישרו מסילותיו.“

4 בגדיו היו עשויים שער גמלים והייתה לו חגורת עור;
הוא נהג לאכול ארבה ודבש־בר. 5 אנשים
מירושלים, עמק־הירדן וכל אזור יהודה יצאו למדבר
כדי לשמוע את דבריו, 6 ולאחר שהתוודו על חטאיהם,
יוחנן הטביל אותם בנהר הירדן.

7 אולם כשראה יוחנן שפרושים וצדוקים רבים
באים להיטבל, הוא דחה אותם. ”בני נחשים אתם!“
אמר להם יוחנן. ”מי אמר לכם שתוכלו להימלט
מהעונש שה׳ עתיד להביא עליכם? 8 לפני שתיטבלו
אתם חייבים להוכיח במעשים שבאמת התחרטתם על
חטאיכם. 9 אל תחשבו בלבכם: ’אלוהים לא יעניש
אותנו כי אנחנו יהודים, בני אברהם‘. הרי אלוהים יכול
לעשות מהאבנים האלה בנים לאברהם!

10 ”כבר עכשיו מוכן גרזן המשפט של אלוהים לכרות
כל עץ חסר תועלת שאינו נושא פרי. עצים חסרי תועלת
ייכרתו ויישרפו!

11 ”אני כרגע מטביל במים את אלה שבאמת
מתחרטים על מעשיהם הרעים, אולם בקרוב יבוא אדם
גדול ונעלה ממני שאני לא ראוי אפילו לשאת את נעליו,
והוא יטביל אתכם ברוח הקודש ובאש. 12 הוא יפריד
בין המוץ לבין גרגירי החיטה – את המוץ ישרוף באש
נצחית, ואילו את החיטה ישמור באסם.“

---

* 3:3 3.3 ג 3 ישעיהו מ 3

[13] באותו זמן בא ישוע מן הגליל אל נהר הירדן, כדי להיטבל על־ידי יוחנן. [14]

יוחנן ניסה לשכנע אותו ואמר: ”אתה צריך להטביל אותי, ולא אני אותך!“

[15] אולם ישוע עמד על דעתו ואמר: ”הטבל אותי, בבקשה. עלי לעשות את כל הדרוש.“ ויוחנן הטביל אותו.

[16] מיד לאחר הטבילה, כשישוע יצא מהמים, השמים נפתחו מעליו והוא ראה את רוח אלוהים יורדת עליו בדמות יונה. [17] קול קרא מהשמים: ”זהו בני אהובי, ובו אני חפץ.“

4

[1] לאחר מכן, הרוח הובילה את ישוע אל המדבר כדי שהשטן ינסה אותו שם. [2] במשך ארבעים יום וארבעים לילה ישוע לא אכל מאומה, ולבסוף היה רעב מאוד. [3]

”אם אתה באמת בן־אלוהים,“ אמר לו השטן, ”צווה על האבנים האלה להפוך לכיכרות לחם!“

[4] ישוע ענה לו: ”לא אצווה זאת, שהרי כתוב בתורה:[*] ’לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה׳.‘ “

[5] לאחר מכן הביא השטן את ישוע לירושלים, העלה אותו על גג בית־המקדש ואמר: [6] ”קפוץ למטה! הרי כתוב בתנ״ך:[†] ’כי מלאכיו יצווה לך... ועל כפיים ישאונך, פן תיגוף באבן רגלך׳.“

---

[*] 4:4 4.4 ד 4 דברים ח 3 [†] 4:6 6.4 ד 6 תהלים צא 11-12

[7] השיב לו ישוע: ”אבל כתוב גם:‡ ’לא תנסה את ה׳ אלוהיך‘.“

[8] לאחר מכן השטן העלה את ישוע על הר מאוד גבוה, הראה לו את כל המדינות המפוארות בעולם ואמר: [9] ”אם רק תכרע ברך ותשתחווה לי, אתן לך את כל אלה!“

[10] ישוע השיב: ”סור ממני, שטן! הרי כתוב: ’לה׳ אלוהיך תשתחווה ואותו לבדו תעבוד‘.“

[11] השטן הרפה ממנו, ומלאכים באו לשרת את ישוע.

[12] כאשר שמע ישוע על זה שיוחנן המטביל נאסר, הוא עזב את ארץ יהודה וחזר לביתו – לנצרת שבגליל. [13] אחר כך ישוע עבר לגור בכפר־נחום שעל שפת הכינרת, באזור שבטי זבולון ונפתלי. [14] כך התקיימה נבואת ישעיהו:§

[15] ”ארצה זבולון וארצה נפתלי,
דרך הים, עבר הירדן, גליל הגויים –
[16] העם ההלכים בחשך ראו אור גדול,
ישבי בארץ צלמוות – אור נ◌ַגהּ עליהם!“

[17] מאותו יום והלאה ישוע התחיל להטיף: ”שובו בתשובה והאמינו בה׳, כי מלכות השמים קרובה!“

[18] יום אחד כשישוע הלך על חוף הכינרת, הוא ראה שני אחים: שמעון)הנקרא גם פטרוס(ואַנְדְּרֵי. השניים ישבו בסירה ודגו בעזרת רשת, כי היו דייגים במקצועם.

---

‡ 4:7 7.4 ד 7 דברים ו 16 § 4:14 14.4 ד 14 ישעיהו ח 23—ט 1

[19] ”בואו אחרי!“ קרא להם ישוע. ”אני אעשה אתכם
לדייגי אדם!“ [20] שני האחים עזבו מיד את הרשתות
שלהם והלכו אחריו.

[21] לא הרחק משם ראה ישוע עוד שני אחים, יעקב
ויוחנן, יושבים בסירה עם אביהם זבדי, ומתקנים את
רשתותיהם הקרועות. ישוע קרא גם להם, [22] והשניים
הפסיקו מיד את עבודתם, עזבו את אביהם והלכו
אחריו.

[23] ישוע הסתובב בכל הגליל ולימד בבתי־הכנסת;
בכל מקום בישר את החדשות הטובות על מלכות
השמיים וריפא כל מיני מחלות. [24] השמועות על
הניסים שחולל פשטו מעבר לגבולות הגליל, וחולים
באו אליו להירפא אפילו מסוריה. הובאו אליו אנשים
אחוזי־שדים, מטורפים ומשותקים, וישוע ריפא את
כולם. [25] לכל מקום שהלך, הלכו אחריו המונים:
מהגליל, מחו״ל, מירושלים, מיהודה ואף מעבר הירדן.

5

[1-2] יום אחד, כשהתאסף סביבו קהל גדול, עלה ישוע
עם תלמידיו על מדרון הגבעה, התיישב שם והחל
ללמד: [3]

”אשרי האנשים המודים בעניותם הרוחנית, כי להם
שייכת מלכות השמים.

[4] אשרי הבוכים והמתאבלים, כי הם ינוחמו.

[5] אשרי הצנועים והענווים, כי העולם כולו שייך להם.

[6] אשרי השואפים בכל לבם לעשות את הטוב והישר,
כי אלוהים ימלא את שאיפתם.

[7] אשרי האדיבים והרחמנים, כי אלוהים יגלה
כלפיהם רחמים.
[8] אשרי האנשים שלבם טהור, כי הם יראו את
אלוהים. [9]
אשרי האנשים הרודפים שלום, כי הם ייקראו
’בני־אלוהים‘.
[10] אשרי הסובלים והנרדפים בגלל עשותם את רצון
ה׳, כי להם שייכת מלכות השמיים. [11]

”אם יקללו אתכם, יעלילו עליכם שקרים וירדפו
אתכם בגלל אמונתכם בי, [12] שמחו מאוד! כן, שמחו
מאוד, כי שכר רב לכם בשמים, וזכרו שכך רדפו גם
את הנביאים!

[13] ”אתם מלח הארץ. מה יקרה לעולם אם תאבדו
את המליחות שלכם? מלח תפל הוא חסר תועלת, ואינו
ראוי אלא שיזרקו וירמסו אותו.

[14] ”אתם אור העולם – בדומה לעיר הבנויה על
הר, אשר כל אחד יכול לראות את אורותיה בלילה.
[16-15] אל תסתירו את אורכם! הניחו לו להאיר לכולם!
תנו לכל אדם לראות את התנהגותכם הטובה, ואז יודו
כולם לאביכם שבשמים.

[17] ”אל תחשבו שבאתי לבטל את תורת משה או את
אזהרותיהם של הנביאים; באתי לקיים ולמלא אותן!
[18] אני אומר לכם בכל הכנות והרצינות: מצוות התורה
תישארנה בתוקף עד שיתקיים הכול. [19] מי שיעבור על
המצווה הקטנה ביותר או שיעודד אחרים לעשות זאת,
הוא יהיה קטן במלכות השמים. ואילו מי שילמד את

תורת ה׳ ואף יקיים את מצוותיה, יהיה גדול במלכות השמים.

20 ”אולם אני מזהיר אתכם: אם לא תהיו טובים יותר מהפרושים והסופרים, לא תוכלו להיכנס למלכות השמיים.

21 ”תורת משה אומרת: ‘לא תרצח‘, והרוצח יחויב לדין. 22 אולם אני אומר לכם שאם אדם אף כועס על אחיו, עליו לעמוד לדין. גם מי שיקרא לחברו ‘אידיוט!‘ עליו לעמוד לדין, ואם יקלל את חברו הריהו בסכנת גיהינום! 23 לכן אם אתה עומד לפני המזבח בבית־המקדש ומביא קורבן לה׳, ולפתע אתה נזכר שלאחד מחבריך יש דבר מה נגדך, 24 השאר את קורבנך לפני המזבח, מהר אל חברך ובקש את סליחתו. לאחר מכן חזור לבית־המקדש והקרב את הקרבן לה׳. 25 התפייס מהר עם אויבך, אחרת יהיה מאוחר מדי והוא יסגירך לידי החוק, ואז ישליכו אותך לכלא – 26 שם תישאר עד שתשלם את האגורה האחרונה!

27 ”תורת משה אומרת: ‘לא תנאף‘. 28 אולם אני אומר לכם: כל מי שמסתכל על אישה בתאווה, כאילו נאף אותה בלבו. 29 משום כך, אם עינך גורמת לך לחשוק ולחמוד, עקור והשלך אותה. מוטב שתאבד חלק מגופך, מאשר שיושלך כל גופך לגיהינום. 30 ואם ידך – ולו גם הימנית – גורמת לך לחטוא, קצץ והשלך אותה! מוטב כך, מאשר למצוא את עצמך בגיהינום.

[31] ”תורת משה אומרת שאם איש רוצה לגרש את
אשתו, עליו לתת לה ספר כריתות, וזה הכל. [32] אולם
אני אומר שאיש המגרש את אשתו מלבד במקרה
שבגדה בו, גורם לכך שתנאף אם תינשא בשנית. גם
מי שיתחתן איתה לאישה נחשב לנואף!

[33] ”התורה אומרת שאם נשבעת, עליך לקיים את
שבועתך. [34] ואילו אני אומר: אל תישבע כלל! אל
תאמר: ’אני נשבע בשמים‘, כי כסא ה׳ נמצא בשמים.
[35] אם אתה נשבע ’בארץ‘, אתה נשבע למעשה בהדום
רגליו של אלוהים. כמו כן אל תישבע ’בירושלים‘, כי
היא ’קרית מלך רב‘.* [36] גם אל תישבע על ראשך, כי
אפילו שערה אחת אין ביכולתך לשנות ללבן או שחור.
[37] אמור פשוט: ’כן‘, או ’לא‘. יותר מזה מן הרע הוא.

[38] ”התורה אומרת ’עין תחת עין, שן תחת שן‘.†
[39] ואילו אני אומר לכם: אל תתקוממו נגד מי שעושה
רע נגדכם. אם מישהו סוטר לך על הלחי, הושט לו גם
את הלחי השנייה. [40] אם דורשים ממך בבית המשפט
לתת את חולצתך, תן להם גם את מעילך. [41] אם חייל
כופה עליך לשאת את תרמילו קילומטר אחד, שא אותו
שני קילומטרים. [42] תן למי שמבקש ממך, ואל תדחה
את מי שרוצה ללוות ממך כסף.

[43] ”שמעתם שנאמר: ’ואהבת לרעך, ושנאת את
אויבך‘. [44] אולם אני אומר: אהבו את אויביכם והתפללו

---

[*] 5:35 35.5 ה 35 תהלים מח 3 [†] 5:38 38.5 ה 38 שמות כא 24, ויקרא
כד 20

בעד אלה שרודפים אתכם, [45] כי כך תהיו בנים לאביכם שבשמים. שהרי אלוהים נותן את אור השמש גם לטובים וגם לרעים, ואף את הגשם הוא מוריד על צדיקים ועל רשעים כאחד. [46] אם אתם אוהבים רק את אלה שאוהבים אתכם, מה מיוחד בכך? גם הפושעים נוהגים כך! [47] ואם אתם חברים רק לחבריכם, במה שונים אתם מכל האחרים? הלא גם עובדי אלילים נוהגים כך! [48] שאפו להיות שלמים כשם שאביכם שבשמים שלם.“

6

[1] ”היזהרו שלא תעשו את מעשיכם הטובים לפני כולם, כדי שכולם יראו ויכבדו אתכם, כי ככה אין לכם שכר מאביכם שבשמים. [2] אם אתה נותן נדבה, אל תספר על כך לכולם, כפי שעושים הצבועים. הם אף תוקעים בשופר בבית־הכנסת לכבוד זה, כדי שכולם יעריצו את צדקנותם. אני אומר לכם: הם יקבלו את מה שמגיע להם. [3] אם אתה נותן נדבה, עשה זאת בסתר
– אל תספר לידך השמאלית מה שעושה ידך הימנית.
[4] ואז אביכם שבשמים, הרואה במסתרים, יגמול לכם.

[5] ”כשאתם מתפללים, אל תנהגו כמו הצבועים, המתפללים בפינות רחוב ובבית־הכנסת כדי שכולם יראו אותם. אני אומר לכם: שכרם אתם. [6] כשאתם מתפללים, היכנסו לחדר לבד, נעלו את הדלת והתפללו בסתר אל אביכם. ואז אביכם שבשמים, הרואה את הנעשה במסתרים, ייתן לכם שכר בגלוי.

8-7 ”אל תחזרו שוב ושוב על אותה תפילה, כפי
שנוהגים עובדי האלילים. הם חושבים שיקבלו תשובה
רק אם יחזרו על תפילתם פעמים רבות. זכרו: אביכם
יודע מה שאתם צריכים לפני שאתם מבקשים זאת ממנו!

9 לכן התפללו כך:
‘אבינו שבשמים, יתקדש שמך.

10 תבוא מלכותך,
שרצונך ייעשה בארץ כמו בשמים.

11 ספק לנו מדי יום את המזון הדרוש לנו.

12 אנא סלח לנו על חטאינו, כשם שאנו סולחים לאלה
שחטאו נגדנו.

13 עזור לנו לעמוד נגד פיתויים וניסיונות,
והצל אותנו מכל רע
)כי שלך המלכות, הכוח והתפארת לעולמי
עולמים. אמן.‘(

14 ”אביכם שבשמים יסלח לכם אם תסלחו גם אתם
לאלה שחוטאים נגדכם. 15 אם לא תהיו מוכנים לסלוח
להם, לא יסלח ה׳ גם לכם על חטאיכם.

16 ”כאשר אתם צמים, אל תפגינו זאת לפני כולם, כפי
שעושים הצבועים. הם מנסים להראות עצובים ושהם
בצום. הם יקבלו את מה שמגיע להם. 17 אך
אתם, כאשר אתם צמים, סדרו וטפחו את מראכם, 18
כדי שאיש לא יחשוב שאתם רעבים – מלבד אביכם
שבשמים הרואה במסתרים, והוא ייתן לכם את השכר
המגיע לכם.

19 ”אל תצברו לכם רכוש בארץ, במקום שהוא עלול
להחליד, להירקב או להיגנב. 20 צברו את רכושכם

בשמים, כי שם הוא בטוח מפני גנבה ולא יאבד את
ערכו לעולם. [21] במקום שבו נמצא אוצרכם שם נמצא
גם לבכם ומחשבותיכם. [22]
"עין האדם היא אור גופו. אם עינך טהורה, תמיד
יזרח אור השמש בתוך נפשך. [23] אבל אם עיניכם רעה,
אזי תחשך כולך. מה רבה חשכה זאת! [24] אינך יכול
לעבוד שני אדונים; אתה תשנא את האחד ותאהב את
האחר, או להיפך — תהיה נאמן לאחד ותזלזל באחר.
אינך יכול לעבוד את האלוהים ואת הכסף!

[25] "משום כך אני אומר לכם שלא תדאגו לדברים
חומרניים ויום־יומיים כמו מה לאכול ולשתות ומה
ללבוש. הלא החיים חשובים מאוכל, והנפש חשובה
מהלבוש. [26] תחשבו על הציפורים למשל: אין הן
דואגות למה שתאכלנה — הציפורים אינן זורעות, אינן
קוצרות ואינן אוגרות מזון — כי אביכם שבשמים מאכיל
אותן ודואג להן. והלא יקרים אתם לאלוהים הרבה
יותר מהציפורים. [27] חוץ מזה, מה תועיל דאגתכם?
האם היא יכולה להוסיף עוד יום לחייכם, או עוד
סנטימטר לקומתכם?

[28] "ומדוע אתם דואגים ללבוש? הביטו בפרחי
הבר! אין הם דואגים למה שילבשו! [29] ואילו שלמה
המלך בכל תפארתו לא היה לבוש יותר יפה מהם!
[30] ואם אלוהים מלביש את פרחי השדה הצומחים היום
ונובלים מחר, האם אינכם חושבים שילביש גם אתכם,
חסרי אמונה שכמותכם?

[31] ”לכן אל תדאגו לאוכל או ללבוש. [32] בני־אדם
שאינם מאמינים באלוהים דואגים יום־יום למה שיאכלו
וישתו, אולם אביכם שבשמים יודע בדיוק מה אתם
צריכים. [33] בקשו לפני הכול את מלכותו של אלוהים
וחיו ביושר, והוא ייתן לכם את כל מה שאתם צריכים. [34]
”אם כן אל תדאגו למחר; אלוהים ידאג למחר
שלכם, ודיה לצרה בשעתה.“

7

[1] ”אל תשפטו אחרים, ולא ישפטו אתכם. [2] כי יתייחסו
אליכם לפי איך שאתם מתייחסים לאחרים. ישפטו
אתכם במידה שאתם שופטים אחרים. [3] כיצד יכול אתה
לראות שביב־עץ קטן בעין חברך, ולא להבחין בקרש
הגדול שבעינך?

[4] ”איך אתה יכול לומר לחברך: ’תן לי לסלק את
השביב מעינך‘ בזמן שבעינך יש קרש כזה גדול? הרי
כלל לא תוכל לראות את השביב! [5] צבוע שכמותך!
סלק תחילה את הקרש מעינך, ורק לאחר מכן תוכל
לסלק את שביב העץ מעין חברך!

[6] ”אל תתנו דברים קדושים לאנשים מושחתים, אל
תתנו פנינים לחזירים. הם ירמסו את הפנינים, ולאחר
מכן יפנו לתקוף אתכם.

[7] ”אם תבקשו – תקבלו; אם תחפשו – תמצאו; ואם
תדפקו תיפתח לפניכם הדלת. [8] כי כל המבקש מקבל,
כל המחפש מוצא, ולפני כל דופק נפתחת הדלת. [9] אם

ילד מבקש מאביו פרוסת לחם, האם האב ייתן לו אבן במקום לחם? [10] אם הילד מבקש דג, האם אתם חושבים שיקבל נחש? [11] ואם אנשים רעים וחוטאים כמוכם נותנים לילדיכם מתנות טובות, האם לא ייתן אביכם שבשמים מתנות הרבה יותר טובות למבקשים ממנו?

[12] "עשו לאחרים את מה שהייתם רוצים שיעשו לכם – זאת תמצית התורה ודברי הנביאים.

[13] "הלכו דרך הפתח הצר, כי השביל המוביל לאבדון הוא רחב, ושער הכניסה רחב גם הוא. [14] אולם שער החיים הוא קטן, השביל צר, ורק מעטים מוצאים אותו.

[15] "היזהרו לכם מהמורים המפיצים תורות שקר. הם מתחפשים לכבשים תמימים, בעוד שלמעשה הם זאבים רעים הרוצים לטרוף אתכם. [16] תוכלו לזהות אותם על־פי התנהגותם, כשם שאפשר לזהות עץ על־פי פירותיו. הלא יודעים אתם להבחין בין גפן ענבים לבין ברקנים, בין תאנים לבין קוצים! [17] עץ משובח נותן פרי משובח, ועץ רקוב נותן פרי רקוב. [18] עץ טוב לא ייתן פרי רקוב, ועץ רקוב לא ייתן פרי טוב. [19] משום כך יש לכרות ולשרוף כל עץ שאינו נותן פרי טוב. [20] אכן, גם עצים וגם בני־אדם אפשר לזהות על־פי פירותיהם.

[21] "לא כל מי שמדבר כאיש דתי ואדוק הוא באמת מאמין. הם יכולים לקרוא לי: 'אדוני, אדוני', אבל אין זה מספיק כדי להכניסם לשמים. החשוב הוא אם הם שומעים לקול אבי שבשמים. [22] ביום־הדין יאמרו לי

אנשים רבים: ’אדון, אדון, הלא בשמך ניבאנו, ובשמך גירשנו שדים וחוללנו נסים רבים‘. [23] אולם אני אענה: ’מעולם לא הכרתי אתכם. הסתלקו מכאן, פושעים שכמותכם!‘

[24] ”כל מי שמקשיב לדברי ומקיים אותם, דומה לאדם חכם הבונה את ביתו על סלע איתן. [25] שכן גם אם ירד גשם שוטף ותתחולל סערה, לא ייפול הבית ולא יתמוטט, כי נבנה על הסלע. [26] לעומתו, מי שמקשיב לדברי ואינו מקיים אותו דומה לאדם טיפש הבונה את ביתו על החול. [27] שהרי בבוא שיטפון וסערה יתמוטט הבית וייהרס כליל.“

[28] ההמונים נדהמו מאוד כששמעו את הדרשות של ישוע, [29] כי הוא דיבר אליהם בסמכות רבה ולא כמו הסופרים.

8

[1] כשירד ישוע מהגבעה הלך אחריו קהל גדול. [2] אדם חולה בצרעת בא לקראתו, נפל על ברכיו והתחנן: ”אדוני, אם רק תרצה, תוכל לרפא אותי.“

[3] ישוע נגע באיש ואמר: ”ודאי שאני רוצה. הירפא!“ ומיד נעלמה הצרעת.

[4] ”אל תספר על כך לאיש“, אמר לו ישוע. ”לך מיד אל הכהן והראה לו שנרפאת. אל תשכח לקחת איתך קורבן טהרה, כפי שציווה משה על בני־ישראל, כדי שכולם יראו שנרפאת!“

[6-5] כשהגיע ישוע לכפר־נחום, בא אליו קצין רומאי
והתחנן לפניו שירפא את משרתו הצעיר, השוכב
משותק על מיטתו וסובל כאבים נוראיים.

[7] ”כן“, השיב ישוע. ”אבוא לרפא אותו.“

[8] ”אדוני“ אמר הקצין, ”אני לא ראוי שתבוא אל ביתי,
וגם אין צורך בכך. רק צווה שמשרתי יירפא, והוא
יירפא. [9] כיצד אני יכול להיות בטוח בכך? הרי אני
איש צבא ורגיל לקבל פקודות מהממונים עלי, ואף
לתת פקודות לחיילים תחת פיקודי. אם אני אומר
לחייל אחד: 'לך', הוא הולך. אם אני אומר לחייל
אחר 'בוא', הוא בא. ואם אני אומר למשרתי: 'עשה
עבודה זאת או אחרת', הוא עושה אותה.“

[10] דברי הקצין הפליאו את ישוע. הוא פנה אל הקהל
ואמר: ”בכל ישראל לא ראיתי אמונה גדולה כזאת!
[11] אני אומר לכם שגויים רבים, כמו הקצין הזה, יבואו
מכל העולם וישבו במלכות השמים יחד עם אברהם,
יצחק ויעקב. [12] ורבים – שלמענם הוכנה המלכות –
יגורשו לחושך, למקום של בכי וייסורים.“

[13] לאחר מכן אמר ישוע לקצין הרומאי: ”לך עתה
לביתך; הדבר שהאמנת בו נעשה!“ ובאותה שעה נרפא
המשרת.

[14] כשבא ישוע לביתו של שמעון, ראה את חמותו של
שמעון שוכבת במיטתה וקודחת מחום. [15] ישוע נגע
בידה, ומיד ירד החום. היא קמה ממיטתה והכינה להם
אוכל.

[16] באותו ערב הובאו אל ישוע מספר אנשים אחוזי־שדים. במילה אחת מפיו של ישוע ברחו כל השדים, והחולים נרפאו. [17] מעשה זה הגשים את נבואת ישעיהו:* ”חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם.“

[18] כשראה ישוע את הקהל הרב שהתאסף סביבו, הורה לתלמידיו להתכונן לעבור לצד השני של הכינרת.

[19] באותו זמן ניגש אליו איש דת אחד ואמר: ”רבי, לכל מקום שתלך, אלך אחריך!“ [20]

אולם ישוע ענה לו: ”השועלים מתגוררים במחילות האדמה, ולציפורים יש קנים. אולם לבן־האדם אין מקום להניח את ראשו.“ [21]

תלמיד אחר אמר לישוע: ”אדוני, הרשה לי קודם לקבור את אבי ואחר כך אלך אחריך.“† [22]

אולם ישוע ענה לו: ”לך אחרי עכשיו! והנח למתים (מבחינה רוחנית) לדאוג למתים שלהם.“ [23]

לאחר מכן נכנסו ישוע ותלמידיו לסירה והחלו לשוט אל הצד השני של הכינרת. [24] לפתע התחוללה סערה נוראה, והגלים הגבוהים הציפו את הסירה. ואילו ישוע ישן. [25] התלמידים ניגשו אל ישוע והעירו אותו בבהלה: ”אדוננו, הצל אותנו! אנחנו טובעים!“

[26] אולם ישוע ענה: ”חסרי־אמונה שכמוכם! מדוע אתם פוחדים כל־כך?“ הוא קם ונזף ברוח, ופקד על

---

* 8:17 17.8 ח 17 ישעיהו נג 4

† 8:21 21.8 ח 21 כנראה מדובר על מנהג שהיו קוברים שנית את הגופה לאחר שהעצמות יבשו כשנה לאחר הקבורה הראשונית. אם כן, התלמיד מבקש תקופה של עד שנה.

הים להירגע. מיד פסקה הסערה; הרוח שקטה והים
נרגע. [27] התלמידים הנדהמים שאלו זה את זה: "מיהו
האיש הזה שאפילו הרוח והים נשמעים לו?"

[28] בהגיעם אל ארץ הגדריים, באו לקראתם שני
אנשים אחוזי־שדים. השניים התגוררו בבית־הקברות
והיו מסוכנים כל כך, עד שאיש לא העז לעבור באזור
ההוא.

[29] השניים צעקו אל ישוע: "מה אתה רוצה מאתנו,
בן־האלוהים? אסור לך עדיין לייסר אותנו!"

[30] במרחק מה משם רעה עדר חזירים, [31] והשדים
ביקשו: "אם אתה מגרש אותנו, שלח אותנו לפחות אל
תוך החזירים האלה."

[32] ישוע הסכים, וציווה עליהם: "הסתלקו!" השדים
יצאו מהאנשים ונכנסו בחזירים, ואלה דהרו מיד
במדרון ההר ישר אל תוך הים, וטבעו. [33] הרועים
ברחו אל העיר הקרובה וסיפרו על מה שקרה, [34] וכל
אנשי העיר יצאו מיד לראות את ישוע, וביקשו ממנו
לעזוב את האזור ולא להטריד אותם.

9

[1] ישוע חזר לסירה, חצה את האגם ושב לכפר־נחום
עיר מגוריו. [2] מספר אנשים הביאו אליו בחור משותק
על אלונקה. כשראה ישוע את אמונתם, אמר לבחור:
"התעודד, בני, כי נסלחו לך חטאיך!"

[3] "איש זה מגדף!" אמרו בלבם מספר סופרים. (כי
מי מלבד אלוהים יכול לסלוח על חטאים?)

4 ישוע ידע את מחשבותיהם, ולכן שאל אותם: "מדוע אתם חושבים מחשבות רעות? 6-5 לבן האדם, יש סמכות לסלוח על חטאים, אך מכיוון שכל אחד יכול לומר דברים סתם, אז אפגין לכם את סמכותי." הוא פנה אל הנער המשותק ואמר לו "קום! קפל את האלונקה שלך ולך הביתה!"

7 הבחור קפץ על רגליו לנגד עיניהם, והלך לביתו.

8 פחד אחז את הנוכחים, והם הודו לה' ושיבחו אותו על שנתן כוח כזה לבני־אדם. 9 כשישוע הלך משם הוא ראה בבית־המכס את גובה המכס, מתתיהו. "בוא והיה תלמיד שלי", אמר לו ישוע. מתתיהו קם, עזב את הכול מאחוריו והלך אחרי ישוע.

10 בערב כשאכלו ישוע ותלמידיו בביתו של מתתיהו, הצטרפו אליהם מוכסים וחוטאים אחרים.

11 הפרושים כעסו מאוד ואמרו לתלמידיו: "מדוע הרב שלכם אוכל בחברת החוטאים האלה?"

12 ישוע השיב להם: "אנשים בריאים אינם זקוקים לרופא; אלא שהחולים זקוקים לרופא!" השיב להם ישוע, 13 והוסיף: "עתה לכו ולימדו את משמעות הפסוק:* 'כי חסד חפצתי ולא זבח'. לא באתי לקרוא לצדיקים לחזור בתשובה, כי אם לחוטאים."

14 יום אחד באו תלמידי יוחנן אל ישוע ושאלו: "מדוע תלמידיך אינם צמים כמונו וכמו הפרושים?"

---

* 9:13 13.9 ט 13 הושע ו 6

[15] ”האם יכולים ידידי החתן להתאבל ולצום בזמן
שהוא נמצא אתם?“ השיב להם ישוע בשאלה. ”אולם
יבוא יום שהחתן יילקח מהם, ואז הם יצומו.“

[16] ”מי תופר טלאי מבד חדש על בגד ישן? הרי
הטלאי מהבגד החדש יינתק ויגדיל את החור בבגד!
[17] ומי ממלא יין חדש בחביות רקובות? הרי היין
יבקע את החביות ויישפך החוצה! יין חדש יש לשמור
בחביות חדשות. כך יישמרו היין והחביות.“

[18] בשעה שישוע דיבר בא אליו הרב של בית־הכנסת
המקומי והשתחווה לפניו. ”בתי הקטנה מתה ממש
עכשיו,“ אמר הרב, ”אולם אתה תוכל להחיות אותה,
אם רק תבוא ותיגע בה.“ [19] ישוע קם והלך אחרי הרב,
ותלמידיו הצטרפו אליו.
[20] בקרב הקהל שהלך אחריהם הייתה אישה שסבלה
משטף דם מתמיד במשך שתים־עשרה שנה. היא עמדה
מאחורי ישוע ונגעה בקצה מעילו, [21] מפני שחשבה:
”אם רק אגע בבגדו, ארפא!“ [22] ישוע פנה לאחור ואמר
לאישה: ”התעודדי בתי, אמונתך ריפאה אותך.“ ובאותו
רגע היא נרפאה.
[23] ישוע הגיע לבית הרב וראה את המתאבלים שבכו
וקוננו קינות. [24] ”לכו מכאן כולכם!“ קרא ישוע.
”הילדה לא מתה; היא רק ישנה!“ אולם כולם צחקו
לו.
[25] ברגע שיצאו האנשים נכנס ישוע לחדר הילדה,
אחז בידה, והיא קפצה ממיטתה בריאה לגמרי.
[26] השמועה על הנס הנפלא הזה התפשטה בכל האזור.

[27] כשעזב ישוע את בית הרב, הלכו בעקבותיו שני
עיוורים וצעקו: ”בן דוד, רחם עלינו!“

[28] שני העיוורים נכנסו אל הבית שבו התארח ישוע,
והוא שאל אותם: ”האם אתם מאמינים שאני יכול להשיב
לכם את ראייתכם?“

”כן, אדון,“ ענו השניים, ”אנחנו מאמינים.“

[29] ישוע נגע בעיניהם ואמר: ”משום שהאמנתם,
תירפאו.“ [30] לפתע יכלו השניים לראות. ישוע הזהיר
אותם שלא יספרו על כך לאיש, [31] אולם השניים לא
שמעו בקולו ופרסמו את דבר הנס בכל הארץ.

[32] כשעזב ישוע את המקום הוא פגש אדם אילם שהיה
אחוז שד. [33] ישוע גירש את השד, והאיש החל לדבר.
ההמונים נדהמו וקראו: ”מעולם לא נראו דברים כאלה
בישראל!“ [34]

אולם הפרושים אמרו: ”אין פלא שהוא יכול לגרש
שדים, הרי הוא מקבל את כוחו משר השדים!“

[35] ישוע עבר בכל הערים והכפרים שבאזור, כשהוא
מלמד בבתי־הכנסת ומבשר את החדשות הטובות על
מלכות השמים. בכל מקום שבו ישוע ביקר הוא ריפא
את האנשים מכל מיני מחלות. [36] הוא ריחם על כל
האנשים שלא ידעו מה לעשות ולאן לפנות. הם היו
כמו כבשים תועות בלי רועה.

[37] ”הקציר כה רב אך הפועלים כה מעטים!“ אמר
ישוע לתלמידיו. [38] ”התפללו ובקשו מהאחראי על
הקציר שידריך ויכשיר לעבודה פועלים רבים יותר!“

10

[1] ישוע קרא אליו את שנים־עשר תלמידיו ונתן להם
כוח לגרש רוחות רעות ולרפא כל מיני מחלות. [2]
אלה שמותיהם של שנים־עשר התלמידים: שמעון
)הנקרא גם פטרוס,(אַנְדְּרֵי)אחיו של שמעון,(יעקב)בנו
של זבדי,(יוחנן)אחיו של יעקב,([3] פיליפוס, בר־תלמי,
תומא, מתתיהו)גובה המכס,(יעקב)בן־חלפי,(תדי,
[4] שמעון)מחבורת ״הקנאים״,(ויהודה איש קריות)זה
שהסגיר את ישוע.(

[5] ישוע נתן להם את ההוראות הבאות: ״אל תלכו אל
הגויים או אל השומרונים, [6] כי אם אל הצאן התועה
של עם ישראל בלבד. [7] לכו וספרו להם שמלכות
השמים קרובה. [8] רפאו את החולים, הקימו את המתים
לתחייה, רפאו את המצורעים וגרשו את השדים. אתם
קיבלתם הכול חינם אין כסף, לכן אל תדרשו תמורה
בעד שירותכם!

[9] ״אל תיקחו איתכם זהב, כסף או נחושת. [10] אל
תיקחו תרמיל עם בגדים להחלפה, לא נעלים ואף לא
מקל הליכה. האנשים שתעזרו להם ידאגו לכם ויטפלו
בכם. [11] בבואכם לעיר או לכפר, חפשו שם בן אדם
טוב והישארו בביתו עד שיגיע הזמן ללכת לעיר אחרת.
[12] כשתכנסו אל הבית, קודם כל ברכו אותו בשלום. [13]
אם זהו ביתם של אנשים טובים, הברכה תתקיים; ואם
אין אלה אנשים טובים, הברכה תשוב אליכם. [14] בכל
עיר או בית שבהם לא יקבלו אתכם, נערו את אבק

המקום מעל רגליכם ולכו לדרככם. [15] אני אומר לכם:
אף לסדום ועמורה יהיה קל יותר ביום־הדין מאשר
לערים אלה.

[16] ״אני שולח אתכם כמו כבשים בין זאבים. לכן היו
ערמומיים כנחשים ותמימים כיונים. [17] אולם היזהרו!
כי עלולים לאסור ולשפוט אתכם ולהלקות אתכם
בשוטים בבתי־הכנסת. [18] כן, יהיה עליכם להישפט
לפני מלכים ומושלים בגללי, אולם זאת תהיה לכם
הזדמנות לספר להם ולעולם כולו על אודותיי.

[19] ״כשיאסרו אתכם, אל תדאגו למה שתגידו במשפט,
כי אני אשים בפיכם את המילים הנכונות בזמן הנכון,
[20] וכך לא אתם תדברו, כי אם רוח אביכם שבשמים
ידבר בפיכם.

[21] ״אח יבגוד באחיו ויסגירו למוות; אבות ימסרו את
בניהם למוות; ילדים יקומו נגד הוריהם וייגרמו למותם.
[22] כולם ישנאו אתכם משום שאתם שייכים לי, אולם כל
מי שיחזיק מעמד עד הסוף – ייוושע!

[23] ״אם רודפים אתכם ומציקים לכם בעיר אחת –
ברחו לעיר אחרת. לא תספיקו לעבור בין כל הערים
עד שבן־האדם יחזור. [24] תלמיד איננו גדול ממורו,
ועבד אינו מכובד מאדוניו. [25] התלמיד משתתף בגורל
מורו, ומה שיקרה לאדון יקרה גם לעבד. ואם לי,
האדון, קראו ׳בעל־זבוב׳)אדון השדים,(אין ספק שכך
יקראו גם לכם. [26] אולם אל תפחדו מאלה שמאיימים
עליכם, כי יבוא הזמן שהאמת תצא לאור, וכולם יוכלו
לראות את מזימות הסתר שלהם.

[27] ״מה שאני אומר לכם בחושך, לכו והכריזו אותו באור היום. ומה שאני לוחש באוזניכם, השמיעו בקול מעל גגות הבתים.

[28] ״אל תפחדו מאלה היכולים להרוג את גופכם בלבד, אולם אינם מסוגלים לפגוע בנפשכם! עליכם לפחוד רק מאלוהים היכול להשמיד גם את הגוף וגם את הנפש בגיהינום. [29] אף ציפור דרור (הנמכרת בזול) לא תיפול על הארץ בלי שאביכם שבשמים ידע זאת. [30] אלוהים יודע אף את מספר השערות שעל ראשכם! [31] לכן אל תפחדו! אתם יקרים לאלוהים יותר מציפורים רבות.

[32] ״כל המכיר בי לפני בני־אדם, גם אני אכיר בו לפני אבי שבשמים. [33] אולם אם מישהו טוען שאינו מכיר אותי, גם אני לא אכיר בו לפני אבי שבשמים.

[34] ״אל תחשבו שבאתי להשכין שלום בארץ! לא שלום, כי אם חרב. [35] באתי להמריד בן באביו ובת באמה, ולגרום לכלה למרוד בחמותה. [36] אויביו הגדולים של האדם יהיו דווקא בני־ביתו. [37] אם אתה אוהב את אביך ואת אמך יותר ממני, אינך ראוי להיות תלמידי. ואם אתה אוהב את בנך או את בתך יותר ממני, אינך ראוי לי. [38] אם אינך מוכן לשאת את צלבך וללכת אחרי, אינך ראוי לי.

[39] ״מי שרוצה לשמור על חייו – יאבד אותם, ואם יהיה מוכן לוותר על חייו למעני – ימצא אותם.

[40] ״מי שמקבל אתכם בשמחה – מקבל אותי. ומי שמקבל אותי – מקבל גם את האלוהים ששלח אותי.

[41] אם תקבלו בשמחה נביא, משום שהוא איש אלוהים – תקבלו אותו שכר בשמים שמקבל הנביא. ואם תקבלו אנשים טובים וצדיקים, משום שהם אוהבים את ה׳ – תקבלו אותו השכר שהם מקבלים. [42] ואם בתור תלמידי תתנו לילד קטן כוס מים קרים, אני מבטיח לכם שתקבלו שכר משמעותי על כך.“

11

[1] כשישוע סיים לתת הוראות לתלמידיו, הלך בעצמו להטיף בערים שלהם.

[2] יוחנן המטביל, שהיה אז בכלא, שמע על הנסים שחולל המשיח, ולכן שלח שניים מתלמידיו לשאול את
שוע: [3] ”האם אתה האיש שלו אנו מחכים? או האם עלינו להמשיך לחכות למישהו אחר?“

[4] השיב להם ישוע: ”לכו וספרו ליוחנן את כל מה שראיתם ושמעתם כאן היום. [5] ספרו לו שהעיוורים רואים, הפיסחים מהלכים, המצורעים מטוהרים, החרשים שומעים, המתים קמים לתחייה והעניים שומעים את בשורת מלכות האלוהים. [6] מלבד זאת אמרו לו: ’אשרי האיש שעבורו אינני מהווה מכשול!’ “

[7] לאחר שהלכו התלמידים החל ישוע לדבר אל הקהל על יוחנן: ”למה ציפיתם כשהלכתם אל המדבר השומם לראות את יוחנן? עשב הנע ברוח? [8] או אולי ציפיתם לפגוש אדם לבוש פאר, כמו נסיך בארמון? [9] או האם ציפיתם לראות נביא אלוהים? אז נכון, והוא אף גדול מנביא! [10] יוחנן הוא השליח שנועד ללכת לפני ולבשר

את בואי, כפי שכתוב בתנ"ך:* 'הנני שולח מלאכי לפניך ופנה דרכך לפניך.'

11 "אומר לכם את האמת: מבין כל האנשים שנולדו אי־פעם, לא היה איש גדול כיוחנן המטביל. ובכל זאת, הוא נחשב לקטן לעומת כל אחד במלכות השמים.
12 מאז יוחנן ועד היום, חייבים להיאבק למען מלכות השמיים! 13 כל התורה והנביאים סיפרו על המשיח עד בואו של יוחנן. 14 אם אתם מוכנים להאמין לדברי, יוחנן הוא שאליו כולם מחכים ומייחלים. 15 מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!

16 "מה אני יכול להגיד על הדור הזה? האנשים כאן דומים לילדים המשחקים עם חבריהם ואומרים:
17 'שיחקנו אתכם ב"חתן וכלה", אבל לא שמחתם. שיחקנו אתכם ב"לוויה", אבל לא התאבלתם.' 18 יוחנן המטביל התנזר מיין וצם לעיתים קרובות, ואתם אומרים עליו 'שד בו'. 19 בן־האדם אוכל ושותה ואתם מתלוננים שהוא זולל וסובא ומתחבר עם אנשים מפוקפקים. האמת של אלוהים נגלית דרך חייהם וחוכמתם של צדיקים."†

20 לאחר מכן החל ישוע להוכיח את הערים שבהן חולל נסים רבים, כי התושבים לא חזרו בתשובה.
21 "אוי לכן, כורזין ובית־צידה! אילו חוללתי בערים המושחתות צור וצידון את הנסים שחוללתי בקרבכן,

---

* 11:10 10.11 יא 10 מלאכי ג 1 † 11:19 19.11 יא 19 כלשונו: "ונצדקה החכמה בבניה"

אנשיהן מזמן היו חוזרים בתשובה ולובשים שק ואפר לאות חרטה. [22] ובאמת, ביום־הדין תקבלנה צור וצידון עונש קל משלכן! [23] וא ְתּ, כפר־נחום, החושבת אְתּ שישבחו וירוממו אותך עד השמים? לגיהינום תורדי! אילו נעשו בסדום הנפלאות שחוללתי בך, הייתה סדום קיימת עד היום! [24] ובאמת, ביום־הדין תקבל סדום עונש קל משלך!“

[25] לאחר מכן התפלל ישוע את התפילה הבאה: ”אבי, אדון השמים והארץ, אני מודה לך על שהסתרת את האמת מפני אלה החושבים את עצמם לחכמים, ועל שגילית אותה לילדים קטנים. [26] תודה לך אבי, על שבחרת לפעול דווקא כך.

[27] ”הכול נמסר לי מאת אבי. איש אינו מכיר ממש את הבן – מלבד האב. ואיש אינו מכיר ממש את האב – מלבד הבן, והאנשים שהוא בוחר לגלות להם את האב.“

[28] ”אתם, העייפים והנושאים עול כבד: בואו אלי ואתן לכם מנוחה. [29-30] שאו את העול שלי ולימדו ממני, כי אני עניו וצנוע, ואצלי תמצאו מנוחה לנפשותיכם. כי עולי נעים ומשאי קל.“

12

[1] לאחר מכן, בשבת אחת, עברו ישוע ותלמידיו דרך שדה תבואה. מאחר שהתלמידים היו רעבים הם קטפו שיבולים ואכלו את הגרעינים. [2] פרושים אחדים ראו

את הדבר ומחו לפני ישוע: ”תלמידיך עוברים על
התורה! הם מחללים את השבת!“
[3] אולם ישוע השיב להם: ”האם מעולם לא קראתם
מה עשה דוד המלך כשהוא ואנשיו היו רעבים? [4] דוד
נכנס לאוהל מועד, ויחד עם אנשיו אכל את לחם הפנים
שהיה מיועד לכוהנים בלבד. גם מעשה זה היה עבירה
על התורה! [5] והאם מעולם לא קראתם בתורה שמותר
לכוהנים התורנים לעבוד בשבת בבית־המקדש? [6] אני
אומר לכם: יש כאן אחד שהוא גדול מן המקדש! [7] אילו
הבינותם את הפסוק:[*] ’חסד חפצתי ולא זבח‘, לא
הייתם מרשיעים חפים מפשע! [8] כי בן האדם הוא אדון
השבת.“
[9] ישוע המשיך בדרכו ונכנס אל בית־הכנסת המקומי.
[10] באותה שעה היה בבית־הכנסת איש שידו משותקת.
שאלו הפרושים את ישוע: ”האם מותר לרפא בשבת?“
(הם קיוו שישוע יאמר ”כן“, כדי שיוכלו להרשיע
ולאסור אותו.)
[11] אולם ישוע השיב להם: ”אילו הייתה לכם כבשה
אחת בלבד, והיא הייתה נופלת בשבת לתוך הבאר,
האם לא הייתם עובדים באותו יום וטורחים להציל
אותה? [12] וכמה יקר האדם מן הכבשה! כן, מותר
לעשות טוב בשבת.“ [13] ישוע פנה אל האיש ואמר:
”הושט את ידך.“ וכאשר זה הושיט את ידו היא נרפאה
כליל ונראתה כמו היד השנייה. [14]
כשראו הפרושים את המעשה של ישוע, כינסו
אספה כדי לתכנן את מאסרו והוצאתו להורג.

---

[*] 12:7 7.12 יב 7 הושע ו 6

[15] אולם ישוע ידע את מזימתם, ולכן הלך משם.
אנשים רבים הלכו בעקבותיו, וישוע ריפא את החולים
שביניהם, [16] אולם ישוע ציווה עליהם לשתוק ולא
לגלות את זהותו. [17] כך התקיימה נבואת ישעיהו:†

[18] ”הן עבדי, בחירי רצתה נפשי.
נתתי רוחי עליו, משפט לגויים יוציא.
[19] לא יצעק ולא יישא ולא ישמיע בחוץ קולו;
[20] קנה רצוץ לא ישבור ופשתה כהה לא יכבנה
עד יוציא לנצח משפט, [21]
ולשמו גוים ייחלו.“

[22] לאחר מכן הובא אל ישוע אדם אחוז שד, שהיה
עיוור ואילם. ישוע ריפא את האיש והשיב לו את ראייתו
ואת כושר הדיבור. [23] הקהל, שהופתע מאוד, קרא:
”אולי ישוע הוא המשיח בן־דוד!“
[24] אולם כששמעו זאת הפרושים, אמרו: ”אין פלא
שהוא יכול לגרש שדים; הרי הוא מקבל את כוחו
מבעל־זבוב שר השדים!“
[25] ישוע ידע את מחשבותיהם, ולכן ענה: ”ממלכה
מפולגת בתוך עצמה תתפרק. בית מפולג או עיר
מפולגת לא יחזיקו מעמד ויקרסו גם הם. [26] אם השטן
מגרש את השטן, הרי שהוא נלחם בעצמו והורס את
ממלכתו. [27] ואם, לפי טענתכם, אני מגרש את השדים
בכוחו של בעל־זבוב – אז בכוחו של מי מגרשים בניכם
את השדים? לכן הם יהיו לאמות מידה. [28] אולם אם אני

---

† 12:17 17.12 יב 17 ישעיהו מב 4-1

מגרש את השדים בכוחו של אלוהים וברוחו, אז עובדה שמלכות האלוהים הגיעה אליכם. 29 איש אינו יכול לשדוד את מלכות השטן לפני שיכבול אותו תחילה. לאחר שיכבול את השטן, יוכל לשדוד את רכושו. 30 מי שאינו אתי נגדי הוא, ומי שאינו אוסף אתי – מפזר.

32-31 ״כל חטאיכם יכולים להיסלח, גם אם אתם מקללים אותי, רק חטא אחד לא ייסלח לכם לעולם: גידוף רוח הקודש.״ 33 ״את העץ מכירים על־פי הפרי שהוא נותן. עץ משובח נותן פרי טוב, ועץ רקוב נותן פרי רקוב. 34 ילדי נחשים שכמוכם! כיצד יכולים אנשים רשעים כמוכם לומר דבר טוב? הרי אדם מדבר מתוך הממלא את לבו! 35 אדם טוב מפיק מעשים טובים מהטוב שבלבו, בעוד שאדם רע מפיק מעשים רעים מהרוע שבלבו. 36 ואני אומר לכם: ביום־הדין יהיה עליכם לתת דין וחשבון על כל מילה בטלה שיצאה מפיכם! 37 הדברים שאתם אומרים כאן עכשיו יקבעו את גורלכם: או שהם יזכו אתכם, או שהם יחייבו אתכם בדין.״

38 יום אחד באו אל ישוע סופרים ופרושים אחדים וביקשו שיחולל לפניהם נס)כדי להוכיח שהוא המשיח.(40-39 אולם ישוע השיב: ״רק דור רע וכופר יכול לדרוש נסים נוספים! אבל האות היחיד שתקבלו יהיה אות יונה הנביא. כשם שיונה הנביא היה בבטנו של הדג שלושה ימים ושלושה לילות, כך גם בן־האדם יהיה בבטן האדמה שלושה ימים ושלושה לילות. 41 ביום־הדין יקומו אנשי נינווה וירשיעו אתכם. כי

לאחר שיונה דיבר אליהם, הם חזרו בתשובה, חדלו ממעשיהם הרעים ופנו לה׳, ואילו לפניכם עומד אדם גדול מיונה, ואתם מסרבים לשמוע לו. [42] גם מלכת שבא תרשיע את העם הזה ביום־הדין. שהרי היא באה מארץ רחוקה כדי להקשיב לחכמת שלמה, ואילו לפניכם עומד אדם גדול משלמה.“

[43-45] ”דור רשע זה דומה לאדם אחוז שד. כאשר יוצא השד מן האדם, הוא הולך למדבר לזמן מה ומחפש לו מנוחה. משאינו מוצא את המנוחה שחיפש, הוא אומר לעצמו: ’אשוב לאדם שמתוכו יצאתי‘. בשובו מוצא השד את לבו של אותו אדם מטואטא, מסודר ומטופח, ואז מוצא השד שבעה שדים אחרים ורעים ממנו, וכולם יחד נכנסים לתוך אותו אדם וחיים בו. וכך מצבו של אדם זה גרוע משהיה.“

[46] בשעה שישוע דיבר בתוך בית מלא אנשים, עמדו אמו ואחיו בחוץ וביקשו לראות אותו. [47] מישהו בא אל ישוע והודיע לו שאמו ואחיו עומדים בחוץ ורוצים לדבר אתו.

[48] ”מי היא אמי?“ קרא ישוע. ”מי הם אחי?“ [49] הוא הצביע על תלמידיו והכריז: ”אלה הם אמי ואחי! [50] כל מי שמציית לאבי שבשמים הוא אמי, אחי ואחותי!“

13

[1] באותו יום, בשעה מאוחרת יותר, עזב ישוע את הבית וירד אל החוף. [2] תוך זמן קצר התאסף שם קהל כה רב, עד שישוע נאלץ להיכנס לסירה, ואילו כל העם נשאר על החוף. [3] ישוע הרבה ללמד את העם במשלים, והנה אחד מהם:

”איכר יצא לזרוע בשדה. [4] כשפיזר את הזרעים נפלו
אחדים מהם בצד הדרך, והציפורים באו ואכלו אותם.
[5] זרעים אחדים נפלו על אדמה סלעית, במקום שבו לא
הייתה אדמה רבה. הנבטים צמחו במהירות באדמה
הרדודה, [6] אולם השמש הלוהטת צרבה אותם והם
התייבשו ומתו, כי השורשים לא היו עמוקים. [7] זרעים
אחדים נפלו בין הקוצים, ואלה חנקו את הצמחים
הרכים. [8] אולם זרעים אחדים נפלו על אדמה טובה
ופורייה, ונשאו פרי מבורך ורב פי שלושים, פי שישים
ואפילו פי מאה. [9] מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!“

[10] תלמידיו של ישוע באו אליו ושאלו: ”מדוע אתה
משתמש תמיד בדוגמאות קשות כל כך?“

[11] הסביר להם ישוע: ”רק לכם מותר לדעת את
סודות מלכות השמים; לאחרים לא ניתן לדעת אותם.
[12] כי מי שיש לו — יינתן לו עוד ויהיה לו שפע רב;
ומי שאין — גם המעט שיש לו יילקח ממנו. [13] אני מדבר
אל בני אדם במשלים מכיוון שכאשר מראים
להם משהו הם לא רואים, וכאשר אומרים להם משהו
הם לא שומעים וגם לא מבינים. [14] כך התקיימה נבואתו
של ישעיהו:[*]

’שמעו שמוע ואל תבינו,
וראו ראו ואל תדעו.
[15] כי השמן לב העם הזה
ואזניו הכבד ועיניו השע,
פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע,

---

[*] 13:14 14.13 יג 14 ישעיהו ו 9-10

ולבבו יבין ושב ורפא לו׳. 16

”אולם אשרי עיניכם כי הן רואות, ואשרי אוזניכם כי הן שומעות. 17 הרבה נביאים וצדיקים השתוקקו לראות את מה שאתם רואים ולשמוע את מה שאתם שומעים, אך לא זכו.

18 ”זהו פירוש המשל: 19 השביל הקשה שעליו נפלו חלק מהזרעים מסמל את לבו של האדם השומע את הבשורה, אך אינו מבין אותה; ואז בא השטן וחוטף את מה שנזרע בלבו. 20 האדמה הסלעית מסמלת את לבו של האדם השומע את הבשורה ומקבל אותה בשמחה. 21 אולם לאמונתו אין עומק, והזרעים אינם מכים שורשים עמוקים. משום כך, ברגע של קושי ומבחן נעלמת התלהבותו והוא נובל. 22 האדמה המכוסה קוצים מסמלת את האדם ששמע את הבשורה, אולם דאגות החיים ורצונו להתעשר חונקים את דבר האלוהים, והוא הולך ומפחית בעבודת אלוהים. 23 האדמה הטובה מסמלת את לבו של אדם המקשיב לבשורה, מבין אותה ומביא פרי רב, פי מאה, פי שישים ופי שלושים ממה שנזרע בלבם.“

24 ישוע סיפר להם משל נוסף: ”מלכות השמים דומה לאיכר שזרע בשדה שלו זרעים טובים. 25 אולם לילה אחד, בזמן שהאיכר ישן, בא אויבו וזרע עשבי בר† בין החיטה. 26 כשהחלה החיטה לנבוט, נבטו גם עשבי הבר.

---

† 13:25 25.13 יג 25 זונין

[27] ”משרתיו של האיכר באו אליו ואמרו: ’אדוננו,
השדה שבו זרעת זרעים משובחים מלא עשבים!‘
[28] ” ’אחד מאויבי עשה זאת‘, אמר האיכר.
”’האם אתה רוצה שנעקור את העשבים השוטים?‘
שאלו המשרתים. [29]
”’לא‘, השיב האיכר. ’אתם עלולים לעקור
בטעות גם את החיטה. [30] הניחו להם לגדול יחד עד
הקציר, ואז אומר לקוצרים לאסוף תחילה את העשבים
השוטים ולשרוף אותם, ולאחר מכן לאסוף את החיטה
ולהכניסה לאסם.‘ “
[31-32] ישוע סיפר להם עוד משל: ”מלכות השמים
דומה לגרגר זעיר של צמח החרדל אשר נזרע בשדה.
למרות שגרגר זה קטן ביותר, הוא גדל להיות אחד
הצמחים הגדולים ביותר, והציפורים יכולות לבנות
להן קן בין ענפיו.“
[33] ישוע נתן להם דוגמה נוספת: ”אפשר להמשיל את
מלכות השמים לאישה המתכוננת לאפות לחם. היא
לוקחת את כמות הקמח הדרושה ושמה מעט שמרים,
עד שהבצק כולו תופח.“
[34] את כל אלה דיבר ישוע אל הקהל במשלים; ובלי
משל לא דיבר אליהם. [35] כך הוא קיים את הנבואה:‡
”אפתחה במשל פי, אביעה חידות מני־קדם.“
[36] לאחר מכן עזב ישוע את ההמון ונכנס הביתה.
תלמידיו ביקשו ממנו שיסביר להם את משל העשבים
בשדה החיטה.

---

‡ 13:35 35.13 יג 35 תהלים עח 2

[37] ”בן־האדם הוא האיכר הזורע את הזרעים הטובים“, הסביר להם ישוע. [38] ”השדה מסמל את העולם, הזרעים מסמלים את בני מלכות האלוהים, והעשבים מסמלים את האנשים השייכים לשטן. [39] האויב שזרע את עשבי־הבר בשדה החיטה הוא השטן, הקציר הוא סוף העולם והקוצרים הם המלאכים.“

[40] ”כשם שבמשל זה נאספו העשבים ונשרפו, כך יהיה גם בסוף העולם. [41] בן־האדם ישלח את מלאכיו, והם ידרשו מתוך המלכות את כל עושי הרע ואת כל אלה שמכשילים את האחרים, [42] וישליכו אותם לכבשן שישרוף אותם. שם הם יבכו ויחרקו שיניים [43] ואילו הצדיקים יזרחו כשמש במלכות אביהם. מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!

[44] ”מלכות השמים דומה לאוצר שאיש גילה בתוך שדה. בהתלהבותו הרבה מכר האיש את כל אשר היה לו, כדי שיוכל לקנות את השדה עם האוצר שמצא בו.“

[45] ”מלכות השמים דומה לפנינה נהדרת שמצא סוחר בעת שחיפש פנינים מובחרות. [46] כשגילה הסוחר את הפנינה היקרה, שהייתה ממש ’מציאה‘, הלך ומכר את כל רכושו, כדי שיוכל לקנות אותה.“

[47] ”אפשר לתאר את מלכות השמים גם בסיפור על דייג שהשליך את רשתו לים, ונלכדו בה כל מיני דגים. [48] כשנמלאה הרשת, הדייג הוציא אותה אל החוף והחל למיין את הדגים: את הטובים שם בסלים, ואת האחרים השליך. [49] כך יהיה גם בסוף העולם: המלאכים יבואו

ויפרידו בין הרשעים ובין הצדיקים. [50] את הרשעים ישליכו המלאכים לאש – שם הם יבכו ויחרקו שיניים.“

[51] ”האם אתם מבינים?“ שאל אותם ישוע.
”כן,“ ענו התלמידים, ”אנחנו מבינים.“

[52] וישוע הוסיף: ”תלמיד שלמד והבין את מלכות השמים דומה לאיש עשיר שמוציא מאוצרו דברים עתיקים וגם חדשים.“

[53] כשסיים ישוע לספר להם את המשלים האלה, המשיך בדרכו. [54] כשהגיע אל ביתו (בנצרת שבגליל) לימד את האנשים בבתי־הכנסת, והפליא את כולם בחכמתו ובניסים.
[55] ”כיצד ייתכן הדבר?“ תמהו האנשים. ”הלא הוא בנו של הנגר, ואנחנו מכירים את מרים אמו ואת אחיו – יעקב, יוסף, שמעון ויהודה! [56] גם את אחיותיו אנחנו מכירים – הרי כולן גרות כאן. כיצד הוא יכול להיות גדול כל כך?“ [57] והם רגזו מאוד על ישוע.
”אין נביא בעירו!“ אמר להם ישוע. ”את הנביא מכבדים בכל מקום, מלבד בביתו ובקרב בני־עמו.“

[58] ומאחר שלא האמינו בו הוא חולל שם נסים מעטים בלבד.

14

[1] כאשר שמע הורדוס (שר הרובע של המדינה) על ישוע, [2] אמר לאנשיו: ”אין ספק שהאיש הזה הוא יוחנן המטביל! יוחנן קם לתחייה, ולכן הוא מסוגל לחולל את כל הנסים האלה.“ [3] הורדוס אמר דברים אלה משום שזמן מה קודם לכן אסר את יוחנן וכבל אותו

בכלא, על־פי דרישת אשתו הורודיה שהייתה בעבר אשת אחיו פיליפוס, 4 משום שיוחנן אמר להורדוס שאסור לו להתחתן אתה. 5 הורדוס רצה להרוג את יוחנן, אולם פחד ממהומות ומרידות, כי העם חשב את יוחנן לנביא.

6 אולם במסיבת יום הולדתו של הורדוס רקדה לפניו בת הורודיה ריקוד שמצא־חן בעיניו מאוד, 7 והוא הבטיח בשבועה לתת לה כל מה שתרצה. 8 לפי דרישת אמה ביקשה הנערה שיביאו לפניה על מגש את ראשו של יוחנן המטביל.

9 המלך הצטער, אולם לא רצה להפר את שבועתו, ולא רצה לאבד את יוקרתו בעיני אורחיו. משום כך נתן הורדוס את ההוראות הדרושות, 10 וראשו של יוחנן נכרת בבית הסוהר 11 והובא על מגש לבתה של הורודיה, אשר נתנה אותו לאמה.

12 תלמידי יוחנן באו וביקשו את גופתו, ולאחר שקברו אותו הלכו לישוע וסיפרו לו מה שקרה.

13 כששמע ישוע מה שקרה, הפליג לבדו בסירה למקום מבודד, אולם ההמונים גילו אותו, ולכן עזבו את כפריהם והלכו אחריו לאורך חוף הים. 14 ישוע ירד מהסירה, וכשראה את האנשים הרבים שחיכו לו, ריחם עליהם וריפא את החולים שביניהם.

15 לפנות ערב ניגשו אליו תלמידיו ואמרו: "אמור לכל האנשים האלה שילכו לקנות אוכל בכפרים

שבאזור, כי השעה מאוחרת ובמקום השומם הזה אין
מה לאכול.“ [16]
אולם ישוע השיב להם: ”אין צורך. אתם תאכילו
אותם.“
[17] ”מה?“ קראו התלמידים בתמיהה. ”יש לנו רק
חמש ככרות לחם ושני דגים.“
[18] ”הביאו אותם לכאן“, הורה ישוע. [19] הוא ציווה
על האנשים לשבת על הדשא, לאחר מכן לקח את
חמש ככרות הלחם ואת שני הדגים, הביט לשמים,
ביקש מאלוהים שיברך את האוכל, פרס את הלחם
ונתן לתלמידיו שיחלקו לעם. [20] כולם אכלו עד
ששבעו, וכשאספו לבסוף את הפירורים שנשארו,
מילאו שנים־עשר סלים. [21] באותו ערב היו שם
כחמשת־אלפים גברים מלבד הנשים והילדים!
[22] לאחר מכן אמר ישוע לתלמידיו להיכנס לסירה
ולחצות את הים, בעוד שהוא עצמו נשאר להיפרד
מהקהל ולפזר אותם הביתה. [23-24] לאחר ששלח ישוע
את האנשים עלה על גבעה להתפלל. עם רדת הלילה,
כשהתלמידים היו בסירה וישוע היה לבדו על החוף,
פרצה סערה עזה והתלמידים נאבקו נגד הרוח החזקה
והגלים הגבוהים. [25]
בערך בשעה ארבע לפנות בוקר בא ישוע
לקראתם, כשהוא פוסע על־פני המים. [26] התלמידים
המבוהלים צעקו מפחד, כי חשבו שהוא רוח רפאים.
[27] ישוע דיבר אליהם מיד והרגיע אותם: ”אל תפחדו,
זה אני!“

[28] ”אדון, אם זה באמת אתה,“ קרא אליו שמעון
פטרוס, ”צווה עלי ללכת לקראתך על־פני המים!“
[29] ”בסדר“, ענה ישוע. ”בוא!“ ופטרוס ירד מן
הסירה והחל ללכת על־פני המים לקראת ישוע.
[30] אולם כשהביט פטרוס בגלים הגבוהים שסבבוהו
נבהל והחל לטבוע. ”הצל אותי, אדון!“ צעק פטרוס.
[31] מיד הושיט ישוע את ידו וחילץ את פטרוס.
”חסר־אמונה אתה!“ הוכיח אותו ישוע. ”מדוע
פקפקת?“ [32] כשעלו ישוע ופטרוס לסירה פסקה הרוח.
[33] התלמידים האחרים ישבו שם המומים ונדהמים.
”אתה באמת בן האלוהים!“ קראו. [34]
הם המשיכו בדרכם ועגנו בחוף גניסרת. [35] אנשי
המקום הכירו אותו מיד, והפיצו את דבר בואו בכל
האזור. תוך זמן קצר הובאו אליו חולים רבים כדי
שירפא אותם. [36] החולים ביקשו מישוע שירשה להם
רק לגעת בכנף בגדו, וכל מי שנגע בו נרפא.

15

[1] יום אחד הגיעו מירושלים מספר פרושים וסופרים
כדי לחקור את ישוע. [2]
”מדוע תלמידיך אינם מקיימים את המסורת
היהודית העתיקה?“ דרשו לדעת. ”מדוע תלמידיך
אינם נוטלים את ידיהם לפני האוכל?“ [3]
השיב להם ישוע: ”ומדוע עוברת המסורת שלכם
על מצוותיו של אלוהים? [4] למשל, כתוב בתורה:*

---

[*] 15:4 4.15 טו 4 שמות כ 12, כא 17

’כבד את אביך ואת אמך... ומקלל אביו ואמו מות
יומת!‘ [5-6] אולם אתם אומרים שמותר לאדם להתעלם
מצרכי הוריו העניים, אם ייתן ’לעבודת האלוהים‘
את מה שיכול היה לתת להם. וכך אתם מפרים
את מצוותו של אלוהים, כדי לקיים מסורת וחוקים
שהומצאו על־ידי בני־אדם. [7] צבועים שכמוכם! הנביא
ישעיהו תיאר אתכם נכונה כשאמר:†

[8] ’ניגש העם הזה בפיו,
ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני;

[9] ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה‘. ”

[10] ישוע אסף סביבו את הקהל ואמר: ”הקשיבו
לדבריי והשתדלו להבינם: [11] מה שמטמא את האדם זה
לא מה שנכנס לפה אלא מה שיוצא מהפה — זה מטמא
את האדם!“

[12] תלמידיו באו אליו ואמרו: ”בדבריך אלה העלבת
את הפרושים!“

[13] ישוע השיב להם: ”כל צמח שלא נשתל על־ידי
אבי — ייעקר. [14] התעלמו מהם; הפרושים אינם אלא
מורי־דרך עיוורים המדריכים עיוורים אחרים, ובסופו
של דבר יפלו כולם יחד לתוך בור!“

[15] שמעון פטרוס ביקש מישוע שיסביר למה התכוון
באמרו שאנשים מטמאים את עצמם ממה שיוצא מן
הפה. [16]

”האם אינך מבין?“ שאל אותו ישוע. [17] ”האם אינך
רואה שכל מה שאתה אוכל עובר דרך מערכת העיכול
ויוצא שוב החוצה? [18] אולם מילים רעות יוצאות מתוך

---

† 15:7 7.15 טו 7 ישעיהו כט 13

לב רע ומטמאות את האומר אותן. 19 כי מתוך הלב
יוצאות מחשבות רעות, מעשי רצח, ניאוף, זנות, גניבה,
שקר ורכילות. 20 דברים אלה הם המטמאים את
האדם. אכילה ללא נטילת ידיים אינה מטמאת את
האדם.“
21 ישוע עזב את האזור ההוא והלך אל אזור צור
וצידון.

22 אישה כנענית שגרה שם באה אל ישוע והתחננה:
”אדוני, בן־דוד, רחם עלי! שד אחז בבתי והוא מענה
אותה ללא הרף.“ 23 אולם ישוע לא ענה לה – אף
לא מילה אחת. תלמידיו ביקשו ממנו לגרש אותה:
”אמור לה ללכת מכאן, כי היא מציקה לנו כל היום
בתחינותיה.“
24 ”נשלחתי אל צאן האובדות של בית ישראל
בלבד“, אמר ישוע לאישה. 25 אולם האישה נפלה
לרגליו ושוב ביקשה: ”אדוני, עזור לי!“

26 ”אין זה צודק לקחת את לחמם של הילדים
ולהשליכו לכלבים“, ענה לה ישוע. 27
”נכון, אדוני,“ השיבה האישה, ”אבל גם לגורי
הכלבים מותר לאכול את הפירורים שנופלים מעל
שולחן אדוניהם.“

28 ”אישה,“ אמר לה ישוע, ”יש בך אמונה רבה, ולכן
תתמלא בקשתך.“ באותו רגע בתה נרפאה.

29 ישוע חזר לכינרת, עלה על גבעה והתיישב שם.
30 ההמונים הביאו אליו פיסחים, עיוורים, בעלי־מום,
אילמים וחולים אחרים, הניחו אותם לפניו, והוא ריפא
את כולם. 31 כאשר העם ראה את האילמים מפטפטים

בהתרגשות, קטועי האיברים מקבלים איברים חדשים,
נכים קופצים ורוקדים והעיוורים מביטים סביבם,
נדהמו ושבחו את אלוהי ישראל. 32
לאחר מכן קרא ישוע לתלמידיו ואמר: ”אני מרחם
על אנשים אלה; הם נמצאים אתי כאן שלושה ימים,
ולא נשאר להם מה לאכול. אינני רוצה לשלוח אותם
רעבים, כי הם עלולים להתעלף בדרך.“

33 ”מאין נשיג במדבר הזה מספיק אוכל לכל
ההמון?“ שאלו התלמידים.

34 ”כמה ככרות לחם יש לכם?“ שאל אותם ישוע.
”שבע,“ ענו, ”וכמה דגים קטנים.“

35 ישוע ציווה על העם לשבת על הארץ, 36 לקח
את שבע ככרות הלחם ואת הדגים, הודה לאלוהים
עליהם, חילק אותם למנות ונתן לתלמידים, כדי שיגישו
ליושבים. 37-38 אכלו לשובע (כארבעת־אלפים איש
לא כולל נשים וילדים), כאשר אספו את השאריות הם
מילאו שבעה סלים! 39
לאחר מכן שלח ישוע את האנשים לביתם, והוא
עצמו עלה לסירה ושט למגדל.

16

1 יום אחד באו פרושים וצדוקים אל ישוע כדי לנסות
אותו, וביקשו ממנו שיחולל למענם נס מהשמים. 3-

2 אולם ישוע ענה להם: ”אתם יודעים היטב כיצד
לפרש את סימני הטבע! אם, למשל, לפנות ערב השמים
אדומים, אתם אומרים שלמחרת יהיה מזג אוויר נאה. ואם
בבוקר השמים קודרים, אתם אומרים שמזג האוויר

יהיה סוער, ואתם צודקים. אולם אינכם מבינים את
משמעות העת שבה אנו חיים! [4] דור רע וכופר זה מבקש
לו אות כלשהו מהשמים, אבל האות היחיד שינתן לו
הוא זה של יונה הנביא!“ וישוע הלך משם. [5]
בהגיעם אל הגדה השנייה של הכינרת גילו
התלמידים כי שכחו לקחת איתם אוכל.

[6] ”היזהרו מהשאור של הפרושים והצדוקים!“ הזהיר
ישוע את תלמידיו. [7]
הם חשבו שהוא אמר זאת משום ששכחו לקחת
איתם לחם. [8] ישוע ידע את מחשבותיהם, ולכן אמר:
”חסרי־אמונה שכמוכם! מדוע אתם דואגים כל כך שאין
לכם לחם? [9] האם לעולם לא תבינו? האם אינכם
זוכרים כלל את חמשת־אלפים האנשים שהאכלתי
בחמש ככרות לחם, ואת הסלים המלאים בשאריות?
[10] האם שכחתם את ארבעת־אלפים האנשים שהאכלתי,
ואת סלי השאריות שנשארו? [11] כיצד יכולתם להעלות
על דעתכם שדיברתי על מזון? אולם אני חוזר ואומר:
היזהרו מהשאור של הפרושים והצדוקים!“

[12] לבסוף הבינו התלמידים שבמילה ”שאור“ התכוון
ישוע ללימודים של הפרושים והצדוקים.

[13] כשהגיע ישוע לקיסריה של פיליפוס, שאל את
תלמידיו: ”מה אומרים עלי האנשים? מי הם חושבים
שאני?“
[14] ”יש האומרים שאתה יוחנן המטביל, אחרים –
שאתה אליהו, ואחדים אומרים שאתה ירמיהו או נביא
אחר.“
[15] ”ומי אתם חושבים שאני?“ המשיך ישוע לשאול.

16 ”אתה המשיח בן אלוהים חיים!“ השיב שמעון פטרוס. 17 ”אשריך, שמעון בן־יונה,“ אמר לו ישוע, ”כי אבי שבשמים הוא זה שגילה לך את האמת הזאת, ולא בן אדם. 18 כשמך כן אתה: פטרוס – סלע; על סלע זה אבנה את קהילתי, וכל כוחות שאול לא יגברו עליה. 19 אני אתן לך את מפתחות מלכות השמים; כל מה שתסגור בארץ יהיה סגור בשמים, וכל מה שתפתח עלי אדמות יהיה פתוח בשמיים!“

20 לאחר מכן הזהיר ישוע את תלמידיו שלא יספרו לאיש כי הוא המשיח.

21 מאותה עת ואילך החל ישוע לספר לתלמידיו שהוא עומד לעלות לירושלים, שיסבול שם מידי זקני העם והכוהנים הגדולים והסופרים, שייהרג, ושלאחר שלושה ימים יקום לתחייה מן המתים.

22 פטרוס לקח את ישוע הצידה והוכיח אותו: ”אל תדבר כך! אסור שיקרה לך דבר כזה!“

23 ”סור ממני, שטן שכמוך!“ אמר לו ישוע. ”אתה מכשול בדרכי; אתה מסתכל על הדברים מנקודת ראות אנושית, ולא מנקודת ראותו של אלוהים.“

24 ישוע פנה לתלמידיו ואמר: ”מי שרוצה ללכת בעקבותיי עליו להתכחש לעצמו, לשאת את צלבו וללכת אחרי. 25 כי מי שמנסה להציל את חייו – יאבד אותם, ואילו מי שיוותר על חייו למעני – ימצא אותם. 26 שהרי מה התועלת לאדם המרוויח את העולם כולו,

אולם מפסיד חיי־נצח? האם יש משהו שאפשר להשוות
לחיי נצח?

[27] ”בן־האדם ישוב עם מלאכיו בתפארת אביו, וישפוט כל אדם לפי מעשיו. [28] ואני אומר לכם שאחדים מכם, העומדים כאן עכשיו, לא ימותו לפני שיזכו לראות את בן־האדם בא במלכותו!“

17

[1] כעבור שישה ימים לקח ישוע את פטרוס, את יעקב ואת אחיו יוחנן, ועלה איתם על פסגת הר גבוה. [2] כשהביטו התלמידים בישוע, הוא השתנה לנגד עיניהם: פניו זרחו כשמש ובגדיו הלבינו והבריקו.

[3] לפתע הופיעו משה רבנו ואליהו הנביא ודיברו עם ישוע. [4]

”אדון, כמה טוב שאנחנו כאן!“ קרא פטרוס. ”אם אתה רוצה, אבנה כאן שלוש סוכות לכבוד – לך, למשה ולאליהו!“ [5]

בזמן שפטרוס דיבר, ענן כיסה את השלושה ויצא משם קול שאמר: ”זהו בני אהובי, שבו חפצתי. שמעו בקולו!“ [6]

כששמעו התלמידים את הקול, נפלו על־פניהם מבוהלים ונפחדים. [7] ישוע ניגש אליהם ונגע בהם. ”קומו,“ אמר, ”אל תפחדו!“

[8] כשהביטו התלמידים סביבם, ראו שישוע לבדו איתם.

[9] כאשר ירדו מההר ציווה ישוע עליהם שלא יספרו לאיש את מה שראו, עד לאחר שיקום מן המתים.

10 ”מדוע הסופרים אומרים שאליהו הנביא צריך לבוא תחילה)לפני המשיח?(“ שאלו התלמידים את ישוע.

11 ”הם צודקים“, ענה ישוע. ”אליהו באמת יבוא קודם וישליט סדר בכל. 12 למעשה אליהו כבר בא, אולם אנשים רבים לא הכירו אותו ואף פגעו בו. גם בן־האדם יסבול מידיהם.“ 13

אז הבינו התלמידים שישוע דיבר על יוחנן המטביל.

14 כשהגיעו למרגלות ההר כבר ציפו להם אנשים רבים. איש אחד התקרב אל ישוע, כרע ברך לפניו והתחנן: 15 ”אדוני, רחם נא על בני. הוא חולה במחלת אפילפסיה וסובל מאוד. לעתים קרובות הוא נופל לתוך אש או מים. 16 הבאתי את בני אל תלמידיך, אבל הם לא יכלו לרפא אותו.“

17 ”מה עיקש וחסר־אמונה הדור הזה!“ קרא ישוע. ”עד מתי יהיה עלי לסבול אתכם? הביאו אלי את הילד!“ 18 ישוע גער בשד שהיה בתוך הילד, והשד יצא ממנו. באותו רגע הילד נרפא. 19 לאחר מכן, כשהתלמידים היו לבד עם ישוע, שאלו אותו: ”מדוע אנחנו לא יכולנו לגרש את השד?“

20 ”בגלל חוסר אמונתכם“, השיב ישוע. ”אילו הייתה לכם אמונה אפילו כגרגר של חרדל, יכולתם לומר להר הזה: ‘זוז!’ והוא באמת היה זז, מכיוון שתוכלו לעשות כל דבר. 21 אבל שד כזה יוצא רק לאחר צום ותפילה.“

[22] יום אחד כשהיו בגליל אמר ישוע לתלמידיו:
”בן־האדם עומד להימסר לידי אנשים, [23] והם יהרגו
אותו; אולם לאחר שלושה ימים יקום לתחייה.“ דבריו
אלה ציערו את התלמידים ואף הפחידו אותם.

[24] בבואם אל כפר־נחום ניגשו אל פטרוס גובי מס
מחצית השקל של המקדש ושאלו אותו: ”האם אין הרב
שלך משלם את המס?“ [25]

”ודאי שהוא משלם“, השיב פטרוס. לאחר מכן
נכנס פטרוס אל הבית כדי לשוחח על כך עם ישוע,
אולם עוד לפני שהספיק לפתוח את פיו שאל אותו ישוע:
”מה דעתך, פטרוס? ממי דורשים המלכים מס, מבני
העם שלהם או מזרים?“
[26-27] ”מהזרים, כמובן“, השיב פטרוס. ”אם כן, הבנים
פטורים מכך.“ אמר ישוע. ”אולם היות שאיננו רוצים
לפגוע באנשים האלה, לך אל הים והשלך חכה למים.
תח את פיו של הדג הראשון שתצוד, ותמצא בו מטבע.
במטבע זה שלם את המס עבור שנינו.“

18

[1] באותה שעה באו התלמידים אל ישוע ושאלו: ”מי
מאיתנו יהיה הגדול ביותר במלכות השמים?“

[2] ישוע קרא אליו ילד קטן והציג אותו לפניהם.

[3] לאחר מכן אמר: ”אם לא תחזרו בתשובה ותהיו כמו
ילדים, לא תיכנסו למלכות השמים. [4] לכן מי שיהיה
עניו כמו הילד הזה, הוא הגדול ביותר במלכות השמים.
[5] וכל מי שמקבל ילד כזה בשמי, מקבל למעשה אותי.

[6] אבל אוי למי שיגרום לילד המאמין בי לאבד את אמונתו! לאדם כזה מוטב שיקשרו אבן כבדה לצווארו ויטביעו אותו בים!

[7] "אוי לעולם על כל הרוע שבו! הפיתוי לעשות את הרע הוא בלתי נמנע, אולם אוי לאדם שיגרום לפיתוי! [8] לכן אם ידך או רגלך גורמת לך לחטוא, כרות אותה והשלך אותה ממך והלאה! מוטב שתיכנס למלכות השמים בעל מום, מאשר שתהיה באש עולם עם שתי ידיך או שתי רגליך. [9] ואם עינך גורמת לך לחטוא, עקור אותה והשלך אותה. מוטב שתיכנס למלכות השמים עם עין אחת, מאשר שתהיה בגיהינום עם שתי עיניים ותראה את אש העולם!

[10] "אני מזהיר אתכם שלא לבוז לאחד מן הילדים האלה, כי אני אומר לכם שהמלאכים שלהם יכולים תמיד לגשת אל אבי. [11] ואני, בן־האדם, באתי להושיע את האובדים.

[12] "אם יש לאדם מאה כבשים, ואחת מהן הולכת לאיבוד – מה יעשה אותו אדם? האם לא יעזוב את תשעים ותשע הכבשים לבדן, ויחזור אל ההרים כדי לחפש את האובדת? [13] כשימצא אותה, האם לא ישמח על הכבשה שנמצאה יותר מאשר על התשעים ותשע שלא אבדו? [14] כך גם אבי אינו רוצה שאף אחד מהקטנים האלה יאבד!

[15] "אם אחיך חטא לך, הוכח אותו לבד. אם הוא מקשיב לך ומודה באשמתו – רכשת לך אח. [16] אם לא יקשיב, קח איתך עוד אח או שניים, וחיזרו אליו כששני העדים מאשרים את טענותיך. [17] אם עדיין יסרב

להקשיב, הבא את הבעיה לפני הקהילה. אם הקהילה
תפסוק לטובתך, והוא בכל זאת יעמוד על דעתו ולא
ייכנע, היא רשאית לגרשו משורותיה ולהחרים אותו.
[18] ואני אומר לכם: כל מה שתאסרו על הארץ יהיה
אסור בשמים, וכל מה שתתירו על הארץ יהיה מותר
בשמים.

[19] ”אומר לכם עוד דבר: אם שניים מכם מסכימים
ביניכם לבקש דבר מה, אבי שבשמים ייתן לכם את
אשר תבקשו. [20] כי בכל מקום שבו נפגשים שניים או
שלושה אנשים המאמינים בי, אני שם בתוכם.“

[21] לאחר מכן בא פטרוס אל ישוע ושאל: ”אדוני, כמה
פעמים עלי לסלוח לאדם שחטא לי? שבע פעמים?“ [22]
”לא“, ענה ישוע, ”שבעים כפול שבע פעמים!“

[23] ”אפשר להמשיל את מלכות השמים למלך
שהחליט לעדכן את ספרי החשבונות שלו. [24] במהלך
יישוב החשבונות הובא לפניו אדם שהיה חייב לו עשרת
אלפים ככרי כסף. [25] מכיוון שלא היה לאיש כסף
לשלם, ציווה המלך למכור אותו, את אשתו, את ילדיו
ואת כל רכושו תמורת החוב.“

[26] ”אולם האיש נפל לרגלי המלך, בכה והתחנן:
’אנא, אדוני, תן לי חסד ואשלם לך את כל החוב!‘

[27] ”המלך ריחם על האיש, שיחרר אותו וויתר לו על
החוב. [28]

”אולם כשיצא האיש מלפני המלך, הלך אל אדם
שהיה חייב לו אלף שקלים, תפס אותו ודרש ממנו

לשלם מיד את חובו. [29] החייב נפל על ברכיו והתחנן: 'אנא, עשה עמי חסד; חכה בסבלנות ואשלם לך הכל!'

[30] "אולם המלווה לא הסכים לחכות, וציווה לכלוא את החייב בבית־הסוהר עד שיגמור לשלם את חובו. [31] "כשראו חבריו העבדים את הנעשה התעצבו מאוד והלכו אל המלך וסיפרו לו מה שקרה. [32] המלך קרא אליו את האדם שעל חובו ויתר, ואמר: 'נבזה מרושע שכמוך! אני ויתרתי לך על חוב עצום רק משום שביקשת זאת ממני! [33] האם לא היה עליך לרחם על חברך העבד, כשם שאני ריחמתי עליך?'

[34] "המלך הנרגז שלח את האיש לתא העינויים, עד שיגמור לשלם את חובו עד הפרוטה האחרונה. [35] כך יעשה לכם אבי שבשמים אם תסרבו לסלוח לאחיכם בכל לבכם."

19

[1] כשסיים ישוע את דבריו, עזב את הגליל וחזר ליהודה דרך עבר הירדן. [2] קהל גדול הלך בעקבותיו,

והוא ריפא את החולים שביניהם. [3] פרושים אחדים שבאו לנסותו שאלו: "האם מותר לאיש להתגרש מאשתו על כל דבר?" [4] ישוע הגיב: "האם אינכם קוראים את כתבי־הקודש? הלא כתוב שאלוהים ברא איש ואישה מבראשית, [5] ושעל האיש לעזוב את אביו ואמו, ולהתאחד עם אשתו.* [6] לפיכך הם כבר לא שניים

---

* 19:5 5.19 יט 5 כלשונו: "על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד.")בראשית ב 24(

אלא אחד! וכך אסור לאיש להפריד את מה שאלוהים
איחד.“

[7] ”אם כך,“ המשיכו הפרושים, ”מדוע משה אמר
שאיש יכול לכתוב לה ספר כריתות (מכתב גירושין),
וזה כל מה שנדרש ממנו?“

[8] ישוע הסביר: ”משה הרשה לכם להתגרש
מנשותיכם רק משום שלקח בחשבון את האופי העקשני
שלכם. אולם לא זאת הייתה כוונתו המקורית של
אלוהים. [9] אני אומר לכם: כל איש המגרש את אשתו,
מלבד במקרה שבגדה בו, ונושא אחרת לאישה — הוא
נואף!“

[10] ”אם כך הדבר,“ אמרו תלמידיו של ישוע, ”הרי
מוטב לא להינשא כלל!“ [11] ”לא כל אחד יכול לקבל
עמדה זאת“, אמר ישוע. ”רק אלה שה׳ עוזר להם בכך
יכולים לקבל אותה. [12] אחדים נולדים סריסים ואינם
יכולים להינשא, אחרים מסורסים על־ידי אדם, ויש
המסרבים להינשא למען מלכות השמים. מי שיכול —
שיקבל זאת על עצמו.“

[13] ילדים קטנים הובאו אל ישוע כדי שיניח את
ידיו עליהם ויתפלל. אולם התלמידים גערו באמהות
שהביאו את הילדים: ”אל תטרידו אותו!“

[14] ישוע שמע ואמר: ”תנו לילדים לבוא אלי ואל
תמנעו מהם, כי לכאלה שייכת מלכות השמים!“ [15] לפני
שהלך משם הוא הניח את ידיו על ראשי הילדים וברך
אותם.

[16] יום אחד בא איש אל ישוע ושאל: ”רבי, אילו
דברים טובים עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?“

17 ”מדוע אתה שואל אותי בנוגע לטוב? רק אלוהים
טוב באמת!“ השיב לו ישוע. ”אולם בתשובה לשאלתך:
אם תשמור את המצוות תזכה בחיי נצח.“
18 ”איזה?“ שאל האיש.
”לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה עד שקר,
19 כבד את אביך ואת אמך, ואהבת לרעך כמוך!“ השיב
ישוע.
20 ”תמיד שמרתי את כל המצוות האלה. מה עוד עלי
לעשות?“
21 ”אם ברצונך להיות שלם,“ ענה ישוע, ”מכור את
כל רכושך וחלק את הכסף לעניים, כדי שאוצרך יהיה
בשמים, ולאחר מכן לך אחרי.“
22 לשמע דברים אלה התעצב האיש והלך לדרכו,
כי היה עשיר מאוד. 23
ישוע פנה לתלמידיו ואמר: ”לאדם עשיר קשה
מאוד להיכנס למלכות השמים. 24 דעו לכם שקל
יותר לגמל לעבור דרך חור המחט, מאשר לאיש עשיר
להיכנס למלכות האלוהים.“
25 הערה זאת הביכה את התלמידים. ”מי, אם כן,
יוכל להיוושע?“ שאלו.
26 ישוע הביט בהם ואמר: ”למעשה, אף אחד, אולם
עם אלוהים הכול אפשרי!“ 27
”אנחנו עזבנו הכול כדי ללכת אחריך“, אמר
פטרוס. ”מה נקבל בתמורה?“ 28
”כשבן־האדם יישב במלכות על כסא כבודו
המפואר,“ השיב ישוע, ”אתם, תלמידי, תשבו על
שנים־עשר כסאות ותשפטו את שנים־עשר שבטי

ישראל. [29] כל מי שוויתר למעני על ביתו, אחיו, אחיותיו, אביו, אמו, אשתו, ילדיו או רכושו – יקבל בתמורה פי מאה ויזכה בחיי נצח. [30] אולם רבים מאלה שהם ראשונים עתה יהיו אז אחרונים, ואחדים מהאחרונים עתה יהיו אז ראשונים.“

20

[1] ”מלכות השמים דומה לאיכר שיצא השכם בבוקר לשכור פועלים לעבוד בכרמו“, המשיך ישוע. [2] האיכר הבטיח לפועלים 100 שקלים תמורת יום עבודה, ושלח אותם אל הכרם. [3]

”כעבור שעתיים עבר האיכר ליד כיכר השוק וראה כמה אנשים ממתינים לעבודה. [4] הוא שלח גם אותם אל הכרם, והבטיח לשלם להם שכר צודק בסוף היום.

[5] ”בצהריים, וכן גם בשעה שלוש אחר־הצהריים, שלח האיכר פועלים נוספים אל הכרם. [6]

”בשעה חמש לפנות ערב שוב יצא העירה וראה גברים אחדים מסתובבים בחוסר מעש. ’מדוע התבטלתם כל היום?‘ שאל אותם. [7] ’משום שאיש לא שכר אותנו‘, השיבו.

” ’לכו גם אתם אל כרמי והצטרפו אל הפועלים האחרים‘, אמר להם האיכר. [8] בערב ביקש האיכר ממנהל העבודה לשלם לפועלים את שכרם, החל באחרונים וכלה בראשונים. [9] כל אחד מהפועלים שנשכרו בשעה חמש קיבל 100 שקלים. [10] בהגיע תורם של הפועלים שנשכרו מוקדם יותר הם ציפו לקבל הרבה יותר, אולם גם הם קיבלו 100 שקלים כל אחד.

12-11 ”הפועלים הראשונים כעסו: ’האנשים האלה עבדו שעה אחת בלבד, ואתה שילמת להם אותו שכר ששילמת לנו, למרות שאנחנו עבדנו כל היום בשמש הלוהטת!‘

13 ” ’ידידי‘, ענה האיכר לאחד מהם, ’לא גרמתי לך שום עוול! האם לא הסכמנו מראש שתעבוד כל היום תמורת 100 שקלים? 14 קח את הכסף ולך לשלום. ברצוני לשלם שכר שווה לכולם; 15 האם לא מותר לי לעשות מה שאני רוצה עם הכסף שלי? האם אסור לי לתת את כספי למי שארצה? האם עליך להתרגז על טוב לבי?‘ 16 כך האחרונים יהיו ראשונים, והראשונים – אחרונים.“

17 כשהיה ישוע בדרכו לירושלים, הוא אסף סביבו את שנים־עשר תלמידיו 18 ודיבר איתם על הצפוי לו בירושלים: ”מישהו יסגיר אותי לידי ראשי הכוהנים ולסופרים. הם ידונו אותי למוות 19 וימסרו אותי לידי הרומאים, אשר ילעגו לי ויצלבו אותי. אולם ביום השלישי אקום לתחייה.“ 20 לאחר מכן הביאה אמם של יעקב ויוחנן בני זבדי את בניה לפני ישוע וביקשה טובה.

21 ”מה בקשתך?“ שאל ישוע.

”הבטח לי שבמלכותך ישבו שני בני אחד לימינך ואחד לשמאלך“, ביקשה האם.

22 אולם ישוע אמר לה: ”את לא יודעת מה את מבקשת!“ הוא פנה אל יעקב ויוחנן ושאל אותם: ”האם תוכלו לשתות מהכוס שאני חייב לשתות?“

”כן, בהחלט“, השיבו.

[23] ”אתם באמת תשתו ממנה,“ אמר להם ישוע, ”ובכל זאת אין לי את הזכות לומר מי יישב לימיני ולשמאלי. מקומות אלה שמורים לאנשים שאבי בוחר בהם.“

[24] כששמעו שאר התלמידים מה שביקשו יעקב ויוחנן, הם כעסו עליהם מאוד.

[25] לכן ישוע קיבץ סביבו את התלמידים ואמר: ”אתם הרי יודעים שמנהיגי הגויים רודים בנתיניהם, ומעניקים כוח וסמכות למי שהם רוצים. [26] אבל אצלכם יהא המצב שונה; מי שרוצה להיות מנהיג ביניכם חייב להיות לכם למשרת, [27] ומי שרוצה לעמוד בראש חייב לשרת אתכם כעבד. [28] עליכם לנהוג כמוני, כי אני, בן־האדם, לא באתי לכאן כדי שישרתו אותי, אלא כדי לשרת אחרים ולתת את חיי כופר בעד רבים.“

[29] כשיצאו ישוע ותלמידיו מיריחו הלך אחריהם קהל גדול. [30] שני עיוורים שישבו בצד הדרך שמעו כי ישוע עומד לעבור בדרך ההיא, ולכן החלו לצעוק: ”אדוננו, בן־דוד, אנא, רחם עלינו!“ [31] ההמון גער בהם, אך העיוורים הגבירו את צעקותיהם: ”אדוננו, בן־דוד, אנא, רחם עלינו!“ [32] כשהגיע ישוע למקום שבו ישבו העיוורים, עצר לרגע ושאל אותם: ”מה אתם רוצים שאעשה למענכם?“

[33] ”אדוננו, אנחנו רוצים לראות“, התחננו העיוורים.

[34] ישוע נמלא רחמים ונגע בעיניהם. מיד יכלו השניים לראות, והלכו אחרי ישוע.

21

[1] כשהתקרבו ישוע ותלמידיו לירושלים ועברו ליד
בית־פגי, שעל הר הזיתים, שלח ישוע שניים מתלמידיו
אל הכפר ואמר: [2] ”כשתיכנסו אל הכפר תראו אתון
קשורה ולידה עיר. התירו אותם והביאו אלי. [3] אם
מישהו ישאל אתכם מה אתם עושים, אמרו פשוט:
’האדון זקוק להם‘. והוא יניח לכם מיד.“

[4] דבר זה בא לקיים את הנבואה:*

[5] ”אמרו לבת ציון, הנה מלכך יבוא לך,
עני ורוכב על חמור ועל ע.יר בן־אתנות.“

[6] שני התלמידים הלכו אל הכפר ועשו כדברי ישוע.
[7] הם הביאו אליו את העיר ואת האתון, ריפדו את גבם
במעיליהם והושיבו עליהם את ישוע. [8] רבים מההמון
השליכו את מעיליהם על הדרך לפני ישוע, ואחרים
כרתו ענפים מהעצים ושטחו אותם לפניו. [9] ההמונים
החלו להידחק מלפניו ומאחוריו וקראו:

”הושע־נא לבן־דוד!“

”ברוך הבא בשם ה׳!“ †

”הושע־נא במרומים!“

[10] כשנכנס ישוע לתוך ירושלים, העיר כולה התרגשה
מאוד. ”מי האיש הזה?“ שאלו האנשים. [11]
וההמון השיב: ”זהו ישוע – הנביא מנצרת
שבגליל!“

---

* 21:4 4.21 כא 4 זכריה ט 9 † 21:9 9.21 כא 9 תהלים קיח 25-26

12 ישוע הלך לבית־המקדש, גירש את כל הסוחרים
והקונים, הפך את השולחנות של מחליפי הכספים ואת
הדוכנים של סוחרי היונים.
13 ”בכתבי־הקודש כתוב:‡ ’ביתי בית־תפלה
ייקרא‘, “ קרא ישוע, ”ואילו אתם הפכתם אותו למאורת
גנבים!“ 14 העיוורים ובעלי המום שהיו בבית־המקדש
ניגשו אליו, והוא ריפא אותם שם. 15 אולם כשראו
ראשי הכוהנים והסופרים את הניסים והנפלאות שחולל
ישוע, וכששמעו את הילדים הקטנים קוראים במקדש:
”הושע־נא לבן־דוד!“ הם התרגזו מאוד ושאלו אותו:
16 ”האם אתה שומע את מה שהילדים האלה אומרים?“
”כן“, ענה ישוע. ”האם מעולם לא קראתם
בכתבי־הקודש:§ ’מפי עוללים ויונקים יסדת עז‘!“
17 ישוע עזב אותם והלך לבית־עניה – שם נשאר ללון
באותו לילה. 18
כשחזר בבוקר לירושלים היה רעב. 19 הוא ראה
עץ תאנה בצד הדרך, אבל כשניגש לחפש תאנים מצא
עלים בלבד. ”לעולם לא תישאי פרי!“ אמר ישוע
לתאנה, ומיד התייבש העץ.
20 התלמידים נדהמו ושאלו: ”כיצד יבשה התאנה
לפתע?“ 21
וישוע ענה: ”אני אומר לכם: אם באמת תאמינו
ולא תטילו ספק, תוכלו גם אתם לעשות דברים כאלה
ואף גדולים מאלה. אפילו תוכלו לומר להר הזה: ’זוז,

---

‡ 21:13 13.21 כא 13 ישעיה נו 7 § 21:16 16.21 כא 16 תהלים ח 3

הזרק לים!' והוא ישמע בקולכם. [22] תוכלו לקבל כל דבר שתבקשו בתפילה – אם רק תאמינו."

[23] כשחזר ישוע לבית־המקדש ולימד את העם, באו אליו ראשי הכוהנים וזקני העם, ודרשו לדעת באיזו רשות הוא עושה את כל הדברים האלה.

[24] "אני אענה לשאלתכם אם אתם תענו לשאלתי", השיב להם ישוע.

[25] "האם יוחנן המטביל נשלח על־ידי אלוהים או לא?"

הם התייעצו ביניהם: "אם נאמר שאלוהים שלח את יוחנן, הוא ישאל אותנו מדוע לא האמנו בו. [26] ואם נאמר שאלוהים לא שלח את יוחנן, העם יתנפל עלינו, כי כולם חושבים שיוחנן היה נביא." [27] לבסוף השיבו: "איננו יודעים." אמר להם ישוע: "אם כך, גם אני לא אענה לשאלתכם. [28] אולם מה דעתכם: לאב אחד היו שני בנים. 'בני, לך היום לעבוד בכרם', ביקש האב מבנו הבכור. [29] 'אינני רוצה', השיב הבן, אבל אחר כך שינה את דעתו והלך לעבוד בכרם. [30] הלך האב אל הבן הצעיר וחזר על בקשתו. 'טוב, אבא אני אלך', השיב הבן הצעיר, אולם לא הלך לכרם. [31] מי מהשניים שמע בקול אביו?"

"הבן הבכור, כמובן", השיבו.

"אני אומר לכם שהמוכסים והזונות יכנסו למלכות השמים לפניכם", הסביר להם ישוע את המשל. [32] "כי יוחנן המטביל אמר לכם לחזור בתשובה ולהאמין באלוהים, ואתם לא שבתם; בעוד שפושעים וזונות כן

שבו בתשובה. גם לאחר שראיתם כיצד הם שבו, לא נהגתם כמוהם ולא האמנתם לדברי יוחנן.

33 ״הקשיבו עתה למשל הבא: בעל־אדמה נטע כרם, בנה גדר סביבו, הקים מגדל שמירה, הפקיד את הכרם בידי כורמים שכירים ונסע לארץ רחוקה.

34 ״בעת הבציר שלח בעל־הכרם אחדים מאנשיו אל הכורמים, כדי לאסוף את חלקו ביבול הענבים.

35 ״אולם הכורמים הכו את האחד, סקלו באבנים את השני והרגו את השלישי.
36 ״בעל־הכרם שלח קבוצה גדולה יותר של אנשים כדי לאסוף את היבול, אך גורלם היה כגורל קודמיהם.

37 לבסוף שלח האיש את בנו, כי חשב שיכבדו אותו ויפחדו מפניו.
38 ״אולם כשראו הכורמים את הבן מרחוק, אמרו זה לזה: ׳הנה בא יורש הכרם; הבה נהרוג אותו, וכך נזכה אנחנו בירושה!׳ 39 הם גירשו את הבן מהכרם והרגו אותו.
40 ״כשישוב בעל־הכרם, מה לדעתכם יעשה לאותם כורמים?״
41 השיבו המנהיגים: ״הוא יוציא להורג את השכירים הרעים, וייתן את הכרם לפועלים נאמנים יותר, אשר יתנו לו בזמן את היבול המגיע לו.״ 42

ישוע המשיך ואמר: ״האם מעולם לא קראתם בכתובים:*
׳אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה,

---

* 21:42 42.21 כא 42 תהלים קיח 23

מאת ה׳ היתה זאת; היא נפלאת בעינינו‘?
[43] ”אני מתכוון לומר שאלוהים ייקח מכם את המלכות, וייתן אותה לעם אשר ייתן לו את חלקו ביבול. [44] מי שייפול על האבן הזאת יתנפץ לרסיסים, ומי שתיפול עליו האבן ישחק לאבק.“ [45] כשהבינו ראשי הכוהנים והפרושים שישוע התכוון אליהם – כלומר, שהם היו הכורמים במשל – [46] הם רצו לתפוס אותו, אבל פחדו לעשות דבר מפני ההמון אשר האמין כי ישוע הוא נביא.

22

[2-1] ישוע סיפר להם משלים נוספים על מלכות השמים. ”אפשר להמשיל את מלכות השמים למלך שערך סעודת־חתונה גדולה לבנו. [3] כאשר הייתה הסעודה מוכנה שלח המלך שליחים אל האורחים שהזמין, כדי להודיע להם שהגיע הזמן לבוא לסעודה, אך כולם סרבו לבוא. [4] המלך שלח שליחים אחרים להודיע למוזמנים: ’הזדרזו! השורים והבקר המפוטם טבוחים והצלי כבר בתנור!‘

[5] ”אולם המוזמנים צחקו והלכו כל אחד לענייניו, אחד לשדה ואחר לשוק [6] היו גם כאלה שתקפו את השליחים, הכו אותם, התעללו בהם ואפילו רצחו אחדים מהם.

[7] ”המלך הזועם שלח גדודי צבא כדי להרוג את הרוצחים ולשרוף את עירם. [8] הוא פנה אל משרתיו ואמר: ’משתה החתונה מוכן, אולם האורחים שהוזמנו

לא היו ראויים לכבוד הזה. [9] צאו אל הרחובות והזמינו
את כל מי שתפגשו!‘ [10] המשרתים עשו כדבריו והכניסו
לאולם את כל מי שפגשו: אנשים טובים ורעים גם יחד,
והאולם נמלא אורחים.

[11] ”אולם כשנכנס המלך אל האולם כדי לראות את
האורחים, גילה כי אחד מהם לא לבש בגדי חתונה
הולמים.

[12] ” ’ידידי‘, שאל המלך, ’כיצד נכנסת אל האולם
ללא בגדי חתונה?‘ לאורח לא הייתה תשובה.

[13] ”אז אמר המלך למשרתיו: ’קשרו את ידיו ורגליו
והשליכוהו החוצה לחושך, למקום שבו יש רק בכי
וחריקת שיניים!‘ [14] כי רבים הקרואים אך מעטים
הנבחרים.“

[15] שוב נועצו הפרושים ביניהם וחיפשו דרך להכשיל
את ישוע בלשונו. [16] הם החליטו לשלוח אליו כמה
מאנשיהם, יחד עם אנשי הורדוס, כדי לשאול אותו
שאלה. ”אדון,“ הם פתחו, ”אנחנו יודעים שאתה איש
ישר, ושאתה מלמד את דבר אלוהים בלי להתחשב
בתוצאות, בלי פחד ומשוא־פנים. [17] אמור לנו בבקשה,
האם עלינו לשלם מס לקיסר הרומאי או לא?“ [18] ישוע
הבין את מזימתם, ולכן ענה: ”צבועים שכמוכם! כך
אתם מנסים אותי? [19] בואו הנה; תנו לי מטבע.“ והם
נתנו לו מטבע. [20] ”דמותו של מי חקוקה כאן?“ שאל
אותם ישוע. ”ושל מי השם החקוק מתחת לדמות?“

[21] ”של הקיסר“, ענו.

”אם כך, תנו לקיסר את מה ששייך לו, ותנו לאלוהים
את מה ששייך לאלוהים!“

[22] תשובתו הפתיעה והביכה אותם, והם הסתלקו
משם.

[23] באותו יום באו צדוקים אחדים (שאינם מאמינים
בתחיית המתים) ושאלו: [24] ”רבי, משה אמר שאם אדם
נשוי מת ואינו משאיר אחריו ילדים, חייב אחיו להתחתן
עם האלמנה, כדי שתוכל ללדת בן שישא את שם המת.
[25] אנחנו מכירים משפחה אחת שהיו בה שבעה אחים.
האח הבכור נשא אישה, וכעבור זמן קצר מת ולא
השאיר אחריו בן. האלמנה נישאה לאח שני, [26] אולם
גם הוא נפטר ולא השאיר בן. כך נישאה האישה לאח
השלישי, לרביעי וכן הלאה – עד שנישאה לכל אחד
משבעת האחים. [27] לבסוף מתה גם האישה. [28] אם כן,
למי תהיה שייכת האישה בתחיית המתים? הרי היא
נישאה לכל שבעת האחים!“

[29] השיב להם ישוע: ”טעותכם נובעת מבורותכם
בכל הנוגע לכתבי־הקודש ולגבורתו של אלוהים.“
[30] ”כי בתחיית המתים לא יהיו עוד נשואים; כולם יהיו
כמלאכים בשמים. [31] באשר לשאלתכם – אם יקומו
המתים לתחייה או לא – האם לא קראתם מה אמר
לכם אלוהים בתורה? [32] ’אנוכי אלוהי אברהם, אלוהי
יצחק ואלוהי יעקב!‘ והרי אלוהים הוא אלוהי החיים
ולא אלוהי המתים!“

[33] תשובותיו הרשימו את הקהל הנדהם, [34-35] אך
לא את הפרושים. כששמעו כיצד השתיק ישוע את

הצדוקים בתשובתו, העלו במוחם שאלה אחרת. אחד
מהם, דיין במקצועו, קם ושאל: [36] ״רבי, מה היא
המצווה החשובה ביותר בתורת משה?״

[37] ״ואהבת את ה׳ אלוהיך בכל לבבך, ובכל נפשך
ובכל שכלך״, השיב ישוע. [38] ״זאת המצווה הראשונה
והחשובה ביותר! [39] והמצווה השנייה דומה לה:
׳ואהבת לרעך כמוך׳. [40] כל יתר המצוות וכל דברי
הנביאים מבוססים על שתי מצוות אלה. אם באמת
תקיים את שתי המצוות אלה, תקיים למעשה את התורה
כולה.״ [41]

בעוד הפרושים נקהלים סביבו, שאל אותם ישוע
שאלה: [42] ״מה בדבר המשיח? בנו של מי הוא?״
״הוא בן־דוד״, השיבו הפרושים.

[43] ״אם כך, מדוע קורא לו דוד בהשראת רוח הקודש
׳אדון׳?״ המשיך ישוע לשאול. [44] ״הרי דוד אמר:*

׳נאם ה׳ לאדני,
שב לימיני עד אשית אויביך הדם לרגליך׳.

[45] ואם דוד קורא לו ׳אדון׳, כיצד הוא יכול להיות בנו?״

[46] לא הייתה להם תשובה, ומאותו יום לא העז איש
לשאול אותו שאלות מכשילות.

23

[1] ישוע פנה אל הקהל ואל תלמידיו ואמר: [2]
״הסופרים והפרושים יושבים על כסא משה. [3] לכן
טוב שתשמעו בקולם ותעשו את מה שהם אומרים, אבל

---

* 22:44 44.22 כב 44 תהלים קי 1

בשום אופן אל תעשו את מה שהם עושים! כי הם עצמם אינם עושים את מה שהם דורשים מכם לעשות. [4] הם מכבידים עליכם בדרישות שונות, בעוד שבעצמם לא מוכנים להרים אצבע.

[5] ״הם עושים את כל מעשיהם בשביל שיראו אותם. הם מעמידים פני צדיקים, מניחים תפילין בציבור ומאריכים את הציציות שלהם. [6] במסיבות הם אוהבים לשבת בראש השולחן, ובבית הכנסת — במקומות השמורים. [7] הם אוהבים שנותנים להם כבוד ברחובות ושקוראים להם ׳רבי׳. [8] אל תרשו לאיש לקרוא לכם כך, כי ה׳ לבדו הוא רבכם, וכולכם שווים כאחים. [9] כמו כן אל תפנו לאיש בתואר ׳אבי׳, כי רק לאלוהים שבשמים עליכם לקרוא ׳אבי׳. [10] אל תרשו שיקראו לכם ׳מורי ורבי׳, כי יש לכם מורה ורב אחד בלבד, והוא המשיח.

[11] ״ככל שתרבו לשרת את הזולת בענווה, כך תגדלו בעצמכם. כדי להיות גדולים ביותר — היו עבדים! [12] מי שמכבד את עצמו יושפל ומי שמשפיל את עצמו יכובד.

[14-13] ״אוי לכם, הפרושים והסופרים, צבועים אתם! לא די שאינכם נכנסים בעצמכם למלכות השמים, אתם גם מונעים מאחרים להיכנס! אתם מעמידים פני צדיקים ומתפללים באריכות באמצע הרחוב, וכל זאת בזמן שאתם מגרשים אלמנות מבתיהן. צבועים שכמוכם! [15] כן, אוי לכם, צבועים! אתם נוסעים למרחקים כדי לגייר אדם אחד, ולאחר שהתגייר אתם הופכים אותו לבן־גיהינום עוד יותר מכם!

16 ”אוי לכם, מנהיגים עיוורים! הכלל שלכם הוא:
‘אם נשבעת במקדש ה׳ מותר לך להפר את שבועתך,
אולם אם נשבעת בזהב של בית־המקדש אסור לך
להפר את שבועתך‘. 17 עיוורים טיפשים! מה חשוב
יותר, הזהב או המקדש שמקדש את הזהב? 18
”כמו כן אתם אומרים: ‘שבועה במזבח אינה
מחייבת ומותר להפר אותה, אך שבועה בקורבן שעל
המזבח – מחייבת‘. 19 עיוורים! מה גדול וחשוב יותר,
הקורבן שעל המזבח או המזבח עצמו המקדש את
הקורבן? 20 הרי אם אתם נשבעים ‘במזבח׳, אתם
נשבעים למעשה בו ובכל אשר עליו. 21 כאשר אתם
נשבעים ‘במקדש׳, אתם נשבעים למעשה בו ובאלוהים
השוכן בו. 22 ואם אתם נשבעים ‘בשמים׳, אתם נשבעים
בכסא אלוהים ובאלוהים עצמו.

23 ”כן, אוי לכם פרושים וסופרים צבועים! אתם
מקפידים על הלכות דקדקניות כמו לתת מעשר על עלי
נענע בגינה, אולם אתם מתעלמים מהדברים החשובים
באמת כמו צדק, רחמים ואמונה! אתם אמנם חייבים
לתת מעשר, אולם אסור לכם להזניח את הדברים
החשובים יותר. 24 מנהיגים עיוורים! אתם מסננים את
היתוש ובולעים את הגמל!

25 ”אוי לכם, סופרים ופרושים צבועים שכמוכם!
אתם מקפידים כל־כך על צחצוח הכוס מבחוץ, אולם
תוכה מצחין מריקבון! 26 פרושים עיוורים, טהרו
תחילה את פנים הכלי ואז כולו יהיה נקי!

27 ”אוי לכם, סופרים ופרושים! אתם דומים
לקברים הנראים יפים ומפוארים מבחוץ, אך בתוכם

הם מלאים עצמות מתים, ריקבון וטומאה. [28] אתם משתדלים להיראות קדושים, אולם בפנים לבכם מלא צביעות וטומאה. [29-30] כן, אוי לכם פרושים, ואוי לכם סופרים – צבועים שכמוכם! אתם בונים מצבות לנביאים שאבותיכם הרגו, ומניחים פרחים על קברי אנשי־האלוהים שאבותיכם רצחו, ואתם אומרים: ’אנחנו, כמובן, לא היינו מעזים לנהוג כפי שנהגו אבותינו!‘

[31] ”בדבריכם אלה אתם מעידים על עצמכם שהנכם בני רשעים. [32] אתם הולכים בעקבות אבותיכם וממלאים את מכסת עוונותיהם. [33] נחשים בני נחשים! כיצד תימלטו מעונש הגיהינום?

[34] ”אני שולח אליכם נביאים, חכמים וסופרים; אחדים מהם תהרגו בצליבה, ואחרים תלקו בשוטים בבתי הכנסת שלכם, ותרדפו אחריהם מעיר לעיר! [35] וכך תישאו באשמת הריגתם של כל אנשי האלוהים – החל בהבל הצדיק וכלה בזכריה בן־ברכיה, שאותו רצחתם בבית־המקדש בין ההיכל למזבח. [36] ובכן, כל זה יבוא על הדור הזה.

[37] ”ירושלים, ירושלים, ההורגת את הנביאים ורוגמת באבנים את שליחי אלוהים! פעמים רבות חפצתי לאסוף את בנייך, כתרנגולת האוספת את אפרוחיה תחת כנפיה, אולם לא רציתם. [38] ועתה אלוהים נוטש את ביתכם, [39] ואני אומר לכם שמעתה ואילך לא תראו אותי יותר, עד אשר תאמרו: ’ברוך הבא בשם ה׳!‘ “

24

[1] כשיצא ישוע מבית־המקדש, באו אליו תלמידיו להראות לו את מבני המקדש.

[2] אולם ישוע אמר להם: ”כל המבנים האלה ייהרסו ואף אבן לא תישאר במקומה.“ [3] מאוחר יותר, כשישב ישוע על מדרון הר הזיתים, שאלו אותו התלמידים: ”מתי יקרה הדבר הזה? אילו מאורעות יסמנו את שובך ואת סוף העולם?“

[4] ”אל תניחו לאיש לרמות אתכם“, השיב להם ישוע, [5] ”כי אנשים רבים יבואו ויטענו כל אחד ’אני המשיח‘, ויטעו אנשים רבים. [6] כאשר תשמעו על מהומות ומלחמות – אל תיבהלו. אמנם תפרוצנה מלחמות ותתחוללנה מהומות, אבל הקץ לא יבוא מיד.
[7] מדינות וממלכות תילחמנה זו בזו, ובמקומות רבים יהיו רעידות אדמה ורעב. [8] אולם כל אלה יציינו רק את ראשית הצרות והסבל העתידים לבוא. [9]
”לאחר מכן יענו אתכם, יהרגו אתכם והעולם כולו ישנא אתכם, משום שאתם שייכים לי. [10] רבים ישובו לחטוא, יבגדו זה בזה וישנאו איש את אחיו. [11] נביאי שקר רבים יופיעו ויוליכו שולל אנשים רבים. [12] החטא והרשע יתפשטו בכל מקום וידכאו את אהבתם של רבים. [13] אולם אלה שיחזיקו מעמד עד הסוף יינצלו.

[14] ”הבשורה הטובה על דבר המלכות תתפשט בעולם כולו – כך שכל האומות תשמענה אותה – ולבסוף יגיע הקץ.

[15] ”לכן, כאשר תראו בבית־המקדש את חילול
הקודש, שעליו דיבר דניאל הנביא* (הקורא – שים לב!) [16]
על כל תושבי יהודה לברוח להרים. [17] אלה שעל
הגגות – שלא ייכנסו הביתה לארוז את חפציהם. [18] אלה
שבשדה – שלא יחזרו הביתה לקחת את בגדיהם.

[19] ”אוי לנשים ההרות ולמניקות באותם ימים!
[20] התפללו שבריחתכם לא תהיה בחורף ולא בשבת.
[21] כי תהיה צרה שכמוה טרם הייתה בתולדות העולם,
וכמוה לא תהיה עוד! [22]
”למעשה אם אלוהים לא יקצר את הימים הנוראים
האלה, כולם יאבדו. אולם אלוהים יקצר ימים אלה
למען עמו הנבחר.

[23] ”אם מישהו יאמר לכם באותם ימים: ’ראיתי את
המשיח במקום פלוני!‘ או ’המשיח נמצא בכפר הסמוך!‘
אל תאמינו לו. [24] כי משיחי־שקר ונביאי־שקר יקומו
ויחוללו נסים ונפלאות אשר יתעו את האנשים, ואם
יוכלו, הם יתעו אפילו את הנבחרים. [25] זיכרו, הזהרתי
אתכם!

[26] ”על כן, אם יאמרו לכם שהמשיח אי־שם במדבר –
אל תטריחו את עצמכם ללכת ולראות, ואם יאמרו לכם
שהמשיח מסתתר במקום כלשהו – אל תאמינו. [27] כי
כשם שהברק במזרח מאיר למערב, כך יהיה גם שובו
של בן־האדם. [28] במקום שבו נמצא הפגר, שם יתאספו
הנשרים.

---

* 24:15 15.24 כד 15 דניאל ט 27; יא 31

29 ”מיד לאחר הצרות של אותם ימים תחשך השמש, הירח ישחיר, הכוכבים יפלו מהשמים וכוחות השמים יתמוטטו.
30 ”לבסוף ייראה בשמים אות בן־האדם ואבל כבד ירד על העולם כולו. כל אומות העולם יראו את בן־האדם בא על ענני השמים, בגבורה ובכבוד רב.
31 ואז הוא ישלח את מלאכיו בקול תרועת השופר, והם יאספו את בחיריו מכל קצוות תבל.

32 ”עץ התאנה ישמש לכם כדוגמה: כאשר הענפים מלבלבים והעלים ירוקים, אתם יודעים שהקיץ קרב.
33 כאשר כל מה שסיפרתי לכם יתחיל להתרחש, דעו לכם שזה קרוב, שאני עומד בפתח. 34 אני אומר לכם: כל הדברים האלה יתרחשו לפני שיחלוף הדור הזה.
35 השמים והארץ יחלפו, אבל דברי לא יחלפו.

36 ”איש אינו יודע את היום והשעה של התרחשויות אלה; המלאכים בשמים אינם יודעים זאת, ואפילו אני עצמי איני יודע את המועד המדויק. רק אבי שבשמים יודע זאת.
37 ”כימי נוח כן יהיה באו של בן־האדם.
38 בני־האדם חיו בשלווה; הם אכלו, שתו והתחתנו לפני שפתאום בא המבול. 39 בני־האדם סרבו להאמין לשמע מה שעמד לקרות, עד שהמבול אכן בא והטביע את כולם. כך יהיה בואי.
40 ”באותה עת שני גברים יעבדו יחד בשדה – האחד יילקח והשני יישאר. 41 שתי נשים יטחנו בֵּרחִים – אחת תילקח והשנייה תישאר.

[42] ”לכן היו מוכנים, כי אינכם יודעים באיזה יום יבוא אדונכם.

[43] ”אילו ידעו את השעה, היו כולם מתכוננים לבואו, כשם שהיו מתכוננים לבואו של גנב אילו ידעו מתי יבוא. [44] כך גם אתם היו מוכנים תמיד, כי בן־האדם יבוא בשעה בלתי צפויה. [45] מי מכם משרת נבון ונאמן לאדונכם, שיפקח על משק ביתו ויקבל את שכרו בעתו? [46] ברוך תהיה אם בשובי אמצא אותך ממלא את תפקידך בנאמנות. [47] אנשים נאמנים כאלה אני אפקיד על כל רכושי.

[48] ”אולם אם אתה רשע ותאמר לעצמך: ’אה, האדון לא ישוב כל כך מהר‘, – [49] ותתאכזר ליתר העבדים ותבלה את זמנך במסיבות, בזלילה ובשתייה – [50] אדונך יופיע בשעה בלתי צפויה, [51] ואז הוא יכה אותך קשות ויקבע את מקומך עם הצבועים; שם יהיה בכי וחריקת שיניים.“

25

[1] ”אז תידמה מלכות השמים לסיפור על עשר עלמות, אשר לקחו את המנורות שלהן ויצאו לקבל את פני החתן. [2-4] אולם רק חמש מהן היו חכמות ומילאו את מנורותיהן מראש בשמן. חמש האחרות היו טיפשות ולא מילאו מראש את המנורות.

[5-6] ”מכיוון שהחתן איחר לבוא, שכבו העלמות לנוח. בחצות הלילה הן התעוררו לקול תרועה: ’החתן בא! צאנה לקבל את פניו!‘

[8-7] ”כל הבחורות קמו מיד והיטיבו את המנורות. אלה שלא היה להן שמן ביקשו מעט מחברותיהן, כי מנורותיהן דעכו.

[9] ”אולם הבחורות החכמות ענו: ’אם ניתן לכן מעט שמן לא יישאר לנו מספיק. לכו לחנות לקנות לעצמכן‘.

[10] ”אך בזמן שהן הלכו לקנות שמן בא החתן, ואלה שהיו מוכנות נכנסו איתו אל החתונה והדלת ננעלה. [11] ”כשחזרו האחרות מאוחר יותר, הן עמדו בחוץ וקראו: ’אדוננו, אדוננו, פתח לנו את הדלת!‘

[12] ”אולם הוא השיב להן מבפנים: ’אינני מכיר אתכן!‘

[13] ”משום כך היו ערים ומוכנים, כי אינכם יודעים באיזה יום ובאיזו שעה אחזור.“

[14] ישוע המשיך: ”אפשר לתאר את מלכות השמים בעזרת הסיפור על אדם שנסע לארץ רחוקה. לפני נסיעתו הוא קרא למשרתיו והפקיד בידם סכומי כסף, כדי שישקיעו אותם למענו בזמן העדרו. [15] הוא נתן לאחד 50,000 שקלים, לשני – 20,000 שקלים ולשלישי – 10,000 שקלים. הוא חילק את הכסף בהתאם לכישרונו של כל אחד ויצא לדרכו. [16] האיש שקיבל 50,000 שקלים החל מיד לקנות ולמכור, ותוך זמן קצר הרוויח עוד 50,000 שקלים. [17] גם האיש שקיבל 20,000 שקלים ניגש מיד לעבודה והרוויח עוד 20,000 שקלים.

[18] אך האיש שקיבל 10,000 שקלים חפר בור באדמה והטמין בתוכו את הכסף.

[19] ”לאחר זמן רב חזר האדון ממסעו, וביקש ממשרתיו לתת דין וחשבון על הכסף שהפקיד בידם. [20] האיש שקיבל 50,000 שקלים החזיר לאדוניו 100,000 שקלים. [21] האדון שיבח אותו על עבודתו הטובה ואמר: ’מאחר שהיית נאמן בסכום קטן, אתן לך עכשיו אחריות גדולה יותר. בוא והשתתף בשמחתי‘.

[22] ”אחריו בא האיש שקיבל 20,000 שקלים והצהיר: ’אדוני, נתת לי 20,000 שקלים, ועכשיו אני מחזיר לך סכום כפול‘. [23]

” ’עבודה טובה‘, אמר לו האדון. ’אתה משרת טוב ונאמן. מאחר שהיית נאמן בסכום קטן, אתן לך עכשיו הרבה יותר!‘ [25-24] לאחר מכן בא האיש שקיבל 10,000 שקלים ואמר: ’אדוני, ידעתי שאתה איש קשה, שמצליח לקצור במקום שלא זרעת ולאסוף במקום שלא פיזרת. משום כך פחדתי והסתרתי את הכסף באדמה — והנה הוא!‘

[26] ”אך אדוניו השיב לו: ’רשע שכמוך, עבד עצלן! אם ידעת שאדרוש ממך את הרווח, [27] מדוע לא הפקדת את הכסף בבנק? כך לפחות הייתי מקבל ריבית! [28] קחו ממנו את הכסף, ותנו לאיש שיש לו כבר 100,000 [29] כי האיש שמנצל היטב את מה שנותנים לו — יינתן לו עוד ויהיה לו שפע רב. ואילו אדם בלתי־אחראי — גם מעט האחריות שניתנה לו תילקח ממנו. [30] קחו עתה את המשרת הזה, שאין בו כל תועלת, והשליכוהו החוצה לחושך, שם יש בכי וחריקת שיניים‘.

[31] ”אולם כשאני, המשיח,* אבוא בתפארתי עם כל המלאכים, אשב על כיסאי בכבוד רב. [32] כל אומות העולם יתאספו לפני, ואני אפריד ביניהם כרועה המפריד בין הכבשים ובין העיזים. [33] את הכבשים אעמיד לימיני ואת העיזים לשמאלי.

[34] ”לאחר מכן אני, המלך, אומר לעומדים לימיני:

’בואו, ברוכי אבי, אל המלכות שהוכנה למענכם מאז היווסד העולם. [35] כשהייתי רעב – האכלתם אותי. כשהייתי צמא – נתתם לי לשתות. כשהייתי אורח זר – הכנסתם אותי לביתכם. [36] כשהייתי עירום – הלבשתם אותי. כשהייתי חולה או אסור בכלא – באתם לבקר אותי‘.

[37] ”ואותם צדיקים יענו: ’אדוננו, מתי ראינו אותך רעב והאכלנו אותך, או צמא והשקינו אותך? [38] או אורח זר ועזרנו לך? או עירום והלבשנו אותך? [39] מתי ראינו אותך חולה או כלוא ובאנו לבקר אותך?‘

[40] ”ואני, המלך, אענה: ’כשעשיתם אחד מן הדברים האלה לאחד מאחי הצעירים – כאילו עשיתם אותו לי‘.

[41] לאחר מכן אפנה אל העומדים לשמאלי ואומר להם:

’הסתלקו מכאן, ארורים, אל האש הנצחית שהוכנה לשטן והשדים! [42] כי כשהייתי רעב לא האכלתם אותי, וכשהייתי צמא לא נתתם לי דבר לשתות. [43] הייתי אורח זר, אולם לא הזמנתם אותי לביתכם. הייתי עירום, ולא הלבשתם אותי. הייתי חולה וכלוא, וככלל לא באתם לבקר אותי!‘

---

* 25:31 31.25 כה 31 כלשונו: ”בן־האדם“ (דניאל ז 14-13)

[44] ”ואז הם יענו: ’אדון, מתי ראינו אותך רעב או צמא
או זר או עירום או חולה או כלוא, ולא עזרנו לך?‘

[45] ”אז יענה להם: אמן, אומר אני לכם! ’כאשר
סירבתם לעזור לאחד מן האחים הצעירים האלה
סירבתם לעזור לי‘.
[46] ”והם ילכו משם לייסורי נצח, ואילו הצדיקים —
לחיי נצח.“

26

[1] כשסיים ישוע ללמד את תלמידיו, אמר להם:
[2] ”כידוע לכם חג הפסח מתחיל בעוד יומיים, וימסרו
אותי למוות על הצלב.“ [3]
באותה שעה התכנסו ראשי הכוהנים והמנהיגים
האחרים בביתו של קייפא הכוהן הגדול, [4] כדי לחשוב
איך לתפוס את ישוע בחשאי ולהרגו. [5] ”לא בזמן חגיגות
הפסח,“ הסכימו ביניהם, ”פן תתחולל מהומה בעם.“

[6] בזמן שישוע היה בבית־עניה, בביתו של שמעון
המצורע, [7] ניגשה אליו אישה ובידה בקבוק בושם יקר
מאוד, ושפכה את הבושם על ראשו בשעה שאכל. [8-9]
התלמידים כעסו מאוד ואמרו: ”מדוע היא מבזבזת את
הבושם היקר הזה? הלא יכולנו למכור אותו בכסף
רב, ואת הכסף היינו נותנים לעניים!“

[10] ”מדוע אתם מציקים לה?“ שאל ישוע. ”הלא היא
עשתה מעשה טוב. [11] העניים נמצאים איתכם תמיד,
ואילו אני לא אהיה איתכם תמיד. [12] היא שפכה עלי
את הבושם כדי להכין את גופי לקבורה. [13] אני אומר

כם: בכל מקום שבו תוכרז הבשורה הזאת, תיזכר גם
האישה הזאת, בזכות המעשה שעשתה.“

[14] לאחר מכן הלך יהודה איש־קריות, שהיה אחד
משנים־עשר התלמידים, אל ראשי הכוהנים [15] ושאל:
”מה תתנו לי אם אמסור לידיכם את ישוע?“ הם נתנו לו
שלושים מטבעות כסף, [16] ומאותה שעה חיפש יהודה
הזדמנות למסור לידיהם את ישוע.

[17] בערב הפסח באו התלמידים אל ישוע ושאלו:
”היכן אתה רוצה שנכין את הסדר?“

[18] ”לכו העירה אל אדם פלוני,“ ענה ישוע, ”ואמרו לו:
’אדוננו אמר: שעתי הגיעה, והפעם אני ותלמידי נערוך
את הסדר בביתך‘.“ [19] התלמידים עשו כדבריו
והכינו את הסדר.

[20] בערב ישב ישוע עם תלמידיו ליד השולחן,
[21] ובשעת הארוחה אמר להם: ”אחד מכם יבגוד בי
ויסגיר אותי.“

[22] התלמידים התעצבו מאוד ושאלו זה אחר זה:
”האם אתה מתכוון אלי?“ [23] ”אני מתכוון לאחד אשר
טבל את המצה שלו בקערה יחד אתי. [24] בן־האדם
הולך למות כפי שכתוב שצריך לקרות, אולם אני אומר
לכם: אוי לאיש שיסגיר אותו; מוטב שלא היה נולד
בכלל!“

[25] גם יהודה שאל את ישוע: ”רבי, האם אתה מתכוון
אלי?“ וישוע השיב: ”כן.“ [26] בעת הסעודה לקח ישוע
את הלחם (מצה), ברך, פרס לפרוסות, הגיש לתלמידיו
ואמר: ”קחו ואכלו; זהו גופי.“ [27] אחר כך לקח כוס יין,
ברך, הגיש לתלמידיו ואמר: ”שתו ממנה כולכם, [28] כי

זהו דמי החותם את הברית החדשה בין אלוהים לבין בני־האדם; זהו דמי הנשפך כדי לסלוח לחטאיהם של אנשים רבים. [29] ובכן לא אשתה יותר יין עד היום שבו אשתה יין חדש איתכם במלכות אבי.“

[30] כל הנוכחים שרו מזמורי תהלים, ולאחר מכן הלכו להר הזיתים. [31]
”הלילה כולכם תעזבו אותי,“ אמר ישוע לתלמידיו, ”והרי כתוב:* ’אכה את הרעה ותפוצין הצאן‘. [32] אולם לאחר שאקום לתחייה אלך לגליל ואפגוש אתכם שם.“ [33]
”אפילו אם כולם יעזבו אותך, אני לעולם לא אעזוב אותך!“ קרא פטרוס.

[34] אולם ישוע אמר לו: ”האמת היא שעוד הלילה, לפני שיקרא התרנגול את קריאת השחר, תתכחש לי שלוש פעמים!“ [35] ”לעולם לא אתכחש לך,“ התעקש פטרוס, ”אפילו אם יהיה עלי למות!“ ושאר התלמידים גם אמרו כך. [36] הם הגיעו לחורשת עצי־זית הנקראת ”גת־שמנים“, ואמר לתלמידיו: ”חכו לי כאן עד שאחזור. אני הולך להתפלל.“ [37] הוא לקח איתו את פטרוס ואת יעקב ויוחנן, בני זבדי, והתמלא עצב ומועקה. [38] ”אני מתייסר עד מוות!“ אמר להם ישוע. ”חכו כאן... הישארו לידי ערים...“

[39] הוא התרחק מהם מעט, נפל על פניו והתפלל: ”אבי, אם זה אפשרי, הסר ממני את כוס הייסורים.

---

* 26:31 31.26 כו 31 זכריהו יג 7

אולם לא כרצוני כי אם רצונך ייעשה!“ 40

לאחר מכן הוא חזר אל שלושת התלמידים ומצא אותם ישנים. ”פטרוס,“ קרא ישוע, ”האם לא יכולתם להישאר ערים איתי שעה אחת בלבד? 41 עמדו על המשמר והתפללו שלא תבואו לידי ניסיון. אני יודע שהרוח אכן רוצה, אבל גופכם חלש כל־כך!“

42 ישוע עזב אותם שוב והתפלל: ”אבי, אם עלי לשתות את הכוס הזאת, אז שרצונך ייעשה!“

43 הוא חזר אל תלמידיו, וגם הפעם מצא אותם ישנים, כי עיניהם היו כבדות.

44 הוא שוב עזב אותם וחזר על תפילתו בפעם השלישית.

45 לאחר מכן הוא חזר אל תלמידיו ואמר: ”האם אתם עדיין ישנים? הגיעה השעה שבן־האדם יימסר לידי אנשים חוטאים. 46 קומו, הבה נלך מכאן. הביטו, הנה מתקרב האיש שיסגיר אותי.“ 47

לפני שהספיק ישוע לסיים את דבריו הגיע למקום יהודה, אחד משנים־עשר התלמידים, ואיתו המון שנשלח מטעם ראשי הכוהנים וזקני העם, חמוש בחרבות ובמקלות. 48 יהודה אמר להם לתפוס את האיש שייתן לו נשיקה, 49 ואז ניגש ישר אל ישוע ואמר: ”שלום, רבי!“ ונישק אותו. 50 ”ידידי,“ אמר לו ישוע, ”עשה את מה שבאת לעשות.“ באותו רגע תפסו אותו האחרים.

51 אחד האנשים שהיו עם ישוע שלף חרב וקיצץ את אוזנו של עבד הכוהן הגדול.

[52] ”עזוב את החרב שלך,“ אמר לו ישוע, ”מי שחי בחרב ימות בחרב. [53] אתה לא מבין שאני יכול לבקש מאבי שייתן לי אלפי מלאכים להגן עלי, והוא היה שולח אותם מיד? [54] אולם אילו הייתי עושה כך, כיצד הייתה מתקיימת הנבואה בכתובים המתארת את המתרחש עכשיו?“

[55] ישוע פנה אל ההמון ואמר: ”האם אני פושע מסוכן? מדוע אתם באים לאסור אותי בחרבות ובמקלות? הלא לימדתי אתכם במקדש יום־יום ויכולתם לאסור אותי שם ללא קושי! [56] אולם כל זה בא למלא את דברי הנביאים בכתבי הקודש.“ אז עזבו אותו התלמידים וברחו.

[57] ההמון לקח את ישוע אל ביתו של קייפא הכוהן הגדול – שם כבר המתינו לו הסופרים והזקנים. [58] באותו זמן הלך פטרוס במרחק מה אחרי ההמון. הוא נכנס לחצר ביתו של הכוהן הגדול, ישב בין החיילים וחיכה לראות מה יקרה לישוע.

[59] ראשי הכוהנים וחברי הסנהדרין, שהתאספו שם, חיפשו עדי שקר שיעידו נגד ישוע, כדי שיוכלו להטיל עליו אשמה כלשהי ולדון אותו למוות. [61-60] אבל למרות שמצאו אנשים רבים שהסכימו לתת עדות שקר, דבריהם תמיד סתרו זה את זה. לבסוף באו שני אנשים שהצהירו: ”האיש הזה אמר שהוא יכול להרוס את בית־המקדש ולבנות אותו מחדש תוך שלושה ימים.“

[62] הכוהן הגדול קם על רגליו ושאל: ”מה יש לך

לומר להגנתך? מה יש לך לומר על כל ההאשמות
נגדך?“ 63 אך ישוע שתק. ”בשם אלוהים חיים,“ קרא
הכוהן הגדול, ”אני דורש ממך שתאמר לנו אם אתה
המשיח, בנו של הקדוש־ברוך־הוא!“

64 ”אתה אמרת,“ אמר ישוע, ”אבל אני אומר שאתם
תראו את בן־האדם יושב לימין האלוהים ובא עם ענני
השמים.“† 65-66 הכוהן הגדול קרע את בגדיו וקרא
בקול: ”מגדף! איננו זקוקים לעדים נוספים, כולכם
שמעתם את דבריו! מה אתם פוסקים?“
”מוות!“ הם צעקו. ”מוות! מוות!“ 67 הם ירקו בפניו של
ישוע, הכו אותו, סטרו לו על הלחי וקראו: 68 ”משיח
שכמוך, התנבא לנו! מי הכה אותך הפעם?“
69 כשכל זה קרה, פטרוס ישב בחצר הבית. לפתע
עברה לידו משרתת וקראה: ”גם אתה היית עם ישוע
מהגליל!“
70 אולם פטרוס הכחיש את דבריה בקול: ”מה
פתאום? אני בכלל לא יודע על מה את מדברת!“
71 מאוחר יותר נערה אחרת ראתה אותו ליד השער,
ואמרה לאנשים סביבה: ”גם הוא היה עם ישוע מנצרת!“ 72
פטרוס שוב הכחיש את הדבר: ”אני נשבע שאני
אפילו לא מכיר את האיש הזה!“ 73
כעבור זמן מה ניגשו אליו האנשים שעמדו שם ואמרו:
”אנחנו יודעים שאתה אחד מתלמידיו; המבטא
הגלילי שלך מסגיר אותך!“

---

† 26:64 64.26 כו 64 דניאל ז 13-14

[74] פטרוס החל לקלל ונשבע: ”אינני מכיר את האיש!“ באותו רגע קרא התרנגול, [75] ופטרוס נזכר בדברי ישוע: ”לפני שיקרא התרנגול תתכחש לי שלוש פעמים.“ הוא יצא מהחצר ומירר בבכי.

27

[1] לפנות בוקר שוב התכנסו ראשי הכוהנים וזקני העם, כדי להתייעץ כיצד לשכנע את המושל הרומאי להוציא את ישוע להורג. [2] הם כבלו אותו ושלחו אותו לפילטוס, המושל הרומאי. [3] כאשר ראה יהודה הבוגד שישוע נידון למוות, התחרט על המעשה שעשה והחזיר את הכסף לראשי הכוהנים והזקנים.

[4] ”חטאתי“, הכריז יהודה. ”בגדתי באדם חף מפשע.“

”לא אכפת לנו“, השיבו. ”זאת הבעיה שלך.“ [5]

יהודה זרק את הכסף על הרצפה במקדש, והלך לתלות את עצמו.

[6] ראשי הכוהנים אספו את הכסף מהרצפה ואמרו: ”איננו יכולים להכניס את הכסף לאוצר, כי התורה אוסרת קבלת כסף דמים.“ [7]

הם התייעצו ביניהם, ולבסוף החליטו לקנות בכסף זה את שדה היוצר בירושלים, שהשתמשו בו לקבורת גויים. [8]

משום כך נקרא השדה ההוא עד היום הזה: ”שדה הדם“.

[10-9] בזאת התקיימה נבואת זכריה: ”הם לקחו את שלושים שקלי הכסף – המחיר שבו העריכו אותו בני

ישראל – וקנו שדה מאת הקדר, כפי שהדריך אותי ה'.''* 11
ישוע עמד לפני פילטוס, המושל הרומאי, וזה שאל אותו: ''האם אתה מלך היהודים?''
''אתה אומר'', השיב ישוע.
12 אולם כאשר ראשי הכוהנים והזקנים האשימו אותו,
ישוע לא אמר דבר. 13
''האם אינך שומע את מה שהם אומרים?'' שאל פילטוס. 14
אך להפתעתו הרבה של המושל לא אמר ישוע דבר. 15
כל שנה, לכבוד חג הפסח, נהג המושל לשחרר אסיר יהודי אחד לפי בחירת העם. 16 באותה שנה היה בכלא אסיר ידוע לשמצה בשם ישוע בר־אבא.
17 כאשר התאסף באותו בוקר המון רב לפני ביתו של פילטוס, הוא שאל: ''את מי אשחרר לכם, את ישוע בר־אבא, או את ישוע הנקרא משיח?'' 18 כי פילטוס ידע היטב שמסרו את ישוע מתוך קנאה.
19 באותו זמן, כשישב פילטוס על כסאו בבית־הדין, שלחה אליו אשתו הודעה: ''עזוב את האיש הטוב הזה לנפשו, כי בלילה האחרון חלמתי עליו חלום נורא.''
20 בינתיים הספיקו ראשי הכוהנים והזקנים לשכנע את ההמון לדרוש את שחרורו של בר־אבא, ואת הוצאתו להורג של ישוע. 21 וכך כשחזר המושל ושאל: ''את מי מהשניים אשחרר לכם?'' צעק הקהל: ''את בר־אבא!''

---

* 10-27:9 10-9.27 כז 10-9 תרגום חופשי של זכריה יא 13-12

[22] ”אם כך, מה אעשה עם ישוע הנקרא משיח?“ שאל פילטוס.

”צלוב אותו!“ הם צעקו.

[23] ”מדוע? מה עשה?“ שאל פילטוס.

הם לא ענו, ורק הגבירו את צעקותיהם: ”צלוב אותו!“

[24] כשראה פילטוס שאין טעם להמשיך ושעלולה לפרוץ מהומה, דרש שיביאו אליו קערת מים. הוא רחץ את ידיו לעיני הקהל ואמר: ”הידיים שלי נקיות מדמו של האיש הצדיק הזה. האחריות מוטלת עליכם!“

[25] וההמון השיב בצעקה: ”דמו עלינו ועל בנינו!“

[26] אז שחרר להם פילטוס את בר־אבא, ולאחר שהלקה את ישוע בשוטים מסרו לידי החיילים הרומאים, כדי שיקחו אותו לצליבה. [27] אולם לפני כן הם לקחו אותו אל ארמון המושל וקראו לכל חיילי המשמר. [28] הם הפשיטוהו והלבישוהו גלימת ארגמן. [29] לאחר מכן שזרו זר מקוצים ארוכים והניחו על ראשו ככתר, בידו הימנית שמו מקל כשרביט, כרעו ברך לפניו בלגלוג והתגרו בו בקריאות לעג: ”יחי מלך היהודים!“ [30] הם ירקו בפניו, חטפו מידו את המקל והכוהו על ראשו.

[31] לאחר שסיימו החיילים להתלוצץ ולצחוק עליו, הפשיטו מעליו את הגלימה והלבישו אותו בבגדיו, והוציאו אותו החוצה לצליבה.

[32] בדרך למקום הצליבה הם פגשו את שמעון
מקירניה ואילצו אותו לסחוב את הצלב של ישוע. [33]
הם המשיכו בדרכם עד שהגיעו למקום הנקרא
״גלגלתא״, או ״מקום הגולגולת״. [34] החיילים נתנו לו
יין מסומם, אולם לאחר שטעם ממנו סרב לשתות אותו.
[35] לאחר הצליבה הפילו החיילים גורל, כדי לחלק
ביניהם את בגדיו של ישוע. [36] ואז התיישבו והביטו
בישוע על הצלב. [37] מעל ראשו הם תלו שלט: ״זהו
ישוע מלך היהודים.״

[38] יחד עם ישוע נצלבו גם שני פושעים – אחד לימינו
ואחד לשמאלו. [39] העוברים ושבים קללו אותו, לעגו
לו וקראו: [40] ״נו, אתה יכול להרוס את בית המקדש
ולבנותו מחדש בשלושה ימים? אם אתה בן־אלוהים,
מדוע אינך יורד מהצלב ומציל את עצמך?״

[41] גם ראשי הכוהנים, הסופרים והזקנים חרפו אותו
ולעגו לו: [42] ״הוא יכול להושיע את כולם חוץ מאשר את
עצמו!״ צחקו. ״משיח שכמוהו!״ קראו. ״מלך ישראל,
הבה נראה אותו יורד מהצלב, ואז נאמין בו! [43] הרי
בטח באלוהים, נראה אם אלוהים באמת יציל אותו.
הרי אמר שהוא בן־אלוהים!״

[44] גם הפושעים שנצלבו לידו העליבו אותו בצורה
דומה.

[45] בשעה שתים־עשרה בצהריים כיסה חושך את כל
הארץ למשך שלוש שעות.

[46] בשעה שלוש אחר־הצהריים זעק ישוע זעקת שבר:†
”אלי, אלי, למה שבקתני?“)כלומר: ”אלי, אלי, למה
עזבתני?“(

[47] אחדים מהנוכחים חשבו שהוא קורא לאליהו
הנביא. [48] אחד מהם רץ והביא ספוג טבול בחומץ, שם
אותו בקצה מקל והושיטו לישוע כדי שישתה. [49] אך
יתר האנשים אמרו: ”עזוב אותו. הבה נראה אם אליהו
באמת יבוא להציל אותו!“
[50] אז זעק ישוע שנית ונפח את נשמתו. [51] באותו רגע
הפרוכת שלפני קודש הקודשים בבית־המקדש נקרעה
לשניים – מלמעלה עד למטה. האדמה רעדה, סלעים
נבקעו, [52] קברים נפתחו, וצדיקים רבים קמו לתחייה.
[53] לאחר תחייתו של ישוע, אלה עזבו את בית־הקברות,
נכנסו לירושלים והופיעו לפני אנשים רבים.
[54] קצין רומאי והחיילים שהיו ליד הצלב, נבהלו
מאוד מרעידת האדמה ומכל מה שקרה, וקראו: ”איש
זה באמת היה בן־אלוהים!“

[55] נשים רבות שבאו עם ישוע מהגליל, כדי לשרתו,
עמדו מרחוק והתבוננו. [56] ביניהן היו מרים המגדלית,

---

† 27:46 46.27 כז 46 בארץ ישראל בתקופה הזו היהודים דיברו בעברית ובארמית. כאשר מופיע תעתיק ביוונית המקורית בברית החדשה, מלבד מקרים בודדים)התגלות ט 11, טז 16(, הציטוט מובא בארמית ולא בעברית. עובדה זו מומחשת במעשי השליחים א 19: ”הדבר הזה נודע לכל יושבי ירושלים ולפיכך נקרא אותו שדה בלשונם ’חקל דמא‘, שפירושו שדה הדם.“

מרים אמם של יעקב ויוסף, ואמם של יעקב ויוחנן (בני זבדי.)

[57-58] בערב ניגש אל פילטוס יוסף מן־הרמתיים, שהיה אדם עשיר ותלמיד של ישוע, וביקש את גופתו. פילטוס ציווה לשחרר את הגופה ולהעביר אותה ליוסף. [59] יוסף לקח את הגופה, עטף אותה בסדין לבן, [60] הניח אותה בתוך קבר חדש שחצב בשביל עצמו, סתם את הפתח באבן גדולה והלך לדרכו. [61] מרים המגדלית ומרים השנייה ישבו במרחק והסתכלו. [62] למחרת, בתום טקסי החג, באו ראשי הכוהנים והפרושים אל פילטוס [63] ואמרו: "אדוננו, השקרן הזה אמר פעם שלאחר שלושה ימים ישוב ויקום לתחייה. [64] משום כך אנחנו מבקשים ממך לחתום את הקבר עד לאחר היום השלישי, כדי שתלמידיו לא יגנבו את הגופה ויפיצו את השמועה שהוא קם מן המתים. אחרת תהיה התרמית גרועה מזו הראשונה."

[65] פילטוס אמר להם: "יש לכם משמר שלכם, אתם יודעים איך לטפל בזה כמו שצריך".

[66] וכך הם חתמו את הקבר והציבו שומרים.

28

[1] ביום ראשון השכם בבוקר, בעלות השחר, הלכו מרים המגדלית ומרים השנייה אל הקבר. [2] לפתע התחוללה רעידת אדמה חזקה, ומלאך ירד מהשמים, הזיז את האבן שחסמה את הפתח וישב עליה. [3] פניו האירו כברק, ובגדיו היו צחורים כשלג. [4] כשראו

השומרים את המלאך, הם התעלפו מרוב בהלה ונפלו על הארץ כמתים.

5 ”אל תפחדנה“, פנה המלאך אל הנשים. ”אני יודע שאתן מחפשות את ישוע שנצלב. 6 אולם הוא אינו נמצא כאן. ישוע קם לתחייה בדיוק כפי שהבטיח. היכנסו, תראו את המקום שבו שכב. 7 עכשיו לכו מהר אל תלמידיו ותאמרו להם שישוע קם מן המתים, והולך לפניכם לגליל. אתם תראו אותו שם. זהו, אמרתי לכם!“

8 הנשים רצו מן הקבר מבוהלות מאוד, אך מלאות שמחה, ומיהרו למצוא את התלמידים ולמסור להם את בשורת המלאך. 9 בשעה שרצו נגלה אליהן ישוע.

”שלום לכן“, אמר, והן נפלו לרגליו והשתחוו לפניו.

10 ”אל תפחדו“, הרגיע אותן ישוע. ”לכו ואמרו לאחי ללכת מיד לגליל כדי לפגוש אותי שם.“

11 כשהיו הנשים בדרכן העירה, באו השומרים אל ראשי הכוהנים וסיפרו להם מה שקרה, 12-13 הזקנים התכנסו לאסיפת חרום והחליטו לשחד את השומרים, כדי שיספרו שגופת ישוע נגנבה בזמן שישנו.

14 ”אם יגיע הדבר הזה לאוזני המושל,“ הסבירו, ”נעמוד לצדכם ונפייס אותו.“

15 וכך קיבלו אנשי המשמר את השוחד ואמרו מה שנתבקשו לומר. גרסתם הופצה בין היהודים, אשר עד היום מאמינים בה.

16 בינתיים הלכו אחד־עשר התלמידים אל הגליל, כדי לפגוש את ישוע על אותו הר שאמר להם מראש.

[17] כשראו אותו התלמידים הם השתחוו לפניו, למרות
שחלקם הטילו ספק שאכן היה זה ישוע. [18]
”ניתנה לי כל סמכות בשמים ובארץ“, אמר להם
ישוע. [19] ”משום כך לכו ועשו תלמידים בכל העולם.
הטבילו אותם בשם האב, הבן ורוח הקודש, [20] ולמדו
אותם לעשות את כל אשר ציוויתי אתכם. היו סמוכים
ובטוחים שאהיה אתכם עד סוף העולם!“

הבשורה על־פי מרקוס

[1] כך מתחיל הסיפור על ישוע המשיח בן־האלוהים.

[2] בספרי הנביאים הודיע לנו אלוהים שהוא עומד
לשלוח אלינו את בנו, אולם לפני כן ישלח שליח מיוחד
אשר יכין את העולם לקראת בואו של בן־האלוהים.*

[3] ישעיהו הנביא ניבא:† "קול קורא במדבר פנו דרך
ה', ישרו מסילותיו." [4] שליח זה היה יוחנן המטביל.
יוחנן גר במדבר והכריז שכל אחד צריך להיטבל
במים, לאות חרטה על מעשיו וכדי שאלוהים יסלח לו
עליהם. [5] אנשים רבים מירושלים ומכל אזור יהודה
באו להקשיב לדברי יוחנן, ולאחר שהתוודו
על מעשיהם הרעים הוא הטביל אותם בנהר הירדן.
[6] בגדיו היו עשויים שער גמלים והייתה לו חגורת עור;
הוא נהג לאכול ארבה ודבש־בר. [7] המסר של יוחנן
היה זה:

"בקרוב יבוא אדם גדול ונעלה ממני; הוא כה נעלה
עד כי אינני ראוי אפילו להסיר את נעליו! [8] אני הטבלתי
אתכם במים, אולם הוא יטביל אתכם ברוח הקודש של
אלוהים!"

[9] יום אחד בא ישוע מנצרת שבגליל, ויוחנן הטביל
אותו בנהר הירדן. [10] כאשר יצא ישוע מהמים נפתחו

---

* 1:2 2.1 א 2 מלאכי ג 1 † 1:3 3.1 א 3 ישעיהו מ 3

השמים, ורוח אלוהים בדמות יונה ירדה ונחתה עליו, 11
וקול מן השמים קרא: ”אתה בני אהובי, ובך אני
חפץ.“ 12-13 רוח אלוהים נשא מיד את ישוע אל המדבר,
שם הוא נשאר לבדו עם חיות המדבר ארבעים יום,
והשטן ניגש לנסותו. לאחר מכן באו המלאכים לשרת
אותו.

14 זמן מה לאחר שאסר המלך הורדוס את יוחנן, בא
ישוע אל הגליל כדי להכריז על בשורת אלוהים.

15 ”העת הגיעה!“ קרא ישוע. ”מלכות אלוהים קרבה,
שובו מדרככם הרעה והאמינו לבשורה!“

16 יום אחד כשהתהלך ישוע על חוף הכינרת, ראה
את האחים שמעון ו אַנְדְּרֵי דגים בעזרת רשתות. הם היו
דייגים במקצועם.

17 ”בואו אחרי!“ קרא אליהם ישוע. ”אני אעשה אתכם
לדייגי אדם!“ 18 שני האחים עזבו מיד את הרשתות
שלהם והלכו אחריו. 19
לא הרחק משם ראה ישוע את יעקב ויוחנן
בני־זבדי יושבים בסירת דיג ומתקנים את הרשתות.

20 ישוע קרא להם, והשניים הצטרפו מיד אל החבורה,
לאחר שהשאירו את זבדי אביהם בסירה עם מספר
דייגים שכירים.

21 ישוע ומלוויו הגיעו לכפר־נחום. בשבת
בבוקר הלכו לבית־הכנסת, וישוע לימד את הקהל.

22 היהודים בבית־הכנסת נדהמו מהדרשה שלו, מפני
שדיבר אליהם בסמכות רבה ולא כמו הסופרים.

23 בבית־הכנסת היה איש אחוז שד טמא, והלה צעק
לפתע: 24 ”מדוע אתה מטריד אותנו, ישוע מנצרת, האם

באת להשמיד את השדים? אני מכיר אותך; אתה בנו
הקדוש של אלוהים!“

25 ישוע נזף בשד וציווה עליו: ”שתוק וצא החוצה!“

26 השד טלטל את האיש המסכן מצד אל צד ויצא ממנו
בקול צעקה.

27 כל הנוכחים השתוממו והחלו לשוחח זה עם זה על
המקרה. ”האם זוהי תורה חדשה?“ שאלו בהתרגשות.
”ראו, גם השדים שומעים בקולו!“

28 עד מהרה התפשטו השמועות על מעשי ישוע
והתפרסמו בכל אזור הגליל.

29 ישוע ותלמידיו יצאו מבית־הכנסת והלכו לביתם
של שמעון ואַנְדְּרֵי. 30 כאשר נכנסו אל הבית מצאו
את חמותו של שמעון שוכבת שם חולה עם חום גבוה.
התלמידים פנו מיד אל ישוע וביקשו את עזרתו. 31 ישוע
ניגש אל מיטת החולה, אחז בידה ועזר לה לשבת.
החום נעלם מיד, היא קמה ממיטתה והכינה להם אוכל.

33-32 עם שקיעת השמש התמלאה חצר הבית בחולים
ואנשים אחוזי שדים, אשר הובאו אל ישוע כדי שירפא
אותם. ליד הבית התאספו כל אנשי העיירה מתוך
סקרנות.

34 ישוע ריפא אנשים רבים שהיו חולים במחלות
שונות, וגירש שדים רבים (אולם הוא לא הרשה לשדים
לדבר, משום שידעו מי הוא.) 35
למחרת בבוקר, עוד לפני זריחת השמש, קם ישוע והלך
למקום שקט ומבודד כדי להתפלל. 37-36 שמעון

והאחרים יצאו בעקבותיו, וכשמצאו אותו קראו: ״לאן אתה הולך? כולם מחפשים אותך!״

38 ״איננו יכולים להישאר כל הזמן במקום אחד״, השיב ישוע. ״עלינו ללכת גם למקומות אחרים, כדי לספר לאנשים על מלכות אלוהים; הרי לשם כך באתי!״

39 ישוע עבר בכל רחבי הגליל, לימד בבתי־הכנסת וגירש שדים מהרבה אנשים. 40 פעם בא אליו אדם חולה צרעת והתחנן לפניו שירפא אותו. ״אם רק תרצה, תוכל לרפא אותי״, אמר האיש.

41 ישוע חש חמלה רבה, ועל כן נגע במצורע ואמר: ״ודאי שאני רוצה. הירפא!״ 42 הצרעת נעלמה מיד, והאדם נרפא כליל!

43 ״לך מהר להיבדק אצל הכוהן״, אמר ישוע לאיש בתוקף. 44 ״אל תשכח לקחת איתך קורבן טהרה, כפי שציווה משה על בני־ישראל, כדי שכולם יראו שנרפאת. אל תעצור בדרך לדבר עם איש!״

45 אבל האיש לא שמע בקול ישוע, והלך והכריז לכולם שהוא בריא. הוא סיפר לכולם שישוע ריפא אותו ממחלת הצרעת, וכתוצאה מכך שוב לא יכול היה ישוע להיכנס לעיר בגלוי, כי אנשים רבים הלכו אחריו לכל מקום ולא נתנו לו מנוחה. על כן הוא החליט לשבת מחוץ לעיר, אך גם זה לא הועיל, כי תוך זמן קצר מצא אותו ההמון והקיף אותו מכל עבר.

2

[1] כעבור ימים אחדים חזר ישוע לכפר־נחום, ומיד
נפוצו שמועות על בואו בכל העיר. [2] הבית שבו התארח
התמלא במהרה עד אפס מקום. אפילו החצר הייתה
מלאה אנשים, עד שלא היה מקום לאף אדם נוסף, וישוע
לימד אותם את כתבי־הקודש. [3]
בין הקהל בחצר היו ארבעה אנשים שנשאו אדם
משותק על אלונקה. [4] בגלל הקהל הרב הם לא יכלו
להיכנס לתוך הבית ולדבר עם ישוע. לכן הם טיפסו
על הגג, הזיזו רעפים אחדים ממקומם והורידו את
האלונקה אל אמצע החדר, אל המקום שבו עמד ישוע. [5]
כשראה ישוע את אמונתם, פנה אל האיש המשותק
ואמר: "בני, נסלחו לך חטאיך!"

[6] היו כמה מורי הלכה שנכחו במקום, ואלה אמרו
בלבם: [7] "מה הוא מגדף? למי הוא חושב את עצמו,
לאלוהים? הרי רק אלוהים יכול לסלוח על חטאים!" [8]
ישוע ידע את מחשבותיהם ולכן שאל: "מדוע דברי
מטרידים אתכם? [9-10] לי, המשיח, יש סמכות לסלוח
חטאים עלי־אדמות. אני אוכיח לכם שאני לא רק
מדבר, אלא גם עושה – מיד תראו כיצד אני מרפא
את האיש הזה." [11] הוא פנה אל האיש המשותק ופקד
עליו: "קום! קפל את האלונקה שלך ולך לביתך, כי
נרפאת!"

[12] האיש קפץ על רגליו, קיפל את האלונקה ופילס
לו דרך בתוך הקהל הנדהם. כולם היללו את אלוהים

מעומק לבם וקראו בפליאה: ”אף פעם לא ראינו דבר כזה!“

13 ישוע יצא שוב לחוף הים. אנשים רבים התאספו סביבו והוא לימד אותם. 14 כאשר התהלך על החוף פגש את לוי, בנו של חלפי, יושב בבית־המכס. ”בוא אתי,“ הזמינו ישוע, ”בוא והיה תלמיד שלי.“ לוי עזב את בית־המכס והלך עם ישוע.

15 באותו ערב הזמין לוי לארוחה בביתו את גובי־המכס מהעבודה ואנשים רגילים מהרחוב, כדי שתהיה להם הזדמנות לפגוש את ישוע ותלמידיו (אנשים רבים רצו לפגוש את ישוע פנים אל פנים ולדבר איתו). 16 אחדים מהסופרים והפרושים ראו את ישוע אוכל בחברת אנשים בעלי שם רע. ”כיצד הוא יכול לאכול עם האנשים האלה?“ שאלו את תלמידיו. 17

ישוע שמע את שאלתם והשיב: ”החולים זקוקים לרופא ולא הבריאים. לא באתי לקרוא לצדיקים לחזור בתשובה, כי אם לחוטאים.“ 18

תלמידי יוחנן ותלמידי הפרושים נהגו לצום, כנהוג במסורת היהודית. יום אחד באו מספר אנשים אל ישוע ושאלו אותו מדוע תלמידיו אינם צמים כמו כולם. 19

השיב להם ישוע: ”האם ייתכן שידידי החתן יסרבו לאכול במסיבת חתונתו? האם ייתכן שיתאבלו בזמן שהחתן נמצא אתם? 20 אולם יבוא יום שהחתן יילקח מהם, ואז הם יצומו. 21 למה הדבר הזה דומה? לאדם התופר טלאי מבד חדש על בגד ישן ובלה; מה יקרה? הטלאי מהבד החדש יינתק ויגדיל את החור בבגד.

22 הדבר דומה גם לאדם הממלא יין חדש בתוך חביות
רקובות. הרי היין יבקע את החביות ויישפך החוצה.
יין חדש יש לשמור בחביות חדשות.“ 23

באחת השבתות הלכו ישוע ותלמידיו דרך
שדה תבואה, והתלמידים קטפו שיבולים ואכלו את
הגרעינים.

24 ”ראה מה הם עושים!“ התנפלו הפרושים על ישוע.
וע הם קוטפים שיבולים בשבת? הלא הם עוברים על

חוקי התורה ומחללים את השבת!“

26-25 ”האם מעולם לא קראתם מה עשה דוד המלך?“

השיב להם ישוע. ”כאשר דוד המלך ואנשיו היו רעבים

הם נכנסו לאוהל מועד – בימי אביתר הכוהן – ואכלו

את לחם הפנים שהיה מיועד לכוהנים בלבד. הלא גם זה
היה בניגוד לחוקי התורה. 27 דעו לכם כי השבת

ניתנה למען בני־האדם, ולא בני־האדם למען השבת.
28 ובן האדם הוא אדון השבת.“

3

1 ישוע חזר לבית־הכנסת בכפר־נחום וראה שם איש
שידו משותקת. 2 מאחר שהיום היה שבת, רצו מתנגדיו

של ישוע לראות אם ירפא את האיש. הם החליטו שאם
ישוע ירפא את האיש, יאסרו אותו.

3 ישוע אמר לבעל היד המשותקת: ”בוא ועמוד

לפני כולם.“ 4 לאחר מכן הוא פנה אל הזוממים נגדו

ושאל: ”על־פי התורה האם עלינו לעשות בשבת מעשים
טובים, או מעשים רעים? האם עלינו להציל נפשות
בשבת, או לאבד אותן?“ לא הייתה תשובה בפיהם.

5 ישוע הביט בהם בכעס וצער, בגלל לב האבן שלהם,
ואז פקד על האיש החולה: "הושט את ידך." האיש
הושיט את ידו והיא נרפאה כליל. 6
הפרושים מיהרו להתייעץ עם אנשי הורדוס כיצד
להיפטר מישוע. 8-
7 ישוע ותלמידיו עזבו את בית־הכנסת והלכו לשפת הים.
הקהל הרב שהלך אחריהם בא כמעט מכל קצות
הארץ: מהגליל, מיהודה, מירושלים, מאדום, מעבר
הירדן ואפילו מאזור צור וצידון. כל האנשים האלה
הלכו אחרי ישוע מפני ששמעו על הנסים והנפלאות
שחולל, וכמובן שרצו לראות אותו במו עיניהם. 9
ישוע ביקש מתלמידיו להכין לו סירה, כדי שאם
ינסה הקהל להידחק אליו ויאלץ אותו להיכנס למים,
יוכל לעלות על הסירה. 10 באותו יום הוא ריפא חולים
רבים מאוד, וכתוצאה מכך הלכו והתרבו החולים
שנהרו אליו מכל עבר, וכל אחד ניסה לגעת בו כדי
להירפא.
11 כאשר נגעו אנשים אחוזי־שדים בישוע, הם נפלו
לפניו וצעקו: "אתה הוא בן־האלוהים!" 12 אולם ישוע
ציווה עליהם לשתוק ולא לגלות את זהותו. 13 ישוע
עלה על אחד ההרים והזמין אליו אנשים מסוימים מבין
הקהל. 14-15 הוא בחר שנים־עשר איש שיהיו מלוויו
הקבועים ושילכו ללמד את העם, ונתן להם סמכות
לרפא חולים ולגרש שדים.
16-19 אלה שמות השנים־עשר שישוע בחר:
שמעון (כּפא) שישוע כינה אותו "פטרוס",

יעקב ויוחנן בני־זבדי)שישוע כינה ”בני־רעם“(,
אֱדֵּר,
פיליפוס,
בר־תלמי,
מתי,
תומא,
יעקב בן־חלפי,
תדי,
שמעון)מחבורת הקנאים(
ויהודה איש קריות)אשר מאוחר יותר הסגיר את
ישוע.(

[20] כאשר חזר ישוע לבית מארחיו, שוב המתין לו קהל שמילא את כל הבית, כך שישוע ותלמידיו לא יכלו להפסיק ולאכול. [21] כשנודע לבני משפחתו על כך, הם באו לקחתו לביתם. ”הוא יצא מדעתו!“ קראו. [22] מורי הלכה מירושלים באו לשם ואמרו: ”אתם יודעים מדוע הוא יכול לגרש שדים? מפני שבעל־זבול, שר השדים, שוכן בתוכו!“

[23] ישוע קיבץ אותם סביבו ודיבר אליהם במשלים. ”כיצד יכול השטן לגרש את השטן?“ שאל. [24] ממלכה מפולגת לא תחזיק מעמד ותתמוטט. [25] משפחה שיש בה חילוקי דעות ופילוגים – תיהרס. [26] אם השטן נלחם נגד עצמו, מה יוכל להשיג? [27] איש אינו יכול לשדוד את מלכות השטן לפני שיכבול אותו תחילה. לאחר שיכבול את השטן, יוכל לשדוד את רכושו. [28] ”אני מזהיר אתכם,“ המשיך ישוע, ”כל החטאים וגידופים ייסלחו לבני האדם. [29] רק חטא אחד לעולם

לא ייסלח – גידוף רוח הקודש.“ 30
ישוע מצא לנכון להזהיר אותם, שכן טענו שהוא
חולל נסים בכוחו של השטן)במקום שיודו שהוא חולל
נסים בכוחו של רוח הקודש.(

31-32 בינתיים באו אמו ואחיו של ישוע אל הבית שבו
לימד. הם שלחו מישהו לקרוא לישוע החוצה, כי רצו
לדבר איתו. ”אמך ואחיך מחכים לך בחוץ; הם רוצים
לדבר אתך“, אמר לו מישהו.
33 ”מי היא אמי?“ ”מי הם אחי?“ קרא ישוע. 34 הוא
הביט באנשים סביבו והכריז: ”הנה אמי ואחי! 35 כל
השומע בקול אלוהים הוא אחי, אחותי ואמי.“

4

1 פעם אחרת, כשלימד ישוע על החוף, התאסף סביבו
קהל עצום; האנשים נדחפו ונדחקו עד כי לא היה
לו מקום לעמוד. ישוע התיישב בסירה שהכינו לו
תלמידיו, וכל האנשים נשארו על החוף. 2 בדרך כלל
הוא לימד את הקהל בסיפורים ובמשלים, והנה אחד
מהם: 3 ”שימו לב! איכר אחד יצא לזרוע. כשפיזר את
הזרעים בשדה 4 נפלו חלקם על השביל בצד
הדרך, והציפורים באו וניקרו אותם. 5-6 חלקם נפלו
על אדמת סלעים ומיד הצמיחו נבטים יפים, אולם
כעבור זמן קצר נבלו ומתו, מפני שלא יכלו להכות
שורשים עמוקים. 7 חלקם נפלו בין קוצים, ואלה חנקו
את הצמחים הרכים. 8 אולם חלק אחר מהזרעים נפל

על אדמה טובה, ונשא פרי מבורך ורב פי שלושים, פי שישים ואפילו פי מאה. [9] מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!"

[10] כשנשאר ישוע לבדו עם השנים־עשר ושאר התלמידים, הם שאלו אותו: "רבי, למה התכוונת במשל?"

[11-12] "לכם מותר לדעת את סוד מלכות האלוהים," ענה להם ישוע, "אך אלה שמחוץ למלכות האלוהים שומעים רק משלים. למרות שהם רואים ושומעים, הם אינם מבינים ואינם מאמינים באלוהים, ועל כן אין להם סליחת חטאים. [13] אבל אם אינכם מבינים את המשל הפשוט הזה, כיצד תבינו את שאר המשלים שאני עומד לספר?

[14] "האיכר במשל הוא כל אדם שמספר לאחרים את בשורת אלוהים, שכן הוא מנסה לזרוע בלבם את דבר־אלוהים. [15] השביל בצד מסמל את לב האנשים השומעים את דבר אלוהים, אך מיד בא השטן ומנסה להשכיח מלבם את אשר שמעו. [16] אדמת הסלעים מסמלת את לבם של אלה השומעים את הבשורה ומקבלים אותה בהתלהבות ובשמחה, [17] אך אינם מעמיקים ואינם מתבססים באמונתם. לכן ברגע שצצים קשיים ראשונים הם אינם מחזיקים מעמד.

[18] "אדמת הקוצים מסמלת את לבם של אלה השומעים את דבר אלוהים ומאמינים בו, [19] אולם תוך זמן קצר תענוגות העולם והרדיפה אחר עושר והצלחה תופסים את המקום החשוב בלבם, ודוחקים הצידה את דבר אלוהים. משום כך לא רואים שום פרי בחייהם.

20 ”ואילו האדמה הטובה מסמלת את לבם של
אלה המאמינים באמת בדבר־אלוהים, והפרי המבורך
בחייהם רב, פי שלושים, פי שישים ואפילו פי מאה ממה
שנזרע בלבם.“
21 ישוע המשיך ואמר: ”כשאדם מדליק נר בחשכה,
האם הוא מחביא את הנר הדולק מתחת למיטה, כדי
שאיש לא יראה את האור? תפקיד הנר להאיר, ולכן
שמים אותו במקום מרכזי – במקום שבו יביא תועלת
רבה ביותר. 22
”כל הנסתר עתה ייגלה בבוא העת. 23 מי שאוזניים
לו, שיקשיב!
24 ”קיימו באופן מעשי את מה שאתם שומעים. כפי
שאתם מתנהגים עם אחרים כך יתנהגו איתכם. 25 מי
שיש לו – יינתן לו עוד; ומי שאין לו – גם המעט שבידו
יילקח ממנו.“

26 ישוע סיפר להם משל נוסף על מלכות אלוהים:
”איכר אחד זרע זרעים בשדה שלו, 27 ולאחר שסיים
את הזריעה הלך לדרכו. כעבור זמן מה צמחו הזרעים
וגדלו ללא עזרת האיכר; 28 האדמה הצמיחה בעצמה
את הזרעים. תחילה צמח עלה ראשון, אחריו הגבעול
וראש השיבולת, ולבסוף הבשילו הגרגרים. 29 אז בא
האיכר וקצר את התבואה.“

30 ”כיצד אוכל לתאר את מלכות אלוהים?“ שאל
ישוע. ”למה אפשר לדמות את מלכות אלוהים? 32-
31 מלכות אלוהים דומה לגרגר זעיר של צמח
החרדל. אף כי גרגר זה זעיר ביותר, הוא גדל
להיות אחד הצמחים הגדולים ביותר, בעל ענפים

ארוכים וחסונים, וציפורים שונות יכולות לבנות בצילו קן ומחסה.“ [33] ישוע סיפר להם משלים רבים על דבר־אלוהים, לפי יכולת הבנתם. [34] למעשה הוא לימד את הציבור רק במשלים, וכאשר נשאר עם התלמידים לבדם נהג לבאר להם אותם. [35]
לפנות ערב אמר ישוע לתלמידיו: ”הבה נעבור לגדה השנייה של הכינרת.“ [36] הם עזבו את הקהל מאחוריהם והתרחקו מהמקום בסירה שבה ישב ישוע, אך הסירות האחרות שטו בעקבותיהם. [37] לפתע פרצה סערה גדולה; גלים חזקים וגבוהים הכו בסירה ומילאו אותה מים עד שכמעט טבעה. [38] באותו זמן ישן ישוע בשלווה בתוך הסירה. התלמידים העירו אותו בבהלה ופחד: ”רבי, קום! אנחנו עומדים לטבוע, ולך לא אכפת?“ [39] ישוע קם, נזף ברוח ופקד על הים להירגע. מיד שקטה הרוח והים נרגע.

[40] לאחר מכן הוא פנה אל תלמידיו ושאל בתמיהה: ”מדוע נבהלתם כל־כך? עדיין אינכם מאמינים בי?“ [41] התלמידים נמלאו פחד ושאלו זה את זה: ”מיהו האיש הזה שאף הרוח והים נשמעים לו?“

5

[1-2] בהגיעם אל הגדה השנייה של הכינרת ירד ישוע מהסירה, והנה רץ לקראתו מכיוון בית־הקברות איש אחוז רוח רעה. [3-4] איש זה גר בבית־הקברות והיה בעל כוח פיזי אדיר. בכל פעם שאסרו אותו בכבלים ושרשרות הוא היה מנתק אותם בקלות ויוצא לחופשי. איש לא היה יכול להתגבר עליו. [5] יומם ולילה נהג

להסתובב כמשוגע בין הקברים ועל ההרים, צועק ופוצע את עצמו באבנים חדות. [6]

בראותו את ישוע מרחוק, רץ האיש לקראתו ונפל לרגליו.

[7-8] ישוע פקד על השד שבתוך האיש: ”צא החוצה, שד!“ השד צעק צעקה מחרידה: ”מה אתה עומד לעשות לי, ישוע בן אל־עליון? למען אלוהים, אל תייסר אותי!“

[9] ”מה שמך?“ שאל ישוע.

”לגיון“, השיב השד. ”אינני לבדי; אנחנו כאן שדים רבים.“ [10] השדים התחננו לפני ישוע שלא ישלח אותם למקום נידח.

[11] בקרבת המקום היה עדר גדול של חזירים שרעה במורד ההרים. [12] ”שלח אותנו לתוך החזירים האלה“, התחננו השדים. [13] ישוע הסכים, והם יצאו מהאיש ונכנסו לתוך החזירים. כל החזירים (בערך אלפיים) דהרו בטירוף במורד ההר ישר לתוך הים וטבעו.

[14] רועי החזירים ברחו לערים ולכפרים שבסביבה, וסיפרו לכולם מה שקרה. כל האנשים רצו מיד אל המקום כדי לראות את המחזה במו עיניהם. [15] עד מהרה התאספו אנשים רבים ליד ישוע, אולם כשראו את האיש יושב לרגלי ישוע לבוש היטב ושפוי בדעתו, נמלאו פחד. [16] עדי ראייה סיפרו לבאים מה שהתרחש, [17] והאנשים התחננו לפני ישוע שילך משם ויעזוב אותם לנפשם. [18] כשחזר ישוע לסירה התחנן לפניו האיש

שיצאו ממנו השדים שירשה לו להצטרף אליו. [19] אולם
ישוע לא הסכים לכך.

”לך הביתה למשפחתך ולחבריך“, אמר ישוע. ”ספר
להם כיצד ריחם עליך אלוהים, ואיזה נס חולל בך.“ [20]

האיש הלך לבקר בעשר הערים הגדולות וסיפר
לאנשים על הפלא הגדול שחולל ישוע, וכולם התפלאו
מאוד.

[21] ישוע חצה בסירתו את הכינרת והגיע אל הגדה
שממול, שם כבר חיכה לו קהל רב.

[22] אחד מראשי בית־הכנסת המקומי, יאיר שמו, נפל
לפני ישוע [23] והתחנן בפניו שירפא את בתו הקטנה.
”בתי גוססת“, קרא יאיר בייאוש. ”אנא, בוא לביתי ושים
את ידיך עליה, כדי שתבריא ותחיה.“

[24] ישוע הלך עם יאיר, והקהל הגדול הלך אחריהם,
נדחף ונדחק סביב ישוע. [25] בקרב הקהל הייתה
אישה שסבלה משטף דם מתמיד במשך שתים־עשרה
שנה. [26] היא סבלה קשות מטיפולים של רופאים שונים,
ולאחר שהוציאה את כל כספה, לא זו בלבד שמצבה לא
השתפר, הוא אף החמיר! [27] היא שמעה על המעשים
שישוע עשה, ולכן הלכה אחריו ונגעה בבגדו.

[28] ”אם רק אצליח לגעת בבגדיו אהיה בריאה“,
חשבה לעצמה. [29] ואכן, ברגע שנגעה בבגדו פסק שטף
הדם, והאישה ידעה שנרפאה.

[30] באותו רגע הרגיש ישוע שיצא ממנו כוח ריפוי.
הוא הסתובב לאחור ושאל: ”מי נגע בי?“ [31] תלמידיו

התפלאו על השאלה המשונה והשיבו: ”ראה כמה אנשים נדחפים אליך מכל צד, ואתה שואל מי נגע בך?“

32 אולם ישוע התעלם מהערתם והמשיך להסתכל סביבו, מחפש את מי שנגע בו. 33 האישה, אשר ידעה כי נרפאה, התקרבה אליו, נפלה לרגליו בפחד ובחרדה וסיפרה לו את כל האמת. 34 ”בתי, אמונתך ריפאה אותך!“ אמר לה ישוע. ”היי בריאה ולכי לשלום.“

35 בזמן שישוע דיבר אל האישה, הגיעו למקום שליחים מביתו של יאיר והודיעו לאב: ”בתך מתה; אין צורך להטריח את המורה.“ 36 אולם ישוע התעלם מכך ואמר ליאיר: ”אל תפחד; רק תאמין!“

37 ישוע עצר את הקהל ולא הרשה לאיש ללכת איתו, פרט לפטרוס, יעקב ויוחנן. 38 בהגיעם לביתו של יאיר מצאו את כולם בוכים ומתאבלים על מות הילדה. 39 ישוע נכנס פנימה ושאל את האנשים: ”מדוע אתם בוכים ומתרגשים? הילדה לא מתה; היא רק ישנה.“

40 כל הנוכחים לעגו לו, אולם הוא לא שם לב לכך וביקש מכולם לצאת משם. הוא לקח את ההורים ואת תלמידיו ונכנס איתם לחדרה של הילדה.

42-41 ישוע אחז בידה של הילדה וקרא: ”טליתא, קומי!“)כלומר: ”קומי, ילדה!“(היא הייתה בת 12 והיא אכן קמה ממיטתה והתהלכה בבית. הוריה התפלאו מאוד, 43 אך ישוע הזהיר אותם שלא יספרו לאף אחד מה שקרה, וביקש שיתנו לילדה משהו לאכול.

6

[1] זמן קצר לאחר מכן חזרו ישוע ותלמידיו לנצרת –
עירו של ישוע. [2-3] בשבת הלך ישוע לבית הכנסת
ולימד את הקהל. אנשים רבים התפלאו מאוד על
חוכמתו ועל הניסים שחולל. אך הם ידעו שהוא אחד
מהם ושהוא גר בסביבה וקראו: ”הוא אינו טוב מאתנו.
הוא סך הכול נגר פשוט, בנה של מרים ואחיהם של
יעקב, יוסף, יהודה ושמעון; ואחיותיו גרות כאן בינינו.“
הדבר גרם להם עלבון. [4]
”הנביא הוא מכובד רק בקרב אנשים זרים“, השיב
להם ישוע. ”בני עירו, בני משפחתו וחבריו לעולם אינם
מכבדים אותו.“ [5] בגלל חוסר אמונתם לא יכול היה
ישוע לעשות שם מעשי גבורה גדולים. הוא רק הניח
את ידיו על מספר חולים וריפא אותם. [6] חוסר אמונתם
הדהים אותו מאוד.

לאחר מכן עבר ישוע מכפר לכפר ולימד את
האנשים. [7] הוא קרא אליו את שנים־עשר התלמידים,
נתן להם סמכות וכוח לגרש רוחות רעות ושדים, ושלח
אותם בזוגות אל הכפרים והערים. [8-9] הוא אמר להם
שלא ייקחו איתם דבר מלבד מקל הליכה; לא מזון,
לא שמיכות, לא כסף ולא בגדים נוספים או זוג נעליים
נוסף.

[10] ”בכל כפר הישארו אצל מארח אחד בלבד; אל
תעברו ממקום למקום“, הורה להם ישוע. [11] ”אם
במקום כלשהו לא יקבלו אתכם ולא יקשיבו לכם,
לכו משם. אך לפני שתלכו נקו את האבק מרגליכם,

כדי שהאנשים יראו שמילאתם את חובתכם ועתה הנכם
עוזבים אותם לגורלם.“

[12] וכך יצאו השליחים לדרך. לכל מי שפגשו בדרך
קראו לחזור בתשובה ולהפסיק לחטוא. [13] הם גרשו
שדים רבים, ריפאו הרבה חולים ומשחו אותם בשמן.

[14] גם המלך הורדוס שמע על אודות ישוע, משום
שכולם דיברו על הניסים שחולל. המלך חשב את ישוע
ליוחנן המטביל שקם לתחייה, ולכן אמר: ”איני מתפלא
על כך שהוא יכול לעשות ניסים ונפלאות.“ [15] אנשים
אחרים חשבו את ישוע לאליהו הנביא שקם לתחייה;
היו שטענו כי ישוע הוא נביא חדש בדומה לנביאים שחיו
בעבר.

[16] ”לא“, אמר המלך הורדוס בהחלטיות. ”אני בטוח
שזהו יוחנן, האיש שאת ראשו כרתי. הוא קם לתחייה!“

[17-18] זמן מה קודם לכן שלח הורדוס חיילים לאסור
את יוחנן, כי יוחנן אמר שאסור להורדוס להתחתן עם
הורודיה – אשת אחיו פיליפוס. [19] הורודיה שנאה את
יוחנן בשל כך ורצתה במותו כנקמה, אולם לשם כך
היה עליה לקבל את רשותו של הורדוס. [20] ואילו
הורדוס כיבד את יוחנן ולא הרשה להורודיה לפגוע
בו, כי ידע שיוחנן הוא אדם ישר וקדוש. הורדוס אהב
מאוד להקשיב לדברי יוחנן אף כי גרמו לו מבוכה.

[21] ביום הולדתו של הורדוס הייתה להורודיה
הזדמנות מצוינת להשיג את מבוקשה. המלך ערך
מסיבה גדולה לכל האנשים החשובים, לקציני הצבא

ולמושלי הגליל. [22-23] בתה של הורודיה נכנסה
לאולם ושעשעה את האורחים בריקודים. הורדוס נהנה
כל־כך מריקודיה עד שנשבע בפזיזות: "חי נפשי, את
יכולה לבקש ממני כל מה שתרצי ואני מבטיח שתקבלי
זאת; עד חצי המלכות אתן לך!"
[24] הבת יצאה מהאולם בהתרגשות ומיהרה להתייעץ
עם אמה. הורודיה הורתה לה מיד: "בקשי ממנו את
ראשו של יוחנן המטביל!" [25]
הבת מיהרה חזרה אל המלך וקראה: "אני רוצה
את ראשו של יוחנן המטביל על מגש ומיד!" [26] המלך
נמלא צער רב, אך לא יכול היה להפר את שבועתו
בנוכחות האורחים, [27-28] אז שלח את אחד משומרי
ראשו אל הכלא, כדי לכרות את ראשו של יוחנן.
השומר כרת את ראשו של יוחנן והביאו חזרה על מגש.
הוא מסר את המגש לבת, וזו מסרה אותו לאמה.
[29] כאשר שמעו תלמידי יוחנן מה שקרה, באו לקחת
את גופתו וקברו אותה לפי הדת.

[30] בינתיים חזרו השליחים ממסעם וסיפרו לישוע כל
מה שעשו ולימדו.
[31] "הבה ניקח חופשה קצרה מן הקהל הרב הזה וננוח
במקום שקט – הרחק מכול המולה", הציע ישוע, כי
אנשים כה רבים באו אליהם, כך שלא היה להם זמן
לאכול. [32] ישוע ותלמידיו הפליגו בסירה למקום שבו
קיוו לנוח. [33] אך אנשים רבים ראו אותם בעת שעזבו
ורצו לפניהם לאורך החוף; הם כבר המתינו לישוע

ותלמידיו במקום שבו עגנה הסירה. [34] כאשר ירד ישוע מהסירה וראה את הקהל שחיכה לו על החוף, נמלא חמלה, כי הם נראו בעיניו כעדר ללא רועה. הוא לימד אותם דברים רבים שהיה עליהם לדעת. [35-36] עם רדת הערב באו התלמידים לישוע וביקשוהו: ”אמור לכל האנשים האלה שילכו לקנות מזון בכפרי הסביבה, כי השעה מאוחרת ובמקום השומם הזה אין דבר לאכול.“

[37] ”אתם בעצמכם תאכילו אותם.“ השיב ישוע.

”במה נאכיל אותם?“ שאלו התלמידים בתמיהה. ”נצטרך הון תועפות כדי לקנות אוכל לכל האנשים האלה!“

[38] ”לכו לראות כמה ככרות לחם יש לנו“, אמר ישוע.

הם חזרו ואמרו: ”יש בידינו חמש ככרות לחם ושני דגים.“ [39-40] ישוע ביקש מהקהל לשבת על הדשא, ולשבת בשורות של חמישים או מאה איש. [41] הוא לקח את חמש ככרות הלחם ואת שני הדגים, הביט לשמים, ביקש מאלוהים שיברך את האוכל. לאחר מכן פרס את הלחם ונתן לכל אחד מתלמידיו פרוסת לחם וחתיכת דג, כדי שיגישו לקהל. [42] והאנשים אכלו עד ששבעו לחלוטין!

[43-44] כחמשת־אלפים גברים)לא כולל נשים וילדים(השתתפו בארוחה, ולבסוף כשנאספו הפירורים והשאריות מהארץ הם מילאו שנים־עשר סלים. [45] בתום הארוחה ביקש ישוע מתלמידיו לעלות לסירה

ולשוט לבית־צידה, שם יפגוש אותם מאוחר יותר. ישוע עצמו נשאר להיפרד מהקהל ולשלח אותו הביתה.

[46] לאחר שעזבו כולם עלה ישוע על אחד ההרים להתפלל. [47] בלילה, בזמן שהתלמידים היו בסירה באמצע הים וישוע היה על החוף, [48] הוא ראה שתלמידיו בצרה – שהם חותרים בחוזקה ונאבקים עם הרוח והגלים.
בערך בשעה שלוש בבוקר הלך אליהם ישוע כשהוא פוסע על־פני המים, [49] אולם כשראו התלמידים אדם הולך על־פני המים, נבהלו מאוד וצרחו מפחד, כי חשבו שראו רוח רפאים.
[50] ישוע דיבר אליהם מיד והרגיע אותם: "אל תפחדו; זה אני!" [51] הוא עלה לסירה והרוח פסקה.

התלמידים ישבו שם נבוכים לגמרי ולא הבינו כיצד זה קרה, [52] כי למרות הפלא של הערב הקודם הם עדיין לא הפנימו את מה שקרה.

[53-54] ישוע ותלמידיו הגיעו לגינוסר, קשרו את הסירה ועלו לחוף. אנשי המקום הכירו מיד את ישוע, [55] ומיהרו לספר לכל אנשי הסביבה את דבר בואו. האנשים החלו להביא אליו חולים רבים על מיטות ואלונקות. [56] הם נשאו את החולים לכל מקום שישוע הלך – לכפר, לעיר או לשדה – והתחננו לפניו שירשה להם לפחות לגעת בכנף בגדו; וכל מי שנגע בו נרפא.

7

[1] יום אחד באו אחדים מהפרושים והסופרים אל ישוע כדי לחקור את מעשיו. [2] הם הבחינו בכך שכמה

מתלמידיו של ישוע אינם נוטלים ידיים לפני הארוחה,
כפי שנהוג במסורת היהודית. [3])במסורת היהודית
של אז, במיוחד אצל הפרושים, נהגו ליטול ידיים עד
למרפק לפני כל ארוחה. [4] גם בשובם מן השוק עליהם
ליטול ידיים לפני שהם נוגעים באוכל. זוהי רק דוגמה
אחת ממנהגים רבים שהם מקיימים מאות שנים. דוגמה
נוספת היא הכשרת סירים, מחבתות וכלים.) [5]
הם שאלו את ישוע: "מדוע התלמידים שלך אינם
שומרים את מסורת אבותינו הדורשת נטילת ידיים לפני
הארוחה?"
[7-6] "צבועים שכמוכם!" ענה להם ישוע. "הנביא
ישעיהו תיאר אתכם נכונה כשאמר:*

'ניגש העם הזה בפיו,
ובשפתיו כבדוני, ולבו רחק ממני,
ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה'.

[8] "אתם מתעלמים ממצוותיו של אלוהים, ובמקומם
אתם ממציאים מצוות ומנהגים למיניהם. [9] ביטלתם את
מצוות אלוהים כדי שתוכלו לקיים את המסורת
שהמצאתם בעצמכם! [10] קחו למשל את המצווה 'כבד
את אביך ואת אמך'. משה אמר שכל מקלל אביו
ואמו מות יומת! [11] ואילו אתם אומרים שמותר לאדם
להתעלם מצרכי הוריו העניים, אם הוא מבטיח לתרום
לעבודת אלוהים את אשר הוא חייב לתת להוריו.
[13-12] כך אתם מפרים את מצוות אלוהים כדי לקיים את
המסורת שהמצאתם אתם. זוהי רק דוגמה אחת מתוך
רבות."

---

* 7-7:6 7-6.7 ז 5 ישעיהו כט 13

14 ישוע אסף סביבו שנית את כל הקהל ואמר:
”הקשיבו אלי כולכם והשתדלו להבין: 16-15 לא מה
שנכנס אל גופכם מטמא אתכם, אלא מה שיוצא מתוכו.
כל מי שיש לו אוזניים שישמע!“ 17 לאחר שעזבו את
הקהל והגיעו הביתה, שאלו התלמידים את ישוע למה
התכוון במשל שסיפר.

18 ”מה, גם אתם אינכם מבינים?“ שאל ישוע בתימהון.
”האם אינכם מבינים כי האוכל שאתם אוכלים אינו
מטמא אתכם? 19 הרי האוכל אינו בא במגע עם הלב;
האוכל עובר דרך מערכת העיכול.“ 20 ישוע הוסיף
ואמר: ”המחשבות הן המטמאות את האדם. 21 כי מקרב
לב האדם יוצאות מחשבות רעות של ניאוף, גניבה,
רצח, 22 בגידה, רדיפת בצע, רשעות, רמאות, פריצות,
קנאה, הוצאת־דיבה, גאווה, ניבול־פה וכדומה. 23 כל
הדברים הנתעבים האלה יוצאים מתוך לב האדם, והם
המטמאים והמרחיקים אותנו מאלוהים.“

24 ישוע עזב את הגליל והלך לאזור צור וצידון. הוא
ניסה להסתיר את דבר בואו, אך לא עלה בידו. כמו
תמיד נפוצו השמועות על בואו במהירות. 25
לאישה אחת הייתה בת אחוזת שד. כאשר שמעה
האישה על בואו של ישוע באה אליו, נפלה לרגליו
26 והתחננה לפניו שיגרש את השד מבתה)היא הייתה
אישה יוונית שנולדה בפניקיה הסורית(.

27 ”תחילה עלי לעזור לבני עמי – היהודים“, ענה
לה ישוע. ”אין זה צודק לקחת את לחמם של הילדים
ולהשליכו לכלבים.“

28 ”נכון, אדוני“, ענתה האישה. ”אולם גם
גורי הכלבים מקבלים תחת השולחן את השאריות
והפירורים מצלחות הילדים.“
29 ישוע אמר לה: ”בגלל תשובתך בתך נרפאה; לכי
לביתך ותראי שהשד יצא ממנה.“ 30
האישה הלכה לביתה ומצאה את בתה הקטנה
שוכבת רגועה על מיטתה לאחר שיצא ממנה השד. 31
מצור הלך ישוע לצידון, ומשם חזר לים הכינרת
דרך אזור עשר הערים. 32 ההמון הביא אליו איש חרש
ואילם, וכולם התחננו לפניו שישים את ידיו על האיש
וירפא אותו.
33 ישוע הרחיק את החרש־אילם מההמון, הכניס את
אצבעותיו לאוזני האיש, לאחר מכן ירק על אצבעותיו
ונגע בלשונו של האילם. 34 ישוע נשא את עיניו לשמים,
נאנח וקרא: ”אפתח“)”היפתח!“(. 35 מיד נפתחו אוזני
האיש והוא שמע. גם לשונו הותרה והוא היה מסוגל
לדבר ולשמוע היטב.
37-36 ישוע ביקש מהנוכחים שלא להפיץ את הדבר.
אולם ככל שהרבה להזהירם, כך הם הרבו לספר
לאחרים, כי מעשיו הדהימו אותם כל כך. שוב ושוב
קראו האנשים בהתרגשות: ”ראו איזה מעשים נפלאים
ונהדרים; הוא אפילו מסוגל לרפא חרשים־אילמים!“

8

1 יום אחד כשהתאסף קהל גדול סביב ישוע, שוב לא
היה להם מה לאכול. ישוע כינס את תלמידיו כדי לדון
במצב.

[2] ”אני מרחם על האנשים האלה“, אמר. ”הם נמצאים
כאן כבר שלושה ימים, ונגמר להם האוכל. [3] אם אשלח
אותם הביתה רעבים, הם יתעלפו בדרך, מפני שחלקם
באו ממקומות רחוקים.“ [4]
”מאין נמצא להם אוכל במקום השומם הזה?“ שאלו
התלמידים בפליאה.
[5] ”כמה ככרות לחם יש לכם?“ שאל אותם ישוע.
”שבע“, השיבו. [6] ישוע ביקש מהקהל לשבת על הארץ.
הוא לקח את שבע ככרות הלחם, הודה לאלוהים
עליהן, פרס את הלחם לפרוסות ונתן לתלמידיו כדי
שיגישו לקהל. [7] הם מצאו גם כמה דגים קטנים.
ישוע ברך עליהם וביקש מתלמידיו להגישם לקהל. [9-8]
למרבה הפלא אכלו כולם עד ששבעו, ולאחר
מכן שלח אותם ישוע הביתה. כארבעת־אלפים איש
השתתפו בארוחה באותו יום, וכשאספו את השאריות
והפירורים הם מילאו שבעה סלים גדולים!
[10] מיד לאחר מכן עלו ישוע ותלמידיו לסירה ושטו
לאזור דלמנותא. [11] הפרושים בדלמנותא שמעו על
בואו, ובאו להתווכח איתו ולנסותו. הם אמרו לישוע:
”הראה לנו אות מהשמים, ואז נאמין בך.“
[12] ישוע נאנח אנחה עמוקה והשיב: ”לא אחולל
למענכם כל פלא ולא אראה לכם כל אות מהשמים. כמה
הוכחות דרושות לכם כדי שתאמינו?“
[13] ישוע עזב אותם, חזר לסירה ושט לגדה השנייה
של הכינרת. [14] התלמידים שכחו לקחת איתם מספיק
אוכל, ונותרה להם בסירה רק כיכר לחם אחת.

15 בהיותם בסירה הזהיר ישוע את תלמידיו בתקיפות: ”היזהרו מהשאור של המלך הורדוס ושל הפרושים!“

16 ”למה הוא מתכוון?“ שאלו התלמידים זה את זה.
לבסוף הגיעו למסקנה שהוא ודאי מדבר על כך ששכחו
לקחת איתם מספיק לחם.

17 ישוע הקשיב לשיחתם והגיב: ”אתם טועים לגמרי.
איני מדבר כלל על הלחם שבסירה. האם קשה לכם
כל־כך להבין זאת? 18 למה אתם לא רואים, למה אתם
לא שומעים? למה אתם לא קולטים דבר?

19 ”האם שכחתם את חמשת־אלפים האנשים שהאכלתי בחמש כיכרות לחם? אמרו לי, כמה לחם נותר לאחר הארוחה?“

”שנים־עשר סלים מלאים“, ענו התלמידים.

20 ”וכאשר האכלתי את ארבעת־אלפים האנשים בשבע ככרות לחם, כמה נותר בסוף?“

”שבעה סלים מלאים“, השיבו התלמידים. 21
”ואתם עוד מעזים לחשוב שאני דואג משום שיש
לנו רק כיכר לחם אחת?“

22 בהגיעם לבית־צידה הביאו אליו מספר אנשים
אדם עיוור, והתחננו לפניו שיגע בו וישיב לו את ראייתו. 23
ישוע אחז ביד העיוור והוציאו אל מחוץ לכפר, שם
ירק בעיניו והניח עליהן את ידיו.

”האם אתה רואה עכשיו?“ שאל ישוע.
24 האיש הביט סביבו והשיב: ”כן! אני רואה אנשים;
אבל הם נראים מטושטשים – כמו עצים מהלכים!“

25 ישוע הניח שוב את ידיו על עיני האיש, והן נרפאו
כליל. עתה יכול היה האיש לראות למרחוק בבירור.
26 ישוע שלח אותו הביתה אל משפחתו ואמר: ”אל
תלך לספר את הדבר לאנשי הכפר; לך ישר הביתה.“
27 ישוע ותלמידיו עזבו את הגליל והלכו לכפרי
קיסריה של פיליפוס. בדרך שאל ישוע את תלמידיו:
”מה אומרים עלי אנשים? למי הם חושבים אותי?“
28 ”יש אנשים שחושבים שאתה יוחנן המטביל,“ ענו
התלמידים, ”ואחרים חושבים שאתה אליהו הנביא או
נביא אחר.“
29 ”ומי אתם חושבים שאני?“ המשיך ישוע לשאול.
”אתה המשיח!“ קרא פטרוס. 30 אולם ישוע הזהיר
אותם שלא יגלו זאת לאיש.
31 רק מאז החל ישוע לספר להם על הייסורים
המצפים לו, והוא עוד סיפר שראשי הכוהנים, הסופרים
והזקנים יגרמו למותו, אך יקום לתחייה לאחר שלושה
ימים. 32 ישוע דיבר אתם בגלוי לב, אולם פטרוס לקח
אותו הצידה והוכיח אותו: ”אל תדבר כך!“
33 ישוע הביט בפטרוס ואמר לו בחומרה: ”סור ממני,
שטן שכמוך! אתה מסתכל על הדברים מנקודת ראות
אנושית, ולא מנקודת ראותו של אלוהים.“
34 ישוע ביקש מתלמידיו להתקרב אליו ולהקשיב.
”מי שרוצה ללכת בעקבותיי עליו להתכחש לעצמו,
לשאת את צלבו וללכת אחרי. 35 מי שחפץ להציל
את חייו – יאבד אותם, ואילו מי שיוותר על חייו למעני
ולמען הבשורה – יציל אותם.

36 ”איזה רווח יש לאדם שיכול להשיג את כל העולם
אבל מפסיד חיי־נצח? 37 מה כבר יכול בן־אדם לתת
בתמורה לחייו? 38 דעו לכם, שכל מי שמתבייש בי
ובדברי בדור החוטא וחסר האמונה הזה, הוא יהיה
לבושה לבן־האדם כאשר יבוא בכבודו עם המלאכים
הקדושים.“

9

1 ישוע המשיך לדבר אל תלמידיו: ”אני אומר לכם,
שאחדים מכם העומדים כאן היום יזכו לחיות ולראות
את מלכות אלוהים באה בגבורה!“ 2
כעבור שישה ימים לקח ישוע את פטרוס, יעקב
ויוחנן ועלה איתם על פסגת הר גבוה. רק ארבעתם
היו שם.
לפתע זרחו פניו של ישוע בזוהר נפלא; 3 בגדיו
הבריקו והלבינו עד מאוד. 4 והנה הופיעו אליהו הנביא
ומשה רבנו והחלו לדבר עם ישוע. 5
”רבי, כמה טוב שאנחנו כאן!“ קרא פטרוס. ”אנחנו
ניבנה כאן שלוש סוכות לכבוד – לך, למשה ולאליהו!“
6 פטרוס לא ידע מה לומר, כי התלמידים היו
מבוהלים וחסרי מילים.
7 בעודו מדבר סכך עליהם ענן, ומתוכו קרא קול:
”זהו בני האהוב, שמעו בקולו!“ 8
התלמידים הביטו סביבם וגילו שאליהו ומשה
נעלמו, וישוע לבדו נותר עמם.
9 כאשר ירדו מההר ישוע ציווה עליהם שלא יספרו
לאיש את מה שראו, עד לאחר שיקום מן המתים. 10
השלושה לא גילו את הדבר לאיש, אולם שוחחו

על כך בינם לבין עצמם, ולעיתים קרובות תהו למה
התכוון ישוע כשאמר שיקום מן המתים.

11 התלמידים שאלו את ישוע מדוע הסופרים אומרים
שאליהו הנביא צריך לבוא תחילה)לפני המשיח.(
13-12 ישוע השיב שאליהו באמת צריך לבוא קודם
וישליט סדר בכל, ושלמעשה אליהו כבר בא ואותם
האנשים נהגו בו באופן מחפיר – בדיוק כפי שניבאו
הנביאים. ”למה אתם חושבים שהתכוונו הנביאים
כשניבאו שהמשיח יסבול עינויים וחרפה?“ שאל. 14
למרגלות ההר הם פגשו את תשעת התלמידים
האחרים, מוקפים בקהל רב ומתווכחים עם כמה
סופרים. 15 הקהל הביט בישוע בכבוד ובהערצה,
וכולם רצו לקבל את פניו.

16 ”על מה אתם מתווכחים?“ שאל ישוע.
17 איש מהקהל השיב: ”רבי, הבאתי אליך את בני
שתרפא אותו; נכנס בו שד המונע ממנו לדבר. 18 בכל
פעם שהשד תוקף את הילד הוא משליך אותו על
הרצפה, והילד האומלל מזיל ריר מפיו, שיניו נוקשות
וכוחותיו עוזבים אותו. ביקשתי מתלמידיך לגרש את
השד, אך הם לא יכלו לעשות זאת.“ 19
”הו, דור חסר־אמונה,“ אמר ישוע, ”עד מתי יהיה
עלי לסבול אתכם? הביאו אלי את הילד.“
20 הם הביאו אליו את הילד, אך ברגע שראה השד
את ישוע הוא תקף את הילד, הפיל אותו על הרצפה
וריר נזל מפיו. 21 ”מתי החלו ההתקפות האלה?“ שאל
ישוע.

”בהיותו ילד קטן“, השיב האב.

22 ”לעיתים קרובות מנסה השד לדחוף את הילד לתוך אש או לתוך מים, כדי להרוג אותו. אנא, רחם עלינו ועזור לנו, אם אתה יכול.“

23 ”אם אני יכול?“ אמר ישוע. ”אם אתה מאמין, הכול אפשרי ובר ביצוע!“ 24

”אני מאמין! אנא עזור לי וחזק את אמונתי!“ התחנן האב בבכי.

25 כשראה ישוע שהקהל הולך ורב, נזף בשד ופקד: ”שד חרש ואילם, אני מצווה עליך לעזוב את הילד הזה ולא לשוב אליו לעולם!“ 26 השד פרץ בצעקה מפחידה ושוב השליך את הילד על הרצפה ויצא ממנו. הוא נראה כגופה לכן עבר לחש בקהל: הילד מת. 27 אולם ישוע אחז בידו ועזר לו לעמוד על רגליו, והילד הזדקף – בריא לגמרי. 28 כאשר נשאר ישוע בבית עם תלמידיו לבדם, הם שאלו אותו: ”מדוע לא יכולנו אנחנו לגרש את השד?“

29 ”זהו מקרה מיוחד שדורש תפילה וצום“, השיב ישוע. 31-30 הם עזבו את האזור ההוא ועברו דרך הגליל. ישוע לא סיפר לאיש על בואם, כי רצה לבלות זמן מה עם תלמידיו ולהכינם לקראת מה שעומד לקרות לו. ”בן־האדם עומד להימסר לידי אויביו“, פתח ישוע. ”הם יהרגו אותו, אולם לאחר שלושה ימים יקום לתחייה.“

32 התלמידים לא הבינו למה התכוון, אך חששו לשאול אותו.

33 כשהגיעו לכפר־נחום ונכנסו לבית מארחיהם שאל
ישוע את תלמידיו: ”על מה התווכחתם בדרך?“

34 הם התביישו לספר לו, משום שהתווכחו מי החשוב
ביניהם. 35 ישוע התיישב, קרא אליו את התלמידים
ואמר: ”מי שרוצה להיות הראשון צריך להיות האחרון
– עליו לשרת את כולם!“

36 ישוע קרא אליו ילד קטן והציג אותו לפניהם. הוא
חיבק את הילד והכריז: 37 ”כל המקבל ילד קטן כזה
בשמי – כאילו מקבל אותי; וכל המקבל אותי – מקבל
את אבי אשר שלח אותי.“

38 יוחנן תלמידו פנה אליו ואמר: ”רבי, ראינו איש
שמגרש שדים בשמך ואמרנו לו לחדול מכך, כי אין
הוא שייך לקבוצתנו.“

39 ”אל תמנעו ממנו,“ אמר להם ישוע, ”כי מי שעושה
דברים כאלה בשמי לא ידבר עלי רעות. 40 כל מי
שאינו נגדנו הוא לצידנו. 41 מי שייתן לכם אפילו כוס
מים בלבד, משום שאתם שלי, אני מבטיח לכם שיקבל
את שכרו. 42 אבל אוי למי שיגרום לילד המאמין בי
לאבד את אמונתו! לאדם כזה מוטב שיקשרו אבן
כבדה לצווארו ויטביעו אותו בים.

43-44 ”אם ידך גורמת לך לחטוא – קצץ אותה! מוטב
לחיות עם יד אחת בלבד ולחיות חיי נצח, מאשר ללכת
לגיהינום, אל האש שלא תכבה, עם שתי ידיים. 45 אם
רגלך גורמת לך לחטוא – כרות אותה! מוטב להיות
קיטע ולחיות חיי נצח, מאשר להיות בעל שתי רגליים

שמוליכות אותך לגיהינום. [46] שם לא תמות התולעת
)שתכרסם בהם,(והאש לא תכבה לעולם.

[47] ”אם עינך גורמת לך לחטוא – עקור אותה!
מוטב להיכנס למלכות אלוהים עיוור למחצה, מאשר
להישאר בעל שתי עיניים בגיהינום, [48] מקום שבו
התולעת לא תמות לעולם, והאש לא תכבה לעולם.
[49-50] כל אדם יומלח באש. המלח הוא טוב, אך אם
הוא מאבד את מליחותו הוא חסר תועלת; כיצד תוכלו
להשיב לו את הטעם? על כן שימרו על המלח הנמצא
בקרבכם וחיו בשלום איש עם רעהו.“

10

[1] ישוע עזב את כפר־נחום והלך דרומה, לגבול
יהודה ולאזור שממזרח לנהר הירדן. שוב התאסף
סביבו קהל גדול, וישוע לימד אותם כמנהגו. [2] פרושים
אחדים שבאו לנסותו שאלו: ”האם מותר לאיש להתגרש
מאשתו?“

[3] ”מה אמר משה רבנו בקשר לגירושין?“ שאל ישוע.

[4] ”משה אמר שמותר להתגרש“, השיבו הפרושים. ”הוא
אמר שבעל הרוצה לגרש את אשתו צריך לכתוב לה
ספר כריתות)מכתב גירושין,(וזה כל מה שנדרש
ממנו.“ [5] ”האם אתם יודעים מדוע כתב לכם משה את
המצווה הזאת?“ השיב ישוע. ”אני אגיד לכם למה: משה
לקח בחשבון את האופי העקשני שלכם. [6-7] הרי מובן
מאליו שאלוהים לא ברא איש ואישה כדי שייפרדו,
אלא להיפך – אלוהים ברא איש ואישה כדי שיתאחדו

לעולם בברית הנישואין. על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו, [8] ודבק באשתו והיו לבשר אחד.* [9] וכך אסור לאיש להפריד את מה שאלוהים איחד.“

[10] מאוחר יותר, כשנשאר ישוע בבית לבד עם התלמידים, שוב העלו את הנושא. [11] ישוע הסביר להם: ”בעל המגרש את אשתו משום שברצונו להתחתן עם אישה אחרת, נחשב לנואף. [12] ואישה המגרשת את בעלה ומתחתנת בשנית נחשבת גם היא לנואפת.“

[13] פעם הביאו אליו מספר אמהות את ילדיהן, כדי שיברך אותם, אולם התלמידים גירשו את האמהות וביקשו מהן שלא להטריד את ישוע.

[14] כשראה ישוע מה עושים תלמידיו, זה לא מצא חן בעיניו. ”תנו לילדים לבוא אלי ואל תמנעו מהם, כי לכאלה שייכת מלכות האלוהים. [15] אני אומר לכם: מי שלא מקבל את מלכות האלוהים כמו ילד, לא יוכל להיכנס אליה.“ [16] ישוע חיבק את הילדים, הניח ידיו על ראשם וברך אותם.

[17] יום אחד כאשר ישוע יצא לאחד ממסעותיו, בא אליו אדם בריצה שנפל לרגליו ושאל: ”רבי הטוב, מה עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?“ [18] ”מדוע אתה קורא לי טוב?“ שאל ישוע. ”רק אלוהים טוב. [19] אך בתשובה לשאלתך, אתה הרי מכיר את המצוות: לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה ברעך עד שקר, לא תעשוק, כבד את אביך ואת אמך?“

---

* 10:8 8.10 י 8 בראשית ב 24

20 ”רבי,“ ענה האיש, ”תמיד שמרתי את כל המצוות
האלה.“

21 ישוע הביט בו באהבה. ”עליך לעשות עוד דבר
אחד: עליך למכור את רכושך ולתרום את הכסף
לעניים – כדי שאוצרך יהיה בשמים – ולאחר מכן לך
אחרי.“

22 האיש התעצב מאוד והלך לדרכו, כי היה עשיר
מאוד.

23 ישוע הסתכל ואז אמר לתלמידיו: ”לאיש עשיר
קשה מאוד להיכנס למלכות האלוהים.“ 24 דבריו של
ישוע הדהימו את התלמידים, ולכן חזר ואמר: ”ילדים
יקרים, מי שבוטח בכסף וברכוש קשה לו מאוד להיכנס
למלכות האלוהים. 25 קל יותר לגמל לעבור דרך חור
המחט, מאשר לאיש עשיר להיכנס למלכות האלוהים.“

26 דבריו אך הגבירו את תמיהת התלמידים. הם שאלו
זה את זה: ”מי, אם כן, יוכל להיוושע?“

27 ישוע הביט בהם ואמר: ”למעשה, לבני־האדם
זה לא אפשרי, אולם לא לאלוהים: עם אלוהים הכול
אפשרי!“

28 פטרוס החל למנות בקול רם את כל הדברים
שהוא ושאר התלמידים עזבו למען ישוע. ”אנחנו ויתרנו
על הכול כדי ללכת אחריך!“ אמר פטרוס.

29 ”אני מבטיח לכם,“ אמר ישוע, ”שכל מי שוויתר על
בית, אחים, אחיות, אמא, אבא, ילדים או רכוש למעני
ולמען הבשורה, 30 יקבל ממני חזרה פי מאה ממה
שלכאורה הפסיד: בתים, אחים, אחיות, אמהות, ילדים,
אדמות – אך עם כל אלה גם רדיפות, ובעולם הבא

יקבל חיי נצח. 31 אולם רבים מאלה שהם ראשונים
עתה יהיו אז אחרונים, ואחדים מהאחרונים עתה יהיו
אז ראשונים."

32 בדרך לירושלים הלך ישוע בראש, והתלמידים
הלכו אחריו בחרדה. ישוע המשיך לספר להם מה
יקרה לו. 33 הוא דיבר איתם על הצפוי לו בירושלים:

"מישהו יסגיר אותי לידי ראשי הכוהנים ולסופרים. הם
ידונו אותי למוות וימסרו אותי לידי הרומאים. 34 הם
יקו עלי, ילעגו לי, יצליפו בי בשוטים ויהרגו אותי. אבל
לאחר שלושה ימים אקום לתחייה."

35 יעקב ויוחנן בני זבדי לחשו באוזנו: "רבי, אנחנו
רוצים לבקש ממך טובה."

36 "איזו טובה אתם רוצים?" שאל ישוע.

37 "כאשר תשב על כסא המלכות, אנו רוצים לשבת
אחד לימינך ואחד לשמאלך."

38 "אינכם יודעים מה אתם מבקשים!" התפלא ישוע.
"האם תוכלו לשתות מהכוס שאני חייב לשתות? האם
תוכלו להיטבל בטבילה שאני מוכרח להיטבל?"
39 "כן!" השיבו.

"אתם באמת תשתו מכוסי ותיטבלו בטבילתי", אמר
ישוע. 40 "אבל אינני יכול להבטיח לכם לשבת לימיני
ולשמאלי, מפני שמקומות אלה כבר שמורים!" 41 עד
מהרה גילו שאר התלמידים את בקשתם של יעקב
ויוחנן וכעסו עליהם מאוד. 42 ישוע קיבץ סביבו את
התלמידים ואמר: "אתם הרי יודעים שאלה הנחשבים
למנהיגי הגויים רודים בנתיניהם, ומעניקים כוח וסמכות

למי שהם רוצים. [43] אולם ביניכם אין הדבר כך; מי
שרוצה להיות מנהיג ביניכם צריך להיות לכם למשרת.
[44] מי שרוצה לעמוד בראש צריך להיות המשרת של
כולכם. [45] אף אני, בן־האדם, לא באתי לכאן כדי
שישרתו אותי, אלא כדי לשרת אחרים ולתת את חיי
כופר בעד רבים.״

[46] ישוע ותלמידיו באו ליריחו. בצאתם מהעיר הלך
אחריהם קהל גדול. בצד הדרך ישב קבצן עיוור
בשם ברטמי בן־טימי, [47] ששמע שישוע מנצרת מתקרב.
ברטמי החל לצעוק: ״ישוע בן דוד, רחם עלי!״

[48] ״שתוק!״ ציוו עליו מספר אנשים. אך העיוור לא
שתק, אלא הגביר את קולו: ״בן דוד, רחם עלי!״

[49] ישוע שמע את תחינותיו של העיוור ועמד מלכת.
הוא ביקש לקרוא לעיוור. ״התעודד,״ אמרו לו, ״קום!
הוא קורא לך.״ [50] ברטמי השליך מעליו את שמיכותיו
ובא לישוע.

[51] ״מה אוכל לעשות למענך?״ שאל ישוע.

״רבי, אני רוצה לראות!״ בכה האיש.

[52] ״כמובן״, השיב ישוע. ״אמונתך ריפאה אותך;
לך לשלום.״ ואכן עיניו נרפאו והוא הלך בדרך אחרי
ישוע.

11

[1] כאשר התקרבו לירושלים והגיעו לבית־פגי
ובית־עניה, שעל הר הזיתים, פנה ישוע אל שניים
מתלמידיו ואמר:

2 ”לכו אל הכפר ממול, ובכניסה תראו עַיִר קשור
שאיש עדיין לא רכב עליו. התירו את העיר והביאו
אותו אלי. 3 אם מישהו ישאל אתכם מה אתם עושים,
אמרו לו, ’האדון זקוק לעיר, אך הוא ישיב אותו
בהקדם‘.“

4-5 שני התלמידים נכנסו אל הכפר ומצאו את העיר
עומד על השביל, קשור לשער אחד הבתים. בהתירם
את העיר שאלו מספר אנשים שעמדו שם: ”מה אתם
עושים? לאן אתם לוקחים את העיר?“

6 התלמידים השיבו שישוע ביקש מהם להביא לו את
העיר, והאנשים לא התנגדו יותר. 7
הם הביאו את העיר לישוע, וכל התלמידים הניחו
את מעיליהם על גבו, כדי שישוע יוכל לשבת בנוח. 8
רבים מן הקהל פרשו את מעיליהם על הדרך לפני
ישוע, ואחרים כרתו ענפים והניחו אותם על הדרך.
9 הקהל, שנמלא התלהבות, נדחף ונדחק אל ישוע
מכל עבר וקרא: ”הושע־נא! ברוך הבא בשם
ה'! 10 תבורך מלכות דוד הבאה עלינו! הושע־נא
במרומים!“
11 כל הקהל הזה ליווה את ישוע אל תוך העיר.
מאוחר יותר נכנס ישוע לבית־המקדש והביט סביבו
בתשומת לב מרובה, אולם מאחר שהשעה הייתה
מאוחרת הוא עזב את המקום והלך עם תלמידיו
לבית־עניה. 12
למחרת בבוקר, בעזבם את בית־עניה, היה ישוע
רעב. 13 הוא ראה מרחוק עץ תאנה עם עלים ירוקים

ורעננים. ישוע התקרב אל העץ וחיפש תאנים, אולם
לא מצא דבר מלבד עלים, כי טרם הגיעה העונה.
[14] ישוע קילל את התאנה ואמר: ”מהיום והלאה איש
לא יאכל תאנים ממך!“ והתלמידים שמעו זאת.
[15] הם חזרו לירושלים וישוע הלך ישר
לבית־המקדש. הוא החל לגרש משם את הסוחרים
והקונים, הפך את השולחנות של מחליפי הכספים ואת
הדוכנים של סוחרי היונים, [16] ולא הרשה לאיש לשאת
כלים וסחורה דרך המקדש.

[17] ישוע פנה אל הקהל הנדהם: ”כתוב
בכתבי־הקודש:* ’ביתי בית־תפלה ייקרא לכל
העמים‘. אולם אתם הפכתם אותו למאורת גנבים!“ [18]
ראשי הכוהנים והסופרים שמעו על מה שישוע עשה,
והחלו לתכנן כיצד להיפטר ממנו. למעשה הם
פחדו ממנו, מפני שכל העם העריץ אותו ואהב את מה
שלימד.
[19] באותו ערב יצאו ישוע ותלמידיו אל מחוץ לעיר. [20]
בבוקר שוב עברו ליד עץ התאנה, ונדהמו לראות
שהעץ יבש לגמרי. [21] פטרוס נזכר במה שישוע עשה יום
קודם ואמר: ”ראה, רבי – העץ שקיללת התייבש
לגמרי!“ [22]
”פשוט האמינו באלוהים“, אמר ישוע. [23] ”אילו
באמת האמנתם בכוחו של אלוהים, יכולתם לצוות על
ההר הזה לזוז ממקומו ולהיזרק לים. אם תאמינו

---

* 11:17 17.11 יא 17 ישעיהו נו 7

ולא תטילו ספק יתקיים דברכם. [24] דעו לכם, אתם
יכולים להתפלל בעד כל דבר, ואם תאמינו שתקבלו
את אשר ביקשתם, באמת תקבלו! [25] אבל בשעה שאתם
מתפללים עליכם לסלוח תמיד לכל מי שאתם שומרים
לו טינה, כדי שאביכם שבשמים יסלח גם לכם על
חטאיכם. [26] אם לא תסלחו לאחרים – גם אביכם
שבשמים לא יסלח לכם!"

[27-28] בינתיים ישוע ותלמידיו חזרו לירושלים, וישוע
שב לבית־המקדש. אחדים מראשי הכוהנים הסופרים
וזקנים באו אליו ושאלו בכעס: "באיזו רשות אתה עושה
את כל הדברים האלה?"

[29] "אני אענה לשאלתכם בתנאי שאתם תענו
לשאלתי", השיב ישוע. [30] "אמרו לי, האם נשלח יוחנן
המטביל על־ידי אלוהים או על־ידי בני־אדם?" [31] הם
התייעצו ביניהם: "אם נאמר שאלוהים שלח אותו, ישוע
ישאל אותנו מדוע לא האמנו בו. [32] אולם אם נאמר
שלא אלוהים שלח אותו, כל העם יתנפל עלינו, כי כולם
חושבים שיוחנן היה נביא שנשלח על־ידי אלוהים."

[33] לבסוף השיבו: "איננו יודעים."

על כן השיב להם ישוע: "אם כן, גם אני לא אענה
לשאלתכם."

12

[1] ישוע סיפר לעם את המשל הבא: "איש אחד נטע
כרם ענבים ובנה גדר, יקב ומגדל שמירה. הוא השכיר
את הכרם לכורמים ונסע לחוץ לארץ. [2] בזמן הבציר
שלח בעל־הכרם את אחד מאנשיו לאסוף את הרווח

מיבול הענבים, [3] אולם הכורמים התנפלו על השליח,
הכו אותו ושלחו אותו חזרה אל בעל־הכרם בידיים
ריקות.

[4] ״בעל־הכרם שלח מישהו אחר אל הכורמים, אך גם
אותו הכו ואף פצעו את ראשו. [6-5] השליח הבא
נרצח וכל השליחים שבאו לאחר מכן לכרם הוכו או
נרצחו. לבסוף נשאר לבעל־הכרם עוד שליח אחד
– בנו היחיד. בלית ברירה הוא שלח את בנו, בתקווה
שלפחות אליו יתייחסו הכורמים בכבוד. [7] אבל כשראו
הכורמים את הבן מרחוק, אמרו: ׳הנה בא יורש הכרם;
הבה נהרוג אותו, ואז יהיה הכרם שלנו!׳ [8] הם תפסו את
הבן, רצחו אותו והשליכו את גופתו מעבר לגדר.

[9] ״מה לדעתכם יעשה בעל־הכרם כאשר ישמע את
מה שקרה? מובן שיבוא בעצמו, יהרוג את כל הכורמים
וישכיר את הכרם לאחרים. [10] האם אינכם זוכרים
שככה כתוב בתהלים? ׳אבן מאסו הבונים היתה לראש
פינה, [11] מאת ה׳ היתה זאת; היא נפלאת בעינינו.׳״*

[12] ראשי הכוהנים, הזקנים והסופרים רצו לאסור
אותו בו במקום, כי הבינו שבמשל זה הוא מתכוון
אליהם – שהם הכורמים הרשעים. אולם הם פחדו
לגעת בו בגלל ההמון הרב שהיה שם. על כן ויתרו
לו והלכו לדרכם. [13] אולם הם שלחו אליו כמה
מאנשי הורדוס ופרושים, כדי שייכנסו איתו לשיחה

---

* 12:11 11.12 יב 11 כלשונו: ״אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה;
מאת ה׳ הייתה זאת, היא נפלאת בעינינו.״)תהלים קיח 22(

וינסו לגרום לכך שיאמר משהו נגד החוק, על־מנת
שתהיה להם עילה לאסור אותו.
14 ”רבי,“ פתחו המסתננים, ”אנחנו יודעים שאתה איש
ישר ושאיש אינו יכול להשפיע עליך לשקר. אנחנו גם
יודעים שאתה באמת מלמד את דבר אלוהים. אמור
לנו, רבי, האם עלינו לשלם מס לקיסר הרומאי או לא?“

15 ישוע הבין את מזימתם ולכן ענה: ”תנו לי מטבע
ואומר לכם.“ 16 הם נתנו לו מטבע, והוא שאל: ”של מי
הדמות החקוקה על המטבע? של מי השם החקוק
כאן?“

”של הקיסר!“ ענו כולם.

17 ”של הקיסר? אם כן תנו לו את מה ששייך לו,
אך תנו לאלוהים את מה ששייך לאלוהים.“ הם נותרו
פעורי פה וללא מילים.
18 אחר כך באו צדוקים)שאינם מאמינים בתחיית
המתים(ושאלו אותו:

19 ”רבי, משה רבנו לימד אותנו שאם אדם נשוי
מת ואינו משאיר אחריו בן, חייב אחיו להתחתן עם
האלמנה, כדי שתוכל ללדת בן שישא את שם המת.
20 במשפחה אחת היו שבעה אחים; האח הבכור
התחתן, וכעבור זמן קצר מת ולא השאיר אחריו בן.
21 האח השני התחתן עם האלמנה, וגם הוא מת ולא
השאיר בן. כך קרה גם עם האח השלישי. 22 בקיצור,
כל שבעת האחים התחתנו עם האישה האחת, כולם מתו
ולא השאירו אחריהם בן. לבסוף מתה גם האישה.“

23 ״רבי, למי תהיה האישה שייכת בתחיית המתים?
הלא כל השבעה התחתנו אתה!“ 24 השיב להם ישוע:
״טעותכם נובעת מבורותכם בכל הנוגע לכתבי־הקודש
ולגבורתו של אלוהים. 25 כי בתחיית המתים לא יהיו
עוד נשואים; כולם יהיו כמלאכים בשמים.

26 ״ובנוגע לתחיית המתים – טועים אתם מאוד.
האם מעולם לא קראתם בספר שמות על משה והסנה
הבוער? אלוהים אמר למשה:† ’אנוכי אלוהי אברהם,
אלוהי יצחק ואלוהי יעקב‘.

27 ״אלוהים אמר למשה כי למרות שאנשים אלה מתו
לפני מאות שנים, הם עדיין חיים. הרי אלוהים לא היה
אומר: ’אנוכי האלוהים‘ של אנשים מתים!“
28 אחד המנהיגים היהודיים שעמד שם נוכח כי ישוע
השיב כהלכה, ולכן שאל אותו: ״מהי המצווה החשובה
ביותר?“

29 ישוע השיב: ״ ’שמע ישראל, ה׳ אלוהינו, ה׳ אחד!
30 ואהבת את ה׳ אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל
מאודך‘. 31 המצווה השנייה היא: ’ואהבת לרעך כמוך!‘
מצוות אלה הן החשובות ביותר!“

32 השואל המשיך: ״רבי, אתה צודק. באמת יש רק
אלוהים אחד ואין אחר מלבדו. 33 אני יודע שחשוב
יותר לאהוב את אלוהים בכל לבי, הבנתי וכוחי,
ולאהוב אנשים אחרים כמו את עצמי, מאשר להקריב
כל מיני קרבנות בבית־המקדש.“

---

† 12:26 26.12 יב 26 שמות ג 6

34 ישוע ראה שהאיש דיבר בחוכמה, ולכן אמר לו: ”אתה קרוב מאוד למלכות אלוהים!“ לאחר מכן לא העז איש לשאול אותו יותר שאלות.

35 מאוחר יותר, כשלימד ישוע את האנשים בבית־המקדש, שאל אותם: ”מדוע טוענים הסופרים כי המשיח הוא בן־דוד? 36 הרי דוד אמר בעצמו בהשראת רוח הקודש:‡ ’נאום ה׳ לאדני, שב לימיני עד אשית אויביך הדום לרגליך.‘ 37 הלא דוד עצמו קרא לו ’אדון‘, אם כן כיצד הוא יכול להיות בנו?“ הקהל נהנה מאוד להקשיב לנימוקיו של ישוע ולמסקנותיו.

38 ישוע המשיך ללמד את העם: ”היזהרו מהסופרים שאוהבים ללבוש גלימות ולהיראות לפני האנשים בשווקים, כדי שכולם ייתנו להם כבוד. 39 הם אוהבים לשבת במושבי הנכבדים בבית־הכנסת ובסעודות והגיגות. 40 ללא בושה הם מגרשים אלמנות מבתיהן, וכדי לכסות על מעשיהם מעמידים פני קדושים תמימים ומתפללים בציבור תפילות ארוכות. משום כך יהיה עונשם חמור יותר.“

41 ישוע התיישב מול תיבת האוצר והתבונן באנשים שהביאו תרומות. עשירים רבים תרמו סכומי כסף גדולים. 42 אחריהם הופיעה אלמנה ענייה שתרמה שתי פרוטות בשווי של שתי אגורות.

43 ישוע קרא לתלמידיו ואמר: ”אתם רואים את האלמנה הזאת? היא תרמה יותר מכל העשירים האלה גם יחד! 44 כי העשירים תרמו סכומים קטנים ביחס

---

‡ 12:36 36.12 יב 36 תהלים קי 1

לרכוש הרב שיש להם, ואילו האלמנה הזאת נתנה את
כל מה שהיה לה.“

13

1 כשיצא ישוע מבית־המקדש באותו יום, אחד
מתלמידיו העיר: ”רבי, ראה אילו מבנים יפים ואיזו
עבודת אבנים נפלאה!“ 2
”הבט היטב,“ ענה לו ישוע, ”כי כול הבנינים הגדולים
האלה ייהרסו; אף אבן לא תישאר במקומה.“

4-3 ישוע ישב על הר הזיתים, מול בית־המקדש,
ופטרוס, יעקב ויוחנן ואַנְדְּרֵי שנשארו איתו שאלו: ”מתי
יקרה הדבר? האם נקבל אזהרה מראש?“

5 ישוע הסביר להם בהרחבה את העומד להתרחש:
”אל תתנו לאיש לרמות אתכם! 6 אנשים רבים יבואו
ויטענו: ’אני הוא המשיח‘, ויוליכו שולל אנשים רבים. 7
במקומות שונים תפרוצנה מלחמות, אך אין זה עדיין
הסוף.

8 ”מדינות וממלכות תילחמנה זו בזו, ובמקומות רבים
יהיו רעידות אדמה ורעב. אלה יציינו רק את ראשית
הצרות והסבל העתידים לבוא. 9 אולם כשיתחילו
דברים אלה להתרחש, היזהרו! כי צפויה לכם סכנה
גדולה. אויביכם יגררו אתכם בכוח לבתי המשפט, יכו
אתכם בבתי־הכנסת, ויאשימו אתכם לפני השלטונות
על היותכם תלמידי. אולם זו תהיה לכם הזדמנות
לספר להם על הבשורה. 10 אך צריך שקודם הבשורה
תוכרז לכל הגויים. 11 כאשר יאסרו אתכם ויעמידו
אתכם למשפט, אל תדאגו לעדותכם או להגנתכם מה

להגיד, כי מה שיינתן לכם באותה שעה, את זה תגידו; כי לא אתם תדברו, אלא רוח הקודש ידבר בפיכם.

[12] ״אח יבגוד באחיו ויסגירו למוות; אבות ימסרו את בניהם למוות; [13] ילדים יקומו נגד הוריהם וייגרמו למותם. כולם ישנאו אתכם משום שאתם שייכים לי, אולם כל מי שיחזיק מעמד עד הסוף – ייוושע!

[14] ״כאשר תראו את חילול הקודש בבית־המקדש שעליו דיבר דניאל, (הקורא – שים לב!) על כל תושבי יהודה לברוח להרים. [16-15] אם אתה נמצא על גג ביתך – אל תיכנס הביתה; אם אתה בשדה – אל תחזור הביתה לקחת מעיל או כסף, כי אין זמן.

[17] ״אוי לנשים ההרות ולמניקות באותם ימים! [18] התפללו שכל זה לא יקרה בחורף, [19] כי תקופה זאת תהיה איומה ונוראה; דבר כזה לא קרה מאז בריאת העולם, וגם לא יקרה אחר כך. [20] אם האדון לא יקצר את הימים הנוראים האלה – איש לא יינצל. אבל הוא אכן יקצר את הסבל למען עמו הנבחר.

[21] ״אם מישהו יאמר לכם באותם ימים: ׳ראיתי את המשיח במקום פלוני!׳ או ׳המשיח נמצא בכפר הסמוך!׳ אל תאמינו לו, [22] כי משיחי־שקר ונביאי־שקר יקומו ויחוללו נסים ונפלאות אשר יתעו את האנשים, ואם יוכלו, הם יתעו אפילו את הנבחרים. [23] ראו הוזהרתם!

[24] ״לאחר הצרות של אותם ימים תחשך השמש, הירח ישחיר, [25] הכוכבים יפלו מהשמים וכוחות השמים יתמוטטו.

26 ’’ואז יראו אנשי הארץ את בן־האדם בא בעננים,
בגבורה רבה ובכבוד. 27 ואז הוא ישלח את מלאכיו,
ויאסף את בחיריו מכל קצוות תבל. 28 עץ התאנה
ישמש לכם כדוגמה: כאשר הענפים מלבלבים והעלים
ירוקים, אתם יודעים שהקיץ קרב. 29 כאשר כל מה
שסיפרתי לכם יתחיל להתרחש, דעו לכם שזה קרוב,
שאני עומד בפתח.

30 ’’אני אומר לכם: כל הדברים האלה יתרחשו לפני
שיחלוף הדור הזה. 31 השמים והארץ יחלפו, אבל
דברי לא יחלפו. 32

’’איש אינו יודע את היום והשעה של התרחשויות
אלה; המלאכים בשמים אינם יודעים זאת, ואפילו אני
עצמי איני יודע את המועד המדויק. רק אבי שבשמים
יודע זאת. 33 עמדו על המשמר והיו מוכנים, מפני
שאינכם יודעים מתי כל זה יתרחש.

34 ’’משל דומה לזה הוא של אדם היוצא למסע
בחו״ל. הוא משאיר עבודה לשכיריו לתקופת העדרו,
ומצווה על השוער לעמוד על המשמר לקראת שובו
בכל רגע. 35-37 היו מוכנים! הלא אינכם יודעים מתי
ישוב בעל הבית: בבוקר, בערב, מוקדם או מאוחר,
פן יבוא וימצא אתכם ישנים. אני אומר שוב לכולכם:
עמדו על המשמר!“

14

1 יומיים לפני חג הפסח עדיין חיפשו ראשי הכוהנים
וכמה ממנהיגי היהודים הזדמנות מתאימה לאסור את
ישוע ולהוציאו להורג.

2 ”איננו יכולים לעצור אותו בפסח,“ אמרו לעצמם,
”מפני שהעם יעורר מהומות.“

3 באותו זמן היה ישוע בבית־עניה, בביתו של שמעון
המצורע. בשעת ארוחת הערב הופיעה אישה אחת עם
פחית קטנה מלאה בשמן זך יקר מאוד. האישה הסירה
את המכסה ויצקה את השמן על ראשו של ישוע.

5-4 אחדים מן המסובים התמרמרו בינם לבין עצמם על
”הבזבוז“, כלשונם. ”מדוע את מבזבזת את השמן
היקר הזה?“ התלוננו. ”יכולת למכור אותו ברווח,
ואת הכסף לתת לעניים.“ 6 ”הניחו לה!“ נחלץ ישוע
להגנתה.
”מדוע אתם מציקים לה? הלא היא עשתה מעשה
טוב. 7 העניים הנזקקים לעזרה נמצאים אתכם תמיד,
ואתם יכולים לעזור להם בכל זמן שתרצו בכך, ואילו
אני לא אשאר אתכם עוד זמן רב. 8 היא עשתה מה
שיכלה; היא משחה את גופי בשמן לפני קבורתי.

9 ”אני אומר לכם: בכל מקום שבו תוכרז הבשורה,
תיזכר גם האישה הזאת, בזכות המעשה שעשתה.“

10 לאחר מכן הלך יהודה איש־קריות, תלמידו של
ישוע, אל ראשי הכוהנים כדי לתכנן את הסגרתו של
ישוע.

11 ראשי הכוהנים התלהבו ושמחו על כך שיהודה
החליט להסגיר את ישוע, והבטיחו לתת לו כסף.

12 ביום הראשון של חג הפסח, שבו הקריבו את זבח
הפסח, שאלו התלמידים את ישוע היכן ברצונו לערוך
את הסדר.

[13] ישוע שלח שניים מתלמידיו לירושלים, כדי לערוך את
ההכנות הדרושות, ואמר: ”כשתלכו העירה יבוא
לקראתכם אדם ובידו כד מים. לכו אחריו, [14] היכנסו
אל הבית שאליו ייכנס ואמרו לבעל הבית: ’רבנו שלח
אותנו לראות את החדר שהכנת בשביל הסדר‘. [15] הוא
יוביל אתכם לחדר גדול שהכין למעננו בקומה השנייה,
ושם תכינו את הסדר.“ [16]

כשהגיעו השניים העירה הכול התרחש בדיוק כפי
שאמר להם ישוע, והם הכינו את הסדר.

[17] ישוע ושאר התלמידים הגיעו לשם בערב.
[18] כשישבו לאכול בשולחן פתח ישוע ואמר: ”אמת אני
אומר לכם, אחד מכם היושב עכשיו בינינו ואוכל איתנו
יבגוד בי ויסגיר אותי.“

[19] התלמידים נמלאו צער רב, ושאלו: ”האם זה
יהיה אני?“ [20] ”אחד מבין השנים־עשר שיטבול איתי
את הלחם“, השיב ישוע. [21] ”בן־האדם הולך למות כפי
שכתוב שצריך לקרות, אולם אני אומר לכם: אוי לו
לאיש שיסגיר אותו; מוטב שלא היה נולד בכלל!“

[22] בעת הסעודה הוא לקח לחם)מצה,(ברך
עליו ופרס אותו לפרוסות. הוא הגיש את הפרוסות
לתלמידיו ואמר: ”קחו, זהו גופי.“

[23] לאחר מכן לקח ישוע כוס יין, ברך, הגיש
לתלמידיו וכולם שתו ממנה. [24] ”זהו דמי הנשפך למען
רבים, דם הברית“, המשיך ישוע. [25] ”ואני אומר לכם
שלא אשתה עוד יין עד היום שבו אשתה יין חדש
במלכות האלוהים.“

26 כל הנוכחים שרו מזמורי תהלים, ולאחר מכן
הלכו להר הזיתים. 27
”כולכם תעזבו אותי,“ אמר ישוע לתלמידיו, ”והרי כתוב:
’אכה את הרעה ותפוצין הצאן‘. 28 אולם לאחר
שאקום לתחייה אלך לגליל ואפגוש אתכם שם.“

29 ”יקרה מה שיקרה,“ קרא פטרוס, ”אני לעולם לא
אעזוב אותך!“

30 ”דע לך, פטרוס,“ אמר ישוע, ”עד מחר בבוקר, לפני
שיקרא התרנגול, אתה תתכחש לי שלוש פעמים.“ 31

”אני לעולם לא אתכחש לך, אפילו אם יהיה עלי
למות יחד אתך!“ נשבע פטרוס, וכל האחרים גם אמרו
כך.

32 הם הגיעו לחורשת עצי־זית הנקראת ”גת־שמני“,
וישוע אמר לתלמידיו: ”חכו לי כאן עד שאחזור. אני
הולך להתפלל.“

33 הוא לקח איתו את פטרוס, יעקב ויוחנן, ולפתע
נמלא חרדה ומועקה מפני העומד לבוא עליו. 34 ”אני
מתייסר עד מוות!“ אמר להם ישוע. ”חכו כאן...
הישארו ערים....“

35 הוא התרחק מהם מעט, כרע ברך על האדמה
והתפלל שאלוהים יוותר לו על העומד לקרות לו, אם
אכן אפשרי. 36

”אבא,“ קרא ישוע, ”אתה כל יכול. אנא, הרחק
ממני את כוס הייסורים. אולם לא כרצוני כי אם רצונך
ייעשה!“

37 לאחר מכן הוא חזר אל שלושת התלמידים ומצא
אותם ישנים. ”שמעון,“ קרא ישוע לפטרוס, ”אתה ישן?
האם לא יכולת להישאר ער שעה אחת בלבד? 38 עמדו
על המשמר והתפללו שלא תבואו לידי ניסיון. אני יודע
שהרוח אכן רוצה, אבל גופכם חלש כל־כך!“
39 ישוע הלך להתפלל שוב, וחזר על תחינתו לפני
אלוהים. 40 הוא חזר אל תלמידיו, וגם הפעם מצא אותם
ישנים, כי עיניהם היו כבדות. הם לא ידעו כיצד לתרץ
את הדבר.
41 כשחזר אליהם ישוע בפעם השלישית הוא קרא:
”קומו! ישנתם מספיק? הגיעה השעה שבן־האדם יימסר
לידי אנשים חוטאים. 42 קומו, הבה נלך מכאן. הביטו,
הנה מתקרב האיש שיסגיר אותי.“ 43
לפני שהספיק ישוע לסיים את דבריו הגיע
למקום יהודה, אחד משנים־עשר התלמידים, ואיתו
המון שנשלח מטעם ראשי הכוהנים והסופרים והזקנים.
כולם היו מצוידים בחרבות ובמקלות. 44
יהודה תיאם איתם מראש ואמר: ”אני אגש לישוע
ואנשק אותו, כדי שתדעו מיהו ותוכלו לתפוס אותו
ולהוביל אותו בלווית משמר.“ 45 יהודה ניגש אליו.
”רבי!“ קרא יהודה כשהוא מחבק ומנשק אותו. 46 ואז
תפסו את ישוע ואסרו אותו. 47 פטרוס שלף מיד את
חרבו והכה באחד מהם שהתברר להיות משרתו של
הכהן הגדול, וקיצץ את אוזנו.
48 ”מדוע אתם מתנפלים עלי בחרבות ובמקלות?“
שאל ישוע. ”האם אני פושע מסוכן? 49 מדוע לא

אסרתם אותי בבית־המקדש? הרי לימדתי שם בכל יום ויכולתם לתפוס אותי ללא התנגדות. אבל מה שכתוב צריך להתקיים.“

[50] בינתיים ברחו כל התלמידים. [51-52] נער אחד שהתלווה לישוע לבש סדין בלבד. כשניסו לתפוס אותו, הנער השאיר את הסדין בידם וברח מפניהם ערום.

[53] ישוע נלקח אל בית הכוהן הגדול, ועד מהרה התאספו שם כל ראשי הכוהנים, הזקנים והסופרים. [54] פטרוס הלך אחריהם במרחק מה ונכנס לחצר הכוהן הגדול. הוא התיישב בין המשרתים והתחמם ליד המדורה.

[55] ראשי הכוהנים וחברי הסנהדרין ניסו למצוא סיבה מספקת כדי להוציא את ישוע להורג, אך מאמציהם היו לשווא. [56] עדי שקר רבים התנדבו להעיד נגדו, אולם עדויותיהם סתרו זו את זו.

[57] לבסוף קמו עדי שקר נוספים שהעידו: [58] ”שמענו אותו אומר: ‘אני אהרוס את המקדש הזה שנבנה בידי אדם, ותוך שלושה ימים אקים מקדש אחר שאינו מעשה ידי אדם!’ “ [59] אולם עדות זאת גם לא הייתה מספקת.

[60] הכהן הגדול עמד באמצע החדר ושאל את ישוע: ”מה יש לך לומר להגנתך? מה יש לך לומר על כל ההאשמות נגדך?“ [61] ישוע לא פצה את פיו, והכהן הגדול המשיך לשאול אותו: ”האם אתה המשיח בן־האלוהים?“

62 ”אני הוא,“ השיב ישוע, ”אתם עוד תראו את בן־האדם יושב לימין האלוהים, ובא בעננֵי השמים.“

63 הכהן הגדול התרגז מאוד וקרע את בגדיו מעליו.

”למה אנו זקוקים עוד?“ שאל בכעס. ”איננו זקוקים להוכחות נוספות! 64 שמעתם את הגידופים שלו. מהו פסק־דינכם?“ הם הצביעו פה אחד בעד הוצאתו להורג. 65

לאחר השמעת פסק־הדין החל קהל הנוכחים לירוק על ישוע ולהתעלל בו. הם קשרו את עיניו והכו אותו בכל גופו. ”נחש מי הכה אותך, נביא שכמותך?“ לעגו לו. גם השומרים שלקחו אותו משם הכו אותו באגרופים.

67-66 כל אותו זמן היה פטרוס בחצר. אחת המשרתות בבית הכהן הגדול זיהתה את פטרוס שהתחמם ליד המדורה. היא הביטה בו בתשומת לב רבה והכריזה: ”אתה היית עם ישוע מנצרת!“ 68 פטרוס הכחיש מיד את ההאשמה. ”אינני יודע כלל על מה את מדברת!“ אמר ועבר לקצה האחר של החצר.

לפתע נשמעה קריאת התרנגול.

69 המשרתת ראתה אותו עומד שם ולא הרפתה ממנו. ”הנה אחד התלמידים של ישוע!“ קראה בקול.

70 פטרוס שוב הכחיש את דבריה.

כעבור זמן מה קראו גם אלה שעמדו איתו ליד האש: ”הלא גם אתה אחד מהם? הרי יש לך מבטא גלילי!“

71 פטרוס החל לקלל ונשבע: ”אני בכלל לא מכיר את האיש שעליו אתם מדברים!“

72 באותו רגע קרא התרנגול בפעם השנייה.

לפתע נזכר פטרוס בדברי ישוע: ’’לפני שיקרא התרנגול פעמיים, תתכחש לי שלוש פעמים.“ והוא פרץ בבכי.

15

1 השכם בבוקר נפגשו ראשי הכוהנים, הזקנים, הסופרים וכל חברי הסנהדרין כדי להתייעץ על הצעד הבא. הם החליטו לשלוח את ישוע בליווי משמר מזוין אל פילטוס, המושל הרומאי.

2 ’’האם אתה מלך היהודים?“ שאל פילטוס.
’’אתה אומר“, השיב ישוע.

4-3 ראשי הכוהנים האשימו אותו בפשעים רבים. ’’מדוע אינך מגן על עצמך?“ שאל פילטוס בתמיהה. ’’מה יש לך לומר?“ 5 להפתעתו של פילטוס לא ענה ישוע דבר. 6

כל שנה בחג הפסח נהג פילטוס להוציא לחופשי אסיר יהודי אחד, לפי בחירת העם. 7 באותו זמן היה בכלא אסיר יהודי בשם בר־אבא, אשר הואשם ברצח)יחד עם אחרים(בעת אחת המרידות.

8 בינתיים החל ההמון לבקש מפילטוס שישחרר אסיר אחד כמנהגו. 9

’’האם אתם רוצים שאוציא לחופשי את מלך היהודים?“ שאל פילטוס. 10 הוא הציע לשחרר את ישוע, כי הבין שראשי הכוהנים אסרו אותו מתוך קנאה.

11 אולם ראשי הכוהנים הסיתו את ההמון לדרוש את שחרורו של בר־אבא במקום שחרורו של ישוע. 12

’’אם אשחרר את בר־אבא, מה אעשה עם איש שאתם קוראים לו מלך היהודים?“ שאל פילטוס.

13 ”צלוב אותו!“ צעקו.

14 ”אבל מדוע?“ לא הבין פילטוס. ”מה עשה?“ הם לא ענו, ורק הגבירו את צעקותיהם: ”צלוב אותו!“

15 פילטוס רצה למנוע מהומות אז נכנע לדרישת ההמון. על כן שחרר את בר־אבא מבית־הסוהר וציווה להלקות את ישוע בשוטים.

17-16 לאחר מכן לקחו החיילים הרומאים את ישוע לחצר הארמון. הם קראו לכל חיילי המשמר, הלבישו את ישוע בגלימת ארגמן, הכינו לו זר מקוצים ארוכים ודוקרניים והניחו את הזר על ראשו. 18 הם החלו ללעוג ולצחוק לו: ”יחי מלך היהודים!“ 19 הם הכו אותו באכזריות, חבטו על ראשו במקלות, ירקו עליו, כרעו ברך לפניו והשתחוו לו בלעג.

20 לאחר שסיימו החיילים להתלוצץ ולצחוק עליו, הפשיטו מעליו את הארגמן והלבישו אותו בבגדיו, והוציאו אותו החוצה לצליבה.

21 החיילים פגשו בדרך את שמעון מקירניה)אביהם של אלכסנדר ורופוס,(שחזר מהשדה, ואילצוהו לשאת את הצלב של ישוע למקום הצליבה.

22 ישוע הובא למקום הנקרא ”גלגלתא“, כלומר ”מקום הגולגולת“. 23 הם הגישו לו יין מסומם, אך הוא סרב לשתות. 24 לאחר מכן הם צלבו אותו וערכו הגרלה על בגדיו.

25 בשעה תשע בבוקר צלבו את ישוע.

26 מעל ראשו היה תלוי שלט שאשמתו כתובה עליו: ”מלך היהודים“.

27 באותו בוקר נצלבו איתו שני פושעים: אחד לימינו ואחד לשמאלו, 28 וכך התקיים הפסוק:* ”ואת פושעים נמנה.“

29 העוברים והשבים קללו אותו, לעגו לו וקראו: ”נו, אתה יכול להרוס את בית המקדש ולבנותו מחדש בשלושה ימים? 30 אם אתה גיבור כזה, מדוע אינך מציל את עצמך ויורד מהצלב?“ 31 גם ראשי הכוהנים והסופרים עמדו סביבו ולעגו לו. ”הוא יכול להושיע את כולם חוץ מאשר את עצמו!“ צחקו.

32 ”משיח שכמוהו!“ קראו. ”מלך ישראל, הבה נראה אותו יורד מהצלב, ואז נאמין למה שהוא אומר!“ גם שני הפושעים שנצלבו איתו קיללו אותו.

33 בשעה שתים־עשרה בצהריים כיסה חושך את כל הארץ למשך שלוש שעות.

34 בשעה שלוש אחר־הצהריים זעק ישוע זעקת שבר: ”אלי, אלי, למה שבקתני?“ (כלומר, ”אלי, אלי, למה עזבתני?“†) 35 אחדים מהאנשים שעמדו שם חשבו שהוא קורא לאליהו הנביא. 36 איש אחד רץ והביא ספוג טבול בחומץ, שם אותו בקצה מוט ארוך והגיש אותו לישוע. ”הבה נראה אם אליהו באמת יבוא להוריד אותו!“ קרא האיש.

---

* 15:28 28.15 טו 28 ישעיהו נג 12† 15:34 34.15 טו 34 תהלים כב 2

37 באותו רגע זעק ישוע זעקת שבר נוספת ונפח את
נשמתו.

38 בבית־המקדש, הפרוכת התלויה לפני קודש
הקודשים נקרעה לשניים מלמעלה למטה.

39 קצין רומאי אחד, שעמד בין הצופים וראה כיצד
נפח ישוע את נשמתו, קרא: "האיש הזה באמת היה
בן־אלוהים!"

40 גם נשים עמדו במרחק מה וחזו בצליבה; ביניהן
היו מרים המגדלית, מרים (אמם של יעקב ויוסי)
ושלומית. 41 כל אלה האמינו בישוע ואף שרתו אותו
בהיותו בגליל. היו שם עוד נשים רבות אשר הלכו
אחריו לירושלים.

42-43 כל זה התרחש ביום שישי. עם רדת הערב,
יהודי נכבד בשם יוסף מן הרמתיים ניגש לפילטוס
וביקש את גופתו של ישוע. יוסף היה חבר בסנהדרין
והאמין בביאת המשיח באותה עת. 44 פילטוס לא
האמין שישוע כבר מת, ולכן ביקש מאחד מקציניו
שיוודא את הדבר. 45 הקצין בדק ואישר שאכן ישוע
כבר מת, ורק אז הרשה פילטוס ליוסף לקחת את
הגופה.

46 יוסף קנה סדין גדול, הוריד את גופת ישוע מהצלב,
עטף אותה בסדין וקבר את ישוע בקבר חצוב בסלע.
הוא סתם את פתח הקבר באבן גדולה. 47 מרים
המגדלית ומרים אמו של יוסי ראו את המקום שבו נקבר
ישוע.

16

[1] במוצאי שבת הלכו מרים המגדלית, שלומית ומרים (אמו של יעקב) לקנות בשמים ומרקחות כדי למשוח את גופתו של ישוע. [2] ביום ראשון השכם בבוקר הן הלכו לקבר, [3] ובדרך שאלו את עצמן: ”מי יזיז לנו את האבן מפתח הקבר?“

[4] אולם כשהגיעו אל הקבר גילו להפתעתן הרבה שמישהו הזיז את האבן הכבדה והקבר פתוח. [5] הנשים נכנסו פנימה וראו בחור צעיר לבוש כולו לבן יושב בצד ימין. הנשים נחרדו.

[6] ”אל תתפלאו כל כך“, אמר המלאך. ”האם אינכן מחפשות את ישוע מנצרת שנצלב? הוא איננו כאן, הוא קם לתחייה! הנה, כאן הייתה גופתו. [7] לכו למסור את ההודעה הזאת לתלמידים, במיוחד לפטרוס: ”

’ישוע הולך לפניכם לגליל. אתם תראו אותו שם

ממש כפי שאמר לכם לפני מותו.‘“ [8]

הנשים ברחו משם כל עוד רוחן בהן, מבוהלות ומפוחדות מכדי למסור את ההודעה.

[9] כאשר קם ישוע לתחייה ביום ראשון השכם בבוקר,

פגש תחילה את מרים המגדלית שממנה גירש שבעה שדים. [10-11] מרים הלכה אל התלמידים ומצאה אותם מתאבלים ובוכים.

”ישוע חי!“ קראה בהתרגשות. ”ראיתי אותו“ אך איש לא האמין לה. [12]

לאחר מכן נגלה ישוע לשני תלמידים שהלכו בדרך מירושלים לכיוון השדות. השניים לא הכירו

אותו בהתחלה, משום שהמראה שלו השתנה במידת
מה. [13] לבסוף, כאשר הבינו מי הוא, מיהרו לירושלים
וסיפרו לאחרים, אך איש לא האמין להם.

[14] מאוחר יותר נגלה ישוע לאחד־עשר התלמידים
בשעת הארוחה. הוא הוכיח אותם על חוסר אמונתם,
ועל העקשנות שלהם לא להאמין לעדים שסיפרו כי
ראו את ישוע קם לתחייה. [15]
לאחר מכן הוא ציווה עליהם: ”לכו אל כל העולם
להכריז על הבשורה לכל אדם. [16] מי שיאמין וייטבל
ייוושע; מי שיסרב להאמין יואשם בעיני אלוהים.
[17] ”למאמינים בשמי אתן סמכות לגרש שדים; הם
ידברו בלשונות חדשות; [18] הם אף יוכלו להחזיק נחשים
בידיהם ולא יקרה להם דבר; הם יוכלו לסמוך את
ידיהם על אנשים חולים ולרפא אותם.“ [19]
וכאשר סיים האדון ישוע לדבר אליהם, הוא נלקח
לשמים לשבת לימין האלוהים.

[20] התלמידים הלכו לכל מקום והכריזו את הבשורה.
האדון חיזק ועודד אותם, וחולל באמצעותם ניסים
ונפלאות אשר אישרו וחיזקו את עדותם.

הבשורה על־פי לוקס

[1] תאופילוס היקר, אנשים רבים כבר כתבו על הדברים שהתרחשו בינינו, [2] על־פי סיפוריהם של תלמידי ישוע ושל עדי ראייה אחרים. [3] גם אני חקרתי היטב את התרחשות הדברים מתחילתם, והחלטתי כי טוב שאכתוב לך אותם לפי סדר העניינים, [4] כדי שיהיה לך מידע מדויק על הנושא שלמדת.

[5] בימי הורדוס מלך יהודה היה בארץ כהן בשם זכריה, אשר היה שייך למחלקת אביה* – ממשרתי בית־המקדש. גם אשתו אלישבע הייתה ממשפחה כוהנית. [6] זכריה ואלישבע היו אנשים צדיקים, אשר אהבו את ה׳ ושמרו את כל מצוותיו וחוקותיו. [7] אולם לא היו להם ילדים, כי אלישבע הייתה עקרה, ושניהם כבר היו זקנים.

[8-9] יום אחד, כאשר הייתה מחלקתו של זכריה בתורנות בבית־המקדש, נפל בגורלו להיכנס אל היכל ה׳ ולהקטיר קטורת. [10] בינתיים עמד כל העם בחוץ והתפלל, כנהוג בעת הקטרת הקטורת.

---

* 1:5 5.1 א 5 הכוהנים הרבים במקדש חולקו לעשרים־וארבע מחלקות (ראה דברי הימים א פרק כד.) כל מחלקה שרתה בתורנות פעמיים בשנה למשך שבוע בכל פעם. מחלקת אביה הייתה המחלקה השמינית.

11 לפתע נראה מלאך ה׳ אל זכריה מימין למזבח הקטורת. 12 זכריה נבהל ונמלא פחד.

13 ”אל תירא, זכריה“, הרגיע אותו המלאך. ”באתי לבשר לך שאלוהים שמע את תפילתך, ושאשתך אלישבע תלד לך בן! עליך לקרוא לו ’יוחנן‘. 14 לידתו תביא לכם שמחה ואושר, ואנשים רבים ישמחו יחד אתכם, 15 כי ה׳ הועיד אותו לגדולות. עליו להינזר מיין ומשקאות חריפים, והוא יימלא ברוח הקודש מעת לידתו. 16 יוחנן ישיב רבים מעם ישראל אל ה׳ אלוהיהם. 17 הוא ילך לפני ה׳ ברוחו ובגבורתו של אליהו הנביא, ישלים בין אבות לבנים, וישיב את המרדנים לדרך הצדקה והתבונה. אכן, הוא יכין את העם לבואו של האדון.“ 18 ”כיצד אדע שדבריך נכונים?“ שאל זכריה. ”הלא אדם זקן אני, וגם אשתי כבר זקנה.“

19 ”אני המלאך גבריאל!“ השיב המלאך. ”אני עומד לפני אלוהים, והוא אשר שלח אותי לבשר לך את ההודעה הזאת. 20 דע לך כי כל אשר אמרתי יתקיים בבוא הזמן, אולם מאחר שלא האמנת לדברי, לא תוכל להוציא מילה מפיך מרגע זה ועד שיתקיימו דברי!“

21 האנשים אשר התפללו בחוץ המתינו בינתיים לזכריה, ולא הבינו מדוע התעכב. 22 לבסוף, כשיצא זכריה החוצה הוא לא יכול היה לדבר אל העם, אולם מסימני ידיים הבינו האנשים שראה חזיון. 23 זכריה

נשאר בבית־המקדש עד תום ימי התורנות של מחלקתו,
ולאחר מכן שב לביתו.

24 כעבור זמן קצר הרתה אלישבע אשתו והסתתרה
מעיני הציבור כחמישה חודשים.

25 ”מה טוב הוא אלוהים!“ קראה אלישבע בשמחה
רבה. ”ברחמיו הרבים הוא הסיר את חרפת עקרותי!“

26 בחודש השישי להריונה של אלישבע שלח אלוהים
את המלאך גבריאל אל העיר נצרת שבגליל, 27 אל
נערה בתולה בשם מרים, ארוסתו של יוסף משושלת
בית־דוד.

28 גבריאל נגלה אל מרים ואמר לה: ”שלום לך, אשת
חן, ה׳ עמך!“

29 מרים נבהלה לרגע; דברי המלאך הביכו אותה,
והיא ניסתה לנחש בלבה למה הוא התכוון.

30 ”אל תפחדי, מרים,“ הרגיע אותה המלאך, ”כי
מצאת חן בעיני אלוהים והוא החליט לברך אותך. 31
בעוד זמן קצר תיכנסי להריון ותלדי בן. בשם ‘ישוע’
תקראי לו. 32 הוא יהיה רם־מעלה וייקרא בן־אלוהים.
ה׳ ייתן לו את כסא דוד אביו, 33 והוא ימלוך על
עם־ישראל לעולם ועד; מלכותו לא תסתיים לעולם.“

34 ”כיצד אוכל ללדת?“ שאלה מרים בתמיהה. ”הרי
אני בתולה!“ 35 השיב לה המלאך: ”רוח הקודש תבוא
אליך, וגבורת אלוהים תצל עליך. משום כך הבן
הקדוש שייוולד ייקרא בן־אלוהים.“ 36 המלאך המשיך:
”לפני שישה חודשים נכנסה קרובתך הזקנה אלישבע

להריון – כן, זו ששכנותיה קראו לה ’העקרה‘ – וגם
היא תלד בן! 37 כי אין דבר בלתי אפשרי לאלוהים“. 38
”הנני שפחתך, אדוני,“ אמרה מרים בענווה, ”ואני
מוכנה לעשות את כל אשר יאמר לי. אמן שיתקיימו
דבריך.“ לאחר מכן נעלם המלאך.

39-40 כעבור ימים אחדים מיהרה מרים אל הרי
יהודה, אל ביתו של זכריה, ובהיכנסה אל הבית ברכה
את אלישבע לשלום. 41 לשמע ברכתה של מרים
התנועע התינוק בבטנה של אלישבע, והיא נמלאה ברוח
הקודש. 42

”ברוכה את בנשים, מרים, וברוך תינוקך!“ פרצה
אלישבע בקריאת שמחה. 43 ”מדוע זכיתי בכבוד
הגדול שאם אדוני באה לבקר אותי? 44 התינוק בבטני
התנועע בשמחה לשמע קול ברכתך! 45 אלוהים ברך
אותך בצורה נפלאה כזאת משום שהאמנת כי יקיים את
דבריו.“

46 השיבה מרים:
”ברכי נפשי את ה׳;
47 אגיל ואשמח באלוהים מושיעי!
48 כי עשה חסד עם שפחתו,
ומעתה יברכוני כל הדורות.
49 גדולות ונפלאות עשה עמי אל שדי, קדוש שמו.
50 מדור לדור הוא מעניק את חסדו ורחמיו לכל
היראים אותו.
51 בזרוע נטויה עשה מעשי גבורה,
הפר מזימות גאים ורשעים,
52 והוריד שליטים מכיסאם.
אולם את השפלים והנחותים הוא רומם!

[53] את העניים האכיל ואת העשירים הרעיב!
[55-54] אלוהים תמך בעבדו ישראל,

ולא שכח כי הבטיח לאבותינו
– לאברהם ולזרעו –
לרחם על ישראל לעולם ועד!“

[56] מרים נשארה אצל אלישבע כשלושה חודשים, ולאחר מכן חזרה לביתה. [57] בינתיים תמו ימי הריונה של אלישבע והיא ילדה בן. [58] השמועה על החסד שעשה איתה ה׳ התפשטה עד מהרה בין שכניה וקרובי משפחתה, וכולם שמחו בשמחתה. [59] ביום השמיני להולדת התינוק התכנסו השכנים והקרובים לטקס ברית־המילה. האורחים היו בטוחים שהתינוק ייקרא ”זכריה“ – על שם אביו, [60] אולם אלישבע אמרה: ”לא, שם התינוק יוחנן!“

[61] ”יוחנן?“ התפלאו האורחים. ”אבל אין במשפחתך אף אחד בשם הזה“. [62] הם פנו אל זכריה)שעדיין לא היה מסוגל לדבר,(ושאלו אותו בתנועות ידיים וברמזים כיצד ייקרא התינוק.

[63] זכריה ביקש בתנועות ידיים שיביאו לו לוח, וכתב עליו: ”שם הילד יוחנן“. [64] באותו רגע חזר אליו כושר הדיבור והוא החל לברך את אלוהים.

[65] כל השכונה נמלאה יראת כבוד, והדבר היה נושא לשיחה בכל הרי יהודה. [66] כל השומעים התרשמו עמוקות ואמרו: ”מעניין למה נועד הילד הזה.“ כי היה ברור להם שאלוהים איתו.

67 לאחר מכן נמלא זכריה אביו רוח הקודש וניבא את הנבואה הבאה:

68 ”ברוך ה׳ אלוהי ישראל,
כי פנה אל עמו, הודיע ופדה אותו.
69 ה׳ שלח לנו מושיע גיבור משושלת בית דוד עבדו –
70 כפי שהבטיח לנו בפי נביאיו הקדושים עוד לפני זמן רב –
71 כדי להצילנו מיד כל אויבינו ושונאינו.
72 אלוהים יעשה חסד עם אבותינו
ויזכור את בריתו
73 ואת שבועתו לאברהם אבינו:
75-74 להצילנו מיד אויבינו,
ולהעניק לנו את הזכות
לשרתו כל ימי חיינו בקדושה,
ובצדקה וללא פחד.“

76 ”ואתה, ילדי הקטן, תיקרא נביא לאל עליון,
כי תלך לפני האדון ותפנה לו את הדרך.
77 אתה תלמד את בני־ישראל
כיצד הם יכולים להיוושע על־ידי סליחת חטאיהם.
78 בזכות אהבתו, רחמיו וטוב־לבו של אלוהים
יזרח עלינו אור ממרום,
79 כדי להאיר לשרויים במוות ובחשכה,
וכדי להוביל את רגלינו אל דרך השלום.“ 80

הילד גדל, התחזק והתחשל באופיו. הוא התגורר במדבר עד שהגיע המועד להתחיל את שליחותו אל עם־ישראל.

2

[1] באותה תקופה ציווה הקיסר הרומאי אוגוסטוס
לפקוד את כל תושבי האימפריה הרומית. [2] זה היה
מפקד התושבים הראשון, והוא נערך בזמן שקוריניוס
היה שליט סוריה.

[3] לצורך המפקד נדרש כל אדם לשוב אל עיר
מולדתו. [4] גם יוסף, תושב נצרת שבגליל, חזר אל עיר
מולדתו – הוא הלך אל העיר בית לחם ביהודה, מאחר
שהיה נצר למשפחת דוד המלך. [5] אל יוסף נלוותה
ארוסתו מרים שהייתה בהיריון.

[6] בהיותם בבית־לחם מרים החלה בצירי לידה,
[7] וילדה את בנה הבכור. היא עטפה את התינוק
והשכיבה אותו באבוס, כי לא השיגו מקום לינה
באכסניות שהיו מלאות עד אפס מקום לרגל המפקד. [8]
בקרבת מקום היו רועי־צאן אשר ישנו בשדה ושמרו
על עדרם במשך הלילה.

[9] לפתע נגלה אליהם מלאך ה׳, והשדה נמלא זוהר
כבוד ה׳. הרועים נבהלו מאוד, [10] אולם המלאך הרגיע
אותם ואמר: ״אל תפחדו! באתי לבשר לכם חדשות
משמחות ביותר – לא לכם בלבד, כי אם לכל העם! [11]
בבית־לחם עיר דוד נולד לכם היום מושיע, הלא הוא
המשיח האדון! [12] כהוכחה לאמיתות דברי תמצאו
תינוק עטוף שוכב באבוס.״

[13] לפתע הצטרפו אל המלאך צבאות השמים, והם
שרו שיר שבח ותהילה לאלוהים:
[14] ״כבוד ותהילה לאלוהים במרומי השמים,

ושלום על־פני האדמה לכל אוהביו העושים את רצונו!“
[15] כאשר נעלמו המלאכים מעיני הרועים וחזרו לשמים, אמרו הרועים איש אל רעהו: ”הבא נמהר לבית־לחם כדי לראות את מה שגילה לנו אלוהים.“
[16] הם מיהרו העירה ומצאו את מרים, את יוסף ואת התינוק שוכב באבוס. [17] מיד סיפרו הרועים לכולם את אשר קרה להם בשדה, ואת דברי המלאך על אודות הילד הזה. [18] כל השומעים תמהו מאוד על דברי הרועים, [19] ובכל זאת מרים שמרה את הדברים בלבה והרהרה בהם לעתים קרובות.

[20] לאחר מכן חזרו הרועים אל השדה, כשהם מהללים ומשבחים את אלוהים על ביקור המלאך ועל שמצאו את התינוק כדבריו.

[21] כעבור שמונה ימים, בטקס ברית־המילה, ניתן לתינוק השם ”ישוע“ – השם שנתן לו המלאך עוד לפני הריונה של מרים. [22] בתום ימי הטהרה* של מרים הביאו היא ובעלה את הילד לירושלים, להעמידו לפני ה׳, [23] כי כתוב בתורה שצריך להקדיש לה׳ את הבן הבכור של כל אם, [24] ולהקריב קרבן כדרישת התורה: שני תורים או שתי יונים צעירות.
[25] בירושלים גר אדם בשם שמעון אשר היה צדיק וחסיד, מלא ברוח הקודש וחי בציפייה מתמדת לגאולת ישראל. [26] רוח הקודש גילה לשמעון הצדיק שלא ימות לפני שיראה במו עיניו את משיח ה׳. [27] באותו יום הדריך רוח הקודש את שמעון אל בית־המקדש,

---

* 2:22 22.2 ב 22 ראה ויקרא פרק יב

וכאשר הביאו מרים ויוסף את הילד לפני אלוהים, כמצוות התורה, [28] הרים שמעון את הילד בזרועותיו, אימץ אותו אל לבו, ברך את אלוהים ואמר:

[29] ”אלוהי, עתה אני יכול למות במנוחה,
כי קיימת את אשר הבטחת לי;
[30-31] במו עיני ראיתי את המשיח שנתת לעולם!
[32] הוא האור אשר יאיר את עיני העמים
ויהיה תפארת עמך ישראל!“

[33] יוסף ומרים תמהו על הנאמר אודות בנם.

[34-35] שמעון ברך אותם ואחר כך אמר למרים: ”מרים, לבך יידקר בחרב הייסורים, כי ילדך זה נועד להכשיל רבים בישראל ולהושיע רבים. הוא יהיה נושא למריבה וחילוקי־דעות, כי יחשוף את מחשבותיהם האפלות של אנשים רבים.“

[36-37] בבית־המקדש הייתה גם נביאה זקנה בשם חנה בת־פנואל, משבט אשר. היא הייתה אלמנה כבת 84 שנים, אך נישואיה לבעלה נמשכו שבע שנים בלבד. חנה לא עזבה את המקדש לרגע; היא אהבה את אלוהים ושרתה אותו יומם ולילה בצום, בתפילה ובתחנונים. [38] חנה שמעה את ברכתו של שמעון, והחלה לברך את שם אלוהים ולספר לאנשי ירושלים, שציפו לגאולת המשיח, כי סוף־סוף בא המשיח!

[39] לאחר שקיימו הוריו של ישוע את כל מצוות התורה הנוגעות לדרך הנולד, חזרו לביתם – אל נצרת עירם אשר בגליל. [40] הילד גדל התחזק, מלא חכמה, וחסד אלוהים היה עליו.

[42-41] כשמלאו לישוע שתים־עשרה שנים עלו הוריו לירושלים – כמנהגם מדי שנה – כדי לחוג את חג הפסח. [43] בתום החג החלו הוריו במסע חזרה הביתה, ואילו ישוע נשאר בירושלים ללא ידיעתם. [44] הוריו לא דאגו לו ביום הראשון למסע, כי הניחו שהיה בחברת ידידים שבין אנשי השיירה. אולם בראותם שלא הופיע עד הערב, החלו לחפשו בין החברים והמכרים, [45] ומשלא מצאו אותו, חזרו לירושלים בתקווה למצאו שם.

[46] לאחר שלושה ימי חיפושים הם מצאו את ישוע בבית־המקדש. הוא ישב בין הרבנים, הקשיב לדבריהם ושאל אותם שאלות נבונות. [47] כל שומעיו התפעלו בפקחותו, מהבנתו ומתשובותיו. [48] הוריו הופתעו למצוא אותו שם, ואמו אמרה לו: ”בני, מדוע עוללת לנו זאת? אביך ואני דאגנו לך כל כך וחיפשנו אותך בכל מקום.“

[49] ”מדוע חיפשתם אותי?“ שאל ישוע בתמיהה. ”האם לא ידעתם שאהיה עסוק בענייני אבי?“ [50] אולם הם לא הבינו למה התכוון.

[51] ישוע חזר עם הוריו לנצרת והיה נכנע למרותם. אמו שמרה בלבה את כל מה שהתרחש. [52] ישוע הלך וגדל בקומה ובחוכמה, והיה אהוב על אלוהים ובני אדם.

3

[2-1] בשנה החמש־עשרה למלכותו של הקיסר טיבריוס, דיבר ה׳ אל יוחנן בן־זכריה שהתגורר במדבר.)באותה שנה היה פונטיוס פילטוס מושל

יהודה; הורדוס – מושל הגליל; פיליפוס אחיו – מושל מדינות יטור וטרכונה; לוסניס – מושל אבילין; חנן וקייפא היו הכוהנים הגדולים.) [3] יוחנן החל לבקר בכל הערים והכפרים באזור הירדן וקרא לאנשים להיטבל במים, כדי להראות שהם מתחרטים על מעשיהם הרעים ובוחרים להאמין באלוהים, על־מנת שיסלח לחטאיהם.

[4] יוחנן קיים את דברי ישעיהו הנביא:*

”קול קורא במדבר
פנו דרך ה׳, ישרו מסילותיו.
[5] כל גיא יינשא,
וכל הר וגבעה ישפלו.
והיה העקב למישור והרכסים לבקעה,
[6] וראו כל בשר את ישועת אלוהים.“

[7] יוחנן היה אומר לאנשים הרבים שבאו להיטבל על־ידו: ”בני נחשים אתם! מי אמר לכם שתוכלו להימלט מהעונש שה׳ עתיד להביא עליכם? [8] לפני שתיטבלו עליכם להוכיח במעשים שאתם באמת מתחרטים על מעשיכם הרעים. אל תחשבו בלבכם: ’אלוהים לא יעניש אותנו כי אנחנו יהודים, בני אברהם‘. הרי אלוהים יכול לעשות מהאבנים האלה בנים לאברהם! [9] כבר עכשיו מוכן גרזן המשפט של אלוהים לכרות כל עץ חסר תועלת שאינו נושא פרי. עצים חסרי תועלת ייכרתו ויישרפו!“

---

* 3:4 4.3 ג 4 ישעיהו מ 5-3

10 לשמע דברי יוחנן נהג הקהל לשאול אותו: ”מה
עלינו לעשות כדי להוכיח שאנו מתחרטים על מעשינו
הרעים ומאמינים באלוהים?“ 11
”מי שיש לו שתי חולצות,“ השיב יוחנן, ”שייתן אחת
מהן למי שאין לו אף אחת. מי שיש לו מספיק אוכל –
שייתן לרעב.“

12 גם גובי מכס, שהיו ידועים בשחיתותם, באו
להיטבל ושאלו: ”רבי, כיצד נוכיח את כנות לבנו?“

13 ”אל תגבו למעלה מהמס הקבוע בחוק“, השיב
יוחנן.

14 ”ומה עלינו לעשות?“ שאלו מספר חיילים.
”אל תסחטו כספים באיומים ובאלימות,“ השיב יוחנן,
”אל תוציאו דיבה על איש, הסתפקו במשכורתכם.“

15 מאחר שכל העם ציפה וייחל לבואו של המשיח,
תהה כל אחד בלבו אם יוחנן עצמו הוא המשיח. 16
יוחנן העמידם על טעותם ואמר: ”אני מטביל אתכם
במים, אולם בקרוב יבוא אדם גדול ונעלה ממני – הוא
כל כך נעלה עד כי איני ראוי להתיר את שרוכי נעליו
– והוא יטביל אתכם ברוח הקודש ובאש. 17 הוא גם
יפריד בין המוץ לבין גרגירי החיטה – את המוץ ישרוף
באש נצחית, ואילו את החיטה ישמור באסם.“ 18 יוחנן
השתמש באזהרות רבות מסוג זה כדי להוכיח את העם
ולהעביר להם את הבשורה.

19 אולם כשהוכיח יוחנן את הורדוס)מושל הגליל(
על מעשיו הרעים, ובמיוחד על נישואיו האסורים

להורודיה – אשת אחיו פיליפוס – [20] השליך הורדוס את יוחנן לבית־סוהר, וכך הוסיף על חטאיו.

[21] יום אחד, לאחר שנטבלו אנשים רבים, נטבל גם ישוע. כאשר התפלל נפתחו השמים [22] ורוח הקודש בדמות יונה ירדה ונחה עליו, ומן השמים קרא קול: ”אתה בני אהובי, מקור שמחתי.“

[23] ישוע היה כבן שלושים שנה כשהחל בפעילותו בציבור. ישוע נחשב לבנו של יוסף.
יוסף היה בנו של עלי;
[24] עלי היה בנו של מתת;
מתת היה בנו של לוי;
לוי היה בנו של מלכי;
מלכי היה בנו יני;
יני היה בנו של יוסף;
יוסף היה בנו של מתתיה;
[25] מתתיה היה בנו של אמוץ;
אמוץ היה בנו של נחום;
נחום היה בנו של חסלי;
חסלי היה בנו של נגי;
[26] נגי היה בנו של מחת;
מחת היה בנו של מתתיה;
מתתיה היה בנו של שמעי;
שמעי היה בנו של יוסף;
יוסף היה בנו של יודה;
[27] יודה היה בנו של יוחנן;

יוחנן היה בנו של רישא;
רישא היה בנו של זרובבל;
זרובבל היה בנו של שאלתיאל;
שאלתיאל היה בנו של נרי;
28 נרי היה בנו של מלכי;
מלכי היה בנו של אדי;
אדי היה בנו של קוסם;
קוסם היה בנו של אלמדם;
אֶלְמוֹדם היה בנו של ער;
29 ער היה בנו של ישוע;
ישוע היה בנו של אליעזר;
אליעזר היה בנו של יורים;
יורים היה בנו של מתת;
מתת היה בנו של לוי;
30 לוי היה בנו של שמעון;
שמעון היה בנו של יהודה;
יהודה היה בנו של יוסף;
יוסף היה בנו של יונם;
יונם היה בנו של אליקים;
31 אליקים היה בנו של מְלאה;
מְלאה היה בנו של מנא;
מנא היה בנו של מתתה;
מתתה היה בנו של נתן;
נתן היה בנו של דוד;
32 דוד היה בנו של ישי;

ישי היה בנו של עובד;
עובד היה בנו של בועז;
בועז היה בנו של שלמון;
שלמון היה בנו של נחשון;
33 נחשון היה בנו של עמינדב;
עמינדב היה בנו של ארני;
ארם היה בנו של חצרון;
חצרון היה בנו של פרץ;
פרץ היה בנו של יהודה;
34 יהודה היה בנו של יעקב;
יעקב היה בנו של יצחק;
יצחק היה בנו של אברהם;
אברהם היה בנו של תרח;
תרח היה בנו של נחור;
35 נחור היה בנו של שרוג;
שרוג היה בנו של רעו;
רעו היה בנו של פלג;
פלג היה בנו של עבר;
עבר היה בנו של שלח;
36 שלח היה בנו של קינן;
קינן היה בנו של ארפכשד;
ארפכשד היה בנו של שם;
שם היה בנו של נוח;
נוח היה בנו של לֶמֶך;
37 לֶמֶך היה בנו של מתושלח;

מתושלח היה בנו של חנוך;
חנוך היה בנו של ירד;
ירד היה בנו של מהללאל;
מהללאל היה בנו של קינן;
[38] קינן היה בנו של אנוש;
אנוש היה בנו של שת;
שת היה בנו של אדם;
אדם היה בנו של אלוהים.

4

[1] ישוע חזר מן הירדן מלא רוח הקודש, והרוח הובילה אותו אל המדבר – [2] שם ניסה אותו השטן במשך ארבעים יום. במשך כל אותו זמן לא אכל ישוע דבר, ובתום ימי הניסיון היה רעב מאוד.

[3] ”אם אתה באמת בן־אלוהים,“ אמר לו השטן, ”צווה על האבן הזאת להפוך ללחם!“

[4] אולם ישוע השיב: ”כתוב:* ’לא על הלחם לבדו יחיה האדם,)כי על כל מוצא פי ה(‘. “

[5] לאחר מכן העלה השטן את ישוע, בחזיון רגעי הראה לו את כל המדינות המפוארות שבעולם ואמר: [7-6] ”אני אתן לך את כל הממלכות המפוארות האלה ואת כבודן – כי לי נמסר השלטון ורשאי אני לתת אותו למי שארצה – אבל בתנאי אחד: עליך לכרוע ברך ולהשתחוות לפני.“

---

[*] 4:4 4.4 ד 4 דברים ח 3

8 אולם ישוע השיב לו: ”אך כתוב: ’לה׳ אלוהיך
תשתחווה, ואותו לבדו תעבוד‘. “

9 השטן לקח את ישוע לירושלים, העלהו על גג
בית־המקדש ואמר: ”אם אתה באמת בן־אלוהים, קפוץ
למטה! 10 הרי כתוב בתנ״ך:† ’כי מלאכיו יצווה לך
לשמרך... 11 על כפיים ישאונך פן תיגוף באבן רגלך‘. “

12 ”אולם כתוב: ’לא תנסה את ה׳ אלוהיך‘, “ השיב
לו ישוע.

13 כאשר סיים השטן לנסות את ישוע עזב אותו לנפשו
עד לעת מועד.

14 לאחר מכן חזר ישוע לגליל כשהוא מלא בכוח רוח
הקודש, ועד מהרה התפרסם בכל האזור. 15 ישוע
לימד את העם בבתי־הכנסת וכולם הללו ושיבחו אותו.
16 ישוע בא אל נצרת – העיר שבה בילה את ילדותו –
ובשבת הלך כמנהגו לבית־הכנסת. כשקם על רגליו
כדי לקרוא את ההפטרה, 17 הגישו לו את ספר ישעיהו.
ישוע פתח את המגילה וקרא בקול:‡

18 ”רוח ה׳ עלי, יען משח ה׳ אותי לבשר ענוים;
שלחני לחבש לנשברי לב,
לקרוא לשבוים דרור ולאסורים – 19 פְּקַח־קוֹחַ;
לקרוא שנת רצון לה׳.“

20 ישוע גלל את המגילה, החזירה לחזן וישב במקומו.
כל באי בית־הכנסת נעצו בו את עיניהם בציפייה,

---

† 4:10 10.4 ד 10 תהלים צא 11-12 ‡ 4:17 17.4 ד 17 ישעיהו סא 1-2

21 וישוע הוסיף: ”היום התקיימו דברי הפסוקים האלה בקרבכם!“

22 כולם הקשיבו לדבריו והתפלאו על דברי החן
והחוכמה שיצאו מפיו. ”איך ייתכן הדבר?“ שאלו
איש את רעהו. ”האין זה בנו של יוסף?“ 23 ישוע ענה
להם: ”ודאי תאמרו לי: ’רופא, רפא תחילה את עצמך!‘
או במילים אחרות: ’מדוע אינך מחולל כאן, בעיר
מולדתך, את הניסים והנפלאות שחוללת בכפר־נחום?‘
24 אני אומר לכם: אין נביא בעירו! את הנביא מכבדים
בכל מקום חוץ מאשר בביתו ובין בני־עמו. 25
”בימי אליהו הנביא לא ירד גשם במשך שלוש וחצי שנים,
והבצורת גרמה לרעב גדול בכל הארץ. למרות
שהיו בישראל אלמנות רבות שרעבו ללחם, 26 לא שלח
אלוהים את אליהו אל אף אחת מהן! אלוהים שלח
את אליהו רק אל אלמנה לא יהודיה בעיירה צרפת
שבצידון. 27 או קחו לדוגמה את אלישע; אף כי בימי
אלישע הנביא היו מצורעים רבים בישראל, הוא לא
ריפא איש מהם, אלא דווקא את נעמן הארמי.“
28 דברי ישוע עוררו את זעמם. 29 הם קפצו
מכיסאותיהם ודחפו אותו אל מחוץ לעיר, אל פסגת
ההר שעליו נבנתה נצרת, במטרה להשליכו במדרון.
30 אולם ישוע התחמק מהם והלך לדרכו. 31 לאחר
מכן הלך ישוע לכפר־נחום שבגליל, ומדי שבת לימד
בבית־הכנסת. 32 גם כאן נדהמו השומעים, כי ישוע
דיבר בסמכות בלתי רגילה.

[33] פעם כשלימד ישוע בבית־הכנסת צעק לפתע איש
אחד אחוז רוח שד טמא: [34] ”מדוע אתה מטריד אותנו,
ישוע מנצרת, האם באת להשמיד את השדים? אני מכיר
אותך; אתה בנו הקדוש של אלוהים!“

[35] ישוע נזף בשד וציווה עליו: ”שתוק וצא החוצה!“
השד השליך את האיש על הרצפה לעיני כולם, ויצא
ממנו בלי לפגוע בו שוב. [36]
כולם נדהמו ושאלו איש את רעהו במבוכה: ”מה המיוחד
בדברי האיש הזה עד כי אפילו שדים מצייתים
לו?“ [37] עד מהרה התפרסם סיפור המעשה בכל האזור.
[38] לאחר שעזב ישוע את בית־הכנסת, הלך לביתו של
שמעון וראה את חמותו של שמעון קודחת מחום. ”אנא,
רפא אותה“, התחננו לפניו כולם.
[39] ישוע עמד ליד מיטתה וגער בקדחת. מיד ירד
החום, והיא קמה ממיטתה והכינה להם אוכל. [40]
עם שקיעת השמש הביאו תושבי הסביבה אל ישוע
חברים ובני משפחה שחלו במחלות שונות. ישוע הניח
את ידיו עליהם וריפא אותם. [41] ישוע גם גירש שדים
מאנשים רבים, ובצאתם נהגו השדים לקרוא בקול:
”אתה הוא בן־האלוהים!“ אולם ישוע השתיק אותם,
בגלל שהם ידעו שהוא המשיח. [42]
למחרת, השכם בבוקר, הלך ישוע למקום שומם
כדי להתבודד. המוני העם חיפשו אותו בכל מקום,
וכשמצאו אותו התחננו לפניו: ”אנא, אל תעזוב אותנו;
הישאר איתנו בכפר־נחום.“
[43] אולם ישוע השיב להם: ”עלי לבשר את
דבר מלכות האלוהים גם בערים אחרות, כי זוהי

מטרת שליחותי.“ [44] וישוע המשיך ללמד בבתי־הכנסת
השונים שבאזור יהודה.

5

[1] יום אחד עמד ישוע על חוף הכינרת ובישר את דבר
האלוהים. מספר הנוכחים הלך וגדל, עד שהם נדחפו
ונדחקו אליו מכל צד. [2] ישוע הבחין בשתי סירות
ריקות שעגנו ליד החוף. בעלי הסירות, שהיו דייגים
במקצועם, רחצו באותו זמן את רשתותיהם. [3] ישוע
עלה על אחת הסירות, שהייתה של שמעון, וביקש ממנו
להרחיק מעט את הסירה מהחוף, כדי שיוכל לשבת
בתוכה ולדבר אל הקהל. [4]

לאחר שסיים ישוע לדבר אל הקהל, פנה אל שמעון
ואמר: ”השט את הסירה אל מים עמוקים והשלך את
הרשתות כדי לדוג.“ [5]

”רבי,“ השיב שמעון, ”בלילה האחרון עבדנו קשה
מאוד ולא תפסנו כלום. אולם אם אתה אומר לנו
להשליך את הרשתות, נעשה כדברך.“

[6] הם השליכו את הרשתות לים, והפעם תפסו כל
כך הרבה דגים עד שהרשתות היו כבדות מדי והחלו
להיקרע! [7] הם קראו לעזרתם את חבריהם שבסירה
השנייה, ומילאו את שתי הסירות בדגים עד שכמעט
טבעו!

[8] כשראה שמעון פטרוס את הפלא הגדול, נפל על
ברכיו לרגלי ישוע ואמר: ”אדוני, עזוב אותי לנפשי,
כי אני חוטא גדול מדי ואיני ראוי להיות במחיצתך.“
[9-10] שמעון אמר דברים אלה משום שהוא וכל הנוכחים

איתו, כולל שותפיו יעקב ויוחנן בני־זבדי, היו בתדהמה גדולה לנוכח השלל הבלתי רגיל.

"אל תפחד." אמר ישוע לשמעון. "מעתה ואילך תהיה דייג של בני אדם."

[11] לאחר שהשיטו את הסירות לחוף עזבו הכול והלכו אחרי ישוע. [12] באחד הכפרים שבהם ביקר ישוע היה אדם נגוע בצרעת. בראותו את ישוע נפל האיש לרגליו והתחנן: "אדוני, אם רק תרצה תוכל לרפא אותי."

[13] ישוע הושיט את ידו, נגע במצורע ואמר: "ודאי שאני רוצה. הירפא!" ומיד נעלמה הצרעת.

[14] "אל תספר את הדבר לאיש!" ציווה עליו ישוע. "לך מיד אל הכהן והראה לו שנרפאת. אל תשכח לקחת איתך קרבן – כפי שציווה משה על המטוהרים מצרעת – כדי שכולם יראו שנרפאת." [15] בכל זאת התפשטו השמועות על גבורתו של ישוע במהירות רבה, ואנשים רבים באו להקשיב לדבריו ולהירפא ממחלותיהם. [16] אף־על־פי־כן התחמק מהם ישוע לעיתים קרובות והלך למקומות מבודדים כדי להתפלל.

[17] יום אחד, כשלימד ישוע כמנהגו, התקבצו סביבו בין השאר גם פרושים וסופרים שבאו מכפרי הגליל, מיהודה ומירושלים, וה׳ העניק לו גבורה גדולה לרפא את החולים. [18]

כעבור זמן קצר הופיעו מספר אנשים שנשאו חולה משותק על אלונקה. הם רצו להביא את החולה לפני

ישוע, [19] אולם בשל הצפיפות הרבה לא הצליחו לפלס דרך אל תוך הבית. נושאי האלונקה לא נואשו; הם עלו על גג הבית, עקרו כמה רעפים ממקומם והורידו את האלונקה מהגג אל אמצע החדר – לרגלי ישוע.

[20] כשראה ישוע את אמונתם, אמר לאיש המשותק:
”ידידי, נסלחו לך חטאיך!“ [21]

”למי הוא חושב את עצמו?“ שאלו הפרושים והסופרים בלבם. ”הוא מחלל את שם האלוהים, רק אלוהים יכול לסלוח על חטאים!“ [22] ישוע הבין את מחשבותיהם ולכן השיב להם: ”מדוע אתם חושבים שאני מחלל את שם אלוהים? [23] מה לדעתכם קל יותר, לומר ’נסלחו לך חטאיך‘, או ’קום והתהלך‘? [24] אני אוכיח לכם כי לבן־האדם יש בארץ סמכות מלאה לסלוח על חטאים!“ ישוע פנה אל האיש המשותק ופקד עליו: ”קום! קפל את האלונקה שלך ולך הביתה.“

[25] מיד קפץ האיש על רגליו לנגד עיניהם, קיפל את האלונקה שלו והלך לביתו כשהוא מהלל את האלוהים. [26]

כל הנוכחים נדהמו. ”היום ראינו פלא גדול“, אמרו ביראה והללו את האלוהים. [27] לאחר מכן יצא ישוע מהעיר ופגש בדרך גובה־מכס אחד, לוי שמו, יושב בשער בית־המכס.
”בוא והיה תלמיד שלי“, אמר לו ישוע. [28] לוי קם על רגליו, עזב הכול מאחוריו והלך אחרי ישוע.

[29] ערב אחד הכין לוי ארוחה חגיגית לכבוד ישוע והזמין גובי־מכס מהעבודה, ידידים, שכנים וקרובים.

[30] אולם הדבר לא מצא־חן בעיני הסופרים
והפרושים, אשר התלוננו באוזני תלמידיו של ישוע:
”איך הוא יכול לאכול ולשתות בחברת החוטאים
האלה?“ [31] ”החולים הם הזקוקים לרופא, לא
הבריאים!“ השיב להם ישוע. [32] ”לא באתי לקרוא
לצדיקים לחזור בתשובה, כי אם לחוטאים.“

[33] הם המשיכו להתלונן ואמרו: ”תלמידי יוחנן
המטביל צמים לעיתים קרובות ומתפללים, וגם
הפרושים נוהגים כך. מדוע אין תלמידיך צמים?“ [34]
”האם אנשים שמחים צמים?“ השיב ישוע. ”האם
אורחים המוזמנים לחתונה צמים בחגיגת החתן? [35]
אולם יבוא יום שהחתן יילקח מהם ואז יצומו.“

[36] ישוע סיפר להם את המשל הבא: ”איש אינו קורע
חולצה חדשה כדי לתפור ממנה טלאי על חולצה
ישנה. מי שעושה כך לא זו בלבד שהוא מקלקל
את החולצה החדשה, אלא שגם אינו יכול ליהנות
מהחולצה הישנה, כי הטלאי אינו מתאים.
[37] ”איש אינו שם יין חדש בחביות ישנות ורקובות,
מפני שהיין החדש יבקע את החביות, וכך היין יישפך
והחביות תיהרסנה. [38] יין חדש יש לשים בחביות
חדשות. [39] אדם הרגיל לשתות יין ישן אינו חפץ לשנות
את מנהגו ולשתות יין חדש. ’היין הישן מוצא־חן בעיני‘,
הוא יאמר, ולא ירצה אפילו לטעום מהיין החדש.“

6

[1] באחת השבתות, כשעברו ישוע ותלמידיו בשדה,

קטפו התלמידים שיבולים, הפרידו את המוץ ואכלו
את הגרעינים. [2] הדבר לא מצא־חן בעיני כמה פרושים
אשר באו לישוע, ואלה קראו: ”מדוע תלמידיך קוטפים
שיבולים בשבת? הלא הם מחללים את השבת!“

[3] השיב להם ישוע: ”האם מעולם לא קראתם מה
עשה דוד המלך כשהוא ואנשיו היו רעבים? [4] דוד נכנס
לאוהל מועד, לקח את לחם הפנים – שעל־פי התורה
היה מיועד לכוהנים בלבד – ואכל אותו עם אנשיו.“ [5]
ישוע עוד הוסיף: ”בן האדם הוא אדון השבת.“

[6] בשבת אחרת, כשלימד ישוע בבית־הכנסת, היה
בקהל אדם שידו הימנית משותקת. [7] הסופרים
והפרושים רצו לראות אם ישוע ירפא את האיש בשבת,
מפני שחיפשו סיבה להאשים אותו במשהו. [8]
ישוע ידע היטב את מחשבותיהם, ולכן אמר לבעל
היד המשותקת: ”בוא ועמוד לפני כולם.“ האיש עשה
כדבריו.
[9] ישוע פנה אל הסופרים והפרושים: ”יש לי שאלה
אליכם: על־פי התורה, האם עלינו לעשות בשבת
מעשים טובים, או מעשים רעים? האם עלינו להציל
חיים בשבת, או להרסם?“

[10] ישוע הביט בעיני הנוכחים ואחר כך אמר לאיש
שידו משותקת: ”הושט את ידך.“ האיש הושיט את ידו
והיא נרפאה כליל. [11] מעשה זה של ישוע עורר את זעם
אויביו, והם החלו להתייעץ ביניהם מה לעשות לו. [12]

זמן קצר לאחר מכן יצא ישוע אל ההרים
להתפלל, ובילה את כל הלילה בתפילה לאלוהים.

13 עם עלות השחר הוא קרא אליו את תלמידיו, ובחר מתוכם שנים־עשר איש שיהיו מלוויו הקבועים. יותר מאוחר ישוע מינה את אלה להיות שליחים. 14 אלה שמותיהם: שמעון)ישוע קרא לו גם פטרוס(, אַנְדְּרֵי)אחיו של שמעון(, יעקב, יוחנן, פיליפוס, בר־תלמי, 15 מתתיהו, תומא, יעקב)בן־חלפי(, שמעון)מכת הקנאים(, 16 יהודה)בן־יעקב(, יהודה איש־קריות)אשר מאוחר יותר הסגיר את ישוע.(

17 ישוע ירד איתם מההר, וכשהגיעו למקום נרחב הוא עמד מלכת. קהל גדול כבר ציפה לו שם; ביניהם תלמידיו הרבים ואנשים רבים שבאו ממרחקים להקשיב לדבריו ולהירפא ממחלותיהם. הם באו בהמוניהם מירושלים, מיהודה ומאזור צור וצידון. 18 גם אנשים שהיו אחוזים רוחות רעות נרפאו.

19 כל אחד ואחד מהם השתוקק לגעת בישוע, כי יצא ממנו כוח מרפא שריפא את כולם.

20 ישוע פנה אל תלמידיו ואמר:
"אשריכם העניים, כי מלכות האלוהים שייכת לכם.
21 אשריכם הרעבים עתה, כי תשבעו.
אשריכם הבוכים עתה, כי עוד תשמחו.
22 אשריכם אם שונאים ומנדים אתכם,
ואם מקללים אתכם בגלל אמונתכם בבן־האדם.

23 "שמחו ורקדו, כי מצפה לכם שכר רב בשמים!
ואל תשכחו שכך רדפו גם את הנביאים!

24 אך אוי לעשירים,
מפני שכבר קיבלתם את כל מה שמגיע לכם בעולם הזה.

[25] אוי לאלה שיש לכם את כל משאלות לבבכם,
כי יבוא יום שבו לא יהיה לכם דבר!
אוי לכם הצוחקים עתה,

כי לא רחוק היום שבו תתאבלו ותבכו!

[26] אוי לכם המקבלים מחמאות ושבחים מכל בני־האדם,

כי כך החניפו אבותיהם לנביאי השקר.

[27] ”הקשיבו כולכם: אהבו את אויביכם, השיבו טובה לשונאיכם, [28] ברכו את המקללים אתכם, והתפללו בעד אלה שלועגים לכם ומביישים אתכם.

[29] ”אם מישהו יסטור לך על לחי אחת, הושט לו גם את הלחי השנייה. אם מישהו ייקח מעילך אל תמנע ממנו את חולצתך. [30] תן מה שיש לך לכל המבקש, וכאשר לוקחים ממך דבר, אל תצטער ואל תדרוש אותו חזרה. [31] עשו לאחרים את מה שהייתם רוצים שיעשו לכם.

[32] ”אם אתם אוהבים רק את אלה שאוהבים אתכם, מה המיוחד בכך? גם הפושעים אוהבים את אלה שאוהבים אותם! [33] ואם אתם עושים טובה רק לאלה שעושים לכם טובה – החושבים אתם שמגיע לכם פרס? גם הפושעים מחזירים טובה תחת טובה! [34] אם אתם מלווים רק לאלה שיכולים להחזיר לכם, האם אתם עושים מעשה נעלה? גם הקמצנים והרשעים מלווים לאנשים כמותם תמורת שכר מלא. [35]

”עליכם לאהוב את אויביכם, לעשות מעשים טובים ולהלוות כספים בלי לצפות שיחזירו לכם. ואז שכרכם

מאת אלוהים יהיה רב, וכך גם תוכיחו שאכן בניו אתם,
שהרי אלוהים טוב גם לרשעים ולכפויי־טובה. 36
"היו רחמנים כמו שאביכם שבשמים. 37 אל תמתחו
ביקורת על אחרים ואל תשפטו אותם, ואז לא ימתחו
ביקורת עליכם ולא ישפטו אתכם. אל תאשימו איש,
ואז לא יאשימו אתכם. סלחו לאחרים, ואז ייסלח גם
לכם. 38
"אם תתנו לאחרים תקבלו חזרה מידה יפה, גדושה
ושופעת, כי במידה שאתם נותנים לאחרים יינתן לכם
חזרה." 39
ישוע סיפר להם את המשל הבא: "היכול עיוור
להדריך עיוור? הלא שניהם יפלו לתוך בור!
40 התלמיד אינו יודע יותר ממורו, אולם אם ילמד
בשקידה ובחריצות יוכל להגיע לרמת ידיעותיו של
המורה. 41
"כיצד יכול אתה לראות שביב־עץ קטן בעין
חברך, ולא להבחין בקרש הגדול שבעינך? 42 איך
אתה יוכל לומר לו: 'אחי, הרשה לי לסלק את השביב
מעינך', בזמן שאינך רואה את הקרש הגדול שבעינך?
צבוע שכמותך! סלק תחילה את הקרש מעינך, ורק
לאחר מכן תוכל לסלק את שביב העץ מעין חברך! 43
"עץ משובח אינו נותן פרי רקוב, כשם שעץ רקוב אינו
נותן פרי משובח. 44 את העץ מכירים לפי הפרי
שהוא נותן. הרי התאנים לעולם אינן צומחות על שיחי
קוצים, וענבים לעולם אינם צומחים על חוחים. 45 אדם
טוב מפיק מעשים טובים מהטוב שבלבו, בעוד שאדם

רע מפיק מעשים רעים מהרוע שבלבו, שהרי אדם
מדבר מתוך הממלא את לבו. [46]
”מדוע אתם קוראים לי ’אדון, אדון‘, ואינכם עושים
את מה שאני אומר לכם? [47] כל מי שבא אלי ואינו
רק מקשיב לדברי, כי אם גם מקיים אותם, [48] דומה
לאדם שבנה את ביתו על יסודות איתנים החצובים
בסלע. כשבא שיטפון, הבית עומד איתן כי נבנה היטב.
[49] אולם מי שמקשיב לדברי ואינו מקיים אותם, דומה
לאדם שבנה את ביתו על אדמת־חול ללא יסודות.
כשבא שיטפון הבית נהרס כליל.“

7

[1] לאחר שסיים לדבר באוזני העם בא ישוע
לכפר־נחום. [2] היה אז קצין רומאי, שמשרת אחד
שאהב נטה למות. [3] כאשר שמע הקצין על אודות
ישוע, שלח אליו כמה מזקני היהודים כדי שיבקשו ממנו
לבוא ולהציל את חיי המשרת. [4] הזקנים באו אל ישוע
והתחננו לפניו שייענה לבקשת הקצין.

”אנא, מלא את בקשתו“, התחננו הזקנים, [5] ”כי הוא
אוהב את עמנו ואף בנה לנו בית־כנסת מכספו!“

[6] ישוע הלך איתם אל בית הקצין, אולם לפני הגיעם
אל הבית שלח הקצין אחדים מחבריו אל ישוע כדי
לומר לו: ”אדוני, אל תטריח את עצמך! איני ראוי
שתבוא אל ביתי, [7] ומסיבה זאת גם לא העזתי לבוא
אליך בעצמי. בבקשה ממך, רק צווה שמשרתי יבריא

והוא יבריא. [8] מנין לי הביטחון הזה? הרי אני
רגיל לקבל פקודות מהממונים עלי, ואף לתת פקודות
לחיילים תחת פקודי. אם אני אומר לחייל אחד: 'לך',
הוא הולך. אם אני אומר לחייל אחר: 'בוא', הוא בא.
אם אני אומר למשרתי: 'עשה עבודה זאת או אחרת',
הוא עושה אותה. כך גם אם תצווה על המשרת שיבריא
– הוא יבריא."

[9] דברי הקצין הפליאו את ישוע. הוא פנה אל הקהל
שליווה אותו ואמר: "בקרב כל עם ישראל לא ראיתי
אדם בעל אמונה כזאת!"

[10] כשחזרו חברי הקצין אל הבית ראו שהמשרת
הבריא לחלוטין. [11] זמן קצר לאחר מכן הלך ישוע
עם תלמידיו אל העיירה נעים, וכרגיל הלך אחריו
קהל גדול. [12] כשהתקרב ישוע אל שער העיירה ראה
תהלוכת־לוויה יוצאת מעיר. הייתה זאת הלוויה של בן
יחיד לאם אלמנה, ובין האבלים היו רבים מתושבי
המקום. [13] מראה האלמנה עורר את רחמי האדון
והוא אמר לה: "אל תבכי." [14] הוא ניגש ונגע באלונקה,
ונושאיה עצרו. "נער, קום לחיים!" קרא ישוע. [15] הנער
קם והחל לדבר אל הסובבים אותו וישוע השיבו לאמו.
[16] הקהל, שנמלא פחד ורעדה, שיבח את האלוהים
וקרא: "נביא גדול קם בינינו! היום ראינו את יד
אלוהים!"

[17] השמועה על המעשה של ישוע התפשטה בכל
יהודה והאזור סביב.

18 גם תלמידי יוחנן המטביל שמעו על מעשי ישוע
וסיפרו ליוחנן את כל אשר שמעו. 19 יוחנן קרא אליו
שניים מתלמידיו ושלח אותם אל ישוע כדי לשאול:
”האם אתה המשיח, או שעלינו לחכות למישהו אחר?“

20 שני התלמידים באו אל ישוע ואמרו: ”יוחנן
המטביל שלח אותנו אליך כדי לשאול: האם לך
אנחנו מצפים, או למישהו אחר?“ 21 באותה עת ריפא
ישוע אנשים רבים ממחלות, נגעים, רוחות רעות
והשיב את הראייה לעיוורים רבים. 22 ”לכו וספרו
ליוחנן את כל אשר ראיתם ושמעתם כאן היום“,
ענה ישוע לשאלתם. ”ספרו לו שהעיוורים רואים,
הפיסחים הולכים, המצורעים מטוהרים, החרשים
שומעים, המתים קמים לתחייה והעניים שומעים את
בשורת אלוהים. 23 ועוד אמרו ליוחנן כי ברוך האיש
שלא אהיה לו מכשול, אלא יאמין בי.“

24 לאחר שהלכו שני התלמידים דיבר ישוע אל
הקהל על אודות יוחנן: ”מה הלכתם לראות במדבר?
האם הלכתם להתבונן בעשב הנע ברוח? 25 אמרו לי,
מה ציפיתם לראות? אדם לבוש בגדים יפים? הרי מי
שלובש בגדים מפוארים גר בארמונות פאר ולא
במדבר. 26 מה באמת הלכתם לראות, נביא? כן! נביא
הלכתם לראות, ואני אומר לכם שהוא גדול אף מנביא.
27 על האיש הזה כתוב בתנ"ך:* ’הנני שולח מלאכי
לפניך ופנה־דרכך לפנֶיךָ‘. 28 ובכן, לא נולד אדם גדול

---

[*] 7:27 27.7 ז 27 מלאכי ג 1

מיוחנן, ויחד עם זאת – הקטן במלכות האלוהים גדול ממנו!“ [29]
כל האנשים אשר שמעו את דברי יוחנן – אפילו גובי מכס – הצדיקו את דרישות אלוהים ונטבלו על־ידי יוחנן. [30] אולם הפרושים וחכמי התורה דחו את תוכניתו של ה׳ למענם וסרבו להיטבל על־ידי יוחנן.

[31] ”מה יכול אני להגיד על אנשים כאלה?“ שאל ישוע. ”למה הם דומים? [32] הם דומים לילדים במגרש משחקים שמתלוננים באוזני חבריהם: ’ניגנו לכם בחליל אך לא רקדתם, קיננו לכם קינה, אך לא בכיתם.‘“ [33] ישוע המשיך: ”יוחנן המטביל נהג לצום ולא שתה יין כל ימי חייו, ואתם קראתם לו ’משוגע‘. [34] עכשיו בא בן־האדם שאוכל וגם שותה יין, ומה אתם אומרים? ’האיש הזה זללן, הוא שותה יין ומתחבר עם חוטאים וטיפוסים מפוקפקים! [35] אנשים יכירו בצדקת ה׳ וחוכמתו כאשר יראו איך צדיקיו חיים.‘“†

[36] פרוש אחד הזמין את ישוע לארוחה בביתו. ישוע נענה להזמנה, בא לבית הפרוש וישב ליד השולחן. [37] באותה עיר הייתה אישה חוטאת. משנודע לה כי ישוע מתארח בבית הפרוש, לקחה פח מלא מרקחת בשמים יקרים ובאה אל הבית. [38] כשנכנסה אל הבית כרעה ברך לפני ישוע והרטיבה את רגליו בדמעותיה. בשערה הארוך היא ניגבה את רגליו, נישקה אותן ומרחה עליהן את הבשמים שהביאה.

---

† 7:35 35.7 ז 35 כלשונו: ”החכמה נצדקה בכל בניה.“

39 מארחו של ישוע ראה את המתרחש, ומכיוון שהכיר את האישה אמר בלבו: ”אילו ישוע היה באמת נביא אלוהים, הוא היה יודע עם איזו אישה יש לו עניין!“

40 ישוע ידע את מחשבות הפרוש ולכן אמר לו: ”שמעון, ברצוני לומר לך משהו.“

”דבר, רבי“, השיב שמעון.

41 ישוע סיפר לו את הסיפור הבא: ”אדם הילווה כסף לשני אנשים: חמש מאות שקלים לאחד, ו־חמשת־אלפים שקלים לשני. 42 הואיל והשניים לא יכלו להחזיר את החוב, ריחם עליהם המלווה וויתר להם על החובות. מי לדעתך יאהב יותר את המלווה בעקבות מעשה נעלה זה?“

43 ”אני מניח שבעל החוב הגדול יותר“, ענה שמעון.

”נכון מאוד“, הסכים ישוע.

44 ואז הביט באישה ואמר לשמעון: ”הבט באישה זאת; כשנכנסתי לביתך לא הצעת לי קערת מים כדי לרחוץ את רגלי מהאבק, ואילו אישה זו רחצה את רגלי בדמעותיה וניגבה אותן בשערה.

45 ”גם לא נשקת לי כמקובל, ואילו היא לא חדלה לנשק את רגלי מהרגע שבאתי לכאן. 46 אתה לא טרחת למשוח שמן על ראשי, ואילו היא משחה את רגלי בבשמים ובשמנים יקרים. 47 אהבתה הרבה מוכיחה שנסלחו לה חטאים רבים. אדם שנסלח לו מעט אוהב מעט.“ 48 ישוע פנה אל האישה ואמר: ”נסלחו לך חטאיך.“

[49] האורחים האחרים שישבו איתו ליד השולחן אמרו בלבם: ”למי הוא חושב את עצמו שהוא סולח על חטאים?“

[50] אולם ישוע המשיך ואמר לאישה: ”אמונתך הושיעה אותך. לכי לשלום.“

8

[1] זמן קצר לאחר מכן עבר ישוע מעיר לעיר ומכפר לכפר, וסיפר לאנשים את בשורת מלכות האלוהים. אל ישוע נילוו שנים־עשר תלמידיו [2] וקבוצת נשים, שאותן הוא ריפא ממחלות שונות או גירש מהן רוחות רעות. בין נשים אלה היו מרים המגדלית (שממנה גירש ישוע שבעה שדים), [3] יוחנה, אשת כוזא (מי שניהל את עסקי המלך הורדוס), שושנה ורבות אחרות שתרמו מכספן לכלכלת ישוע ותלמידיו.

[4] יום אחד, כשנהרו אליו אנשים מערים רבות, סיפר להם ישוע את המשל הבא:

[5] ”איכר אחד יצא לזרוע בשדה. בפזרו את הזרעים נפלו אחדים מהם בצד הדרך, והם נרמסו ונאכלו על־ידי הציפורים. [6] חלקם נפלו על אדמת סלעים, ואלה צמחו יפה, אך כעבור זמן קצר התייבשו ומתו מחוסר לחות. [7] חלקם נפלו בין הקוצים. זרעים אלה אמנם צמחו, אולם יחד איתם צמחו גם קוצים וחנקו אותם. [8] חלק אחר מהזרעים נפלו על אדמה פורייה, ואלה צמחו ונשאו פרי רב, פי מאה ממה שנזרע.“

בסיימו את המשל אמר ישוע: ”מי שמסוגל לשמוע, שיקשיב!“

[9] תלמידיו שאלו אותו למה התכוון, [10] וישוע השיב:
"רק לכם מותר לדעת את סודות מלכות השמים, אולם
האנשים הללו שומעים רק משלים אך אינם מבינים –
בדיוק כפי שניבאו אבותינו הנביאים.

[11] "זהו פירוש המשל: הזרע הוא דבר־אלוהים.
[12] שולי הדרך מסמלים את לב האנשים השומעים את
דבר האלוהים, אולם מיד בא השטן ומנסה להשכיח
מלבם את דבר ה׳. כך הוא מונע בעדם מלהאמין
באלוהים ולהיוושע. [13] אדמת הסלעים מסמלת את לב
האנשים הנהנים להקשיב לדבר־אלוהים, אולם אין הוא
חודר לעומק לבם. הם יודעים שדבר ה׳ הוא אמת,
ואפילו מאמינים לזמן קצר, אולם ברגע של קושי ומבחן
הם מאבדים את אמונתם. [14] אדמת הקוצים מסמלת את
לב האנשים המקשיבים לדבר אלוהים ומאמינים בו,
אולם כעבור זמן קצר נחנקת אמונתם על־ידי דאגות,
תאוות־העולם ורדיפה אחר כסף ורכוש. משום כך
לעולם אינם מגיעים לבגרות רוחנית.

[15] "לעומתם מסמלת האדמה הפורייה אנשים בעלי
לב טוב וישר. אנשים אלה מקשיבים לדבר ה׳, דבקים
בו ואף מביאים פרי רב.

[16] "כאשר אדם מדליק נר בחשכה, האם הוא מכסה
את הנר או מחביא אותו מתחת למיטה? הוא ישים
אותו במקום מרכזי, המקום שבו יאיר לבאי הבית
בצורה הטובה ביותר. [17] כל מה שמוסתר עתה יתגלה
ויצא לאור בבוא הזמן. [18] לכן שימו לב כיצד אתם

מקשיבים. מי שיש לו — ייתן לו עוד. ומי שאין לו — גם
מה שהוא חושב שיש לו יילקח ממנו.“ [19]
אז באו אמו ואחיו של ישוע לבקרו, אולם בגלל
הקהל הרב לא יכלו להיכנס אל הבית שבו לימד. [20]
מישהו הודיע לישוע כי אמו ואחיו מחכים לו בחוץ
ורוצים לראותו, [21] אולם ישוע אמר: ”אמי ואחי הם כל
אלה המקשיבים לדברי אלוהים ומקיימים אותם!“

[22] יום אחד עלה ישוע עם תלמידיו לסירה והציע:
”הבה נשוט אל החוף ממול.“ [23] הם החלו לשוט וישוע
נרדם. לפתע התחוללה סערה חזקה. הרוח טלטלה
את הסירה מצד אל צד, הגלים הגבוהים הציפו את
הסירה במים, והתלמידים היו בסכנה גדולה.
[24] ”רבי, קום!“ העירו אותו התלמידים בבהלה.
”אנחנו טובעים!“
ישוע גער ברוח ובים, ומיד פסקה הסערה והים נרגע.
[25] ”היכן אמונתכם?“ שאל אותם ישוע.
התלמידים הנדהמים והמפוחדים אמרו איש לרעהו:
”מיהו האיש הזה, שאפילו הרוח והים נשמעים לו?“
[26] הם הגיעו אל הגדה השנייה של הכינרת, אל ארץ
הגדריים. [27] כשעלה ישוע לחוף, בא לקראתו אדם
מקומי אשר זמן רב היה אחוז־שדים. האיש היה עירום
לגמרי, חסר בית וישן בבית־הקברות. [28] בראותו
את ישוע נפל האיש לרגליו וצרח: ”מה אתה רוצה
ממני, ישוע בן־אל־עליון? אני מתחנן לפניך, אל תייסר
אותי!“ [29] הוא אמר זאת משום שישוע כבר ציווה על
השד לצאת ממנו. לעיתים קרובות השתלט השד

על האיש האומלל, עד כי גם כשאסרו אותו בכבלים ובשרשרות היה מנתק אותם בקלות ובורח למדבר, בכוחו ובהשפעתו של השד.

30 ”מה שמך?“ שאל ישוע את השד.

”לגיון“, השיבו קולות רבים, כי היו בו למעשה שדים רבים. 31 השדים התחננו לפני ישוע שלא ישלח אותם לתהום.

32 במדרון ההר שבקרבת מקום רעה עדר חזירים, והשדים התחננו לפני ישוע שירשה להם להיכנס בחזירים. ישוע הסכים, 33 והשדים יצאו מהאיש ונכנסו בחזירים. מיד החל העדר להשתולל, גלש במדרון התלול וטבע בים. 34 משראו הרועים את המתרחש נמלטו בבהלה וסיפרו את הדבר בעיר ובכפרים.

35-36 עד מהרה נהרו לשם אנשים רבים כדי לראות את המתרחש במו עיניהם. הם ראו את האיש שהיה אחוז־שדים יושב לרגלי ישוע, לבוש היטב ושפוי בדעתו. עדי ראייה סיפרו לבאים כיצד ריפא ישוע את האיש, וכולם נמלאו פחד. 37 כה רב היה פחדם, עד כי האנשים הרבים מארץ הגדריים התחננו לפני ישוע שיעזוב אותם לנפשם וילך משם. ישוע חזר לסירה ושב למקום ממנו בא.

38 האיש שהיה אחוז־שדים התחנן לפניו שירשה לו להצטרף אליו, אולם ישוע סרב.

39 ”חזור לביתך“, אמר לו ישוע, ”וספר לבני משפחתך את הפלא שאלוהים עשה למענך.“

האיש הלך וסיפר בכל העיר את הפלא שחולל ישוע
למענו. 40 בגדה השנייה של הכינרת קיבל אותו הקהל,
שכבר המתין לישוע.

41 אדם בשם יאיר, שהיה ראש בית־הכנסת המקומי,
בא ונפל לרגלי ישוע. יאיר התחנן לפניו שיבוא איתו
אל ביתו, 42 כי בתו היחידה בת שתים־עשרה חלתה
ועמדה למות. ישוע הלך עם יאיר כשהוא מפלס לו
דרך בין הקהל הרב. 43 בקרב הקהל הייתה אישה
שסבלה משטף דם כרוני במשך שתים־עשרה שנה. היא
הוציאה את כל כספה על רופאים שונים, אולם איש לא
יכול היה לרפא אותה. 44 האישה קרבה אל ישוע
מאחור, וכשנגעה בכנף בגדו פסק מיד שטף הדם!

45 ”מי נגע בי?“ שאל ישוע.

כל הסובבים אותו הכחישו שנגעו בו, ופטרוס אמר:
”רבי, כיצד אתה יכול לשאול מי נגע בך? ראה כמה
רבים האנשים שנדחפים ונדחקים אליך מכל צד!“
46 אולם ישוע השיב: ”אני יודע שמישהו נגע בי בכוונת
תחילה, כי הרגשתי שיצא ממני כוח מרפא.“

47 כאשר נוכחה האישה שישוע ידע, החלה לרעוד
מפחד. היא נפלה לרגליו וסיפרה באוזני כולם מדוע
נגעה בישוע. היא סיפרה שנרפאה כליל. 48 ”בתי,“
אמר לה ישוע, ”אמונתך ריפאה אותך, לכי לשלום.“
49 בזמן שישוע דיבר אל האישה, הגיע למקום שליח
מביתו של יאיר והודיע לאב: ”בתך מתה; אין צורך
להטריח את המורה.“ 50 כאשר שמע ישוע את דברי

השליח אמר אל האב: ”אל תפחד! בטח בי, ובתך
תרפא.“
[51] בהגיעם אל הבית הרשה ישוע רק להורים,
לפטרוס, ליעקב וליוחנן להיכנס לחדר הילדה. [52]
הבית היה מלא אנשים שבאו להתאבל ולבכות על
מותה, אולם ישוע אמר להם: ”אל תבכו; הילדה לא
מתה, היא רק ישנה.“

[53] אך האבלים לעגו לישוע, כי ידעו שהיא מתה.
[54] ישוע אחז ביד הילדה וקרא: ”קומי, ילדתי!“
[55] באותו רגע רוחה שבה אליה והיא קמה על רגליה.
”תנו לה משהו לאכול!“ פקד ישוע. [56] הוריה התפלאו
מאוד, אולם ישוע ציווה עליהם לא לספר לאיש את
אשר קרה.

9

[1] יום אחד קרא אליו ישוע את שנים־עשר תלמידיו,
והעניק להם סמכות וכוח לגרש שדים ולרפא מחלות. [2]
לאחר מכן שלח אותם לספר לכולם על בוא מלכות
האלוהים ולרפא את החולים.
[3] ”אל תיקחו אתכם דבר“, הורה להם ישוע. ”אל
תיקחו אתכם מקל הליכה, תרמיל, מזון, כסף ואף לא
בגדים להחלפה. [4] בכל עיר או כפר התארחו בבית
אחד בלבד. [5]
”אם התושבים לא יקשיבו לדבריכם, צאו מאותה עיר
ונערו את העפר מעל רגליכם, כסימן לכך שעשיתם
את המוטל עליכם והזהרתם אותם.“

[6] התלמידים יצאו לדרך, ובעברם מעיר לעיר ומכפר לכפר בישרו את דבר אלוהים וריפאו את החולים.

[7] כשהגיעו השמועות על כוחו ונפלאותיו של ישוע לאוזני המושל הורדוס, הוא נמלא מבוכה ודאגה, כי היו אנשים שאמרו: ”זהו יוחנן המטביל שקם לתחייה!“

[8] או: ”האיש הזה הוא אליהו הנביא!“ היו שאמרו: ”זהו אחד הנביאים שקם לתחייה!“

[9] ”יוחנן?“ תמה הורדוס. ”הרי כרתי את ראשו, אז מיהו האיש שעליו אני שומע ניסים ונפלאות?“ והורדוס חיפש דרך לפגוש את ישוע.

[10] לאחר שחזרו השליחים ודיווחו לישוע על כל מעשיהם, הוא עזב את הקהל איתם והם הלכו יחד לבית־צידה כדי להיות לבדם. [11] אבל ההמונים גילו לאן ישוע הלך והלכו בעקבותיו. ישוע קיבל אותם בחמימות ולימד אותם על מלכות האלוהים. הוא גם ריפא את החולים שביניהם.

[12] לפנות ערב ניגשו שנים־עשר התלמידים אל ישוע והאיצו בו לשלוח את הקהל אל הכפרים והמשקים שבסביבה כדי לקנות אוכל ולחפש מקום לינה, כי האזור שבו היו היה שומם לגמרי. [13] ”אתם תאכילו אותם!“ אמר ישוע לתלמידיו.

אך התלמידים אמרו: ”יש לנו רק חמש ככרות לחם ושני דגים. האם אתה רוצה שנלך לקנות אוכל לכל ההמון הזה?“ [14] כחמשת־אלפים גברים היו שם (לא כולל נשים וילדים).

”אמרו להם לשבת בשורות של חמישים איש“, הורה
ישוע לתלמידיו. 15 התלמידים עשו כדבריו והושיבו
את הקהל.

16 ישוע לקח את חמש ככרות הלחם ואת שני הדגים,
הביט לשמים, וביקש מאלוהים שיברך את האוכל.
לאחר מכן פרס את הלחם, חתך את הדגים והגיש
לתלמידיו שיחלקו לעם. 17 כולם אכלו עד ששבעו,
וכאשר אספו את הפירורים שנשארו מילאו שנים־עשר
סלים.

18 יום אחד כשהתפלל ישוע לבדו ורק תלמידיו
היו בחברתו, הוא שאל אותם: ”למי חושבים אותי
האנשים?“

19 ”ליוחנן המטביל“, השיבו התלמידים. ”אבל יש
החושבים שאתה אליהו הנביא, ואחרים חושבים שאתה
אחד מאבותינו הנביאים שקם לתחייה.“

20 ”למי אתם חושבים אותי?“ המשיך ישוע לשאול.

21 ”אתה משיח אלוהים!“ ענה פטרוס.

ישוע ציווה עליהם לא לספר זאת לאיש. 22 ”על
בן־האדם לסבול הרבה“, הוסיף ישוע. ”זקני היהודים,
ראשי הכוהנים והסופרים ידחו אותו ואף יהרגו אותו,
אולם כעבור שלושה ימים יקום לתחייה!“

23 לאחר מכן אמר ישוע לכולם: ”מי שרוצה ללכת
בעקבותיי חייב להתכחש לעצמו, לוותר על נוחיותו
ושאיפותיו, לשאת עמו את צלבו יום־יום ולבוא אחרי.
24 כי מי שחפץ להציל את חייו – יאבד אותם, ואילו

מי שיוותר על חייו למעני – יציל אותם. 25 מה הרוויח
אדם שהשיג את העולם כולו אבל הפסיד חיי־נצח?
26 "דעו לכם, שכל מי שמתבייש בי ובדברי, הוא
יהיה לבושה לבן־האדם כאשר יבוא בכבודו ובכבוד
של אביו עם המלאכים הקדושים. 27 אני אומר לכם
את האמת: בין העומדים פה עתה יש כאלה שלא ימותו
לפני שיראו את מלכות האלוהים!"
28 כעבור שמונה ימים לקח איתו ישוע את פטרוס,
יוחנן ויעקב ועלה על אחד ההרים כדי להתפלל.
29 בזמן שישוע התפלל, פניו השתנו ובגדיו הלבינו
והבריקו. 30 לפתע הופיעו משה רבנו ואליהו הנביא
ודיברו איתו. 31 הופעתם הייתה מרשימה ומהודרת,
והם דיברו עם ישוע על מותו הקרוב בירושלים, שהיה
צפוי לפי דבר ה'.
32 בינתיים שקעו פטרוס והאחרים בשינה עמוקה,
וכשהתעוררו ראו את כבודו והדרו של ישוע ואת
השנים שעמדו לידו. 33 כשעמדו אליהו ומשה ללכת
קרא פטרוס, בלי לדעת מה הוא אומר: "רבי, כמה טוב
שאנחנו כאן! מדוע לא נקים כאן שלוש סוכות לכבוד
– לך, למשה ולאליהו?"
34 בעודו מדבר כיסה אותם ענן והם נמלאו פחד. 35
ומן הענן קרא קול: "זהו בני בחירי, שמעו בקולו." 36
לאחר הקול נראה ישוע עומד לבדו. התלמידים לא
סיפרו לאיש את אשר ראו אלא חיכו. 37 כשירדו מן
ההר למחרת, באו אנשים רבים לקראת ישוע, 38 ואחד
מהם קרא: "רבי, אני מתחנן לפניך שתביט בבני היחיד.

39 שד אוחז בו, הוא גורם לו לצרוח ללא סיבה, משליך אותו על הרצפה ומתיש את כוחו עד שריר נוזל מפיו. השד הזה מדכא את בני מאוד וכמעט שאינו מניח לו לנפשו. 40 התחננתי לפני תלמידיך שיגרשו את השד, אבל הם לא יכלו לעשות זאת.“

41 ”מה עיקש וחסר־אמונה הדור הזה!“ קרא ישוע. ”עד מתי יהיה עלי לסבול אתכם? הביאו אלי את הילד!“ 42

לפני שהספיק הילד להגיע אל ישוע, השד הפיל אותו ארצה כאשר הוא מפרכס. אולם ישוע גירש ממנו את השד בגערה, ריפא אותו והשיבו לאביו.

43 כשראו הנוכחים את הגילוי הזה של כוח אלוהים, נפלה עליהם יראה גדולה.

בעוד הקהל מתפעל ומחליף רשמים על מעשיו הנפלאים, אמר ישוע לתלמידיו: 44 ”הקשיבו לדברי בתשומת לב: בן־האדם עומד להימסר לידי אנשים.“ 45 אולם התלמידים לא הבינו למה התכוון; דבר־מה מנע מבעדם מלהבין והם חששו לשאול אותו למה התכוון.

46 בין התלמידים התעורר ויכוח: מיהו החשוב והגדול ביניהם. 47 ישוע ידע את מחשבותיהם ולכן קרא לילד קטן, העמידו לידו 48 ואמר לתלמידיו: ”מי שמקבל ילד קטן כזה, כאילו מקבל אותי; ומי שמקבל אותי, מקבל למעשה את אבי אשר שלח אותי. הקטן מביניכם — הצנוע והעניו ביותר — הוא הגדול ביניכם!“

[49] יוחנן תלמידו פנה אליו ואמר: ”רבי, ראינו איש
שמגרש שדים בשמך ואמרנו לו לחדול מכך, כי אין
הוא שייך לקבוצתנו.“

[50] ”לא הייתם צריכים לומר לו זאת,“ השיב לו ישוע,
”כי מי שאינו נגדכם הוא בעדכם.“

[51] בהתקרב המועד שבו יילקח לשמים, התכונן ישוע
ללכת לירושלים. [52] יום אחד הוא שלח לפניו שליחים,
כדי שיכינו לו מקום לינה באחד מכפרי השומרונים.
[53] אולם השומרונים סרבו לתת להם מקום לינה, משום
שפניהם של ישוע ותלמידיו היו מועדות לירושלים
)לשומרונים היה ויכוח עם היהודים בנוגע לירושלים.(
[54] כשהגיע הדבר לאוזני ישוע ותלמידיו, שאלו יעקב
ויוחנן: ”אתה רוצה שנצווה כי תרד אש מהשמים
ותשרוף אותם?“ [55] אולם ישוע גער בהם, [56] והחבורה
המשיכה בדרכה אל כפר אחר.

[57] בדרך אמר מישהו לישוע: ”אדוני, לאן שתלך,
אני אלך אחריך!“ [58] אולם ישוע השיב לו: ”אל
תשכח שאין לי מקום להניח את ראשי. השועלים
מתגוררים במחילות האדמה ולציפורים יש קנים,
אולם לבן־האדם אין מקום להניח בו את ראשו.“

[59] בהזדמנות אחרת אמר ישוע לאיש מסוים: ”בוא אחרי
והיה תלמיד שלי.“ האיש הסכים, אולם ביקש לקבור
תחילה את אביו. [60]
”הנח למתים)מבחינה רוחנית(לקבור את המתים
שלהם“, אמר לו ישוע. ”ואילו אתה לך להכריז על
מלכות האלוהים.“

[61] איש אחר אמר לישוע: ”אני אלך אחריך, אדוני,
אך הרשה לי תחילה ללכת הביתה ולהיפרד מבני
משפחתי.“

[62] אבל ישוע השיב לו: ”השם את ידו על המחרשה
ומביט אחריו לא יהיה כשיר למלכות האלוהים.“

10

[1] לאחר מכן בחר האדון שבעים תלמידים נוספים,
ושלח אותם לפניו בזוגות אל הערים והכפרים שבהם
עמד לבקר.

[2] ”מאחר שהקציר רב והפועלים מעטים,“ אמר להם
ישוע, ”התחננו לאלוהים שישלח פועלים נוספים לעזור
לכם בעבודתכם למענו. [3] לכו עתה וזכרו שאני שולח
אתכם כשלוח כבשים בין זאבים. [4] אל תיקחו אתכם
כסף, חפצים אישיים ואף לא זוג נעליים נוסף, ואל
תעצרו בדרך לשוחח עם איש.

[5] ”בכניסתכם לכל בית ברכו אותו תחילה לשלום.
[6] אם באותו בית גר אדם אוהב שלום, הברכה תתקיים,
ואם אין אוהב שלום באותו בית – הברכה תשוב אליכם.

[7] ”בבואכם אל כפר או עיר אל תעברו מבית מארח
אחד לאחר, אלא התארחו בבית אחד בלבד, ואל
תהססו לאכול ולשתות כל מה שמגישים לכם, כי
הפועל ראוי לשכרו. [8]
”בכל עיר שבה מקבלים אתכם בשמחה איכלו
את המוגש לפניכם, [9] רפאו את החולים ואמרו להם:
’מלכות האלוהים קרובה אליכם‘.

10 ”בעיר שבה לא מקבלים אתכם צאו לרחובות וקראו: 11 ’כמחאה על התנהגותכם אנחנו מנערים את אבק עירכם שדבק ברגלינו, אולם דעו לכם שאכן קרובה מלכות האלוהים!‘ 12 אני אומר לכם שאפילו לסדום המרושעת יהיה קל יותר ביום הדין מאשר לעיר הזאת. 13

”אוי ואבוי לכן, כורזין ובית־צידה! אילו חוללתי בצור ובצידון את הנסים שחוללתי בקרבכן, מזמן היו שם כולם חוזרים בתשובה ולובשים שק ואפר לאות חרטה. 14 כן, צור וצידון תקבלנה עונש קל משלכן ביום הדין! 15 ואתם, אנשי כפר־נחום, החושבים אתם שירוממו אתכם לשמים? לגיהינום תרדו!“ 16 ישוע המשיך לדבר אל התלמידים: ”מי ששומע לכם שומע לי; מי שמזלזל בכם מזלזל בי; ומי שמזלזל בי מזלזל באלוהים אשר שלח אותי.“ 17

כעבור זמן־מה חזרו שבעים השליחים אל ישוע ודיווחו לו בשמחה: ”אדוננו, אפילו השדים נכנעים לנו כשאנו מצווים עליהם בשמך!“ 18 ”אכן,“ ענה ישוע, ”ראיתי את השטן נופל מן השמים כברק! 19 באמת העניקתי לכם סמכות וכוח להתגבר על כל כוחות האויב, ולרמוס נחשים ועקרבים. דבר לא יוכל לפגוע בכם! 20 אף־על־פי־כן עליכם לשמוח לא משום שאתם יכולים להתגבר על השדים, אלא משום ששמותיכם כתובים בשמים!“

21 לאחר מכן נמלא ישוע שמחת רוח הקודש וקרא:

"אבי, אדון השמים והארץ, אני מודה לך על שהסתרת דברים אלה מפני חכמים ומשכילים, וגילית אותם לאנשים פשוטים שבוטחים בך כמו ילדים. כן, תודה לך אבי, מפני שכך רצית. [22] הכול נמסר לי מאבי; אף אחד אינו מכיר ממש את הבן, מלבד האב, ואף אחד אינו מכיר ממש את האב, מלבד הבן ואלה שהוא בוחר לגלות להם את האב."

[23] ישוע פנה אל תלמידיו ואמר להם בשקט: "זכות גדולה נפלה בחלקכם, שיכולים אתם לראות את אשר ראיתם. [24] נביאים ומלכים רבים השתוקקו לראות את מה שאתם רואים ולשמוע את מה שאתם שומעים, אך לא זכו."

[25] פעם רצה אחד מחכמי־התורה לנסות את ישוע. "רבי," שאל החכם, "מה עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?"

[26] "מה אומרת על כך התורה?" השיב לו ישוע בשאלה. [27]

"התורה אומרת: 'ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך, ובכל נפשך ובכל מאודך; ואהבת לרעך כמוך' ", השיב החכם.

[28] "נכון מאוד", אישר ישוע. " 'אם תקיים מצוות אלה תזכה בחיי נצח'."

[29] החכם רצה להצדיק את רגשותיו)מפני שלא אהב אנשים מסוימים,(ולכן שאל: "מיהו רעי?" [30] ישוע השיב במשל: "יהודי אחד הלך בדרך מירושלים ליריחו והותקף על־ידי שודדים. הם הפשיטו את בגדיו מעליו,

גזלו את כספו, הכו אותו באכזריות והשאירו אותו בצד הדרך פצוע קשות. 31 במקרה עבר שם כהן אחד, אולם בראותו את הפצוע עבר לצדו השני של השביל. 32 עבר במקום גם איש משבט לוי. הוא הביט בפצוע המוטל בצד הדרך, אולם המשיך בדרכו. 33 הזדמן למקום שומרוני אחד, ובראותו את הפצוע נמלא רחמים. 34 השומרוני ניגש אל הפצוע, משח את פצעיו וחבש אותם, לאחר מכן הרכיב אותו על חמורו והביאו לאכסניה, שם טיפל בו והאכיל אותו. 35 למחרת, לפני שהמשיך בדרכו, שילם השומרוני סכום כסף לבעל האכסניה ואמר: 'דאג בבקשה לכל מחסורו של הפצוע, ואם לא יספיק הכסף – אשלם את החסר בשובי'.

36 "מי מהשלושה היה לדעתך רע טוב לאיש הפצוע?"

37 "האדם שריחם עליו", השיב החכם.

"נכון", הסכים איתו ישוע. "לך ועשה כמוהו."

38 ישוע ותלמידיו המשיכו בדרכם, וכשהגיעו לאחד הכפרים הזמינה אותם אישה בשם מרתא להתארח בביתה. 39 אחותה מרים התיישבה על הארץ לרגלי ישוע והקשיבה לדבריו.

40 מרתא חשה לחץ מהעבודה שבהכנת ארוחה גדולה לכולם, ומשום כך פרצה לחדר וקראה: "נכון שאין זה הוגן שאחותי תשאיר לי את כל העבודה? אמור לה בבקשה שתבוא לעזור לי."

42-41 ”מרתא, יקירתי,“ השיב לה האדון, ”את דואגת לכל כך הרבה דברים. עליך לדאוג לדבר אחד בלבד. מרים בחרה בדבר האחד הזה אשר לא יילקח ממנה.“

11

1 יום אחד התפלל ישוע במקום מסוים, וכשסיים ניגש אליו אחד מתלמידיו ואמר: ”אדון, למד אותנו להתפלל, כשם שיוחנן לימד את תלמידיו.“

2 ”התפללו כך“, אמר להם ישוע:
”אבינו שבשמים, יתקדש שמך,
תבוא מלכותך.
3 ספק לנו יום־יום את המזון הדרוש לנו,
4 סלח לנו על חטאינו,
כשם שגם אנחנו סולחים לאלה שחטאו לנו,
ועזור לנו לעמוד נגד פיתויים וניסיונות.“

5 ישוע הוסיף ואמר: ”נניח שאחד מכם הולך לבית חברו באמצע הלילה וקורא בקול: ’עשה לי טובה והלווה לי שלוש ככרות לחם. 6 כי אחד מידידי בא לבקר אותי ואין לי אוכל בשבילו.‘ 7 ואילו החבר עונה ממיטתו: ’אל תטריד אותי באמצע הלילה. הדלת נעולה, ילדי ישנים וגם אני כבר במיטה בעצמי, מצטער שאיני יכול לעזור לך הפעם.‘

8 ”אני אומר לכם: אמנם הוא לא יפתח את הדלת בזכות ידידותם, אבל הוא יקום ויפתח את הדלת ויביא לו את מה שרצה כדי להימנע מהחרפה שלא נענה לבקשת חברו. 9 כך גם בתפילה: אם תבקשו – תקבלו;

אם תחפשו – תמצאו; ואם תדפקו תיפתח לפניכם
הדלת. [10] משום שכל המבקש מקבל; כל המחפש
מוצא, ולפני כל דופק נפתחת הדלת.

[11] ”אני פונה אל האבות שביניכם: כשהילד שלכם
מבקש מכם פרוסת לחם, האם אתם נותנים לו אבן? או
כאשר מבקש דג, האם אתם נותנים לו נחש? [12] ואם הוא
מבקש ביצה, האם אתם נותנים לו עקרב? [13] ואם גם
אנשים חוטאים כמוכם נותנים לילדיכם מה שטוב להם,
האם אינכם מבינים כי אביכם שבשמים יעשה למענכם
הרבה יותר, וייתן את רוח הקודש למי שמבקש ממנו?“

[14] יום אחד גירש ישוע שד מאיש אילם, וכושר
הדיבור שב אליו. הקהל התרגש והתלהב מהמאורע,
[15] אולם היו שאמרו: ”אין פלא שהוא יכול לגרש שדים,
הרי הוא מקבל את כוחו מבעל־זבוב שר השדים!“
[16] אחרים רצו לנסותו, ולכן ביקשו ממנו לחולל נס
מהשמים על־מנת לשכנע אותם.
[17] ישוע ידע את מחשבותיהם ולכן אמר: ”ממלכה
מפולגת לא תחזיק מעמד ותתמוטט. משפחה מפולגת
בדעותיה תיהרס. [18] לפיכך כיצד יכולים אתם לטעון
שאני נלחם נגד השדים בשם שר השדים? אילו הייתה
טענתכם נכונה, אזי כיצד יכלה ממלכת השטן להחזיק
מעמד? [19] מלבד זאת, אם אני מקבל את כוחי מבעל
זבוב שר השדים, מה בנוגע לבניכם? הלא גם הם
מגרשים שדים! האם אתם חושבים כי עובדה זאת
מוכיחה שהם מקבלים את כוחם מהשטן? שאלו אותם

אם אתם צודקים. [20] אולם אם אני מגרש את השדים בכוח אלוהים, הדבר מוכיח כי הגיעה אליכם מלכות האלוהים.

[21] ”כשאיש גיבור שומר על ארמונו, חמוש ומצויד בכלי הגנה, הארמון בטוח. [22] אולם כשמישהו חזק ממנו מתקיף אותו ומתגבר עליו, הוא פורק מעליו את נשקו ולוקח את השלל מביתו.

[23] ”מי שאינו בעדי הוא נגדי; ומי שאינו אוסף איתי – מפזר. [24] כאשר שד מגורש מאדם, הוא הולך למדבר ומחפש לו מנוחה; מאחר שהשד אינו מוצא מנוחה, הוא חוזר אל האדם שממנו יצא, [25] ומגלה כי מעונו לשעבר מטואטא ומהודר. [26] על כן הולך השד ומביא איתו שבעה שדים רעים ממנו וכולם נכנסים באיש, וכך מצבו של האיש האומלל גרוע משהיה.“ [27] בזמן שישוע דיבר קראה אישה אחת בקהל: ”יברך אלוהים את אמך – את הבטן שנשאה אותך ואת השדיים שהניקו אותך!“

[28] ”אך האמת היא,“ אמר ישוע, ”שאלוהים יברך את אלה אשר שומעים את דבר אלוהים ומצייתים!“

[29-32] קהל השומעים הלך וגדל וישוע המשיך: ”מה רעים אנשי הדור הזה! הם מבקשים אות מהשמים (כדי להשתכנע שאני דובר אמת,) אולם האות היחיד שיינתן להם יהיה אות יונה הנביא. כשם שיונה היה לאות לאנשי נינווה, כך יהיה בן האדם לדור הזה. ביום הדין, כשיעמדו אנשי הדור הזה למשפט, תקום מלכת־שבא ותרשיע אותם, מפני שהיא באה מארץ רחוקה כדי

להקשיב לחכמת שלמה, ואילו לפניכם עומד אדם גדול משלמה. 33

”איש אינו מדליק נר על־מנת להסתירו. אדם שמדליק נר שם אותו במרכז החדר, שיאיר לכל המבקרים.

34 ”עין האדם היא אור גופו; כשעינך בריאה, כל גופך מלא אור, אולם כשעינך חולה, כל גופך שרוי בחשכה. 35 לכן היזהר שאורך הפנימי לא יחשך. 36 אם גופך מלא אור ואין בו פינות חשוכות יזרחו גם פניך, כאילו הן מוצפות אור חזק.“

38-37 כשסיים ישוע לדבר, פרוש אחד הזמין אותו לאכול בביתו. בבואו אל הבית התיישב ישוע ליד השולחן מבלי ליטול ידיים לפני הארוחה כמקובל. התנהגותו הפליאה מאוד את הפרוש. 39

לכן אמר לו ישוע: ”אתם, הפרושים, מטהרים רק מה שבחוץ בעוד שבתוככם אתם מסריחים מרוב מעשים רעים ורדיפת־בצע. 40 כסילים שכמותכם! האם האלוהים אשר ברא את הצד החיצוני לא ברא גם את הצד הפנימי? 41 אם תתנו צדקה לנזקקים מהלב, אז תטהרו את לבכם.

42 ”אוי לכם הפרושים! אתם אומנם מקפידים לשלם מעשר מכל הכנסה, ולו גם הקטנה ביותר, אבל אתם מזניחים לחלוטין את הצדק ואת אהבת האלוהים. ודאי שעליכם לשלם מעשר, אבל לא על חשבון חובותיכם האחרים!

43 ’’אוי לכם הפרושים, כי אתם מחפשים כבוד אצל בני־אדם. אתם אוהבים לשבת במקומות הנכבדים בבית־הכנסת, ואתם גם אוהבים שישאלו לשלומכם בשווקים ויחלקו לכם כבוד. 44

’’אוי לכם הפרושים, כי אתם דומים לקברים נסתרים בשדה — אנשים רבים דורכים על השחיתות שלכם בלי שידעו על קיומה!“

45 אחד מחכמי־התורה הגיב על דברי ישוע: ’’רבי, בדבריך אלו אתה מעליב גם אותנו.“ 46 ’’נכון,“ השיב ישוע, ’’אוי ואבוי גם לכם, חכמי־התורה, כי אתם כופים על בני־האדם דרישות ומצוות שאין הם יכולים לשאת, בעוד שאתם בעצמכם אינכם נוגעים במשאות ולא מרימים אצבע. 47 אוי ואבוי לכם! אתם בונים מצבות לנביאים. אתם מתנהגים ממש כמו אבותיכם שהרגו את הנביאים. 48 הם הרגו אותם ואתם בונים את קברותיהם, וכך שותפים למעשיהם.

49 ’’אתם יודעים מהי חוכמת אלוהים לגביכם? ’אשלח אליכם נביאים ושליחים, אבל את חלקם תהרגו ואת האחרים תבריחו‘. 50 משום כך אתם, אנשי הדור הזה, תהיו חייבים לתת את הדין על שפיכת דמם של כל עבדי האלוהים מבריאת־העולם — 51 מרצח הבל ועד רצח זכריה שנהרג בחצר בית־המקדש. אני אומר לכם שאלוהים יטיל עליכם את האחריות למותם. 52

’’אוי ואבוי לכם, חכמי התורה, כי אתם לוקחים את מפתח הדעת מן האנשים. לא די שבעצמכם אינכם מאמינים באמת, אתם גם מונעים מאחרים את האפשרות להאמין בה.“

[54-53] הפרושים והסופרים רתחו מכעס ומאותו יום ואילך הפנו עליו שאלות קשות ומכשילות, בתקווה שייכשל בלשונו ויוכלו לאסור אותו.

12

[1] בינתיים הלך וגדל מספר הנוכחים עד שהגיע לאלפים רבים, ומרוב דוחק וצפיפות דרכו אחד על רגלי השני. ישוע פנה תחילה אל תלמידיו ואמר: ”היזהרו מצביעותם של הפרושים! הם מעמידים פני צדיקים תמימים בזמן שמעשיהם והתנהגותם מצביעים על היפוכו של דבר. אולם צביעות כזאת אי־אפשר להסתיר לנצח, [2] כי בבוא העת כל מה שמוסתר עכשיו ייגלה, וכל מה שאינו ידוע ייוודע. [3] לפיכך, כל מה שאמרתם בחשכה יישמע באור היום, וכל מה שלחשתם בין ארבעה קירות ייקרא בקולי קולות מעל גגות הבתים!

[4] ”ידידים יקרים, אל תפחדו מאלה הרוצים להרוג אתכם, כי הם יכולים להמית אך ורק את הגוף, בעוד שבנפש אין הם מסוגלים לפגוע. [5] היודעים אתם ממי עליכם לפחד? מאלוהים! כי הוא מסוגל להמית ואחר כך להשליך לגיהינום!

[6] ”מה מחירן של חמש ציפורי דרור, שניים־שלושה שקלים? אף־על־פי־כן אלוהים אינו שוכח אף אחת מהן. [7] אלוהים יודע אפילו את מספר השערות על ראשכם. לכן אל תפחדו; אתם יקרים לאלוהים יותר מציפורים רבות.

8 ”אני מבטיח לכם שכל המודה שהוא מאמין בי לפני בני־האדם, גם אני אכבד אותו ואודה בו לפני מלאכי אלוהים. 9 אולם מי שמתכחש לי לפני בני־אדם, גם אני אתכחש לו לפני מלאכי אלוהים. 10 ובכל זאת, מי שידבר נגד בן־האדם ייסלח לו, בעוד שאדם המדבר נגד רוח הקודש לא ייסלח לו לעולם.

11 ”כאשר יביאו אתכם למשפט בבתי־הכנסת או לפני שליטים וממשלות, אל תדאגו כיצד תגנו על עצמכם וכיצד תעידו, 12 כי רוח הקודש יגיד לכם מה לומר בזמן המתאים.“

13 איש אחד מהקהל קרא אל ישוע: ”רבי, אמור בבקשה לאחי שייתן לי את חלקי בירושת אבינו.“

14 אולם ישוע השיב: ”מי מינה אותי להיות לכם שופט ובורר? 15 היזהרו מכל חמדנות, כי חיי האדם והאושר אינם תלויים בעושרו ובנכסיו.“

16 ישוע סיפר להם את המשל הבא: ”לעשיר אחד היה שדה פורה שהניב יבול רב. 17 אסמיו היו מלאים עד אפס מקום, והאיש לא ידע מה לעשות בתבואה הרבה שכבר לא יכול היה לאחסן. 18 ’אני יודע מה עלי לעשות!‘ קרא האיש. ’אהרוס את האסמים הקיימים ואבנה לעצמי אסמים גדולים יותר. כך אוכל לאחסן את התבואה הרבה שלי. 19 אחר כך אומר לעצמי: יש לך מספיק כסף לשנים רבות. מעתה ואילך אל תעבוד קשה, כי אם אכול, שתה ותהנה‘. 20 אבל אלוהים אמר לו: ’שוטה שכמוך! הלילה תמות, ומה תעשה עם כל

מה שאגרת לעצמך?' [21] כך יקרה לכל אדם האוגר לעצמו אוצר על־פני האדמה ולא בשמים."

[22] ישוע פנה אל תלמידיו ואמר: "אל תדאגו למה שתאכלו או תלבשו, [23] כי החיים חשובים הרבה יותר מהאוכל, והגוף חשוב הרבה יותר מהלבוש. [24] קחו לדוגמה את העורבים – הם אינם זורעים, אינם קוצרים ואין להם מחסן לאגור את מזונם. אף־על־פי־כן לא חסר להם דבר כי אלוהים מאכיל אותם ודואג להם. ואתם הרי יקרים לאלוהים הרבה יותר מן העופות!

[25] מלבד זאת, מה תועיל דאגתכם? האם יכולה דאגתכם להוסיף עוד יום לחייכם או עוד סנטימטר לקומתכם? [26] אם דאגתכם אינה מסוגלת לשנות דברים פעוטים כאלה, מה הטעם לדאוג לדברים גדולים יותר?

[27] "הביטו בשושנים – הן אינן טוות ואינן אורגות, ואף־על־פי־כן אפילו שלמה המלך בכל תפארתו לא היה לבוש יותר יפה מהן! [28] ואם אלוהים מלביש את פרחי השדה הצומחים היום ונובלים מחר, האם אינכם חושבים שילביש גם אתכם, חסרי אמונה שכמותכם? [29] אל תדאגו למה שתאכלו ותשתו ואל תדאגו שמא לא יספק לכם אלוהים את מה שאתם צריכים. [30] בני־אדם שאינם מאמינים באלוהים דואגים יום־יום למה שיאכלו וישתו, אולם אביכם שבשמים יודע בדיוק מה אתם צריכים. [31] דאגו לכל הקשור באלוהים ובמלכותו, והוא יספק לכם יום־יום את כל צרכיכם. [32]

"אל תפחד, עדר קטן, כי אביכם שבשמים משתוקק

להעניק לכם את מלכותו. [33] מכרו את רכושכם ותנו
כסף לנזקקים. מעשה זה יגדיל את אוצרכם בשמים,
ואוצר בשמים לעולם לא ייפגם. כן, אוצרכם לעולם
לא ידלדל, גנב לא יוכל לגנבו ועש לא יכרסם בו.
[34] במקום שבו נמצא אוצרכם שם נמצא גם לבכם
ומחשבותיכם.

[35] ”היו מוכנים לכל מה שיקרה – כשאתם לבושים
ובידכם נר דולק – [36] כמשרתים המצפים לשובו של
אדונם מהחתונה. כשיבוא אדונם וידפוק בדלת, יפתחו
לו מיד. [37] שמחה גדולה מצפה לאלה שיהיו מוכנים
לשובו של האדון, כי הוא בעצמו יושיב אותם ליד
השולחן וישרת אותם. [38] אולי הוא יבוא בלילה, ואולי
בבוקר השכם. אך בכל עת שיבוא תהיה שמחה גדולה
לכל המשרתים שימצא אותם מוכנים לבואו.

[39] ”אילו ידעו את השעה, היו כולם מתכוננים לבואו,
כשם שהיו מתכוננים לבואו של גנב אילו ידעו מתי יבוא.
[40] גם אתם היו מוכנים תמיד, כי בן־האדם יבוא בשעה
בלתי צפויה.“

[41] ”אדון,“ פתח פטרוס בשאלה, ”האם מכוון המשל
הזה אלינו בלבד או אל כולם?“

[42] ”משל זה מכוון אל כל אדם נאמן ונבון, אשר אדוניו
הפקיד בידו את האחריות להשגיח על עבדיו ולדאוג
לכלכלתם“, השיב האדון. [43] ”ברוך תהיה אם בשובי
אמצא אותך ממלא את תפקידך בנאמנות. [44] אנשים
נאמנים כאלה אני אפקיד על כל רכושי.

45 ”אולם אם אתה רשע ותאמר לעצמך: ’אה,
האדון לא ישוב כל כך מהר‘, – ותתאכזר ליתר
העבדים ותבלה את זמנך במסיבות, בזלילה ובשתייה –
46 אדונך יופיע בשעה בלתי צפויה, ואז הוא יכה אותך
קשות ויקבע את מקומך עם הבלתי־נאמנים. 47 הוא גם
ייענש בכל חומרת הדין, מאחר שידע את חובתו וסירב
למלא אותה.
48 ”לעומת זאת, אדם שלא ידע את רצון אדוניו ועשה
מעשה המחייב עונש, לא ייענש בכל חומרת הדין. מי
שקיבל הרבה יידרש ממנו הרבה חזרה, כי אחריותו
גדולה משל אחרים. 49
”באתי להצית אש בעולם, ואני מייחל שמשימתי
תושלם. 50 טבילה נוראה מצפה לי, ועד שאעבור אותה
אני שרוי במצוקה גדולה. 51 אתם חושבים שבאתי
להשכין שלום בארץ? טעות בידיכם; באתי לגרום
למחלוקת, 52 מעתה ואילך תתפלגנה משפחות; שלושה
מבני המשפחה יהיו בעדי ושניים נגדי – או להיפך.
53 אב יחלוק על בנו; בן יחלוק על אביו; אם תחלוק על
בתה; בת תחלוק על אמה; החמה תחלוק על כלתה;
והכלה תחלוק על חמותה.“

54 ישוע פנה אל ההמון ואמר: ”כשאתם רואים
עננים עולים מן המערב אתם אומרים: ’עומד לרדת
גשם‘. ואתם צודקים. 55 כשנושבת רוח דרומית אתם
אומרים: ’יהיה חמסין‘. ואתם צודקים. 56 צבועים!
אתם יודעים לפרש את סימני הטבע בשמים ובארץ,

אבל אתם מסרבים להבין את משמעות העת שבה אנו חיים. [57] מדוע אינכם מסוגלים להחליט בעצמכם מה נכון? [58] כשאתה פוגש את יריבך בדרך לבית־המשפט, השתדל להשלים איתו וליישב את הסכסוך לפני שתגיעו לשופט, אחרת השופט עלול להשליך אותך לכלא. [59] ואם כך יהיה, לא תצא מהכלא עד שתשלם את מלוא חובתך!"

13

[1] אז באו אנשים לישוע וסיפרו לו שפילטוס רצח מספר יהודים מהגליל בעת שהקריבו זבחים בבית־המקדש.

[2] "האם אתם חושבים שהם נרצחו משום שהיו חוטאים גדולים יותר משאר אנשי הגליל?" שאל ישוע. [3] "ודאי שלא! אני אומר לכם שאם לא תחזרו בתשובה ותפנו לאלוהים יהיה סופכם כמו שלהם.

[4] "ומה בנוגע לשמונה־עשר האנשים שנהרגו כשהתמוטט עליהם המגדל בשילוח? האם הם היו החוטאים הגדולים ביותר בירושלים? [5] ודאי שלא! אבל דעו לכם שאם לא תחזרו בתשובה יהיה סופכם כשלהם."

[6] ישוע סיפר להם את המשל הבא: "אדם נטע בגנו עץ תאנה, אולם בכל פעם שבא לחפש תאנים ציפתה לו אכזבה כי העץ לא נשא כל פרי. [7] לבסוף אמר לגנן: 'חיכיתי שלוש שנים ולא זכיתי אף בתאנה אחת! הבה נעקור את העץ וניטע אחר במקומו; חבל שיגזול חלקת אדמה יקרה'.

8 ”’חכה עוד שנה אחת, אדוני‘, ביקש הגנן. ’אני
אקדיש לתאנה תשומת לב מיוחדת, אעדור סביבה
ואזבל את האדמה. 9 אם התאנה תשא פרי בשנה הבאה
מה טוב, ואם לא – אעקור אותה‘.“

10 בשבת אחת כשלימד ישוע בבית־הכנסת, 11 ראה
אישה שהייתה בעלת־מום במשך שמונה־עשרה שנה.
הגב שלה היה כפוף והיא לא יכלה להזדקף.

12 ישוע קרא אליו את האישה ואמר לה: ”אישה,
הרפאי ממחלתך!“ 13 הוא נגע בה, והיא מיד הזדקפה
והחלה להלל את אלוהים.
14 ראש בית־הכנסת כעס מאוד על שישוע ריפא את
האישה בשבת. ”שישה ימים בשבוע נועדו לעבודה!“
קרא בזעם אל הקהל. ”בואו להירפא בימי חול ולא
בשבת!“
15 ”צבוע שכמוך!“ הייתה תשובתו של האדון.
”אתם כולם, האם אינכם מתירים את הבהמות שלכם
ומוליכים אותם אל השוקת בשבת לשתות מים? 16
והאם אסור לי, רק משום ששבת היום, להתיר
אישה זאת, יהודייה, מכבלי השטן שאסר אותה במשך
שמונה־עשרה שנים?“
17 דבריו ביישו את מתנגדיו ואילו כל העם שמח על
הנפלאות שחולל.
18 ישוע חזר ולימד את העם על מלכות האלוהים:
”כיצד אוכל לתאר לכם את מלכות האלוהים, למה
היא דומה? 19 היא דומה לגרגר זעיר של צמח
החרדל אשר נזרע בגינה. כעבור זמן מה גדל הגרגר
הזעיר והופך לעץ, והציפורים בונות קן בין ענפיו.“

20 ועוד שאל: ”אל מה אדמה את מלכות האלהים?
21 מלכות האלוהים דומה לשמרים בבצק – מעט
השמרים מחמיצים את הבצק כולו.“

22 בדרכו לירושלים עבר ישוע מעיר לעיר ומכפר
לכפר ולימד את האנשים. 23 פעם שאל מישהו את ישוע:
”אדון, האם ייוושעו רק אנשים מעטים?“

24-25 השיב לו ישוע: ”הואיל ושער הכניסה צר מאוד,
עליכם להתאמץ מאוד כדי להיכנס דרכו. דעו לכם
שאנשים רבים ירצו להיכנס דרך השער, אבל הם לא
יוכלו; לאחר שבעל־הבית ינעל את השער יהיה מאוחר
מדי. גם אם תעמדו בחוץ, תדפקו על השער ותתחננו:
’אדוננו, פתח לנו את הדלת!‘ הוא יענה לכם: ’אינני
מכיר אתכם כלל, מאיפה אתם?‘

26 ”’אבל אכלנו ושתינו איתך ואף לימדת ברחוב
שלנו‘, תגידו. 27 והוא ישיב: ’אני אומר לכם שאני לא
מכיר אתכם. הסתלקו מכאן, רשעים שכמותכם!‘

28 ”אתם תהיו מחוץ למלכות האלוהים, במקום שיש
בכי וחריקת שיניים, כשתראו את אברהם, יצחק, יעקב
וכל הנביאים. 29 מכל קצוות תבל יבואו אנשים אל
מלכות האלוהים. 30 דעו לכם כי יש כאלה שעתה
נחשבים נחותים, אולם במלכות האלוהים הם יהיו
גדולים. לעומתם יש כאלה שעתה הם אנשים חשובים
וגדולים, אולם במלכות האלוהים יהיו קטנים ולא
חשובים.“

31 באותה שעה באו פרושים אחדים אל ישוע והזהירו
אותו: ”המלך הורדוס רוצה להרוג אותך! אם ברצונך
לחיות, ברח מכאן!“

32 ישוע השיב להם: ”לכו ואמרו לשועל הזה שאמשיך לגרש שדים ולרפא את החולים היום ומחר, וביום השלישי אשלים את משימתי. 33 כן, עלי להמשיך בדרכי היום, מחר ומחרתיים, כי לא ייתכן שנביא אלוהים ייהרג מחוץ לירושלים.

34 ”ירושלים, ירושלים, ההורגת את הנביאים ורוגמת באבנים את שליחי אלוהים! פעמים רבות חפצתי לאסוף את בנייך, כתרנגולת האוספת את אפרוחיה תחת כנפיה, אולם לא רצית. 35 והנה אלוהים נוטש את ביתכם, ואני אומר לכם שלא תראו אותי שוב עד אשר תאמרו: ’ברוך הבא בשם ה׳!‘ “

14

2-1 מנהיג פרושי אחד הזמין את ישוע לסעוד בביתו בשבת. האורחים האחרים שהיו בבית הפרוש הביטו בישוע בתשומת לב מרובה, כי רצו לראות אם ירפא איש חולה שהיה איתם. לאיש הייתה מחלה שמנפחת את הגוף בגלל עודף נוזלים. 3 ישוע פנה אל הפרושים ואל חכמי־התורה ושאל: ”האם מותר לרפא חולה בשבת או אסור?“ 4 משלא ענו לשאלתו אחז ישוע ביד החולה, ריפא אותו ושלח אותו לדרכו.

5 לאחר מכן פנה ישוע אל הנוכחים ואמר: ”מי מכם אינו עובד בשבת? אם החמור או השור שלכם ייפול בשבת לתוך באר, לא תמהרו לחלץ אותו?“ 6 גם הפעם לא השיבו לו. 7 ישוע שם לב לכך שכל אחד מהאורחים בבית הפרוש השתדל לתפוס מקום ישיבה מכובד, ולכן אמר להם: 8 ”אם הוזמנת לחתונה, אל

תשב בראש השולחן, שמא יבוא אורח חשוב ממך, [9] ואז יבוא המארח ויבקש ממך לפנות את מקומך לאורח הנכבד. בבושת פנים תאלץ לקום ולשבת בפינה, היכן שנותר כיסא פנוי.

[10] ”נהג כך: בבואך לחתונה שב בפינה. כשיראה אותך המארח הוא יבוא ויאמר: ’ידידי היקר, מדוע אתה יושב בפינה? עליך לשבת במקום נכבד יותר!‘ וכך תכובד לעיני כל האורחים. [11] כי מי שמכבד את עצמו יושפל ומי שמשפיל את עצמו יכובד.“ [12] לאחר מכן פנה ישוע אל מארחו ואמר: ”כשאתה עורך סעודה אל תזמין את חבריך, אחיך, קרוביך או שכניך העשירים, כי יש להניח שהם יזמינו אותך לסעוד בביתם, וכך תקבל את גמולך המלא. [13] הזמן במקומם את העניים, הצולעים, בעלי המום והעיוורים. [14] אמנם אין באפשרותם להשיב לך כגמולך, אך בתחיית המתים אלוהים עצמו ישלם ויגמול לך ולכל עושה טוב.“

[15] אחד מהמסובים, שהקשיב בתשומת לב לדברי ישוע, קרא: ”זכות גדולה היא להשתתף בסעודת מלכות האלוהים!“ [16] ישוע ענה לו במשל: ”איש אחד ערך סעודה גדולה והזמין אורחים רבים. [17] כאשר הושלמו ההכנות שלח את עבדו להודיע למוזמנים שהסעודה מוכנה. [18] אך כל אחד מהמוזמנים מצא תירוץ וסיבה שלא לבוא. האחד אמר: ’אני באמת מצטער שאיני יכול לבוא, זה

עתה קניתי חלקת אדמה ואני מוכרח ללכת לבדוק
אותה'. [19] השני אמר: 'הבוקר קניתי חמישה צמדי
שוורים, ואני מוכרח ללכת לראות איך הם עובדים,
קבל בבקשה את התנצלותי'. [20] השלישי בדיוק נשא
אישה, ולכן לא השתתף בסעודה.

[21] "העבד חזר אל אדוניו ומסר לו את דברי
המוזמנים השונים. אדוניו התרגז מאוד וביקש מהעבד
למהר אל הרחובות ואל הסמטאות ולהזמין את העניים,
בעלי המום, העיוורים והפיסחים. [22] העבד מילא את
רצון אדוניו, אך עדיין היה מקום לאורחים נוספים.

[23] "'לך אל הסמטאות, אל השבילים ואל
מקומות־מחבוא', אמר בעל הבית לעבדו, 'והפצר
בקבצנים ובנוודים לבוא לסעודה, כדי שהבית יתמלא עד
אפס מקום. [24] איש מהמוזמנים הראשונים לא יטעם
מהסעודה שלי!' "

[25] כשהלך אחריו קהל גדול, פנה ישוע לאחור ודיבר
אל האנשים: [26] "מי שרוצה ללכת בעקבותיי עליו
לאהוב אותי יותר מאשר את אביו, אמו, אשתו, ילדיו,
אחיו ואחיותיו – אפילו יותר מחייו – אחרת לא יוכל
להיות תלמיד שלי. [27] מי שאינו נושא את צלבו ואינו בא
אחרי איננו יכול להיות תלמידי. [28] עליכם לחשוב
ולשקול היטב לפני שאתם מחליטים ללכת אחרי. אם
ברצונך לבנות בית, האם לא תשב תחילה ותחשב את
המחיר, כדי לראות אם יש באפשרותך להשלים
את הבנייה? [29] אם לא תחשב את המחיר תיווכח,
לאחר שתניח את היסודות, שאין לך מספיק כסף ולא

תוכל להשלים את הבניין. כל מי שיראה את המבנה הלא־גמור ילעג לך ויאמר: [30] 'האיש הזה התחיל לבנות בית, אבל הפסיק באמצע משום שלא היה מספיק כסף!'

[31] "או איזה מלך יאיים במלחמה נגד מלך אחר, לפני שיישב תחילה וישקול בכובד ראש אם צבאו המונה 10,000 חיילים, מסוגל להביס את 20,000 חיילי האויב? [32] אם יגיע למסקנה שאין לו סיכוי לנצח הוא ישלח אל יריבו שליחים, לפני שיהיה מאוחר מדי, ויבקש לערוך משא ומתן לשלום. [33] גם אתם צריכים לחשוב ולשקול היטב לפני שאתם מחליטים ללכת אחרי. מי שאינו מוכן לוותר על כל רכושו למעני לא יוכל להיות תלמידי.

[34] "מלח הוא דבר מועיל, אבל אם הוא מאבד את מליחותו, כיצד ניתן להשיב לו את טעמו? [35] מלח חסר־טעם אינו מביא כל תועלת – אי־אפשר להשתמש בו אפילו כדשן. מי שמסוגל לשמוע שיקשיב."

15

[1] לעיתים קרובות התקבצו סביב ישוע פושעים למיניהם ופקידי מכס (שבזמנו היו ידועים לשמצה בגלל חוסר הגינות ושחיתות), על מנת להקשיב לדבריו. [2] הדבר לא מצא־חן בעיני הסופרים והפרושים שהתלוננו: "הביטו בישוע, הוא מתחבר עם הפושעים האלה ואף אוכל בחברתם!"

[3] ישוע ענה להם במשל: [4] ”אילו היו לך מאה כבשים ואחת מהן הייתה הולכת לאיבוד, האם לא היית נוטש את תשעים־ותשע הכבשים, והולך לחפש את הכבשה האחת עד שתמצא אותה? [5] וכשתמצא אותה, האם לא תשא אותה בשמחה על כתפיך, [6] ובהגיעך הביתה, האם לא תקרא לכל השכנים והחברים ותשתף אותם בשמחה שבמציאת הכבשה האובדת? [7]

”אני אומר לכם שכך יהיה גם בשמים: השמחה על חוטא אחד החוזר בתשובה תהיה גדולה הרבה יותר מאשר על תשעים ותשעה הצדיקים שאינם צריכים לחזור בתשובה.“ [8]

ישוע המשיך: ”אתן לכם דוגמה נוספת: נניח שלאישה אחת היו עשרה מטבעות כסף ומטבע אחד אבד לה. האם היא לא תדליק אור בכל הבית, תטאטא את הרצפה ותחפש בכל פינה עד שתמצא את המטבע? [9] ולאחר שתמצא את המטבע, האם היא לא תרוץ לשכנותיה ולחברותיה, ותספר להן בשמחה שמצאה את המטבע? [10] כך גם מלאכי אלוהים שמחים על חוטא אחד שחוזר בתשובה.“

[11] ישוע סיפר להם משל אחר: ”לאיש אחד היו שני בנים. [12] יום אחד בא אליו הבן הצעיר ואמר: ’אבא, אני רוצה שתתן לי עכשיו את חלקי בירושה המגיעה לי, במקום שאחכה עד מותך‘. האב הסכים וחילק את רכושו בין שני בניו. [13]

”לאחר זמן קצר ארז הבן הצעיר את חפציו ונסע לארץ רחוקה, שם בזבז את כל כספו בחיי הוללות.

[14] כאשר נותר חסר פרוטה התפשט רעב נורא באותה
ארץ, והוא נהיה רעב ללחם. [15] הוא הלך אל איכר
מקומי ושידל אותו להעסיקו כרועה חזירים. [16] הרעב
היה חזק כל־כך, עד כי חשק חרובים שניתנו לחזירים,
אולם הוא לא קיבל דבר. [17] כשלבסוף עשה חשבון
נפש ואמר לעצמו: 'בבית אבי לא רק שהפועלים
אוכלים לשובע, הם אף משאירים אוכל בצלחת, ואילו
אני כאן גווע ברעב! [18] אשוב לבית אבי ואומר: "אבא,
חטאתי לאלוהים ולך, [19] ואיני ראוי להיקרא בנך. אנא,
קבל אותי לעבודה כאחד מפועליך" '.

[20] "הבן קם וחזר לבית אביו. עוד לפני שהגיע אל
הבית אביו זיהה אותו מרחוק ורץ לקראתו בהתרגשות
רבה, חיבק ונישק אותו באהבה.

[21] " 'אבא', פתח הבן, 'חטאתי לאלוהים ולך, ואיני
ראוי להיקרא בנך'.

[22] "אולם האב קרא למשרתיו ואמר: 'הביאו מיד את
הגלימה היקרה ביותר שיש לנו, טבעת יקרה ונעלים
יקרות. [23] לאחר מכן שחטו את העגל שפיטמנו; עלינו
לחגוג את המאורע! [24] כי בני היה מת ועתה קם
לתחייה'. וכך החלו בחגיגה. [25]
"באותה שעה עבד הבן הבכור בשדה. בשובו
הביתה שמע את כל השירה והריקודים, [26] ולכן שאל
את אחד המשרתים: 'מה קורה כאן?' [27]

" 'אחיך חזר הביתה', הסביר לו המשרת, 'ואביך

שחט לכבודו את העגל שפיטמנו. עתה הוא עורך חגיגה
גדולה לרגל שובו הביתה בשלום׳.
28 ”הבן הבכור כעס מאוד וסרב להיכנס הביתה.
אביו יצא אליו וניסה לדבר איתו, 29 אבל הבן השיב:
׳כל השנים האלה עבדתי קשה כל כך למענך ומעולם
לא חטאתי נגדך, ומה נתת לי? לא נתת לי אף גדי
אחד קטן כדי שאחגוג עם חברי. 30 ואילו כשבנך זה,
שבזבז את כל כספך על זונות, חוזר הביתה, אתה שוחט
לכבודו את העגל המשובח ביותר שיש לנו!׳
31 ” ׳בני היקר׳, אמר האב, ׳אתה ואני קרובים זה אל
זה, וכל מה ששייך לי שייך לך. 32 כיצד יכולים אנחנו
שלא לשמוח היום? אחיך היה מת ועכשיו הוא קם
לתחייה; אחיך הלך לאיבוד ועתה הוא נמצא!׳ “

16

1 ישוע סיפר לתלמידיו את המשל הבא: ”לעשיר אחד
היה עובד שניהל את הונו. יום אחד הגיעו שמועות לאוזני
העשיר שמנהל עסקיו בוגד בו ומבזבז את רכושו
וכספו. 2

”קרא אליו העשיר את המנהל ואמר: ׳שמעתי שאתה
מרמה אותי ומועל באמוני. הכן לי דו”ח על מצב
העסקים, משום שאני עומד לפטר אותך׳.

3 ”מנהל העסקים חשב לעצמו: ׳מה אעשה לאחר
שמעבידי יפטר אותי? אין לי כוח לעבוד עבודה פיזית,
ואילו לבקש נדבות זה לא בכבוד שלי. 4 יש לי רעיון!

אני יודע מה אעשה כדי שאנשים יאספו אותי אל בתיהם
לאחר שיפטרו אותי‘.

[5] ”הוא הזמין אליו כל אחד מהאנשים שהיו חייבים
כסף לאדוניו. ’כמה אתה חייב לאדוני?‘ שאל את
הראשון. [6] ’מאה חביות שמן‘, ענה בעל החוב. ’נכון. קח
את שטר־החוב שלך, קרע אותו וכתוב שטר חדש
על חמישים חביות בלבד!‘

[7] ” ’וכמה אתה חייב לאדוני?‘ שאל מנהל העסקים את
בעל החוב הבא. ’מאה שקי חיטה‘, השיב האיש. אמר
לו מנהל העסקים: ’קח את השטר הזה וכתוב במקומו
שטר התחייבות על שמונים שקים בלבד‘.

[8] ”האיש העשיר התפעל מעורמתו של המנהל שלו,
שהרי בני העולם הזה יותר פיקחים מבני האור. [9] מוסר
השכל הוא זה: השתמשו במשאבים החומריים שלכם
כדי לעזור לאחרים ולהשקיע במערכות יחסים. כי
כאשר רכושכם בעולם הזה יאזל לכם, חבריכם יקבלו
אתכם בשמחה לביתכם הנצחי.

[10] ”מי שמרמה בדבר פעוט ירמה בדבר גדול. מי
שמוכיח את יושרו ונאמנותו בדבר פעוט יהיה ישר
ונאמן גם בדברים גדולים. [11] ואם אי־אפשר לסמוך
עליכם ולהפקיד בידיכם עושר הבא מן העולם הזה,
מי יפקיד בידיכם את העושר האמיתי הבא מן השמים? [12]
ואם אי־אפשר לסמוך עליכם במה שנוגע לרכושם
של אחרים, מי ייתן לכם רכוש משלכם?

[13] ”אינך יכול לשרת שני אדונים; אתה תשנא את
האחד ותאהב את האחר, או להיפך – תהיה נאמן לאחד

ותזלזל באחר. אינך יכול לעבוד את האלוהים ואת הכסף!“

14 הפרושים אהבו מאוד את כספם ולכן לעגו לישוע.

15 אולם ישוע אמר להם: ”בפני הציבור אתם מעמידים פני צדיקים תמימים, אבל אלוהים יודע היטב מה מתרחש בלבכם. העמדת הפנים שלכם רכשה לכם כבוד בעיני בני־אדם, אולם היא שנואה ומתועבת בעיני אלוהים. 16
”התורה והנביאים התבשרו עד ימי יוחנן המטביל. מאז, בשורת מלכות האלוהים מוכרזת ואנשים מתאמצים להיכנס אליה. 17 אולם נקל יותר שהשמים והארץ ייעלמו מאשר שפרט קטן בתורה יאבד מאמיתותו.
18 ”איש שמגרש את אשתו ומתחתן עם אחרת הוא נואף. גם מי שמתחתן עם גרושה הוא נואף.“

19 ”פעם היה איש עשיר,“ סיפר ישוע, ”שהתלבש בצורה מפוארת ובילה את ימיו בעונג, בשחצנות ובבזבוז. 20 בשער ביתו המפואר שכב קבצן אחד שהיה מכוסה כולו פצעים. ‘אלעזר’ קראו לו. 21 הוא השתוקק להשביע את רעבונו מהפירורים שנפלו משולחנו של העשיר, והכלבים היו באים ומלקקים את פצעיו. 22 יום אחד מת אלעזר הקבצן, והמלאכים נשאוהו אל חיק אברהם אבינו. כעבור זמן־מה מת גם העשיר, 23 אולם הוא נלקח אל הגיהינום, שם התענה עינויים גדולים. כשהרים את ראשו בכאב, ראה מרחוק את אלעזר בחיקו של אברהם.

24 ”’אברהם, אבי‘, קרא העשיר, ’אנא, רחם עלי.
שלח אלי את אלעזר כדי שיטבול את אצבעו במים
ויקרר את לשוני, כי אני מתענה באש הנוראה הזאת‘.

25 ”אולם אברהם ענה לו: ’בני, אל תשכח שנהנית
בחייך מכל טוב, ואילו אלעזר סבל עוני וחולי. עכשיו
התהפך הגלגל – אלעזר מנוחם ואילו אתה מתענה. 26
מלבד זאת, תהום גדולה מפרידה בינינו. איש מאיתנו
אינו יכול לעבור אליכם ואיש מכם אינו יכול לעבור
אלינו‘.
28-27 ”’אם כך, אבי‘ התחנן העשיר, ’עשה לי טובה;
שלח בבקשה את אלעזר אל בית אבי, כדי שיזהיר את
חמשת אחי מפני המקום הנורא הזה‘.

29 ”אולם אברהם השיב לו: ’כתבי־הקודש הזהירו את
אחיך פעמים רבות. אחיך יכולים לקרוא את דברי
משה והנביאים בכל עת שירצו‘.
30 ”’אני מכיר אותם היטב‘, אמר לו העשיר. ’הם לא
יטרחו לקרוא את דברי הנביאים. אבל אם יבוא אליהם
מישהו מן המתים הם יחזרו בתשובה‘. 31

”אך אברהם השיב: ’אם הם לא הקשיבו למשה
ולנביאים, הם לא יקשיבו גם למי שיקום מן המתים‘.“

17

1 ”אין ספק שתיתקלו בפיתויים לחטוא ותועמדו
בניסיון,“ אמר ישוע לתלמידיו, ”אבל אוי לאדם שדרכו
אלה יבואו! 2 לאדם כזה מוטב יהיה אם יקשרו אבן
כבדה לצווארו ויטביעו אותו בים, מאשר שישא בעונש

החמור המצפה למכשילים את המאמינים הצעירים.
3 היזהרו לכם.
”אם חטא לך אחיך – הוכח אותו, ואם הוא מצטער
ומבקש את סליחתך – סלח לו. 4 גם אם הוא חטא לך
שבע פעמים ביום אחד, אבל ביקש את סליחתך בכל
פעם, עליך לסלוח לו.“ 5

ביקשו השליחים מהאדון: ”הגדל את אמונתנו!“
6 ”אפילו הייתה אמונתכם כגרגר צמח החרדל,“
השיב ישוע, ”הייתם אומרים לעץ הגדול הזה להיעקר
ממקומו ולהתגלגל לים, והיה נשמע לכם!
7 ”נניח שיש לך עבד החורש בשדה או רועה את
הצאן. בשובו הביתה מן השדה האם תאמר לו: ’שב,
נח ואכול את ארוחת־הערב שלך?‘ 8 ודאי שלא. הרי
תאמר לו: ’הכן לי את ארוחתי, אחר כך חגור סינר
והיה מוכן להגיש לי את מה שאבקש. לאחר שאגמור
לאכול תוכל ללכת לאכול את ארוחתך.‘ 9 העבד אינו
מצפה לתודה, מפני שעשה את המוטל עליו.
10 ”כך התנהגו גם אתם – אל תצפו לשבחים
כשאתם מקיימים את מצוותי, כי אתם רק ממלאים את
חובתכם.“
11 בדרכו לירושלים יצא ישוע מגבול הגליל ונכנס אל
אזור השומרון. 12 בבואו אל אחד הכפרים ראה
עשרה מצורעים עומדים במרחק מה 13 וקוראים
בתחינה: ”ישוע רבנו, רחם עלינו!“ 14
ישוע הביט בהם ואמר: ”לכו אל הכהן והראו
לו שנרפאתם!“ בהיותם בדרך הם נרפאו. 15 אחד

הנרפאים חזר אל ישוע וקרא בשמחה ובצהלה:
"הללויה, אני בריא!" 16 האיש, שהיה שומרוני, נפל על
פניו לרגלי ישוע והודה לו מעומק לבו על שריפא אותו.

17 "האם לא ריפאתי עשרה אנשים?" שאל ישוע.
"היכן תשעת האחרים? 18 האם רק השומרוני הזה חזר
כדי להודות לאלוהים?"

19 "קום ולך, אמונתך ריפאה אותך", אמר ישוע לאיש.

20 יום אחד שאלו הפרושים את ישוע: "מתי תבוא
מלכות האלוהים?"
"מלכות האלוהים לא תבוא בצורה גלויה", השיב
ישוע. 21 "לא תוכלו לומר: 'מלכות האלוהים כאן',
או 'מלכות האלוהים שם'. כי מלכות האלוהים היא
בקרבכם."

22 ישוע פנה אל תלמידיו ואמר: "יבוא הזמן
שתשתוקקו כל־כך שאחזור אליכם, ולו גם ליום אחד
בלבד, אך משאלתכם לא תתמלא. 23
"אם מישהו יאמר לכם: 'ראיתי את המשיח במקום
פלוני!' אל תאמינו לו ואל תלכו לחפש אותי. 24 כי
כשיבוא בן־האדם באמת, תדעו זאת ללא כל ספק; בואו
ייראה לעין כברק המאיר את השמים מקצה לקצה.
25 אבל לפני כן עליו לסבול הרבה ולהידחות על־ידי
הדור הזה.

26 "בימי בן־האדם יתנהלו החיים כבימי נוח.
27 בני־האדם אכלו, שתו והתחתנו – הכול התנהל
כרגיל עד היום שבו נכנס נוח לתיבה, ואז בא המבול
והשמיד את כולם.

[28] "גם בימיו של לוט היה המצב דומה: האנשים
אכלו, שתו, קנו, מכרו, נטעו ובנו. [29] אולם ביום שעזב
לוט את סדום המטיר אלוהים אש וגפרית על העיר,
והשמיד את כולם. [30] כך יהיה המצב ביום שובי. [31]
"אם תהיה מחוץ לבית ביום ההוא – אל תחזור
לארוז את חפציך; אם תהיה בשדה – אל תחזור העירה.
[32] זכרו מה קרה לאשת לוט! [33] מי שמנסה להציל
את חייו יאבד אותם; מי שיוותר על חייו יציל אותם.
[34] בלילה ההוא שני אנשים יישנו באותו חדר: האחד
יילקח והשני יישאר. [35] שתי נשים יטחנו יחד: האחת
תילקח וחברתה תישאר. [36] שני גברים יעבדו בשדה:
האחד יילקח וחברו יישאר."

[37] "אדון, לאן הם יילקחו?" שאלו התלמידים.
"במקום שבו נמצא הפגר, שם יתאספו הנשרים",
השיב ישוע.

18

[1] ישוע סיפר לתלמידיו משל, כדי להדגיש לפניהם
את הצורך להתפלל תמיד ולא לוותר.

[2] "בעיר אחת היה שופט," פתח ישוע, "אשר לא כיבד
את אלוהים ולא ירא מפניו, ואף לא חיבב את העם.

[3] "באותה עיר גרה אישה אלמנה, אשר באה אל
השופט לעיתים קרובות והתחננה לפניו שישפוט בצדק
בינה לבין יריבה המתנכל לה. [4] זמן מה התעלם
השופט מבקשתה עד שנמאסה עליו, ואמר בלבו: 'אמנם
איני ירא את אלוהים ואף איני מכבד את בני האדם,

[5] אולם מוטב שאצדיק את האישה הזאת במשפטה,
שאם לא כן היא תמשיך להטריד אותי ולא תעזוב אותי
במנוחה׳. “
[6] האדון המשיך: ”שמעו מה שאומר השופט הרשע.
אם אפילו שופט רשע זה נענה לתחינות האישה,
[7] האם אינכם חושבים שאלוהים ישפוט בצדק את בניו
המתפללים אליו יומם ולילה? האם יתמהמה בעניינם? [8]
אלוהים יענה לתפילתם במהרה ויוציא את הצדק
לאור. אולם כשבן־האדם יחזור, האם ימצא אמונה
בארץ?“

[9] ישוע סיפר משל נוסף. הפעם היה המשל מכוון
אל הגאוותנים החושבים את עצמם לצדיקים גמורים
ומזלזלים באחרים: [10] ”שני אנשים באו להתפלל
בבית־המקדש. האחד היה פרוש גאה וצדיק בעיני
עצמו, והשני היה גובה מכס רמאי. [11] הפרוש הגאה
התפלל כך: ’אני מודה לך אלוהים על שאיני חוטא
ככל האחרים, ובמיוחד שאיני חוטא כמו גובה־המכס
הזה העומד כאן במקדש. מעולם לא רימיתי, לא
עשקתי ולא נאפתי. [12] אני צם פעמיים בשבוע ונותן
לך, אלוהים, מעשר מכל רווחי׳.

[13] ”לעומתו המוכס הרמאי שעמד במרחק מה, לא
העז להרים את עיניו כשהתפלל, אלא הכה על חזהו
בחרטה וקרא: ’אלוהים, סלח לי. רחם על חוטא
שכמוני׳. [14] אני אומר לכם, גובה־המכס ההוא הלך
לביתו נקי מחטא, ולא כן הפרוש! כי מי שמכבד את
עצמו יושפל ומי שמשפיל את עצמו יכובד.“

15 יום אחד הביאו כמה אמהות את ילדיהן אל ישוע
כדי שיברך אותם, אבל התלמידים לא הניחו להם
לגשת אליו. 16 ישוע קרא אליו את התלמידים ואמר:
”תנו לילדים לבוא אלי ואל תמנעו מהם, כי לכאלה
שייכת מלכות האלוהים. 17 אני אומר לכם: מי שלא
מקבל את מלכות האלוהים כמו ילד, לא יוכל להיכנס
אליה.“

18 איש מכובד אחד שאל את ישוע: ”רבי הטוב, מה
עלי לעשות כדי לזכות בחיי נצח?“ 19 ”מדוע אתה קורא
לי טוב?“ שאל ישוע. ”רק אלוהים טוב. 20 אך בתשובה
לשאלתך, הרי אתה מכיר את המצוות: לא תרצח, לא
תנאף, לא תגנוב, לא תענה ברעך עד שקר, כבד את
אביך ואת אמך.“

21 ”את כל המצוות האלה אני שומר מילדותי“, השיב
האיש.

22 ”עליך לעשות עוד דבר אחד“, אמר לו ישוע.
”מכור את כל מה שיש לך ותן את הכסף לעניים – כך
תאגור לך אוצר בשמים. אחר כך בוא אחרי.“

23 כאשר שמע האיש את דברי ישוע הלך משם בצער רב,
כי היה עשיר מאוד. 24 ישוע ליווה בעיניו את האיש ואמר
לתלמידיו: ”לאדם עשיר קשה מאוד להיכנס
למלכות האלוהים. 25 קל יותר לגמל לעבור דרך חור
המחט מאשר לאיש עשיר להיכנס למלכות האלוהים.“
26 ”אם כל־כך קשה להיכנס למלכות האלוהים, מי,
אם כן, יוכל להיוושע?“ שאלו השומעים.

27 השיב להם ישוע: "אלוהים יכול לעשות את מה שבני־האדם אינם יכולים!"

28 "אנחנו עזבנו הכול והלכנו אחריך!" אמר פטרוס לישוע.

29 "כן," השיב ישוע, "וכל מי שעזב את ביתו, אשתו, אחיו, הוריו או ילדיו למען מלכות האלוהים, 30 יקבל בתמורה כפל כפליים בעולם הזה וחיי נצח בעולם הבא."

31 ישוע קיבץ סביבו את שנים־עשר תלמידיו ואמר: "כידוע לכם אנחנו הולכים עכשיו לירושלים. כשנגיע לשם יתקיים כל מה שהנביאים אמרו על בן־האדם. 32 ימסרו אותו לידי הגויים אשר יתעללו בו, ילעגו לו, ירקו בפניו, 33 יצליפו עליו בשוטים וימיתו אותו; אבל ביום השלישי יקום לתחייה."

34 התלמידים לא הבינו את דבריו שהיו סתומים עבורם.

35 בהתקרבם ליריחו ישב עיוור אחד בצד הדרך וקיבץ נדבות. 36 קולות האנשים הרבים שעברו על פניו עוררו את סקרנותו, ולכן שאל: "מה מתרחש כאן?"

37 "ישוע מנצרת עובר לפניך!" השיבו לו.

38 משמשע זאת העיוור החל לצעוק: "ישוע בן־דוד, רחם עלי!" 39 האנשים שהלכו לפני ישוע גערו בעיוור וניסו להשתיקו, אך ללא הצלחה. צעקותיו הלכו וגברו: "בן־דוד, רחם עלי!" 40 קריאותיו הנואשות של העיוור הגיעו לאוזניו של ישוע והוא עצר. "הביאו אלי

את האיש”, ציווה ישוע. כשהתקרב אליו העיוור שאל
אותו ישוע: [41] ”מה אתה רוצה שאעשה למענך?“
”אדוני, אני רוצה לראות!“ התחנן העיוור.
[42] ”ראייתך ניתנה לך!“ השיב ישוע. ”אמונתך ריפאה
אותך.“

[43] מיד שבה אליו ראייתו והוא הלך אחרי ישוע,
מהלל ומשבח את האלוהים. גם שאר האנשים שראו
את הפלא הללו ושיבחו את האלוהים.

19

[1] ישוע הגיע ליריחו ועבר ברחובות העיר. [2] אדם
אחד בשם זכי, אשר היה מנהל בכיר ברשויות המכס,
בעל השפעה וכמובן עשיר גדול, [3] רצה לראות את
פניו של ישוע. אבל זכי היה נמוך־קומה, והקהל הרב
הסתיר ממנו את ישוע. [4] זכי רץ לפני הקהל הרב וטיפס
על עץ שיקמה בצד הדרך על מנת שיוכל להתבונן
בישוע ללא הפרעה.

[5] כאשר עבר ישוע ליד העץ, הרים את עיניו והביט
בזכי. ”זכי,“ קרא לו ישוע בשמו, ”רד מהר מהעץ, כי
היום עלי להתארח בביתך.“ [6] זכי מיהר לרדת מהעץ
וקיבל את פניו של ישוע בשמחה ובששון. [7]

הדבר לא מצא־חן בעיני הקהל. ”ישוע עומד
להתארח בביתו של חוטא ידוע!“ רטנו.

[8] אולם זכי עמד לפני האדון ואמר: ”אדוני, מהיום והלאה
אתן את מחצית רכושי לעניים וכל מי שלקחתי ממנו כסף
במרמה, אחזיר לו פי הארבע!“ [9] ”היום באה

ישועה לבית הזה!“ קרא ישוע. ”כי זכי הוא בן־אברהם.
10 ואכן בן־האדם בא לחפש ולהושיע את האובדים.“
11 כשהתקרבו לירושלים, ישוע סיפר לתלמידיו
משל, כדי לתקן את הרושם המוטעה שהיה להם
שמלכות האלוהים עומדת לבוא בכל רגע. 12 ”אציל
אחד נקרא לארץ רחוקה כדי לקבל את כתר המלוכה
על מחוז מגוריו. 13 לפני צאתו לדרך קרא לעשרה
ממשרתיו, נתן לכל אחד מהם מטבע זהב ואמר:
’השקיעו את הכסף וסחרו בו עד שאחזור.‘ 14 רבים
מבני ארצו של המלך המיועד שנאו אותו, ואף שלחו
בעקבותיו משלחת שהודיעה לו: ’איננו רוצים שתמלוך
עלינו!‘ “

15 ”מחאתם לא הועילה, והאציל הוכתר למלך.
כשחזר המלך לביתו קרא אליו את עשרת המשרתים,
ושאל אותם מה עשו בכסף שנתן להם וכמה הרוויחו. 16
המשרת הראשון בא ואמר: ’אדוני, ממטבע הזהב
שנתת לי הרווחתי עשרה מטבעות זהב.‘
17 ” ’יפה מאוד, משרתי הטוב!‘ שיבח אותו המלך.
’מאחר שהוכחת את נאמנותך במעט שהפקדתי בידך,
אני ממנה אותך שליט על עשר ערים.‘

18 ”גם המשרת השני דיווח על רווח, פי חמישה ממה
שקיבל.

19 ” ’אותך אני ממנה שליט על חמש ערים‘, אמר לו
המלך. 20 אחר כך בא המשרת השלישי ואמר: ’אדוני,
הנה המטבע שנתת לי; שמרתי אותו במטפחת ולא נגעתי

בו. [21] כי פחדתי ממך, מפני שאתה איש קשה; אתה
לוקח מה שלא שייך לך וקוצר את מה שלא זרעת‘.

[22] ”’רשע שכמוך!‘ קרא המלך בזעם. ’איש קשה אני?
מיד אראה לך כמה קשה אני יכול להיות! אם ידעת
שאני לוקח מה שלא שייך לי וקוצר את מה שלא זרעתי, [23]
מדוע לא הפקדת את הכסף בבנק? כך לפחות הייתי
מקבל ריבית!‘

[24] ”המלך פנה אל העומדים סביבו ופקד: ’קחו ממנו
את המטבע ותנו לאיש שהרוויח את הסכום הגדול
ביותר!‘

[25] ”’אבל, אדון‘, אמרו במחאה, ’יש לו מספיק!‘
[26] ’נכון‘, השיב המלך. ’אני אומר לכם, מי שיש לו –
יינתן לו עוד; מי שאין לו – גם המעט שבידו יילקח
ממנו. [27] ובנוגע לאויבי אשר לא רצו שאמלוך עליהם –
הביאו אותם הנה והוציאו אותם להורג לפני‘.“

[28] ישוע סיים את דבריו והמשיך בדרכו לעלות
לירושלים עם תלמידיו. [29] בהתקרבם אל בית־פגי
ובית־עניה שעל הר הזיתים, קרא אליו ישוע שנים
מתלמידיו ואמר: [30] ”לכו אל הכפר ממול, ובכניסה
תראו עיר קשור שאיש עדיין לא רכב עליו. התירו את
העיר והביאו אותו אלי. [31] אם מישהו ישאל אתכם מה
אתם עושים, אמרו לו: ’האדון זקוק לעיר‘.“

[32] שני התלמידים הלכו אל הכפר ומצאו את העיר
ממש כפי שאמר להם ישוע. [33] כשהתירו את העיר בא

אליהם בעליו ושאל בתימהון: ”מדוע אתם מתירים את העיר שלי?“

[34] ”האדון זקוק לו“, השיבו התלמידים בפשטות.

[35] הם הביאו את העיר אל ישוע, ריפדו את גבו במעיליהם וישוע רכב עליו. [36] אנשים רבים פרשו את מעיליהם וגלימותיהם על השביל לפניו. [37] כשהתקרב ישוע לראש השביל היורד מהר הזיתים, החלה חבורת תלמידיו לשיר ולשבח את אלוהים בקולי קולות על כל הנסים והנפלאות שחולל ישוע.

[38] ”ברוך הבא בשם ה׳!“ צהל ההמון. ”יחי המלך! שמחו השמים והארץ! שבח ותהילה לאלוהים במרומים!“

[39] פרושים אחדים שהיו בקרב הקהל אמרו לישוע: ”רבי, נזוף בתלמידיך על הדברים שהם אומרים!“ [40] אך הוא השיב להם: ”אם הם ישתקו האבנים האלה תזעקנה!“

[41] כאשר התקרב ישוע לירושלים, הביט בה בעצב ובכה עליה. [42] ”הלוואי שידעת גם את כיצד לעשות שלום! אולם הדבר נסתר ממך“, אמר ישוע בצער ובדמעות. [43] ”יבוא היום שאויביך יקימו סוללות חול סביב חומותיך, יקיפו אותך ויצורו עליך מכל עבר. [44] אויביך יהרסו כליל אותך ואת בניך; הם לא ישאירו אבן אחת במקומה, משום שדחית את הישועה שהציע לך ה׳.“

[45] לאחר מכן הוא נכנס אל בית־המקדש והחל לגרש משם את הסוחרים ואת הקונים. [46] ”בכתבי־הקודש

כתוב:* ’ביתי בית־תפלה‘,“ קרא ישוע, ”אבל אתם הפכתם אותו למאורת גנבים!“

[47] ישוע לימד יום־יום בבית־המקדש. הסופרים, ראשי הכוהנים והזקנים חיפשו דרך להיפטר ממנו, [48] אך הם לא ידעו מה לעשות, מפני שכל העם אהב אותו והקשיב לדבריו בתשומת לב מרובה.

20

[1] באחד מאותם ימים, כשלימד ישוע את העם בבית־המקדש וסיפר לו את בשורת ה׳, ניגשו אליו הכוהנים, הסופרים והזקנים ושאלו: [2] ”באיזו רשות אתה עושה את כל הדברים האלה?“ [3] ”אענה לשאלתכם בתנאי שתענו לשאלתי“, השיב להם ישוע. [4] ”האם יוחנן המטביל נשלח על־ידי אלוהים או על־ידי בני־אדם?“

[5] הם התייעצו ביניהם: ”אם נגיד שאלוהים שלח את יוחנן, ישוע ישאל אותנו מדוע לא האמנו בו. [6] אבל אם נגיד שאלוהים לא שלח את יוחנן, העם יתנפל עלינו, כי כולם מאמינים שיוחנן היה נביא מאת אלוהים.“

[7] לבסוף השיבו שאינם יודעים את התשובה. [8] ”אם כן, גם אני לא אשיב לשאלתכם“, אמר ישוע.

[9] ישוע פנה אל העם וסיפר להם את המשל הבא: ”איש אחד נטע כרם ענבים, השכיר אותו לכורמים זרים ונסע לארץ רחוקה לכמה שנים. [10] בהגיע מועד הבציר שלח בעל הכרם אחד מאנשיו לאסוף את חלקו

---

* 19:46 46.19 יט 46 ישעיה נו 7

ביבול הענבים. אבל הכורמים הכו את השליח ושלחו
אותו חזרה לאדוניו בידיים ריקות. 11 בעל הכרם שלח
שליח אחר, אולם גורלו היה כגורל קודמו; הכורמים
הכו אותו, קיללו אותו ושלחוהו בידיים ריקות. 12 בעל
הכרם שלח אדם שלישי, אבל גם אותו הם פצעו וגירשו
משם.

13 "'מה אעשה?' שאל את עצמו בעל הכרם. 'אולי אם
אשלח את בני האהוב הם יפחדו מפניו ויכבדו אותו'.
14 אולם כשראו הכורמים את הבן אמרו: 'יש לנו כאן
הזדמנות: הבן הזה יירש את הכרם לאחר מות אביו,
אולם אם נהרוג אותו נזכה אנחנו בכרם!' 15 והכורמים
גירשו את הבן מהכרם והרגו אותו.

"מה לדעתכם יעשה בעל הכרם? 16 אני אומר לכם,
הוא יבוא בעצמו, יהרוג את הכורמים וישכיר את הכרם
לאחרים."

"חס וחלילה שיעשו כך האנשים!" קראו השומעים.

17 ישוע נעץ בהם את מבטו ואמר: "מה לדעתכם
כוונת הפסוק בתהלים:* 'אבן מאסו הבונים, הייתה
לראש פינה'?" 18 ישוע הוסיף: "מי שייפול על האבן
הזאת יתנפץ לרסיסים, ומי שתיפול עליו האבן ישחק
לאבק."

19 הסופרים וראשי הכוהנים הבינו שהם הכורמים
הרשעים במשל ורצו לאסור את ישוע, אבל הם פחדו
שמא העם יחולל מהומות.

20 הסופרים וראשי הכוהנים ציפו להזדמנות מתאימה
לאסור את ישוע ולמסור אותו לידי השלטונות. יום

---

* 20:17 17.20 כ 17 תהלים קיח 22

אחד שלחו אליו מרגלים בדמות אנשים תמימים, כדי
שינסו להכשילו בלשונו. [21]
”רבי,“ פתחו מרגלים אלה, ”אנחנו יודעים שאתה
איש ישר, ושאיש אינו יכול להשפיע עליך לשקר.
אנחנו גם יודעים שאתה באמת מלמד את דבר־אלוהים.
[22] אמור לנו, האם עלינו לשלם מס לקיסר הרומאי או
לא?“
[23] ישוע הבין את מזימתם ולכן ענה: [24] ”תנו לי מטבע
ואומר לכם. של מי הדמות החקוקה כאן? ושל מי השם
החקוק מתחת לדמות?“

”של הקיסר“, השיבו.

[25] ”אם כן, תנו לקיסר את מה ששייך לו, ותנו
לאלוהים את מה ששייך לאלוהים!“

[26] ניסיונם להכשילו בלשונו לא הצליח. הם התפעלו
כל־כך מתשובותיו עד שלא היו מילים בפיהם.

[27] חבורה של צדוקים)שאינם מאמינים בתחיית
המתים(באה אל ישוע ושאלה: [28] ”רבי, משה רבנו
לימד אותנו בתורה שאם אדם נשוי מת ואינו משאיר
אחריו ילדים, חייב אחיו להתחתן עם האלמנה, כדי
שתוכל ללדת בן שישא את שם המת. [29] במשפחה אחת
היו שבעה אחים. האח הבכור התחתן וכעבור זמן קצר
מת ולא השאיר אחריו בן. [30] האח השני התחתן עם
האלמנה, וגם הוא מת ולא השאיר בן. [31] כך היה גם עם
האח השלישי. בקיצור, כל שבעת האחים התחתנו עם
האישה האחת, כולם מתו ולא השאירו אחריהם ילדים.
[32] לבסוף מתה גם האישה.

33 "רבי, למי תהיה האישה שייכת בתחיית המתים?
הלא כל השבעה התחתנו אתה!" 34 "נשואין הם
רק בשביל האנשים בעולם הזה", השיב להם ישוע. 35
"אלה שיזכו לקום מן המתים ולחיות לנצח בעולם
הבא, לא יינשאו. 36 בעולם הבא הם יהיו כמלאכים
ושוב לא יכולים למות. הם גם בני־אלוהים, משום שקמו
לתחייה. 37 בנוגע לשאלתכם אם יקומו המתים לתחייה,
משה רבנו אשרר בתורה את דבר תחיית המתים.
כשתיאר משה כיצד נגלה אליו ה׳ בסנה הבוער, הוא
קרא לה׳: ‚אלוהי אברהם, אלוהי יצחק ואלוהי יעקב‘.
38 זה כדי לומר שה׳ הוא אלוהי החיים ולא של המתים,
כי בעיני אלוהים האנשים האלה חיים."
39 "יפה ענית, רבי", שיבחו אותו סופרים אחדים,
40 ואיש לא העז לשאול אותו שאלות נוספות.
41 שאל אותם ישוע שאלה: "מדוע טוענים האנשים
שהמשיח הוא בן־דוד? 42 הלא דוד עצמו אומר
בתהלים:† ‚נאם ה׳ לאדני, שב לימיני 43 עד אשית
אויביך הדם לרגליך‘. 44 כיצד יכול המשיח להיות
בנו של דוד וגם אדוניו?"
45 בעוד כל העם מקשיב לו פנה ישוע אל תלמידיו
ואמר: 46 "היזהרו מהסופרים שאוהבים ללבוש גלימות
ולהיראות לפני האנשים בשווקים, כדי שכולם ייתנו
להם כבוד. הם אוהבים לשבת במושבות הנכבדים
בבית־הכנסת ובסעודות וחגיגות. 47 הם מעמידים פני
צדיקים תמימים, ומתפללים בציבור תפילות ארוכות
כדי לעשות רושם, אבל באותה עת הם מרמים את

---

† 20:42 42.20 כ 42 תהלים קי 1

האלמנות ומגרשים אותן מבתיהן. משום כך אלוהים
ישפוט אותם בחומרה רבה מאוד.״

21

[1] ישוע עמד בבית־המקדש והביט בעשירים
שמביאים את תרומותיהם אל תיבת האוצר. [2] בין
התורמים הרבים הבחין גם באלמנה עניה שתרמה
שתי פרוטות. [3]
״אומר לכם את האמת,״ העיר ישוע, ״האלמנה
הענייה הזאת תרמה יותר מכל העשירים האלה גם
יחד! [4] כי העשירים תרמו סכומים קטנים ביחס לרכוש
הרב שיש להם, ואילו האלמנה הזאת נתנה את כל מה
שהיה לה.״

[5] אחדים מתלמידיו העירו את תשומת לבו לעבודת
האבנים המהודרת של בית־המקדש, ולחפצים היקרים
שתרמו האנשים.
[6] ״אתם יכולים להתפעל מהמראה בינתיים,״ אמר
להם ישוע, ״אולם יבוא היום שהכול ייהרס; אף אבן
לא תישאר במקומה.״ [7]
״רבי, מתי יקרה הדבר?״ שאלו התלמידים. ״האם נקבל
אזהרה מראש?״ [8] השיב ישוע: ״אל תניחו לאיש
לרמות אתכם. אנשים רבים יבואו ויטענו כי הם
המשיח, ויודיעו שהקץ קרוב. אבל אל תאמינו להם.
[9] כאשר תשמעו על מהומות ומלחמות, אל תיבהלו ואל
תאבדו את עשתונותיכם. כי אמנם תפרוצנה מלחמות,
אבל הקץ לא יבוא מיד. [10] מדינות וממלכות תילחמנה
זו בזו, [11] בארצות רבות תתחוללנה רעידות אדמה

אדירות ומגפות, ויהיה רעב גדול; בשמים ייראו מראות
נוראים ואותות גדולים.

[12] ״אולם לפני שיתרחשו כל הדברים האלה ירדפו
אתכם, ישפטו אתכם בבתי־כנסת, ישליכו אתכם לכלא
ויעמידו אתכם לפני מלכים ושליטים למען שמי. [13] זאת
תהיה הזדמנות עבורכם להעיד עלי. [14] אל תדאגו
כיצד תתגוננו בפני האשמותיהם, [15] כי אשים בפיכם
את המילים המתאימות, ואתן לכם חכמה שאויביכם לא
יוכלו להתמודד איתה ולסתור אותה. [16] גם האנשים
הקרובים אליכם ביותר — הוריכם, אחיכם, חבריכם
וקרובי משפחתכם — יבגדו בכם ויביאו למאסרכם,
ויהיו ביניכם כאלה שימותו. [17] כולם ישנאו אתכם משום
שאתם שייכים לי, [18] אולם אף שערה אחת לא תיפול
מראשכם! [19] בנאמנותכם ובעמידתכם האיתנה תושיעו
את נפשותיכם.

[20] ״כאשר תראו את ירושלים מוקפת אויבים דעו
שחורבנה קרוב. [21] אז תושבי יהודה יברחו אל ההרים;
על תושבי ירושלים להשתדל לברוח מהעיר, ואוי
לתושבי הסביבה שינסו להיכנס לירושלים! [22] יהיו
אלה ימי נקם אשר נועדו לקיים את נבואות התנ״ך.
[23] אוי לנשים ההרות ולמניקות באותם ימים, מפני
שצרה גדולה תבוא על הארץ, ואלוהים ישפוך את זעמו
על העם הזה. [24] רבים ייהרגו בחרב האויב או יוגלו
לכל קצוות תבל, וירושלים תיפול בידי גויים אשר
ידכאו אותה עד שתסתיים תקופת שלטון הגויים במועד
שקבע ה׳. [25]

״אותות מבשרי רעה יופיעו בשמש, בירח

ובכוכבים, ואילו על פני האדמה – עמים שלמים יתייאשו ויפחדו מגעש הים והגלים הסוערים. [26] אנשים יתעלפו מאימה ופחד מפני המאורעות שיבואו על העולם, משום שכוחות השמים יתמוטטו. [27] ואז יראו אנשי הארץ את בן־האדם בא בענן, בגבורה ובכבוד רב.* [28] כאשר יתחילו כל הדברים האלה להתרחש, התעודדו והרימו את ראשכם, כי ישועתכם קרובה!“

[29] אחר כך סיפר להם ישוע את המשל הבא: ”הביטו בעץ התאנה או בכל עץ אחר. [30] כאשר העץ מלבלב יודעים אתם שקרב הקיץ בלי שיאמרו לכם זאת. [31] כאשר כל מה שסיפרתי לכם יתחיל להתרחש, דעו לכם שמלכות האלוהים קרובה.

[32] ”אני אומר לכם: כל הדברים האלה יתרחשו לפני שיחלוף הדור הזה. [33] השמים והארץ יחלפו, אבל דברי לא יחלפו.

[34] ”היזהרו לכם – אל תאבדו את הראש בשכרות, בבזבזנות, בתענוגות ובדאגות מחייה, פן יבוא עליכם היום ההוא במפתיע, כמלכודת. [35] היום ההוא יבוא על כל יושבי תבל! [36] משום כך שימרו תמיד על ערנותכם, והתפללו שאלוהים יעניק לכם כוח לצאת בשלום מכל העתיד להתרחש, ולהתייצב לפני בן־האדם.“

[38-37] יום־יום הלך ישוע ללמד בבית־המקדש, והעם היה מתאסף בהמונים משעות הבוקר המוקדמות כדי להקשיב לדבריו. בלילות נהג ישוע ללכת לישון על הר הזיתים.

---

* 21:27 27.21 כא 27 דניאל ז 14-13

22

2-1 בהתקרב חג הפסח חיפשו ראשי הכוהנים והסופרים דרך להיפטר מישוע בלי לעורר מהומות בעם — דבר שפחדו ממנו מאוד. 3 אז נכנס השטן ביהודה איש קריות, שהיה אחד משנים־עשר תלמידי ישוע. 4 יהודה הלך אל ראשי הכוהנים ואל מפקדי משמר בית־המקדש כדי להתייעץ איתם כיצד להסגיר את ישוע לידיהם. 5 ראשי הכוהנים ומפקדי משמר בית־המקדש שמחו מאוד על העזרה שהציע להם יהודה, והבטיחו לו כסף. 6 מאותה עת חיפש יהודה הזדמנות להסגיר את ישוע לידיהם, כשלא יהיה בחברת אנשים רבים.

7 בהגיע חג הפסח, ביום שבו מקריבים זבח, 8 שלח ישוע את פטרוס ויוחנן להכין את הסדר.

9 ”היכן אתה רוצה שנכין את הסעודה?“ שאלו את ישוע.

10 ”בכניסה לירושלים תפגשו אדם נושא כד מים“, השיב ישוע. ”לכו אחריו, היכנסו אל הבית שאליו יכנס 11 ואמרו לבעל הבית: ’רבנו ביקש שתראה לנו את חדר האורחים אשר הכנת לו ולתלמידיו בשביל הסדר‘. 12 הוא יוביל אתכם אל הקומה השנייה ויראה לכם חדר גדול שהכין למעננו. שם תכינו את הסעודה.“

13 פטרוס ויוחנן הלכו העירה; הכול התרחש בדיוק כפי שאמר ישוע, והם הכינו את הסדר.

14 מאוחר יותר הגיעו ישוע ושאר התלמידים, וכשהגיעה השעה התיישבו כולם סביב השולחן.

15 ”נכספתי לאכול עמכם את סעודת הפסח לפני שאתייסר“, פתח ישוע ואמר: 16 ”אני אומר לכם ששוב לא אוכל את סעודת הפסח, עד אשר תתקיים במלוא משמעותה במלכות האלוהים.“ 17 לאחר מכן לקח ישוע כוס יין, ברך ואמר: ”קחו את היין ושתו ממנו כולכם.

18 ”דעו לכם ששוב לא אשתה יין עד אשר תבוא מלכות האלוהים.“

19 לאחר מכן הוא לקח כיכר לחם)מצה,(הודה לאלוהים עליו, פרס את הלחם לפרוסות, נתן לתלמידיו ואמר: ”זהו גופי הניתן בעדכם. עשו זאת לזיכרוני.“ 20 בתום הסעודה הגיש להם ישוע עוד כוס יין ואמר: ”כוס זאת מסמלת את הברית החדשה בין אלוהים לביניכם – ברית שנחתמה בדמי. 21 אולם ליד השולחן יושב האיש שיסגיר אותי. 22 בן־האדם הולך למות כפי שנגזר עליו, אולם אני אומר לכם: אוי לו לאיש שיסגיר אותו!“

23 התלמידים החלו לשאול זה את זה מי מהם עלול לעשות מעשה נורא שכזה.

24 בין התלמידים התעורר ויכוח: מי מהם החשוב ביותר.

25 אמר להם ישוע: ”בעולמנו רודים המלכים והשליטים בנתיניהם, ובכל זאת אלה נחשבים לדורשים בטוב נתיניהם. 26 אולם אצלכם המצב שונה; מי שמרבה לשרת אתכם הוא יהיה הגדול מביניכם, והמנהיג יהיה משרת. 27 ומי נחשב גדול, מי שיושב

בשולחן או מי שמשרת את מי שבשולחן? כמובן שהיושב בשולחן. ואילו אני ביניכם כמשרת.

[28] ”מאחר ששמרתם לי אמונים על־אף הצרות והקשיים, [29] ומאחר שאבי הנחיל לי מלכות, הריני מעניק לכם בזאת את הזכות [30] לאכול ולשתות על שולחני במלכותי, ולשבת על כסאות לשפוט את שנים־עשר שבטי ישראל.“

[31] ”שמעון, שמעון,“ המשיך האדון, ”השטן דורש את כולכם, לסנן אתכם כמו חיטה. [32] אבל התפללתי בעדך שלא תאבד את אמונתך. לאחר שתחזור בתשובה חזק את אחיך.“

[33] ”אדוני,“ קרא שמעון פטרוס, ”אני מוכן ללכת איתך לבית־הסוהר ואף למות איתך!“

[34] אולם ישוע ענה: ”פטרוס, אני אומר לך שעוד היום, לפני קריאת התרנגול, תתכחש לי שלוש פעמים ותאמר שאינך מכיר אותי כלל.

[35] ”כאשר שלחתי אתכם לבשר את הבשורה בלי כסף, בלי תרמיל ובלי נעליים האם חסרתם משהו?“ המשיך ישוע.

[36] ”לא חסר לנו דבר“, השיבו.

”אבל עכשיו,“ אמר להם ישוע, ”למי שיש כסף ותרמיל שייקח אותם איתו; ולמי שאין חרב – שימכור את מעילו ויקנה אחת. [37] כי הגיע המועד שתתקיים

הנבואה הכתובה עלי:* ’הוא נימנה בין פושעים‘. כן, כל מה שכתבו עלי הנביאים יתקיים במלואו.“

38 ”אדון,“ קראו התלמידים, ”יש לנו כאן שתי חרבות.“

”אלה מספיקות לכם“, השיב ישוע.

39 לאחר מכן יצא ישוע מהעיר והלך אל הר הזיתים, כמנהגו מדי יום, והתלמידים הלכו בעקבותיו. 40 בהגיעו אל המקום אמר ישוע לתלמידיו: ”התפללו שלא תבואו לידי ניסיון.“ 41 ישוע התרחק מתלמידיו מרחק־מה, כרע על ברכיו והתפלל: 42 ”אבי, אם יש ברצונך, אנא, הרחק ממני את כוס הייסורים. אולם אני רוצה שייעשה רצונך ולא רצוני!“ 43 לאחר מכן נגלה אליו מלאך מן השמים וחיזק אותו. 44 בגלל סבלו הרב הוא התפלל בדבקות רבה, וזיעתו נפלה על הארץ כטיפות דם גדולות. 45 כאשר סיים ישוע את תפילתו וחזר אל תלמידיו, מצא אותם ישנים מרוב צער ועייפות.

46 ”מדוע אתם ישנים?“ שאל ישוע. ”קומו והתפללו שלא תבואו לידי ניסיון.“

47 בעודו מדבר התקרב אליו קהל גדול של אנשים ובראשם צעד יהודה, שהיה אחד מתלמידיו. יהודה קרב אל ישוע כדי לנשקו, 48 אולם ישוע אמר לו: ”יהודה, האם בנשיקה אתה עומד להסגיר את בן־האדם?“

---

* 22:37 37.22 כב 37 ישעיה נג 12

49 כשראו התלמידים את העומד להתרחש שאלו את
ישוע: ”אדון, אתה רוצה שנכה אותם בחרבות שלנו?“ 50
ואחד מהם קיצץ את אוזנו הימנית של עבד הכוהן
הגדול.
51 ישוע עצר בעדם ואמר: ”הניחו להם לעשות את
שלהם.“ לאחר מכן נגע באוזנו של העבד וריפא
אותה. 52 ישוע פנה אל ראשי הכוהנים, מפקדי משמר
בית־המקדש והזקנים שבאו לאסרו: ”מדוע אתם באים
אלי בחרבות ובמקלות, האם אני גנב או שודד? 53 מדוע
לא אסרתם אותי בבית־המקדש? הרי הייתי שם כל
יום. אבל זוהי שעתכם, ושעת שלטון החושך.“
54 הם אסרו את ישוע והובילוהו אל בית הכוהן
הגדול. פטרוס הלך אחריהם במרחק־מה, 55 אולם
הצטרף אליהם כשהדליקו מדורה בחצר והתיישבו
סביבה.
56 משרתת אחת הבחינה בפטרוס לאור המדורה.
היא נעצה בו מבט וקראה: ”האיש הזה היה עם ישוע!“
57 פטרוס הכחיש בתוקף את דבריה: ”אישה, איני
מכיר אותו כלל!“
58 כעבור זמן קצר הבחין מישהו אחר בפטרוס.
”אתה ודאי אחד מהם!“ אמר. ”מה פתאום,“ הכחיש
פטרוס, ”אינני אחד מהם!“
59 כעבור שעה בערך העיר אדם נוסף: ”אין לי ספק
שהאיש הזה היה עם ישוע, כי שניהם מהגליל.“
60 פטרוס הכחיש שוב: ”בן־אדם, איני יודע על מה
אתה מדבר!“ לפני שסיים פטרוס את דבריו נשמעה
קריאת התרנגול. 61 באותו רגע פנה ישוע והביט בעיניו

של פטרוס. אז נזכר פטרוס בדברי האדון: ”לפני
קריאת התרנגול תתכחש לי שלוש פעמים.“ [62] הוא יצא
מהחצר ומירר בבכי.
[63] החיילים שהופקדו על שמירת ישוע לעגו לו, הכו
אותו והתעללו בו. [64] הם קשרו את עיניו, הכו אותו
באגרופים וקראו בלעג: ”נביא שכמוך, נחש מי הכה
אותך?“ [65] הם המשיכו לקלל ולהעליב אותו.
[66] למחרת בבוקר הובא ישוע לפני חברי הסנהדרין,
ראשי הכוהנים, הסופרים וזקני העם.
[67] ”האם אתה באמת המשיח?“ שאלו אותו.
אך ישוע השיב: ”אם אגיד לכם, לא תאמינו לי, [68] ואם
אשאל אתכם שאלות לא תשיבו לי. [69] אולם עוד מעט
בן־האדם ישב לימין גבורת האלוהים.“
[70] ”אם כך, בן־אלוהים אתה?“
”אתם אמרתם שאני הוא“ השיב ישוע.
[71] ”איננו זקוקים לעדויות נוספות!“ הם קראו. ”במו
אוזנינו שמענו אותו אומר דברים אלה!“

23

[1] ראשי הכוהנים, הסופרים, זקני העם וחברי
הסנהדרין הוליכו את ישוע אל פילטוס, [2] ומיד החלו
להאשים אותו: ”האיש הזה מסית את העם לא לשלם מס
לקיסר הרומאי, וטוען שהוא המשיח, כלומר מלך!“
[3] ”האם אתה מלך היהודים?“ שאל פילטוס את ישוע.
”אתה אומר“, ענה ישוע.
[4] פילטוס פנה אל ראשי הכוהנים ואל ההמון וקרא:
”מה אתם רוצים ממנו? הוא לא עבר על שום חוק!“

5 אולם הם התעקשו: ”אבל הוא מסית את העם בכל
אזור יהודה נגד השלטון. הוא החל בכך בגליל, ועכשיו
הוא בא לירושלים.“

6 ”האם הוא תושב הגליל?“ שאל פילטוס.

7 ”כן“, השיבו לו. מאחר שהגליל היה במחוז שיפוטו
של הורדוס, החליט פילטוס לשלוח את ישוע אליו.
מלבד זאת, באותה העת היה הורדוס בירושלים. 8
הורדוס שמח מאוד לראות את ישוע, מכיוון ששמע
עליו ניסים ונפלאות, ומזה זמן רב השתוקק לפגוש אותו
פנים אל פנים ולחזות בניסים שחולל. 9
הורדוס שאל את ישוע שאלות רבות, אולם ישוע
לא השיב דבר. 10 בינתיים ראשי הכוהנים והסופרים
הטיחו את האשמותיהם בישוע.

11 גם הורדוס וחייליו בזו לישוע וצחקו לו; הם
הלבישו אותו גלימת פאר ושלחוהו חזרה אל פילטוס. 12
הורדוס ופילטוס, שהיו עד אז אויבים, הפכו באותו
יום לידידים. 13
פילטוס אסף את ראשי הכוהנים, ומנהיגים אחרים ואת
העם, 14 והודיע להם: ”הבאתם לפני את האיש
הזה וטענתם שהוא מסית את העם למרוד בשלטון.
חקרתי אותו היטב בנוכחותכם ולא מצאתי כל יסוד
להאשמותיכם! 15 גם הורדוס לא מצא כל אשמה
בישוע, ולכן שלח אותו אלינו. האיש הזה לא עשה
כל מעשה שדינו מוות! 16 משום כך אלקה אותו בשוט
ואשחרר אותו.“ 17 מדי שנה בחג הפסח, נהג פילטוס
לשחרר אסיר יהודי אחד.

18 אך כולם צעקו פה אחד: ”קחו אותו מכאן!
שחרר לנו את בר־אבא!“ 19 (בר־אבא היה במאסר
באשמת רצח והסתה למרד בירושלים.) 20 פילטוס
רצה לשחרר את ישוע, ולכן ניסה להתווכח עם הקהל.
21 אבל הקהל התעקש: ”צלוב אותו! צלוב אותו!“

22 פילטוס שאל אותם פעם שלישית: ”מדוע? מה הוא
עשה? לא מצאתי כל סיבה להוציאו להורג. אלקה
אותו בשוט ואשחרר אותו.“ 23 אבל הם המשיכו לצעוק
ולהפציר בו לצלוב את ישוע, וצעקותיהם הכריעו את
הנידון.

24 פילטוס נכנע לדרישתם ודן את ישוע למוות.
25 על־פי בקשתם שחרר את בר־אבא, שהיה אסור
באשמת רצח ומרידה, ומסר לידיהם את ישוע כדי
שיעשו בו כרצונם.

26 בהוליכם את ישוע אל מקום הצליבה פגשו בדרך
את שמעון הקוריני, שחזר מן השדה, ואילצוהו ללכת
אחרי ישוע ולשאת את צלבו. 27 בין הקהל הרב שהלך
אחרי ישוע היו גם נשים רבות שספדו עליו. 28 ישוע
פנה אליהן ואמר: ”בנות ירושלים, אל תבכינה עלי, כי
אם על עצמכן ועל ילדיכן, 29 כי תבוא העת שבה נשים
שאין להן ילדים תיחשבנה לבנות מזל.* 30 בעת ההיא
יתחננו בני־האדם לפני ההרים שיפלו עליהם ויכסו
אותם, ולפני הגבעות – שתקבורנה אותם. 31 שהרי אם

---

* 23:29 29.23 כג 29 כלשונו: ”הנה ימים באים ויאמרו: ’אשרי העקרות
ואשרי המעיים אשר לא ילדו ואשרי השדיים אשר לא הניקו.‘“

זהו גורלו של אדם חף מפשע, מה נורא יהיה גורלם של
האשמים באמת!“†

32 יחד עם ישוע הובלו למוות גם שני פושעים.
33 בהגיעם אל המקום שנקרא ”מקום הגולגולת“ — הם
צלבו את השלושה: את ישוע במרכז, ואת שני הפושעים
לימינו ולשמאלו. 34
”אבי, סלח להם,“ קרא ישוע, ”כי אינם יודעים
מה הם עושים!“ בינתיים ערכו החיילים הגרלה וחילקו
ביניהם את בגדי ישוע. 35 ההמון עמד והביט במתרחש,
ואילו מנהיגי העם לעגו לו וקראו: ”הוא ’הושיע‘ כל־כך
הרבה אנשים? אם הוא באמת המשיח בחיר האלוהים,
הבה נראה כיצד יושיע את עצמו!“
36 גם החיילים התלו בו; הם נתנו לו לשתות חומץ
37 וקראו: ”אם אתה באמת מלך היהודים, הושע את
עצמך!“
38 מעל ראשו של ישוע תלו שלט: ”זהו מלך
היהודים“.
39 אחד הפושעים שהיה תלוי לצידו של ישוע לעג לו
ואמר: ”אם אתה באמת המשיח, מדוע אינך מציל את
עצמך ואותנו לפני שיהיה מאוחר מדי?“ 40
הפושע השני גער בחברו ואמר: ”האם גם במותך
אינך ירא את האלוהים? 41 אנחנו נענשים בעונש שמגיע
לנו על מעשינו הרעים, אולם האדם הזה חף מפשע!“ 42
הוא פנה אל ישוע ואמר: ”ישוע, זכור אותי כשתבוא
אל מלכותך.“

---

† 23:31 31.23 כג 31 כלשונו: ”אם ככה יעשו בעץ הלח, מה ייעשה
ביבש?“

43 ”עוד היום אתה תהיה איתי בגן־עדן“, ענה לו ישוע.

44 בשעה שתים־עשרה בצהריים כיסה חושך את
כל הארץ למשך שלוש שעות. 45 אור השמש חשך,
והפרוכת התלויה לפני קודש הקודשים בבית־המקדש
נקרעה לשניים.

46 לאחר מכן קרא ישוע בקול גדול: ”אבי, אני מפקיד
את רוחי בידך.“ ונפח את נשמתו.

47 קצין רומאי אחד, אשר ראה את המתרחש, נמלא
יראת אלוהים וקרא: ”האיש הזה באמת היה צדיק!“

48 משנוכחו האנשים שבאו לחזות בצליבה כי ישוע
מת, הצטערו צער רב והלכו לבתיהם. 49 כל
חבריו וידידיו של ישוע, וביניהם הנשים שהלכו אחריו
מהגליל, עמדו במרחק מה והביטו במתרחש.

51-50 בין ידידיו של ישוע היה גם אדם בשם יוסף
מהעיירה היהודית רמתיים. יוסף היה איש טוב וישר
והאמין בביאת המשיח. למרות שהיה חבר הסנהדרין
לא הסכים עם החלטתם ופעולתם.

52 יוסף הלך אל פילטוס וביקש ממנו את גופתו של
ישוע. 53 לאחר שהוריד את הגופה מן הצלב עטף אותה
יוסף בסדין, וקבר אותה בקבר חדש חצוב בסלע,
שטרם נקבר בו איש. 54 כל זה התרחש ביום שישי
בערב, לפני כניסת השבת.

55 הנשים אשר באו עם ישוע מהגליל הלכו אחרי
יוסף וראו היכן שקבר את הגופה. 56 לאחר מכן הלכו

והכינו מרקחת בשמים, אולם לא שבו מיד אל הקבר,
כי בינתיים נכנסה השבת והן לא רצו לחלל אותה.

24

[1] ביום ראשון השכם בבוקר לקחו הנשים את
המרקחת שהכינו והלכו אל הקבר. [2] בהגיען אל
המקום גילו כי האבן הגדולה שסתמה את פתח הקבר
הוזזה ממקומה. [3] הן נכנסו פנימה, אך לא מצאו את
גופתו של האדון ישוע.

[4] הנשים היו במבוכה גדולה ולא הבינו מה קרה.
לפתע נגלו אליהן שני אנשים לבושים גלימות מבריקות
ונוצצות. [5] בפחד רב השתחוו הנשים לפני השניים.
"מדוע אתן מחפשות את החי בין המתים?" שאלו
השניים. [6-7] "הוא אינו נמצא כאן, הוא קם לתחייה!
זיכרו שעוד בהיותו בגליל סיפר לכן שעל בן־האדם
להימסר לידי אנשים רשעים, שיצלבו אותו, אבל ביום
השלישי יקום לתחייה!"

[8] הנשים נזכרו בדברי ישוע [9] ומיהרו לשוב העירה,
כדי לספר את החדשות לאחד־עשר התלמידים ולכל
השאר. [10] (אלה הנשים שהלכו אל הקבר: מרים
המגדלית, יוחנה, מרים אמו של יעקב ואחרות.) [11] אולם
דברי הנשים נשמעו באוזניהם כסיפור דמיוני, והם לא
האמינו להן. [12] אך פטרוס קם ורץ אל הקבר. בהביטו
פנימה ראה את התכריכים מונחים במקומם, אך הגופה
לא הייתה שם. הוא לא הבין מה קרה ועזב את המקום.

[13] באותו יום הלכו שניים מתלמידיו של ישוע בדרך המובילה לעמאוס – כפר המרוחק כאחד עשר ק״מ מירושלים. [14] בעודם משוחחים ביניהם על מות ישוע, [15] הופיע לפתע ישוע עצמו ונלווה אליהם. [16] אך השניים לא הכירוהו, כי עיניהם היו אחוזות.

[17] ”על מה אתם משוחחים?“ שאל אותם ישוע. השניים נעצרו, וישוע ראה שפניהם הביעו צער וכאב. [18] אחד מהשניים, קליופס שמו, השיב: ”אתה ודאי האדם היחיד בכל ירושלים שאינו יודע מה קרה בעיר בימים האחרונים.“

[19] ”מה קרה בעיר?“ שאל ישוע.

”אנחנו מתכוונים לישוע מנצרת“, הסבירו השניים. ”ישוע היה נביא שחולל נסים ונפלאות, ומורה חכם בעיני אלוהים ובעיני העם. [20] אבל ראשי הכוהנים ורבים ממנהיגנו אסרו אותו ומסרוהו לידי הרומאים, כדי שיגזרו עליו דין מוות, ואלה צלבו אותו. [21] ואילו אנחנו חשבנו וקיווינו שהוא המשיח העתיד לגאול את עם־ישראל. כל מה שסיפרנו לך קרה לפני שלושה ימים, [22-23] אך בזאת לא תם הסיפור! מספר נשים מקבוצתנו הלכו הבוקר אל הקבר, וכשחזרו היה בפיהן סיפור בלתי רגיל. הנשים סיפרו כי גופתו של ישוע נעלמה, וכי פגשו בקבר שני מלאכים שאמרו להן כי ישוע חי! [24] כמה מאנשינו מיהרו אל הקבר כדי לבדוק את דברי הנשים, ונוכחו שהן צדקו; גופתו של ישוע באמת נעלמה.“

25 ”כסילים!“ קרא ישוע. ”האם כל־כך קשה לכם
להאמין לדברי הנביאים בכתבי־הקודש? 26 האם
לא ניבאו הנביאים באופן ברור שהמשיח יסבול את
העינויים הנוראים האלה, לפני שיתגלה כבודו והדרו?“ 27
לאחר מכן הוא ציטט להם פסוקים מן התנ״ך
והסביר להם את כל מה שנאמר עליו בכתובים, החל
מבראשית וכלה בדברי הנביאים. 28
בינתיים התקרבו השלושה לעמאוס – הכפר שאליו
היו מועדות פניהם. ישוע נראה כעומד להמשיך
בדרכו, 29 אולם השניים הפצירו בו ללון בביתם, כי
הייתה שעת ערב, וישוע נענה להזמנתם. 30 כשהתיישבו
לאכול ברך ישוע על הלחם, פרס אותו והגישו להם.
31 לפתע כאילו נפקחו עיניהם, והם הכירו את ישוע.
באותו רגע הוא נעלם מעיניהם.
32 השניים החלו לספר זה לזה כיצד התרגשו בשעה
שישוע דיבר אליהם וביאר להם את הכתוב בתנ״ך.
33 בלי לאבד זמן קמו השניים וחזרו לירושלים, שם
מצאו את אחד־עשר התלמידים ואחרים מתלמידי ישוע
אשר קיבלו את פניהם בקריאה:

34 ”האדון באמת קם לתחייה! הוא נגלה לפטרוס!“

35 השניים מעמאוס סיפרו כיצד נגלה ישוע גם אליהם
כשהלכו בדרך, וכיצד הכירו אותו כשפרס את הלחם.

36 בשעה שדיברו הופיע ישוע בחדר ואמר: ”שלום
לכם!“ 37 הופעתו הבהילה אותם, כי חשבו שרוח
רפאים לפניהם!

38 ”מדוע נבהלתם?“ שאל ישוע. ”מדוע אינכם מאמינים שאני הוא העומד לפניכם? 39 הביטו בידי! הביטו ברגלי! אתם יכולים לראות ללא ספק שאני הוא העומד לפניכם! געו בי והיווכחו שאינני רוח, שהרי לרוח אין בשר ועצמות כפי שיש לי!“ 40 בשעה שדיבר הראה להם ישוע את נקבי המסמרים בידיו ואת הפצעים ברגליו.

41 על אף שמחתם הרבה עדיין הטילו התלמידים ספק ולא האמינו. משום כך שאל אותם ישוע: ”האם יש לכם כאן משהו לאכול?“ 42 הם הגישו לו חתיכת דג צלוי, 43 וישוע אכל את הדג לנגד עיניהם.

44 לאחר מכן אמר ישוע: ”האם אינכם זוכרים שעוד בהיותי אתכם סיפרתי לכם שכל מה שאמרו עלי משה, הנביאים ובתהלים חייב להתקיים?“ 45 ישוע פתח את לבם כדי שסוף סוף יבינו את הכתובים, 46 והוסיף: ”עוד לפני זמן רב נכתב שעל המשיח להתענות, למות ולקום לתחייה ביום השלישי. 47 ועוד כתוב כי דבר אלוהים יצא אל כל העמים, החל מירושלים, וכי כל מי שיאמין בי ויחזור בתשובה יסלחו לו חטאיו. 48 אתם עדים לקיום הנבואות האלה. 49 עתה אני עומד לשלוח אליכם את אשר הבטיח אבי. הישארו כאן בירושלים עד שיבוא רוח הקודש וימלא אתכם בכוח ובגבורה מן השמים.“

50 לאחר מכן הוא הוביל אותם אל בית־עניה, שם נשא את ידיו אל השמים וברך אותם. 51 תוך כדי ברכתו

נפרד מהם ישוע ועלה השמיימה.
[52] התלמידים השתחוו לו וחזרו לירושלים מלאי
שמחה, [53] ואת כל זמנם בילו בבית־המקדש כשהם
מהללים ומברכים את האלוהים.

הבשורה על־פי יוחנן

[1] בראשית היה הדבר, והדבר היה עם האלוהים,
ואלוהים היה הדבר. [2] הוא היה בראשית עם האלוהים.
[3] דרכו נברא הכל, אין דבר שלא נברא על־ידו. [4] בו
היו חיים, וחיים אלה היו האור לבני־האדם. [5] האור
מאיר בחושך, והחושך לא התגבר עליו. [6]
אלוהים שלח אדם בשם יוחנן [7] להעיד על האור
האמתי, כדי שכולם יאמינו בו. [8] יוחנן עצמו לא היה
האור; הוא רק נשלח להעיד על האור [9] האמתי שבא
לעולם כדי להאיר לכל בני־האדם. [10]
האור בא אל העולם שנברא על ידו, אך העולם
לא הכיר אותו. [11] הוא בא אל שלו, אך אלה לא קיבלו
אותו. [12] אבל לכל אלה שהאמינו בו הוא העניק את
הזכות להיות בני־אלוהים. [13] כל המאמינים בו נולדו
מחדש – לא בלידה ביולוגית מגבר ואישה, ולא מרצון
האדם, אלא מרצון האלוהים. [14] הדבר נהיה בשר
ושכן בתוכינו. אנחנו ראינו את כבודו, כבוד הבן היחיד
מהאב, מלא חסד ואמת. [15]
יוחנן העיד עליו וקרא: ”הנה האדם שאליו
התכוונתי, כשסיפרתי לכם שאחרי עומד לבוא אדם
גדול ונעלה ממני, כי הוא היה לפני שהייתי אני.“
[16] כולנו התברכנו בברכות רבות מעושרו ומחסדו.
[17] כי בעוד שמשה רבנו מסר לנו את התורה, ישוע

המשיח העניק לנו חסד ואמת. [18] איש לא ראה מעולם
את האלוהים, מלבד בנו היחיד הנמצא בחיקו, והוא
סיפר לנו על אביו.

[19] זוהי, אם כן, עדותו של יוחנן: כאשר שלחו אליו
היהודים כוהנים ולוויים מירושלים כדי לברר מי הוא,
[20] יוחנן הודה מיד: ”אינני המשיח!“

[21] ”אם כן, מי אתה?“ דרשו לדעת. ”האם אתה
אליהו?“

”לא“, השיב יוחנן.

”האם אתה הנביא?“

”לא“ השיב להם.

[22] ”מי אתה? מה יש לך לומר? ברצוננו לדעת מה
להשיב לשולחינו.“

[23] ”אני הקול הקורא במדבר כנבואת ישעיהו:* ’פנו
דרך ה׳!‘ “ השיב יוחנן.

[24-25] אנשים אלה, שנשלחו על־ידי הפרושים, המשיכו
לשאול אותו: ”אם אינך המשיח, אינך אליהו ואינך
הנביא, מדוע אתה מטביל את האנשים?“ [26] ”אני מטביל
רק במים,“ השיב יוחנן, ”אולם דעו ביניכם עומד אדם
שלא פגשתם מעולם. [27] למרות שהוא בא אחרי הוא
היה לפני, ואיני ראוי אפילו להתיר את שרוך נעליו.“

[28] כל זה התרחש בכפר בית־עניה שעל חוף הירדן
– במקום שבו נהג יוחנן להטביל.

[29] למחרת ראה יוחנן את ישוע בא לקראתו והכריז:
”הביטו! הנה שה האלוהים הנושא את חטאי העולם.

---

* 1:23 23.1 א 23 ישעיהו מ 3

30 אליו התכוונתי כשסיפרתי לכם שאחרי עומד לבוא
אדם גדול ונעלה ממני, כי הוא היה לפני שהייתי אני. 31
אני עצמי לא הכרתי אותו; אני באתי רק להטביל
אנשים במים ולהצביע עליו לעם ישראל.“ 32 יוחנן
סיפר להם שהוא ראה את רוח הקודש יורדת בדמות
יונה ונחה על ישוע.

33 ”לא הכרתי את ישוע לפני כן,“ חזר ואמר יוחנן,
”אולם כאשר אלוהים שלח אותי להטביל במים הוא
אמר לי: ’בראותך את רוח הקודש יורדת ונחה על
איש, דע כי אותו אתה מבקש — זהו האיש שיטביל ברוח
הקודש‘. 34 אני ראיתי את רוח הקודש יורדת ונחה על
האיש הזה, ולכן אני מעיד שהוא בן האלוהים.“

35 למחרת שוב עמד יוחנן באותו מקום עם שניים
מתלמידיו. 36 בראותו את ישוע בא לקראתו הוא קרא:
”הנה שה האלוהים!“
37 כששמעו שני התלמידים את קריאתו של יוחנן, פנו
ללכת בעקבות ישוע.

38 ישוע הביט לאחור וראה שהשניים הולכים
בעקבותיו. ”מה רצונכם?“ שאל אותם.

”רבי, היכן אתה גר?“ השיבו בשאלה. 39

”בואו וראו“, ענה ישוע. השניים הלכו
אחריו למקום מגוריו, ונשארו איתו משעה ארבע
אחר־הצהריים עד הערב.

40 אנְדְּרֵי, אחיו של שמעון פטרוס, היה אחד משני
התלמידים שהלכו אחריו. 41 אנְדְּרֵי הלך מיד לחפש

את אחיו, וכשמצא אותו קרא בהתרגשות: ”מצאנו את המשיח!“

42 כשהביא אְנְדֵרי את פטרוס אל ישוע, הביט ישוע בפטרוס לרגע ואמר: ”אתה אמנם שמעון בנו של יונה, אך מעתה ואילך תיקרא: פטרוס — כּפא!“[†]

43 למחרת החליט ישוע ללכת לגליל. הוא פגש בדרך את פיליפוס ואמר לו: ”בוא אחרי.“ 44 פיליפוס היה מבית־צידה, עירם של אְנְדֵרי ופטרוס.

45 פיליפוס הלך לחפש את נתנאל, וכשמצא אותו קרא: ”מצאנו את המשיח שעליו סיפרו משה רבנו והנביאים! שמו ישוע, בנו של יוסף מנצרת!“

46 ”נצרת?“ קרא נתנאל בחוסר אמון. ”איזה דבר טוב יכול לצאת מנצרת?“

”בוא וראה במו עיניך“, הפציר בו פיליפוס.

47 כשראה ישוע את נתנאל בא לקראתו, קרא: ”הנה בא לקראתנו בן ישראל אמתי — אדם ישר אמתי שאין בו מרמה.“

48 ”כיצד אתה יודע מי אני ומה אני?“ תמה נתנאל.

”ראיתי אותך יושב תחת עץ התאנה עוד לפני שפיליפוס מצא אותך“, ענה ישוע.

49 ”אדוני, אתה באמת בן־האלוהים, מלך ישראל!“ קרא נתנאל.

50 ”האם אתה מאמין בכך רק משום שאמרתי כי ראיתי אותך יושב תחת עץ התאנה?“ שאל ישוע. ”עוד

[†] 1:42 42.1 א 42 פירושו בעברית: ”סלע“

תראה דברים גדולים מאלה! [51] אפילו תראה את
השמים נפתחים ומלאכי אלוהים עולים ויורדים על
בן־האדם.“

2

[2-1] כעבור יומיים נערכה חתונה בכפר־קנה שבגליל,
ובין האורחים היו ישוע, אמו ותלמידיו. [3] כשראתה
אמו של ישוע כי אזל היין, פנתה אל בנה ואמרה: ”אזל
היין.“

[4] אולם ישוע השיב: ”למה את אומרת לי את זה?
עדיין לא הגיע זמני.“

[5] למרות תשובה זאת אמרה אמו של ישוע למשרתים:
”עשו כל מה שיגיד לכם לעשות.“ [6]
ששה כדים גדולים מאבן עמדו שם; בכל כד אפשר
להכיל מאה עד מאה־חמישים ליטר (אלה היו סוג
הכדים שהיהודים השתמשו בהם למנהג הטהרה.) [7]
”מלאו את הכדים במים“, ביקש ישוע, והמשרתים
מלאו את הכדים עד הסוף. [8] ”הגישו מן המשקה לראש
המסיבה“, המשיך ישוע, והם עשו כדבריו. [9] ראש
המסיבה לא ידע מאיפה היין, אבל המשרתים ידעו.
כשטעם את המים שהפכו ליין, קרא לחתן ואמר: [10]
”זהו יין משובח מאוד! בדרך־כלל מגיש המארח
תחילה את היין המשובח, ולאחר ששתו כולם לרוויה
וכבר לא מסוגלים להבחין כל כך בטעם, הוא מגיש את
היין הזול. אבל אתה שמרת את היין המשובח לסוף!“
[11] הנס הזה בכפר־קנה היה הראשון שישוע חולל.
הוא הביא את תלמידיו לידי אמונה בו.

[12] לאחר החתונה הלכו ישוע, אמו, אחיו ותלמידיו לכפר־נחום למספר ימים. [13] חג הפסח התקרב, וישוע עלה לירושלים. [14] הוא הלך לבית־המקדש ומצא שם סוחרי צאן, בקר ויונים (לצורך הקרבת הקרבנות) ומחליפי כספים. [15] הוא לקח מספר חבלים, שזר אותם לשוט עבה וגירש משם את כל האנשים ואת הצאן והבקר; הוא פיזר לכל עבר את מטבעותיהם של החלפנים, והפך את שולחנותיהם. [16] ישוע פנה אל סוחרי היונים וקרא: "הוציאו מכאן את כל היונים, ואל תהפכו את בית אבי לשוק!" [17] תלמידיו נזכרו בנבואה מתהלים:* "כי קנאת ביתך אכלתני." [18] "באיזו רשות אתה עושה את כל הדברים האלה? תן לנו אות או הוכחה כדי שנאמין לך." [19] "הרסו את המקדש הזה," ענה ישוע, "ואני אקים אותו מחדש תוך שלושה ימים!" [20] "מה?" קראו בתמיהה. "המקדש הזה ניבנה במשך ארבעים־ושש שנים, ואתה טוען שתוכל להקימו מחדש תוך שלושה ימים?" [21] ואולם באומרו "מקדש" הוא התכוון לגופו. [22] לאחר שקם לתחייה נזכרו תלמידיו בדבריו והאמינו בכתוב ובדברי ישוע, כי ראו שהכול התקיים.

[23] כאשר היה ישוע בירושלים בחג הפסח, אנשים רבים האמינו שהוא המשיח, כי הם ראו את הנסים והנפלאות שחולל. [24-25] אך ישוע לא השתכנע שהם

---

* 2:17 17.2 ב 17 תהלים סט 10

באמת מאמינים, משום שידע מה הפכפך אופיו של
האדם.

3

[2-1] באחד הלילות בא אל ישוע נקדימון – מנהיג יהודי
מכת הפרושים. ”רבי,“ פתח נקדימון, ”אנחנו יודעים כי
אלוהים שלח אותך ללמד אותנו, שהרי איש אינו מסוגל
לחולל את כל הנסים האלה ללא עזרת האלוהים!“
[3] ”אני אומר לך את האמת,“ השיב לו ישוע, ”אדם
שלא נולד מחדש אינו מסוגל לראות את מלכות
האלוהים.“ [4]
”כיצד יכול אדם מבוגר להיוולד מחדש?“ תמה
נקדימון. ”האם הוא יכול לשוב לבטן אמו ולהיוולד
מחדש?“ [5] ”אני אומר לך את האמת,“ אמר ישוע, ”מי
שלא נולד מהרוח ומהמים אינו יכול להיכנס למלכות
האלוהים. [6] בשר ודם מסוגל להוליד אך ורק בשר
ודם ואילו רוח הקודש מעניק חיים חדשים מהשמים. [7]
לכן אל תתפלא על כך שאני אומר שעליכם להיוולד
מחדש. [8] הרוח נושבת לכיוונים שונים; אתה שומע את
משב הרוח, אולם אינך יודע מאין היא נושבת ולאן היא
נושבת. כך אי אפשר להסביר איך בדיוק נולדים מן
הרוח.“
[9] ”כיצד ייתכן הדבר?“ שאל נקדימון.
[10] ”אתה רב נכבד בישראל ואינך מבין את הדברים
האלה?“ השיב ישוע. [11] ”אני מבטיח לך שאנחנו
מדברים על מה שאנו יודעים, ומעידים על מה שראינו,
אך למרות זאת אינכם מאמינים לנו. [12] אם אינכם

מאמינים לדברי בענייני העולם הזה, כיצד תאמינו לדברי
בענייני השמים? [13] איש לא עלה השמימה מלבד
האחד אשר ירד מהשמים – בן־האדם. [14] כשם
שמשה הרים על נס את נחש הנחושת במדבר, כך צריך
גם בן־האדם להיות נישא, [15] כדי שכל המאמין בו
יחיה לנצח. [16] כי אלוהים אהב כל כך את העולם
עד שהקריב את בנו היחיד, כדי שכל המאמין בו לא
יאבד כי אם יחיה לנצח. [17] שהרי אלוהים שלח את בנו
להושיע את העולם ולא לשפוט אותו. [18] כל המאמין
בו לא יישפט, אך מי שאינו מאמין בו כבר נשפט! כי
לא האמין בבנו היחיד של אלוהים. [19] דינם מבוסס
על העובדה שהאור מן השמים בא לעולם, אבל הם לא
רצו בו; הם אהבו את החושך, כי מעשיהם רעים
ומושחתים. [20] הם שנאו את אור האלוהים והעדיפו
להישאר בחשכה, כי לא רצו שמעשיהם הרעים יתגלו
באור. [21] לעומת זאת, כל מי שעושה את הטוב והישר
יבוא לאור בשמחה, כדי להראות לכולם שכל מעשיו
נעשו לפי רצון אלוהים.“

[22] לאחר מכן עזבו ישוע ותלמידיו את ירושלים
והלכו לאזור יהודה. הם נשארו שם זמן־מה, וישוע
הטביל את המאמינים בו.

[23] באותה עת הטביל יוחנן אנשים בעינון, ליד שלם,
כי היו שם הרבה מים. [24] כל זה התרחש לפני מאסרו של
יוחנן. [25] אחדים מתלמידי יוחנן התווכחו עם פרוש
אחד בעניין הטבילה של ישוע ושל יוחנן. [26] תלמידים
באו אל יוחנן ואמרו: ”רבי, האיש שפגשת בעבר־הירדן

ואמרת שהוא המשיח, גם הוא מטביל, וכולם הולכים
להיטבל על־ידו ולא על־ידך.“

[27] השיב יוחנן: ’’אבינו שבשמים מעניק לכל אחד
תפקיד משלו. [28] התפקיד שלי הוא להכין את הדרך
לפני האיש הזה, כדי שכולם יוכלו לבוא אליו. אתם
עצמכם עדים לכך שאמרתי כי אינני המשיח – נשלחתי
רק לפנות לו את הדרך. [29] הכלה הולכת אחרי החתן
וחברו של החתן שמח בשמחתו; אני חברו של החתן
ואני שמח בשמחתו. [30] ככל שהוא גדל בחשיבותו כך
אני הולך ונעשה חסר חשיבות.

[31] ’’הוא בא מהשמים והוא נעלה על הכל, ואילו אני
באתי מהארץ והבנתי מוגבלת לענייני הארץ בלבד. [32]
הוא מספר את אשר ראה ושמע, אך רק מעטים
מקשיבים לו ומאמינים לדבריו. [33] כל המאמין לדבריו
מאשר כי אלוהים הוא אמת. [34] כי אדם זה – אשר נשלח
על ידי אלוהים – נושא את דבר אלוהים, שהרי רוח
אלוהים ממלא אותו ללא גבול. [35] אלוהים האב אוהב
את הבן ואף נתן לו את הכול! [36] כל המאמין בבן יחיה
לעולם, ואילו מי שאינו מאמין בבן לא יחיה חיי נצח,
כי אם יקבל עונש נצחי מאלוהים!“

4

[2-1] הפרושים שמעו שישוע מושך אליו אנשים רבים,
ושהטביל תלמידים רבים יותר משהטביל יוחנן
(למעשה, תלמידי ישוע הם שהטבילו, ולא הוא עצמו).

[3] כשנודע הדבר לישוע, הוא עזב את אזור יהודה וחזר לגליל. [4] לשם כך היה עליו לעבור דרך שומרון.

[6-5] בשעת הצהריים הגיע ישוע לעיר השומרונית סוכר, השוכנת מול חלקת האדמה שנתן יעקב אבינו ליוסף בנו, ובה באר יעקב. ישוע עייף מהדרך הארוכה ומהחום הכבד, וישב לנוח ליד הבאר. [8-7] הוא ישב שם לבדו, כי תלמידיו הלכו העירה לקנות אוכל. עד מהרה הגיעה לבאר אישה שומרונית שרצתה לשאוב מים.

”אנא, תני לי לשתות“, ביקש ישוע. [9] האישה תמהה על בקשתו הבלתי־רגילה וקראה: ”הרי יהודי אתה, ואילו אני שומרונית! אתה יודע שהיהודים אינם מתערבים עם השומרונים. כיצד אתה מבקש ממני לתת לך לשתות?“

[10] ”אילו ידעת מהי מתנתו של אלוהים ומי הוא האומר לך ’תני לי לשתות‘, היית מבקשת ממני מים חיים והייתי נותן לך אותם!“ השיב ישוע.

[11] ”מאין לך מים חיים?“ תמהה האישה. ”הבאר הזאת עמוקה מאוד ואין לך דלי או חבל. [12] מלבד זאת, האם גדול אתה מיעקב אבינו שנתן לנו את הבאר? יעקב עצמו, בני־ביתו וצאנו שתו מהמים האלה!“

[13] ”כל השותה מהמים האלה ישוב ויצמא, [14] אולם מי שישתה מהמים שאני נותן, לא יצמא יותר לעולם! כי מים אלה יהיו בקרבו למעיין של מים חיים לחיי נצח.“

15 ”באמת?“ קראה האישה בהתפעלות. ”אנא, תן לי
מן המים האלה, כדי שלא אצמא יותר לעולם, ולא
אצטרך ללכת את הדרך הארוכה הזאת לשאוב מים.“

16 ”ברצון“, אמר ישוע. ”לכי קראי לבעלך, ושובו
אלי שניכם.“

17 ”אולם אין לי בעל“, השיבה האישה.

”נכון הדבר“, אמר ישוע. 18 ”כי חמישה בעלים היו לך,
והגבר שאתו את חיה עכשיו אינו בעלך!“

19 ”אדוני,“ קראה האישה בתימהון הולך וגובר, ”אני
רואה שאתה נביא! 20 אולי תוכל לומר לי מדוע אתם,
היהודים, עומדים על כך שירושלים היא המקום היחיד
לעבודת האלוהים, בעוד שאנחנו, השומרונים, טוענים
שאבותינו עבדו אותו בהר גריזים הזה?“

24-21 ”האמיני לי,“ השיב ישוע, ”המקום אינו חשוב!
יבוא יום שלא תשתחוו לאלוהים כאן ולא בירושלים.
חשוב לעבוד את האלוהים באמת ובתמים – מכל
הלב ובהשראת רוח הקודש, כי זהו מה שאלוהים
רוצה מאתנו. אלוהים הוא רוח, והמשתחווה לו
צריך להשתחוות בהשראת רוח הקודש. אולם אתם,
השומרונים, משתחווים בחוסר דעת כאשר אנחנו,
היהודים, משתחווים למה שאנחנו יודעים. כי הישועה
באה דרך היהודים.“

25 ”אני יודעת שהמשיח עומד לבוא, ושהוא יסביר לנו
הכל“, אמרה האישה.

26 ”אני המדבר אליך, אני הוא!“ השיב ישוע.

27 בינתיים חזרו תלמידיו של ישוע מהעיר, והתפלאו

לראות אותו מדבר עם אישה, אך איש מהם לא העיר דבר ולא שאל שאלות. [28] האישה השאירה את כדה ליד הבאר ומיהרה חזרה העירה. היא קראה לכולם בהתלהבות: [29] ”בואו לראות את האיש שסיפר לי את כל מה שעשיתי! אני חושבת שהוא המשיח!“ [30] אנשים באו מהעיר אל הבאר כדי לראות אותו. [31]

לפני שהגיע אליהם ההמון האיצו התלמידים בישוע לאכול דבר מה.

[32] ”יש לי מזון אחר שאינכם יודעים עליו“ השיב ישוע.

[33] ”מי הביא לו אוכל?“ שאלו התלמידים איש את רעהו.

[34] ”מאכלי הוא לעשות את רצון האלוהים אשר שלחני ולהשלים את עבודתו“, הסביר ישוע. [35] ”אתם באמת חושבים שמלאכת הקציר תחל רק בעוד ארבעה חודשים? הביטו סביבכם, הקמה כבר בשלה ומוכנה לקציר! [36] הקוצרים יקבלו שכר טוב, והם יאספו קציר לחיי נצח כדי שגם הזורע וגם הקוצר ישמחו יחדיו. [37] כך תתאמת האמרה: האחד זורע והשני קוצר.

[38] שלחתי אתכם לקצור את מה שלא זרעתם; אחרים עבדו וטרחו, ואתם קוצרים את פרי עמלם.“

[39] שומרונים רבים מהעיר האמינו שישוע הוא המשיח, כי האישה אמרה: ”הוא סיפר לי את כל מה שעשיתי!“ [40-41] הקהל הרב ביקש מישוע להאריך את שהותו אצלם, והוא נשאר שם יומיים נוספים. בזמן הקצר הזה האמינו בו עוד אנשים רבים לאחר ששמעו את דבריו. [42] ”הוא באמת מושיע העולם!“ אמרו השומרונים

לאישה. "עתה אנחנו מאמינים בו מפני ששמענו אותו בעצמנו, ולא רק משום הדברים שאת סיפרת לנו."

[43] בתום שני ימי שהותו בשומרון הלך ישוע לגליל,

[44] למרות שאמר: "הנביא זוכה לכבוד ולהערכה בכל מקום, מלבד בעיר מולדתו." [45] ברם, אנשי הגליל התאספו בהמוניהם וקיבלו אותו בזרועות פתוחות, שכן היו בירושלים בחג הפסח וראו את הנפלאות שחולל.

[46] ישוע חזר לכפר־קנה שבגליל, היכן שחולל את נס היין. בכפר־נחום היה פקיד אחד בשירות־המלכותי, שבנו היה חולה מאוד. [47] כששמע הפקיד שישוע עזב את יהודה ובא לגליל, הוא הלך לכפר־קנה לפגוש אותו, והתחנן לפניו שיבוא לרפא את בנו הגוסס. [48] "אם לא תראו נסים ונפלאות לא תאמינו", אמר ישוע.

[49] "אנא, אדוני, בוא מהר לפני שבני ימות", התחנן הפקיד.

[50] "לך לביתך," הרגיע אותו ישוע. "בנך חי ובריא!"

הפקיד האמין לדברי ישוע והלך לביתו. [51] בדרך פגשו אותו משרתיו ובישרו לו שבנו הבריא.

[52] "באיזו שעה חל השינוי לטובה במצבו?" שאל הפקיד.

"אתמול בשעה אחת בצהריים ירד חומו באופן פתאומי", השיבו המשרתים.

[53] האב ידע כי בשעה זו בישר לו ישוע על החלמת בנו, והוא וכל בני־ביתו האמינו בישוע.

[54] זה היה הנס השני שחולל ישוע בגליל לאחר שובו מיהודה.

5

[1] כעבור זמן מה חזר ישוע לירושלים לרגל אחד החגים. [2] ליד שער הצאן בירושלים הייתה ברכה שנקראת בעברית* ”בית־חסדא“, וסביבה חמישה רציפים. [3] על רציפים אלה שכבו חולים רבים, עיוורים, פיסחים, משותקים וכדומה (כשהם מחכים שהמים יסערו, [4] כי מדי פעם ירד מלאך ה׳ אל הברכה והסעיר את המים, והחולה הראשון שנכנס אל המים לאחר מכן נרפא.) [5] בין החולים הרבים היה אדם שסבל ממחלתו במשך שלושים ושמונה שנים. [6] ישוע הביט באיש ומיד ידע את משך מחלתו. ”אתה רוצה להירפא?“ שאל ישוע.

[7] ”איני יכול!“ השיב האיש בייאוש. ”אין מי שיעזור לי להיכנס למים בעת הסערה, ובזמן שאני מנסה להיכנס לברכה בכוחות עצמי, מישהו זריז ממני מקדים אותי ונכנס למים לפני.“

[8] ”קום, קפל את האלונקה שלך והתהלך!“ פקד ישוע. [9] האיש נרפא מיד, עמד על רגליו, קיפל את האלונקה והלך לדרכו. מאחר שהמעשה התרחש בשבת, [10] לא

---

* 5:2 2.5 ה 2 בארץ ישראל בתקופה הזו היהודים דיברו בעברית ובארמית. כאשר מופיע תעתיק ביוונית המקורית בברית החדשה, מלבד מקרים בודדים (התגלות ט 11, טז 16), הציטוט מובא בארמית ולא בעברית (גם כאשר כתוב שזה עברית.) עובדה זו מומחשת במעשי השליחים א 19: ”הדבר הזה נודע לכל יושבי ירושלים ולפיכך נקרא אותו שדה בלשונם ׳חקל דמא׳, שפירושו שדה הדם“.

מצא הדבר חן בעיני היהודים.† ”אסור לך לשאת את
האלונקה, כי שבת היום!“ קראו לעבר הנרפא. 11
”האיש שריפא אותי פקד עלי לקפל את האלונקה
וללכת“, ענה האיש.
12 ”מיהו האיש הזה?“ שאלו.
13 אך הנרפא לא יכול היה להשיב להם, כי הוא
בעצמו לא ידע מי הוא כי בינתיים נעלם ישוע בקהל
הרב שהיה במקום. 14
מאוחר יותר פגש ישוע את הנרפא בבית־המקדש
ואמר לו: ”עתה, לאחר שהבראת, אל תמשיך לחטוא,
פן יבוא עליך משהו יותר רע.“ 15 האיש הלך מהר
וסיפר ליהודים כי ישוע הוא זה שריפא אותו. 16 ואז
החלו מנהיגי היהודים לרדוף את ישוע, מפני שחילל
את השבת. 17 אבל ישוע אמר להם: ”אבי לא הפסיק
לעבוד עד עתה, ואני נוהג כמוהו!“
18 דבריו עוררו עוד יותר את חמת מנהיגי היהודים,
והם רצו להרגו לא רק על שום שחילל את השבת, אלא
גם על שקרא לאלוהים ”אביו“, ובכך השווה את עצמו
לאלוהים.
19 ”הבן אינו יכול לעשות דבר בעצמו,“ אמר ישוע,
”הוא עושה רק מה שראה את אביו עושה, ובאותה
דרך. 20 כי האב אוהב את בנו ומלמד אותו את כל

---

† 5:10 10.5 ה 10 בברית החדשה כאשר משתמשים במונח ”היהודים“, לעתים הכוונה לכלל העם היהודי או לתושבי ירושלים והאזור, הרשויות היהודיות בירושלים, או למתנגדיו של ישוע. כאן, כמו ברוב המקרים בספר זה, הכוונה לרשויות של היהודים בירושלים.

מעשיו, ואפילו מלמדו לעשות מעשים גדולים יותר
מריפוי האיש הזה. אתם יודעים מדוע? כדי שתתפלאו
ותשתוממו! [21] הבן אף יקים מהמתים את מי שירצה,
ממש כפי שעושה האב. [22] האב לא ישפוט איש – הוא
נתן לבנו את סמכות המשפט, כדי שכולם יכבדו את
הבן כפי שהם מכבדים את האב. [23] מי שאינו מכבד
את הבן אינו מכבד גם את האב אשר שלח אותו.

[24] "אני מבטיח לכם שכל השומע את דברי ומאמין
באלוהים אשר שלח אותי, יחיה חיי נצח ולא יישפט
על חטאיו לעולם, משום שהוא כבר עבר מהמוות
לחיים. [25] אני מבטיח לכם, יגיע הזמן, ולמעשה הוא
כבר הגיע, שהמתים ישמעו את קולו של בן־האלוהים
– וכל השומעים יחיו. [26] כשם שלאב עצמו יש כוח
המעניק חיים, כך גם לבן יש אותו כוח, שהוא מתנת
האב. [27] כבן־האדם יש לו זכות וסמכות לשפוט את
חטאיהם של כל בני־האדם. [28] אל תתפלאו על כך, כי
יבוא הזמן שכל המתים ישמעו בקבריהם את קולו של בן
האלוהים, [29] והם יקומו מקבריהם – עושי הטוב
לחיי נצח, ועושי הרע למשפט.

[30] "איני שופט איש לפני התייעצות עם אבי; אני שופט
רק לפי מה שהוא אומר לי. משפטי ישר וצודק, כי איני
מבקש את טובת עצמי, אלא את רצון אבי שבשמים אשר
שלחני.

[31] "אם אני מעיד על עצמי, תאמרו שעדותי אינה
מהימנה. [32] אולם מישהו אחר מעיד עלי – יוחנן
המטביל, ואני יודע שאפשר לסמוך על דבריו. [33] אתם

שלחתם את אנשיכם אל יוחנן כדי להקשיב לדבריו, ויוחנן אמר את האמת. [34] אל תחשבו שאני זקוק לעדות בני־אדם; אני מספר לכם כל זאת רק כדי שתאמינו ותיוושעו.

[35] ״יוחנן הפיץ אור כנר דולק כדי להאיר לכם את הדרך, ולזמן קצר אף שמחתם להתענג על האור הזה. [36] ברם יש לי עדות גדולה יותר מעדותו של יוחנן: המעשים שאני עושה. אלוהים אבי הטיל עלי לעשות את המעשים האלה, והם מוכיחים שהוא שלח אותי. [37] האב עצמו מעיד עלי, למרות שמעולם לא שמעתם את קולו, ואת מראהו לא ראיתם. [38] אולם דברו אינו שוכן בכם כלל, כי אתם מסרבים להאמין שאני שליחו.

[39] ״אתם דורשים בכתובים מתוך תקווה למצוא בהם חיי נצח, אך הכתובים מצביעים עלי! [40] למרות זאת אינכם רוצים לבוא אלי כדי שאעניק לכם חיי נצח.

[41] ״איני לוקח כבוד ושבחים מבני־אדם ואיני דואג לדעתכם עלי, [42] אבל אני רוצה לומר לכם שאינכם אוהבים את אלוהים. [43] אני באתי בשם אבי ולא קיבלתם אותי; אך אם יבוא מישהו אחר בשם עצמו, כן תקבלו אותו. [44] אין פלא שאינכם מאמינים, שכן אתם מבקשים כבוד איש מרעהו, וכלל אינכם דואגים לכבוד שחולק אלוהים. [45]

״אל תחשבו שאטען עליכם לפני אבי. משה רבנו – שבו אתם מאמינים – הוא הטוען עליכם! [46] אילו האמנתם למשה הייתם מאמינים גם לי, שהרי הוא כתב

עלי. [47] ואם אינכם מאמינים למה שכתב משה, איני מתפלא שאינכם מאמינים לדברי.“

6

[1] כעבור זמן מה חצה ישוע את ים הכינרת (הנקרא גם ימת טבריה.) [2] אנשים רבים הלכו אחריו, כי ראו כיצד ריפא את החולים. [3] ישוע ותלמידיו עלו על אחד ההרים והתיישבו על הארץ. [4] היה זה זמן קצר לפני חג הפסח. [6-5] ישוע הביט סביבו וראה את ההמונים הבאים לקראתו.

”מאין נשיג להם לחם לאכול?“ ניסה ישוע את פיליפוס, כי למעשה ידע מה עמד לעשות.

[7] ”גם אם נקנה לחם באלפיים שקלים, לא יספיק לכולם!“ השיב פיליפוס. [8] אַנְדְּרֵי, אחיו של שמעון פטרוס, התערב ואמר: [9] ”יש כאן ילד שבידו חמש ככרות לחם ושני דגים, אבל מה יועיל הדבר לכל האלפים האלה?“

[10] ”אמרו לכולם לשבת על האדמה“, ביקש ישוע מהסובבים אותו. כחמשת־אלפים גברים (לא כולל נשים וילדים) היו שם, וכולם התיישבו על המדשאה. [11] ישוע לקח את ככרות הלחם, הודה לאלוהים, הגיש אותן לתלמידיו, והתלמידים הגישו לכל האנשים. ישוע עשה את אותו הדבר עם הדגים, וכולם אכלו לשובע. [12] ”אספו בבקשה את הפירורים שנשארו,“ ביקש ישוע, ”כדי שדבר לא ייזרק.“ [13] התלמידים אספו את הפירורים מחמש ככרות הלחם ומילאו בהם שנים־עשר סלים.

[14] כשראה ההמון את הנס הזה, קרא: ”זהו באמת
הנביא שציפינו לו!“

[15] ישוע ידע שהם היו מוכנים לאחוז בו בכוח
ולהכתירו למלך, ומשום כך שוב נמלט לבדו אל אחד
ההרים. [16] בערב ירדו התלמידים לים [17] ונכנסו
לסירה, כשפניהם מועדות לכפר־נחום. הלילה ירד,
וישוע עדיין לא שב אליהם. [18] בינתיים פרצה סערה
בים, כי נשבה רוח חזקה. [19] התלמידים חתרו
במשוטיהם כחמישה קילומטרים, ולפתע ראו את ישוע
פוסע לקראתם על־פני המים. פחד אחז אותם, [20] אולם
ישוע הרגיעם: ”זה אני, ישוע, אל תפחדו.“ [21] הם אספו
אותו אל הסירה ומיד הגיעו אל יעדם.

[22] למחרת התקהלו אנשים רבים במקום שישוע חולל
את נס הלחם. הם המתינו לישוע, כי לא ראו אותו עוזב
את המקום עם תלמידיו בסירה. [23] בינתיים הגיעו אל
המקום גם סירות אחרות מטבריה. [24] כשנוכחו האנשים
כי ישוע איננו שם, הם עלו לסירות והפליגו לכפר־נחום
כדי לחפש אותו.

[25] הם מצאו אותו בכפר־נחום ושאלו בתמיהה: ”רבי,
כיצד הגעת הנה?“

[26] ”האמת היא שאתם רוצים להיות בחברתי מפני
שאכלתם לשובע, ולא מפני שאתם מאמינים בי
ובאותותיי!“ השיב להם ישוע. [27] ”אל תעמלו בעד
המזון אשר כלה ונגמר, כי אם הקדישו את זמנכם למזון
החיים שאותו תקבלו מבן־האדם, כי לשם כך שלח
אותי האלוהים אבי.“

[28] ”מה עלינו לעשות כדי למצוא־חן בעיני אלוהים?“
שאלו.
[29] ”אלוהים רוצה שתאמינו במי שהוא שלח אליכם“,
השיב ישוע. [30] ”אם ברצונך שנאמין כי אתה המשיח,
עליך להראות לנו עוד נסים ונפלאות. [31] אבותינו אכלו
יום יום את המן במדבר כמו שכתוב:* ’ודגן־שמים נתן
להם‘.“
[32] אולם ישוע הסביר: ”אני אומר לכם שלא משה נתן
לכם את הלחם מהשמים, אלא אבי הוא שנותן לכם
את הלחם האמתי מהשמים. [33] הלחם האמתי הוא זה
שנשלח מהשמים על־ידי אלוהים, והוא מעניק חיים
לעולם.“ [34]
”אדון,“ קראו, ”תן לנו תמיד את הלחם הזה!“
[35] ”אני הוא לחם החיים“, אמר ישוע. ”כל הבא אלי
לא ירעב לעולם. כל המאמין בי לא יצמא לעולם.
[36] אבל הבעיה היא שאינכם מאמינים גם לאחר שראיתם
אותי. [37] אולם אחדים יבואו אלי ויאמינו בי – אלה שאבי
נתן לי – ואני מבטיח שלא אדחה איש, [38] כי באתי לכאן
מהשמים לעשות את רצונו של האלוהים אשר שלחני,
ולא את רצוני.
[39] ”האב אשר שלח אותי רוצה שלא אאבד איש מאלה
שנתן לי, אלא שאקים את כולם לתחייה ביום האחרון.
[40] זהו רצונו: שכל הרואה אותי ומאמין בי יחיה חיי
נצח, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון.“
[41] היהודים רגזו עליו משום שטען כי הוא הלחם
היורד מן השמים.

---

* 6:31 31.6 ו 31 תהלים עח 24

[42] ”אילו שטויות הוא מדבר?“ שאלו. ”הלא הוא ישוע
בן־יוסף; אנחנו מכירים היטב את כל משפחתו! איך
הוא מעז לטעון שהוא בא מהשמים?“

[43] ”אל תתרגזו על דברי אלה“, ביקש ישוע. [44] ”רק
מי שאלוהים שולח יוכל לבוא אלי, ואני אקימו לתחייה
ביום האחרון. [45] הלא כתוב בספרי הנביאים:† ’וכל
בניך למודי ה׳‘. ואמנם, כל השומע לקול אלוהים
ולומד את האמת על אודותיו, יבוא אלי. [46] לא שמישהו
ראה את האלוהים; אני לבדי ראיתי אותו, שהרי הוא
שלח אותי.
[47] ”אני אומר לכם באמת, כל המאמין בי יחיה חיי
נצח. [48] אני הוא לחם החיים. [49] אבותיכם אכלו את
המן במדבר ומתו. [50] אולם מי שאוכל מלחם החיים,
היורד מהשמים, יחיה חיי נצח ולא ימות. [51] אנוכי לחם
החיים היורד מהשמים; כל האוכל מהלחם הזה יחיה
לנצח. אני נותן את בשרי כלחם כדי שהעולם יחיה.“

[52] ”איך הוא יכול לתת לנו לאכול את בשרו?“ החלו
היהודים להתווכח ביניהם.
[53] ”אני אומר לכם ברצינות,“ המשיך ישוע, ”אם לא
תאכלו את בשר המשיח ולא תשתו את דמו, אין לכם
חיים בקרבכם! [54] אולם כל האוכל את בשרי ושותה
את דמי חי חיי נצח, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון.
[55] כי בשרי הוא מזון אמתי, ודמי הוא משקה אמתי.
[56] כל האוכל את בשרי ושותה את דמי חי בי, ואני חי בו.

---

† 6:45 45.6 ו 45 ישעיהו נד 13

57 כל הניזון ממני חי בזכותי, כשם שאבי החי שלח אותי ואני חי בזכותו. 58 אני הלחם האמתי היורד מהשמים — לא כמו המן שאכלו אבותינו במדבר ומתו. כל האוכל את הלחם הזה יחיה לנצח.“ 59 ישוע לימד אותם דברים אלה בבית־הכנסת בכפר־נחום. 60

אפילו תלמידיו אמרו: ”קשה לקבל את מה שהוא אומר. איך אפשר להאמין בזה?“ 61 ישוע חש בלבו שתלמידיו התלוננו על דבריו. ”מה מטריד אתכם?“ שאל אותם. 62 ”מה תגידו אם תראו את בן־האדם עולה חזרה לשמים? 63 רק רוח אלוהים מעניק חיים; בכוחו של האדם אין כל תועלת. הדברים שאמרתי לכם הם דברי רוח וחיים. 64 אך בכל זאת יש ביניכם כאלה שאינם מאמינים.“ ישוע אמר זאת מפני שידע מראש מי לא יאמין בו ומי יסגיר אותו.

65 ”משום כך אמרתי לכם שאיש אינו יכול לבוא אלי אלא אם זה מעשה מידי אלוהים“, הסביר ישוע.

66 באותו יום עזבו אותו תלמידים רבים. 67 ”האם גם אתם רוצים לעזוב אותי?“ שאל ישוע את שנים־עשר תלמידיו. 68 ”אדוני, לאן נלך ולמי?“ קרא שמעון פטרוס. ”רק לך יש דברים של חיי נצח, 69 ואנחנו יודעים ומאמינים שאתה קדוש האלוהים!“

70 השיב להם ישוע: ”אני בחרתי בכם בעצמי — שנים־עשר במספר — ובכל זאת, אחד מכם הוא שטן.“ 71 הוא התכוון ליהודה בן־שמעון איש־קריות, אחד משנים־עשר התלמידים, שעמד להסגירו.

7

[1] לאחר מכן חזר ישוע לגליל ועבר מכפר לכפר.
הוא לא רצה לשוב ליהודה, כי מנהיגי היהודים שם
רצו להרגו. [2] בהתקרב חג הסוכות [3] האיצו בו אחיו
לעלות לירושלים לרגל החג. ”לך ליהודה, כדי שגם
תלמידיך יראו את הנסים שאתה מחולל“, לעגו לו.

[4] ”איך אתה רוצה להתפרסם בעודך מסתתר כאן?
אם אתה מחולל ניסים ונפלאות, גלה את עצמך
לעולם.“ [5] גם אחיו לא האמינו בו. [6] ”עדיין לא
הגיע הזמן שאלך, אולם אתם יכולים ללכת בכל זמן
שתרצו“, השיב ישוע. [7] ”כי העולם אינו יכול
לשנוא אתכם, אבל הוא שונא אותי, משום שאני מוכיח
אותו במעשיו המושחתים. [8] לכו אתם לחוג את החג
בירושלים. איני הולך עתה, כי טרם הגיע זמני.“ [9] וישוע
נשאר בגליל.

[10] אולם לאחר שהלכו אחיו הלך גם ישוע לירושלים,
אם כי בסתר, כדי שלא יכירו אותו. [11] בינתיים חיפשוהו
המנהיגים בין החוגגים וחקרו: ”היכן הוא?“ [12] דעת
הקהל הייתה חלוקה עליו; אחדים אמרו: ”הוא אדם
נפלא!“ ואילו אחרים טענו: ”הוא רמאי!“ [13] אך איש לא
העז להשמיע את דעתו עליו ברבים, מפחד מנהיגי
היהודים.

[14] בעיצומו של החג הלך ישוע לבית־המקדש ולימד
את העם. [15] ”כיצד הוא יודע כל־כך הרבה?“ תמהו
היהודים. ”הרי הוא לא למד אף פעם בבית מדרש!“

16 ”איני מלמד אתכם את תורתי, כי אם את תורת
האלוהים אשר שלחני“, השיב ישוע. 17 ”מי שרוצה
לעשות את רצון האלוהים יודע אם אני מדבר בשם
אלוהים או בשם עצמי. 18 מי שמשמיע את דעתו
האישית מצפה לשבחים ותהילה, אולם מי שרוצה
בכבוד שולחו הוא אדם ישר ונאמן. 19 משה נתן לכם
את התורה אבל איש מביניכם אינו מקיים את התורה.
מדוע אתם רוצים להרוג אותי על הפרת התורה?“ 20
”היצאת מדעתך“, קרא הקהל. ”מי רוצה להרוג
אותך?“

21 ”אני עשיתי נס אחד בשבת וכולכם התפלאתם
והשתוממתם על כך“, אמר ישוע. 22 ”אבל גם אתם
עובדים בשבת! הרי אתם עושים ברית־מילה לפי
מצוות משה, מצוה שניתנה לנו למעשה מהאבות וקדמה
לתורת משה, גם בשבת. 23 אם אתם מתירים קיום
ברית־מילה בשבת, כדי לא להפר את התורה, מדוע
אתם מתרגזים על שריפאתי מישהו בשבת? 24 אל
תשפטו רק לפי מה שאתם רואים בעיניכם, אלא בחנו
ושפטו בצדק!“

25 אחדים מתושבי ירושלים שאלו: ”האם אין זה
האיש שהם רוצים להרוג? 26 הנה הוא מדבר בציבור
ואיש אינו פוגע בו. אולי מנהיגינו הגיעו למסקנה שהוא
באמת המשיח! 27 אולם כיצד ייתכן הדבר? הרי אנחנו
יודעים מאין בא, ואילו המשיח אמור לבוא מאי־שם,
ממקום בלתי ידוע.“ 28

”ודאי שיודעים אתם מי אני ומאין באתי,“ קרא ישוע

בקול בבית־המקדש, ״אבל דעו לכם שלא באתי אליכם על דעת עצמי, אלא נשלחתי על־ידי האלוהים שאותו אינכם מכירים. [29] אולם אני מכיר אותו, כי אני בא ממנו והוא שלח אותי.״

[30] ההמון רצה לתפוס אותו, אך איש לא הרים עליו אצבע, כי טרם הגיע זמנו. [31] אנשים רבים מן העם האמינו בישוע, ואמרו: ״לאילו ניסים מצפים אתם מהמשיח שאדם זה לא חולל?״

[32] כאשר נוכחו הפרושים כי העם נוטה להאמין בישוע, הם שלחו יחד עם ראשי הכוהנים סוכנים לתפוס אותו. [33] אולם ישוע אמר להם: ״אני אהיה אתכם עוד זמן־מה, ואחר כך אחזור לשולחי. [34] תחפשו אותי ולא תמצאוני, כי לא תוכלו לבוא אל המקום שאהיה בו.״

[35] היהודים נבוכו מדבריו. ״לאן הוא עומד ללכת?״ תמהו. ״אולי בכוונתו לעזוב את הארץ וללכת ללמד את היהודים בתפוצות או אף את הגויים! [36] למה התכוון כשאמר כי נחפש אותו ולא נוכל למצוא אותו, ואף לא נוכל לבוא למקום הימצאו?״

[37] ביום האחרון והגדול של החג עמד ישוע וקרא בקול: ״כל הצמא שיבוא אלי וישתה! [38] כי כמו שכתוב, המאמין בי, יזרמו מקרבו נהרות מים חיים.״ [39] ישוע התכוון לרוח הקודש שהמאמינים בשמו היו עתידים לקבל. עד לאותו זמן לא ניתן רוח הקודש, כי ישוע עדיין לא נתפאר ולא חזר לשמים. [40] אנשים רבים בהמון קראו לאחר ששמעו את דבריו: ״הוא באמת

הנביא!“ [41] אחרים קראו: ”זהו המשיח!“ היו שלגלגו:
”האם המשיח יבוא מהגליל? [42] הלא כתוב כי המשיח
יהיה מזרע דוד וכי יבוא מבית לחם, עיר דוד.“ [43] דעת
הקהל עליו הייתה חלוקה. [44] אחדים מהם רצו לתפסו,
אך איש לא שלח בו יד. [45]
אנשי החוק שנשלחו לאסרו חזרו אל שולחיהם בידיים
ריקות. ”היכן הוא? מדוע לא הבאתם אותו?“
שאלו הפרושים וראשי הכוהנים.
[46] ”הוא דיבר דברים נפלאים כל־כך; מעולם לא
שמענו דברים כאלה!“ השיבו. [47] ”גם אתם הלכתם
שולל?“ כעסו הפרושים. [48] ”האם ראיתם מישהו בינינו,
המנהיגים או הפרושים, אשר מאמין כי הוא המשיח?
[49] רק ההמון מקרב העם הזה מאמין בו, כי הם אינם
יודעים את התורה. ארורים הם!“

[50] נקדימון היה ביניהם; הוא זה שבא אל ישוע בלילה,
וכששמע את דברי הפרושים אמר: [51] ”האם תורתנו
מתירה לנו לשפוט אדם לפני ששמענו מה בפיו וידענו
מה שהוא עושה?“

[52] ”גם אתה מהגליל?“ שאלו בלעג. ”דרוש בכתובים
וראה שאף נביא אינו בא מהגליל!“ [53] בזאת הם נפרדו
והלכו איש לביתו.

8

[1] ישוע הלך להר הזיתים, [2] אולם למחרת בבוקר חזר
לבית־המקדש. עד מהרה התאספו סביבו אנשים רבים
והוא החל ללמד אותם. [3] בעודו מלמד הביאו אליו
הסופרים והפרושים אישה שנתפסה במעשה ניאוף,
והעמידו אותה לפני הקהל.

4 ”רבי, אישה זאת נתפסה במעשה ניאוף,“ אמרו,
5 ”ותורת משה מצווה עלינו לרגום באבנים נשים כאלה.
מה דעתך?“
6 הם רצו לנסות את ישוע, שכן חיפשו סיבה להכשיל
ולהרשיע אותו. אולם ישוע התכופף וצייר באצבעו על
הקרקע. 7 כשהאיצו בו הסופרים והפרושים להשיב
לשאלתם, הזדקף ישוע ואמר: ”מי שלא חטא מעולם
ישליך בה את האבן הראשונה!“
8 הוא התכופף שוב והמשיך לצייר באצבעו על
הקרקע. 9 כל השומעים נמלאו בושה, ובזה אחר זה
עזבו את המקום, מזקן עד צעיר, וישוע נותר לבדו עם
האישה.
10 ישוע נשא את ראשו וראה שנותר לבדו עם האישה.
”היכן מאשימיך? האם הרשיע אותך מישהו?“ שאל
אותה. 11 ”לא אדוני“, השיבה האישה.
”אם כן גם אני לא ארשיע אותך. לכי לשלום ואל
תחטאי יותר.“ 12 ישוע דיבר שוב אל העם: ”אני אור
העולם. כל ההולך אחרי לא יתעה שוב בחשכה, אלא
יקבל את אור החיים“.
13 ”אתה סתם מתפאר בעצמך ודבריך אינם מוכיחים
דבר!“ קראו לעברו הפרושים. 14 ”אני אמנם מעיד על
עצמי, אולם דברי נכונים, שכן אני יודע מאין באתי ולאן
אני הולך. 15 אתם שופטים אותי לפי קנה־המידה של
העולם, ואילו אני איני שופט איש עתה. 16 אם אני בכל
זאת שופט, אני שופט בצדק, כי איני מחליט על דעת
עצמי; אני מתייעץ עם אלוהים האב אשר שלח אותי.

17 התורה אומרת כי על־פי שני עדים יקום דבר, לא
כן? 18 ובכן, אני עד אחד, ואבי אשר שלחני הוא העד
השני.“

19 ”היכן אביך?“ שאלו אותו.

”אינכם יודעים מיהו אבי, מפני שאינכם יודעים מי אני.
לו היכרתם אותי הייתם מכירים גם את אבי.“

20 ישוע דיבר דברים אלה באגף האוצר
בבית־המקדש, אולם איש לא אסר אותו, כי טרם
הגיע המועד.

21 ”אני הולך מכאן“, המשיך ישוע. ”אתם תחפשו
אותי ותמותו בחטאיכם. אינכם יכולים לבוא למקום
שאליו אני הולך.“

22 ”האם הוא עומד להתאבד?“ תמהו היהודים.
”למה הוא מתכוון באמרו: ’אינכם יכולים לבוא למקום
שאליו אני הולך‘?“

23 ישוע הסביר להם: ”מקומי בשמים מעל, ואילו
מקומכם בארץ למטה; אתם שייכים לעולם הזה, ואני
איני מהעולם הזה. 24 משום כך אמרתי לכם שתמותו
בחטאיכם; אם לא תאמינו שאני הוא תמותו בחטאיכם.“

25 ”מי אתה?“ שאלו.

”אני הוא זה שאמרתי לכם כל הזמן“, השיב ישוע. 26
”יש לי הרבה דברים לומר עליכם, לשפוט ולהרשיע
אתכם, אך איני עושה זאת. אני מוסר לכם אך ורק מה
שנאמר לי על־ידי שולחי, שהוא האמת.“ 27 והם עדיין
לא הבינו שהוא התכוון לאלוהים. 28 ישוע המשיך:
”כאשר תרימו את בן־האדם (על הצלב), תדעו ותבינו

שאני הוא המשיח ושאיני עושה דבר על דעת עצמי, אלא
אני מספר לכם מה שלימד אותי אבי. [29] שולחי תמיד
איתי; הוא לא נטש אותי, כי אני עושה תמיד את הטוב
בעיניו.“

[30] כשדיבר ישוע דברים אלה, יהודים רבים האמינו
שהוא המשיח. [31] על כן הוא אמר להם: ”אם תקיימו
את דברי תהיו תלמידי באמת. [32] אתם תדעו את האמת,
והאמת תוציא אתכם לחופשי!“

[33] ”זרע אברהם אנחנו,“ קראו היהודים לעומתו,
”ומעולם לא היינו עבדים לאיש. כיצד, אם כן, אתה
אומר שנהיה בני־חורין?“

[34] ”אני אומר לכם במלוא האמת,“ ענה ישוע, ”כל
מי שחוטא הוא עבד לחטא, [35] ולעבד אין כל זכויות,
בעוד שלבן יש את כל הזכויות. [36] לכן, אם הבן מוציא
אתכם לחופשי, תהיו חופשיים באמת! [37] אני יודע שזרע
אברהם אתם, אולם יש ביניכם אחדים שרוצים להרוג
אותי, מפני שאינם יכולים לסבול את דברי. [38] אני
מספר לכם את מה שראיתי אצל אבי, ואילו אתם עושים
את מה שראיתם אצל אביכם.“

[39] ”אברהם הוא אבינו!“ השיבו היהודים.

אולם ישוע השיב: ”אילו הייתם בני אברהם, הייתם
נוהגים כמוהו. [40] אולם עתה מבקשים אתם להרוג אותי
על שסיפרתי לכם את האמת אשר שמעתי מאלוהים.
אברהם מעולם לא היה עושה דבר כזה! [41] ואילו אתם
עושים את מעשי אביכם האמתי.“

”אין אנו ממזרים! יש לנו אב אחד – האלוהים!“ טענו.

[42] אולם ישוע המשיך: ”אילו אלוהים היה באמת
אביכם, אזי הייתם אוהבים אותי, שהרי באתי אליכם

מאת האלוהים. לא באתי על דעת עצמי – אלוהים שלח אותי. 43 האם אתם יודעים מדוע אינכם מבינים את דברי? מפני שאינכם מסוגלים להקשיב לי. 44 השטן הוא אביכם, ואתם רוצים לעשות את חפצו! הוא היה רוצח ונשאר רוצח; הוא שונא את האמת, כי אין בו שמץ של אמת; כל דבריו הם שקר בכוונה תחילה, שהרי הוא מלך השקרים. 45 אינכם מאמינים לי משום שאני אומר את האמת. 46 האם יכול מישהו מכם להוכיח אותי על איזשהו עוון? ואם אני אומר את האמת, מדוע אינכם מאמינים לי? 47 ילדי האלוהים מקשיבים בשמחה לקול אביהם, אולם אתם אינכם מקשיבים, כי אינכם ילדי האלוהים!"

48 "בצדק קראנו לך שומרוני!" קראו בחזרה בחימה. "שד נכנס בך!"

49 "לא נכנס בי שד", ענה ישוע. "אתם לועגים ובזים לי רק מפני שאני מכבד את אבי. 50 איני מבקש כבוד לעצמי, אולם אלוהים אבי דורש זאת למעני, והוא ישפוט את מי שאינו מאמין בי. 51 אני אומר לכם ברצינות ובכנות: מי שישמע בקולי לא ימות לעולם!"

52 "עכשיו אנחנו בטוחים שנכנס בך שד", אמרו לו. "אפילו אברהם והנביאים מתו, ואילו אתה טוען שכל השומע בקולך לא ימות לעולם? 53 האם אתה גדול וחזק מאברהם אבינו או מהנביאים? למי אתה חושב את עצמך?"

54 "אם אני מכבד את עצמי, אין לכך כל ערך", אמר ישוע. "אולם אבי מכבד אותי – כן, האב אשר אתם

קוראים לו אלוהיכם [55] למרות אינכם מכירים אותו.
אולם אני מכיר אותו, ואם אכחיש זאת אהיה לשקרן
כמוכם. אני באמת מכיר אותו ושומע בקולו. [56] אברהם
אביכם שש לראות את יום בואי; הוא ראה אותו ושמח.“
[57] ”איך יכולת לראות את אברהם?“ שאלו היהודים
בחוסר אמון. ”לא מלאו לך עדיין חמישים שנה אפילו!“
[58] ”אמן אומר אני לכם, עוד לפני שאברהם נולד, אני
הוא!“ השיב ישוע. [59]
דבריו עוררו את חמתם, והם החלו להשליך עליו
אבנים. אולם ישוע נעלם מעיניהם, עבר על פניהם ויצא
מהמקדש.

9

[1] ישוע עבר בדרך וראה איש שהיה עיוור מלידה.
[2] ”רבי,“ שאלו תלמידיו, ”מדוע נולד האיש עיוור,
בגלל חטאיו שלו או של הוריו?“
[3] ”לא בגלל חטאיו ולא בגלל חטאי הוריו“, השיב
ישוע. ”אדם זה נולד עיוור על־מנת שאלוהים יוכל
לגלות בו את כוחו וגבורתו. [4] עלינו למהר לעשות
לאור היום את מה שהטיל עלינו שולחי, כי תוך זמן
קצר יבוא הלילה, ואז לא יוכל איש לעשות דבר. [5] כל
עוד אני בעולם, אני אור העולם – אני מעניק לו את
אורי.“
[6] ישוע ירק על הארץ, עשה משחה מהרוק ומרח
אותה על עיני העיוור. [7] ”לך לשטוף את עיניך בבריכת
השילוח“, אמר לו ישוע. העיוור הלך לשטוף את עיניו
ושב למקום בעיניים פקוחות ובריאות.

[8] שכנים ואנשים שהכירו אותו כקבצן עיוור שאלו זה את זה: ”האם זהו אותו קבצן עיוור?“ [9] אחדים השיבו:

”כן.“ ואחדים אמרו: ”לא. לא ייתכן שזהו אותו אדם“, הרהרו בקול. ”אבל הוא באמת דומה לו כשתי טיפות מים!“

הקבצן בא לעזרתם וקרא ”אני האיש!“

[10] ”כיצד אתה יכול לראות? מה קרה לך?“ שאלו.

[11] והקבצן סיפר להם: ”אדם בשם ישוע מרח משחה על עיני, ואמר לי לשטוף אותן בבריכת השילוח. עשיתי כדבריו ואני יכול לראות!“

[12] ”היכן האיש הזה עכשיו?“ שאלו האנשים.

”איני יודע“, השיב הקבצן.

[13] ואז הם לקחו את הקבצן אל הפרושים [14])כל זה התרחש בשבת.(

[15] ”כיצד נפקחו עיניך?“ שאלו הפרושים. והקבצן סיפר להם כיצד ישוע מרח משחה על עיניו ושלחו לשטוף אותן בבריכת השילוח. [16] אחדים מהפרושים החליטו: ”האיש הזה, ישוע, אינו יכול לבוא מן האלוהים, מאחר שאין הוא שומר את השבת.“

אחרים טענו: ”אבל כיצד יכול אדם חוטא לחולל ניסים כאלה?“ מחלוקת קשה התפתחה ביניהם.

[17] הפרושים פנו אל הקבצן ושאלו: ”מה דעתך על האיש שריפא אותך?“ ”אני חושב שהוא נביא שנשלח על־ידי אלוהים“, השיב הקבצן.

[18] מנהיגי היהודים לא האמינו שהקבצן היה באמת
עיוור ושעתה נרפא, ומשום כך הלכו לברר את הדבר
אצל הוריו.
[19] ”האם זהו בנכם?“ שאלו. ”האם הוא באמת נולד
עיוור? אם כן, כיצד הוא יכול לראות עתה?“ [20] אולם
ההורים השיבו: ”אנחנו יודעים כי זהו בננו וכי נולד
עיוור, [21] אך איננו יודעים כיצד הוא יכול לראות, או
מי ריפא אותו. הוא אדם מבוגר ויכול לדבר בעד
עצמו“, שאלו אותו. [23-22] ההורים ענו כך כי חששו
ממנהיגי היהודים, אשר איימו לגרש מקהל ישראל את
כל המודה שישוע הוא המשיח.
[24] שוב קראו היהודים לקבצן שהיה עיוור ואמרו:
”עליך להודות לאלוהים ולא לישוע, כי כולנו יודעים
שהוא איש חוטא.“
[25] ”איני יודע אם הוא חוטא או לא,“ השיב הקבצן,
”אבל דבר אחד אני יודע: הייתי עיוור ועכשיו אני
רואה!“
[26] ”מה הוא עשה? כיצד ריפא אותך?“ דרשו.
[27] ”כבר סיפרתי לכם. האם לא שמעתם? מדוע
אתם מבקשים שאספר לכם בשנית, האם גם אתם רוצים
להיות תלמידיו?“ שאל הקבצן. [28]
הם קללו אותו ואמרו: ”אתה תלמידו! אנחנו
תלמידיו של משה רבנו! [29] אנחנו יודעים שאלוהים
דיבר אל משה, אבל איננו יודעים דבר על האיש הזה.“
[30] ”מוזר מאוד שאינכם יודעים דבר על אודות האיש
שריפא את עיני“, השיב הקבצן. [31] ”אנחנו יודעים כי
אלוהים אינו שומע לקול הרשעים, אך הוא מקשיב

ברצון לאלה שאוהבים אותו ושומעים בקולו. [32] מאז בריאת העולם לא שמענו על אדם שריפא עיוורון מלידה. [33] אילו אדם זה לא בא מאלוהים, הוא לא היה מסוגל לעשות מאומה!"

[34] "ממזר שכמוך!" קראו לעברו בזעם. "אתה מתיימר ללמד אותנו?" והם גרשוהו החוצה.

[35] כאשר שמע ישוע את הדבר, הוא פגש בקבצן ושאל אותו: "האם אתה מאמין בבן האדם?"

[36] "מיהו?" שאל האיש. "אני רוצה להאמין בו."

[37] "ראית אותו, והוא מדבר אליך כרגע" השיב ישוע.

[38] "כן, אדוני," קרא האיש, "אני מאמין!" והוא השתחווה לישוע.

[39] "אני באתי לעולם לשם משפט – להעניק ראייה לעיוורים, ולהוכיח לאלה שחושבים את עצמם לפיקחים שהם למעשה עיוורים", אמר ישוע.

[40] הפרושים שעמדו שם שאלו: "האם אתה כולל אותנו בין העיוורים?"

[41] "אילו הייתם עיוורים לא הייתם אשמים", הסביר ישוע. "אולם אתם טוענים שאתם רואים, ולכן אתם אשמים."

10

[1] "אני אומר לכם באמת," המשיך ישוע, "מי שמסרב להיכנס למכלאת הצאן דרך השער, ובוחר להיכנס בדרך הצדדית, הוא גנב או שודד. [2] האדם שנכנס דרך השער הוא רועה הצאן. [3] השומר יפתח לו את השער, עדר הצאן ישמע ויכיר את קולו, והרועה יוביל

את הצאן החוצה כשהוא נוקב בשם כל כבשה. [4] הרועה הולך בראש והעדר נוהר אחריו, כי הוא מזהה את הרועה ומכיר את קולו. [5] הצאן לא תלכנה אחרי אדם זר, אלא תברחנה מפניו, כי קולו אינו מוכר להן.“

[6] אלה ששמעו משל זה מפי ישוע לא הבינו למה התכוון, [7] ולכן ישוע הסביר להם: ”אמן אני אומר לכם: אני השער של מכלאת הצאן. [8] כל אלה שבאו לפני היו גנבים ושודדים, אולם הצאן לא שמעו בקולם. [9] כן, אנוכי השער. הנכנסים דרכי יוושעו וימצאו מרעה עשיר בבואם ובצאתם. [10] הגנב בא לגנוב, להרוג ולהשמיד, ואילו אני באתי להעניק חיים בשפע.

[11] ”אני הרועה הטוב, ורועה טוב מקריב את חייו למען צאנו. [12] כאשר רועה שכיר יראה זאב מתקרב, הוא יברח ויעזוב את הצאן לאנחות, כי העדר אינו שייך לו, והזאב יחטוף ויפזר את הצאן. [13] הרועה השכיר יברח, משום שאינו אלא שכיר ואין הוא דואג לצאן באמת.

[14] ”אני הרועה הטוב; אני מכיר את צאני והן מכירות אותי, [15] כשם שאבי מכיר אותי ואני מכיר את אבי; ואני מקריב את חיי למען הצאן. [16] יש לי עדר נוסף שאינו מהמכלאה הזאת. עלי להנהיג גם אותו, והצאן שומעות בקולי; כך יהיה עדר אחד ורועה אחד.

[17] ”אבי אוהב אותי משום שאני מקריב את חיי כדי שאקבל אותם חזרה. [18] איש אינו יכול להרוג אותי ללא הסכמתי. אני מקריב את חיי מרצוני, מפני שיש לי זכות

וכוח להקריב את חיי כשאני רוצה בכך, ואף זכות וכוח להשיבם לעצמי. אלוהים הוא המעניק לי זכות זאת.“

[19] דבריו אלה שוב גרמו למחלוקת בין מנהיגי היהודים. [20] חלקם אמר: ”או שהוא יצא מדעתו, או שנכנס בו שד! מדוע אתם מקשיבים לו?“

[21] אחרים אמרו: ”הוא אינו נשמע כמי שנכנס בו שד. האם שד יכול לפקוח עיני עיוורים?“

[22] בחג החנוכה, בחורף, [23] התהלך ישוע בבית־המקדש באגף הנקרא ”אולם שלמה“. [24] היהודים הקיפוהו מכל עבר ושאלו: ”עד מתי בכוונתך לסקרן אותנו? אם אתה הוא המשיח, מדוע אינך אומר זאת בפירוש?“

[25] ”כבר אמרתי לכם, אבל לא האמנתם לי“, השיב ישוע. ”המעשים שאני עושה בשם אבי מאשרים זאת. [26] אולם אינכם מאמינים לי, כי אינכם שייכים לצאני. [27] אני מכיר את צאני, צאני מכירות את קולי והן הולכות אחרי. [28] אני מעניק להן חיי נצח והן לא תאבדנה. איש לא יחטוף אותן ממני, [29] כי אבי נתן לי אותן, והוא חזק וגיבור מכולם. משום כך לא יוכל איש לחטוף אותן ממני. [30] אבי ואני אחד אנחנו!“

[31] שוב החלו מנהיגי היהודים להשליך עליו אבנים.

[32] ”הראיתי לכם הרבה מעשים טובים בשם אבי, איזה מהם גרם לכך שתשליכו עלי אבנים?“ שאל ישוע. [33] ”איננו משליכים עליך אבנים בגלל המעשים הטובים שעשית, אלא בגלל שאתה מגדף את האלוהים; למרות שאתה אדם, אתה עושה את עצמך לאלוהים!“

[34] ”אך הכתובים שלכם אומרים: ’אלוהים אתם‘,*
והכוונה היא לבני־האדם“, השיב ישוע. [35] ”אם האנשים
שאליהם מדברים הכתובים מכונים ’אלוהים‘, והכתוב
הוא דבר אמת, [36] מדוע קוראים אתם ’מגדף‘ למי
שקדשו האב ונשלח לעולם הזה על־ידו, ושטוען כי הוא
בן האלוהים? [37] אם איני עושה מעשים כפי שעושה אבי,
אל תאמינו לי. [38] אולם אם אני אכן עושה את מעשי אבי,
האמינו לפחות למעשים גם אם אינכם מאמינים לי, ואז
תשוכנעו שאבי שוכן בי ואני בו.“

[39] הם שוב רצו לתפוס את ישוע, אולם הוא התחמק
מידיהם. [40] ישוע חזר לעבר הירדן, למקום שבו
הטביל יוחנן לראשונה. הוא נשאר שם זמן־מה,
[41] ואנשים רבים הלכו אחריו.
”יוחנן לא חולל נסים,“ אמרו זה לזה, ”אולם כל מה
שאמר על האיש הזה היה אמת.“ [42] אנשים רבים במקום
ההוא האמינו כי ישוע באמת המשיח.

11

[2-1] איש בשם אלעזר, שגר בבית־עניה עם מרים
ואחותה מרתא, חלה. אחותו מרים היא זו שמשחה
את ישוע במרקחת יקרה וניגבה את רגליו בשערותיה. [3]
מרתא ומרים שלחו הודעה לישוע: ”אדוני, ידידך
הטוב חולה מאוד.“
[4] כששמע ישוע את הדבר אמר: ”מחלה זאת לא
תיגמר במוות, כי אם להביא כבוד לאלוהים. כי בן

---

* 10:34 34.10 י 34 תהלים פב 6

האלוהים יפואר באמצעות המחלה הזאת.“ [5] ישוע אהב
מאוד את מרתא, מרים ואלעזר. [6] כאשר ישוע שמע
שאלעזר חלה, התעכב יומיים [7] ורק לאחר מכן אמר
לתלמידיו: ”הבה נחזור ליהודה.“

[8] ”אולם, רבי,“ קראו התלמידים במחאה, ”לפני
ימים ספורים בלבד ניסו מנהיגי היהודים להרוג אותך,
ועכשיו אתה חוזר לאותו מקום?“

[9] ”בכל יום יש שתים־עשרה שעות אור, ובמשך
השעות האלה יכול כל אחד ללכת בלי ליפול או
להיכשל. [10] מי שהולך בלילה ייכשל וימעד בגלל
החשכה.“ [11] ישוע המשיך: ”חברנו אלעזר ישן, אך אני
הולך להעיר אותו.“

[13-12] ישוע התכוון לכך שאלעזר מת, אולם תלמידיו
חשבו שאמר כי אלעזר ישן במנוחה, ולכן אמרו: ”אם
אלעזר ישן שינה טובה הוא ודאי יבריא!“ [14] ”אלעזר
מת“, אמר להם ישוע בפירוש. [15] ”אני שמח למענכם
שלא הייתי שם, כדי שתלמדו להאמין. הבה נלך אליו.“

[16] תומא)הנקרא בשם חיבה ”התאום“(אמר לחבריו
התלמידים: ”בואו נלך גם אנחנו כדי שנמות איתו.“

[17] בהגיעם לבית־עניה נאמר להם שאלעזר מת ושהוא
קבור כבר ארבעה ימים. [18] בית־עניה מרוחקת
מירושלים רק כשלושה קילומטר, [19] ויהודים רבים באו
מירושלים לנחם את מרתא ומרים באבלן. [20] כאשר
שמעה מרתא שישוע היה בדרכו אליהן, הלכה לפגוש
אותו, ואילו מרים נשארה בבית.

[21] ”אדוני,“ אמרה מרתא לישוע, ”אילו היית כאן, אחי לא היה מת. [22] אך עדיין לא מאוחר מדי, כי אני יודעת שכל מה שתבקש מאלוהים הוא ייתן לך.“

[23] ”אחיך יקום לחיים“, הבטיח ישוע.

[24] ”כן,“ אמרה מרתא, ”עם כל האחרים בתחיית המתים ביום האחרון.“

[25] אולם ישוע אמר לה: ”אני הוא התחייה והחיים. כל המאמין בי יחיה אפילו אם ימות. [26] כל המאמין בי יחיה לנצח ולא ימות לעולם! האם את מאמינה לי?“ [27] ”כן, אדוני,“ השיבה, ”אני מאמינה שאתה המשיח בן־האלוהים אשר לו חיכינו זמן רב.“

[28] כשסיימה מרתא לדבר עזבה את ישוע וחזרה למרים. מרתא קראה למרים בסתר ואמרה: ”המורה נמצא כאן; הוא רוצה לדבר איתך.“ [29] מרים יצאה אליו מיד. [30] ישוע נשאר עדיין מחוץ לכפר, במקום שבו פגשה אותו מרתא. [31] היהודים שבאו לנחם את האבלות ראו את מרים עוזבת את הבית בחיפזון. הם חשבו שהיא הולכת לבכות על קבר אחיה, ולכן הלכו בעקבותיה.

[32] כאשר הגיעה מרים למקום הימצאו של ישוע, נפלה לרגליו וקראה בבכי: ”אדוני, אילו היית כאן, אחי לא היה מת.“ [33] בבכייה ובכי האבלים נגע ללבו של ישוע, וגם הוא התרגש ונאנח. [34] ”היכן קברתם אותו?“ שאל.

”בוא וראה“, ענו האנשים. [35] ישוע בכה.

[36] ”הם היו חברים טובים מאוד“, אמרו היהודים זה לזה. ”ראו עד כמה אהב אותו!“

[37] היו שאמרו: ”אם הוא ריפא את העיוור, האם לא
היה יכול גם למנוע את מותו של אלעזר?“ [38] ישוע שוב
התרגש והלך אל קברו של אלעזר. הוא נקבר במערה
שאבן גדולה חסמה את פיתחה.
[39] ”הזיזו את האבן“, ביקש ישוע.

אולם מרתא, אחות המת, אמרה: ”אבל אדוני, הגופה
ודאי מצחינה; הרי הוא קבור כבר ארבעה ימים!“

[40] ”האם לא אמרתי לך שאם תאמיני תראי את גבורת
האלוהים?“ שאל ישוע.
[41] האנשים הזיזו את האבן, וישוע נשא עיניו אל השמים
וקרא: ”אבי, תודה לך על שאתה שומע אותי. [42] אני
יודע שאתה שומע אותי תמיד, אולם אמרתי זאת כדי
שכל הנוכחים כאן יאמינו שאתה שלחת אותי.“ [43] לאחר
מכן הוא קרא בקול רם מאוד: ”אלעזר, צא החוצה!“
[44] ואלעזר יצא החוצה עטוף עדיין בתכריכים. ”הסירו
מעליו את התכריכים ותנו לו ללכת“, אמר ישוע.
[45] יהודים רבים מבין מנחמי מרים אשר חזו בנס
האמינו בישוע. [46] אולם היו שהלכו לפרושים וסיפרו
להם את הדבר.
[47] הפרושים וראשי הכוהנים כינסו אסיפה כדי לדון
במצב. ”איפה הוא ואיפה אנחנו?“ שאלו זה את זה
במבוכה. ”האיש הזה באמת מחולל ניסים! [48] אם לא
נאסור אותו יאמין בו כל העם וילך אחריו, וזה יהיה
סופנו, כי אז יבואו הרומאים ויסירו את בית המקדש
ואת עמנו!“
[49] קייפא, הכהן הגדול באותה שנה, אמר להם:
”אינכם מבינים דבר! [50] האינכם מבינים כי מוטב שאדם

אחד ימות בעד כל העם, מאשר שכל העם ימות בעד אדם אחד? למה לסכן את העם?"

[51] קייפא לא אמר דברים אלה ביוזמתו, אלא בהשראת אלוהים, כי בהיותו הכהן הגדול של אותה שנה ניבא שישוע ימות בעד העם. [52] ולא רק בעד העם, אלא גם כדי לקבץ ולאחד את כל בני־האלוהים באשר הם.

[53] מאותו יום ואילך תכננו מנהיגי היהודים להרוג את ישוע, [54] ולכן הוא הפסיק להתהלך בגלוי באזור יהודה. הוא עזב את ירושלים והחליט ללכת לעיר אפרים שבגבול המדבר, שם נשאר עם תלמידיו. [55]

בהתקרב חג הפסח עלו לירושלים יהודים רבים מכל קצות הארץ, כדי להשתתף בטקס הטהרה שקדם לחג. [56] הם רצו לראות את ישוע, ובעמדם בבית־המקדש שאלו איש את רעהו: "מה דעתכם, האם יבוא לחג הפסח או לא?" [57] בינתיים הודיעו ראשי הכוהנים והפרושים בציבור, שכל הרואה את ישוע חייב לדווח להם על כך מיד, כדי שיוכלו לאסרו.

12

[1] ששה ימים לפני חג הפסח שב ישוע לבית־עניה, כפרו של אלעזר שהשיבו לחיים, [2] ונערכה לכבודו ארוחת ערב חגיגית. אלעזר ישב עם ישוע בין האורחים, ואילו מרתא שרתה את האורחים. [3] מרים לקחה מרקחת יקרה העשויה משמנים ובשמים ריחניים,

משחה את רגליו של ישוע וניגבה אותן בשערותיה, ריח
הניחוח מילא את כל הבית.

[4] אחד מתלמידיו אשר עמד להסגירו, יהודה איש
קריות שמו, קרא: [5] ”המרקחת הזאת שווה הרבה כסף!
היא הייתה יכולה למכור אותה ולחלק את הכסף
לעניים.“ [6] הוא לא דיבר מתוך דאגה לעניים, אלא
מתוך דאגה לעצמו. יהודה היה הגזבר של קבוצת
התלמידים, ולעתים קרובות משך מכספי הקבוצה
לצרכיו הפרטיים.

[7] ”הנח לה“, אמר ישוע. ”היא עשתה זאת כהכנה
לקבורתי. [8] העניים נמצאים אתכם תמיד, ואילו אני
איני נמצא אתכם תמיד.“ [9]
יהודים רבים שמעו על ביקורו של ישוע, ועל כן באו
לראות אותו ואת אלעזר שהקים לתחייה. [10-11] בינתיים
החליטו ראשי הכוהנים להרוג גם את אלעזר, כי בגללו
נהרו למקום יהודים רבים והאמינו שישוע הוא המשיח.

[12] למחרת התפשטה השמועה בכל העיר שישוע היה
בדרכו לירושלים. אנשים רבים מבין החוגגים [13] לקחו
בידיהם כפות תמרים, הלכו לקראת ישוע וקראו: ”יחי
המשיח! יחי מלך ישראל! ברוך הבא בשם ה׳ מלך
ישראל!“

[14] ישוע בא לקראתם רכוב על חמור, ובכך קיים את
הנבואה:* [15] ”אל תיראי, בת ציון, הנה מלכך יבוא לך
רוכב על עיר בן אתונות.“

---

* 12:14 14.12 יב 14 זכריה ט 9

16 תחילה לא הבינו תלמידיו שישוע קיים למעשה
את הנבואה הזאת, אולם לאחר שישוע נתפאר בכבוד הם
נזכרו במעשיו השונים אשר קיימו נבואות רבות
מכתבי־הקודש.

17 אנשים רבים בקהל אשר ראו את ישוע מקים את
אלעזר לחיים, ספרו על כך לאחרים. 18 אנשים רבים
יצאו לקראתו, כי שמעו על הפלא הגדול שחולל.

19 אולם הפרושים היו אובדי עצות. ”רואים אתם,
נוצחנו. כל העולם נמשך אחריו!“ קראו. 20 בין העולים
לירושלים בחג הייתה גם קבוצת יוונים. 21 הם הלכו
לפיליפוס מבית־צידה שבגליל וביקשו: ”אדוני, אנחנו
רוצים לפגוש את ישוע.“ 22 פיליפוס מסר את ההודעה
לאַנְדְּרֵי, והשניים הלכו להתייעץ עם ישוע.

23 ”הגיעה השעה שיפואר בן־האדם“, אמר להם
ישוע. 24 ”אני אומר לכם ברצינות: גרגר חיטה שנטמן
באדמה צריך למות לפני שיוכל לשאת פרי רב, אחרת
יישאר סתם גרגר בודד. 25 האוהב את חייו על־פני
האדמה – יאבד אותם; והשונא את חייו על־פני האדמה
יזכה בחיי נצח.

26 ”הרוצה להיות תלמידי צריך ללכת בעקבותי,
כי המשרתים אותי חייבים להיות במקום שאני נמצא.
אלוהים אבי יכבד את כל אלה שהולכים בעקבותי
ומשרתים אותי. 27 כעת נבהלה נפשי, אולם איני יכול
לבקש מאבי שיצילני מגורלי, שהרי לשם כך באתי
לעולם. 28 אבי, פאר את שמך!“

לפתע נשמע קול מהשמים: ”כבר פארתי ואוסיף
לפאר.“ [29] כל הנוכחים שמעו את הקול, אולם חלקם
חשב שהיה זה קול רעם, וחלקם אמר שמלאך דיבר
עם ישוע.

[30] ”הקול הזה היה למענכם ולא למעני“, אמר להם
ישוע. [31] ”עכשיו הגיע מועד משפט של העולם, ושר
העולם הזה (השטן) יגורש. [32] וכאשר אנשא מן הארץ
אמשוך אלי את כולם.“ [33] הוא אמר זאת כדי לרמוז
להם כיצד ימות. [34]

”אולם אנחנו למדנו מהתורה שהמשיח יחיה לנצח
ולא ימות לעולם, אם כן מדוע אתה אומר שבן־האדם
צריך להנשא מן הארץ? מי בן־האדם הזה?“ שאלו
אותו.

[35] ”האור יישאר אתכם עוד זמן קצר בלבד“, אמר
ישוע. ”על כן, תנצלו את העובדה הזאת והתהלכו
באור כל עוד אתם יכולים, מפני שעם רדת החשכה
לא תוכלו למצוא את דרככם. [36] האמינו באור לפני
שיהיה מאוחר מדי, כדי שגם אתם תהיו בני האור.“
לאחר שסיים את דבריו הלך לדרכו, והם לא ראו
אותו. [37] על־אף הניסים הרבים שחולל ישוע, אנשים
רבים לא האמינו שהוא המשיח. [38] הנביא ישעיהו חזה
מצב זה כשאמר:† ”ה׳, מי האמין לשמועתנו, וזרוע ה׳
על־מי נגלתה?“ [39] לכן הם לא יכלו להאמין. ישעיהו
אף ניבא:‡ [40] ”אלוהים סנוור את עיניהם והקשיח את

---

† 12:38 38.12 יב 38 ישעיהו נג 1 ‡ 12:39 39.12 יב 39 ראה ישעיהו ו 10

לבם. משום כך הם אינם יכולים לראות, להבין או
לשוב אליו כדי שירפא אותם.“ [41] הנביא ישעיהו אמר
דברים אלה על ישוע מפני שראה בחזונו את תפארתו.
[42] מנהיגי יהודים רבים האמינו כי ישוע הוא המשיח,
אך לא הודו בזאת בפני איש, כי פחדו שהפרושים יטילו
עליהם חרם. [43] לאנשים אלה היה חשוב יותר לזכות
בכבוד מבני־אדם מאשר מאלוהים. [44]
”אם אתם מאמינים בי, אתם מאמינים למעשה
באלוהים“, קרא ישוע. [45] ”שהרי כל הרואה אותי רואה
למעשה את שולחי. [46] באתי להאיר ולזרוח בעולם
חשוך זה, כדי שכל המאמין בי לא יתעה יותר בחשכה.
[47] לא באתי לשפוט את העולם, כי אם להושיעו, ועל כן
לא אשפוט את אלה השומעים את דברי ואינם מקיימים
אותם. [48] דברי האמת שדיברתי ישפטו ביום הדין את
כל אלה שדחוני ולעגו לי. [49] כי איני מדבר אליכם על
דעת עצמי; אני מוסר לכם מה שציווה עלי אבי לומר
לכם. [50] אני מוסר לכם בדיוק מה שמסר לי אבי, כי
אני יודע שמצוותו תביא לכם חיי נצח.“

13

[1] לפני חג הפסח, ישוע ידע שהגיעה שעתו לעזוב את
העולם ולשוב אל אביו. ישוע תמיד אהב מאוד את
בחיריו בעולם הזה, ועתה עמד להוכיח להם כי אין
גבול לאהבתו. [2] לעת סעודת הערב השטן כבר המריץ
את יהודה איש־קריות להסגיר את ישוע. [3] ישוע ידע כי
אביו נתן בידו את הכול, וכי הוא בא מאלוהים וישוב
אל אלוהים. [4] לכן הוא קם מהשולחן בארוחת הערב,

הסיר את בגדיו וקשר למותניו מגבת. [5] אחר כך לקח קערה, מילא אותה מים, החל לרחוץ את רגלי תלמידיו וניגב אותן במגבת הקשורה למתניו. [6] כאשר הגיע תורו של שמעון פטרוס הוא קרא: "אדוני, איך ייתכן שאתה תרחץ את רגלי?"

[7] "כעת אינך מבין מדוע אני עושה זאת, אולם יבוא יום שתבין זאת", השיב ישוע. [8]

"לא," מחה פטרוס, "לעולם לא תרחץ את רגלי!"

"אם לא ארחץ אותך, לא יהיה לך חלק בי", השיב ישוע.

[9] "אם כך," קרא פטרוס, "רחץ לא רק את רגלי, אלא גם את ידי וראשי."

[10] "מי שרחץ כבר את כל גופו צריך לרחוץ את רגליו בלבד כדי להיות נקי וטהור. עתה אתם נקיים, אבל לא כולכם." [11] ישוע אמר דברים אלה מפני שידע מי עמד להסגירו.

[12] כשסיים ישוע לרחוץ את רגליהם לבש את בגדיו, התיישב ושאל: "האם אתם מבינים מה עשיתי לכם? [13] אתם קוראים לי 'מורה' ו'אדון', ואכן נוהגים אתם בצדק, כי זוהי האמת. [14] לכן אם אני, האדון והמורה, רחצתי את רגליכם, גם אתם צריכים לרחוץ איש את רגלי רעהו. [15] נתתי לכם דוגמה כדי שתנהגו כמוני. [16] האמינו לי, העבד אינו חשוב מאדוניו, והשליח אינו חשוב משולחו. [17] כאשר תבינו את משמעות הדברים האלה ותנהגו לפיהם, יהיה לכם טוב ותתברכו.

[18] ״איני מתכוון לכולכם, כי אני יודע במי בחרתי. הכתובים מנבאים שאחד מאוכלי לחמי יבגוד בי. [19] אני מספר לכם זאת עכשיו כדי שתאמינו לי כשכל זה יתרחש.

[20] ״אמן אומר אני לכם: כל המקבל את מי שאני שולח מקבל למעשה אותי, וכל המקבל אותי מקבל למעשה את שולחי.״

[21] בסיימו דברים אלה נאנח ישוע אנחה עמוקה ואמר: ״אכן, זוהי האמת – אחד מכם יבגוד בי.״ [22] התלמידים הביטו איש ברעהו בתמיהה ובמבוכה, משום שלא ידעו למי התכוון. [23] תלמידו החביב של ישוע היה סמוך לחיקו, [24] ולכן רמז לו שמעון פטרוס לשאול אותו למי כוונתו.

[25] התלמיד הטה את ראשו וקרבו לראשו של ישוע. ״אדוני, למי כוונתך?״ שאל בלחישה. [26]

״למי שאגיש את פרוסתי הטבולה ברוטב״, השיב ישוע.

הוא טבל את הפרוסה והגישה ליהודה בן שמעון איש־קריות. [27] כאשר סיים יהודה לאכול את הלחם נכנס השטן ללבו. ״סיים את העניין במהירות״, אמר לו ישוע.

[28] איש מהנוכחים לא ידע למה ישוע התכוון. [29] היו שחשבו כי ישוע ביקש ממנו לקנות את צרכי החג או לתת כסף לעניים, מפני שיהודה היה הגזבר. [30] יהודה עזב מיד את המקום ויצא. היה אז לילה.

[31] לאחר שעזב יהודה את החדר אמר ישוע: ״הגיעה שעתי; עתה יתפאר בן־האדם, ואלוהים יפואר בו.

[32] אם אלוהים יפואר בי, הוא בעצמו יפאר אותי ואף יעשה זאת במהרה. [33] ילדי היקרים, עוד מעט עלי ללכת מאתכם. לאחר שאלך לא תוכלו לבוא אלי גם אם תחפשו אותי, כפי שכבר אמרתי למנהיגי היהודים.

[34] ”אני מפקיד בידיכם מצווה חדשה: אהבו איש את רעהו כשם שאני אוהב אתכם. [35] אהבתכם החזקה איש לרעהו תוכיח לעולם שאתם תלמידי.“

[36] ”לאן אתה הולך, אדון?“ שאל שמעון פטרוס.

”אינך יכול לבוא איתי עכשיו, אולם עוד זמן מה תצטרף אלי גם אתה“, השיב ישוע. [37]

”אבל מדוע אינני יכול ללכת איתך כעת?“ פטרוס לא הבין. ”אני מוכן אפילו למות למענך!“

[38] ”למות למעני?“ שאל ישוע. ”אני אומר לך שעד מחר בבוקר לפני קריאת התרנגול, תכחיש שלוש פעמים אפילו את העובדה שאתה מכיר אותי!“

14

[1] ”אל תתנו מקום לדאגה בלבבכם; האמינו באלוהים והאמינו בי. [2] בבית אבי מעונות רבים, ואני הולך להכין לכם מקום. לולא היה הדבר נכון, לא הייתי מספר לכם זאת. [3] לאחר שהכול יהיה מוכן אחזור ואקח אתכם אלי, כדי שתהיו תמיד במקום שבו אני נמצא. [4] אתם יודעים לאן אני הולך וכיצד להגיע לשם.“

[5] ”לא, איננו יודעים לאן אתה הולך“, קרא תומא. ”כיצד אתה מצפה שנדע את הדרך?“

[6] אולם ישוע ענה: ”אני עצמי הדרך, האמת והחיים.
איש אינו יכול לבוא אל האב אלא באמצעותי. [7] אילו
ידעתם מי אני, הייתם יודעים גם מיהו אבי. מעתה
ואילך אתם מכירים אותו וגם ראיתם אותו.“ [8]
”אדוני, הראה לנו את האב ונסתפק בכך“, ביקש
פיליפוס. [9] אולם ישוע השיב: ”פיליפוס, לאחר שהייתי
אתכם במשך כל הזמן הזה, עדיין אינך יודע מי אני? מי
שראה אותי ראה את אבי, אם כן מדוע מבקש אתה
לראותו? [10] האם אינך מאמין שאני חי באבי, ושאבי
חי בי? אין אלה המילים שלי, כי אם של אבי השוכן
בקרבי והפועל דרכי.

[11] ”האמינו לי שאני חי באבי ואבי חי בי; האמינו לי
לפחות בזכות הנסים והנפלאות שחוללתי. [12] אני אומר
לכם בכנות וברצינות: כל מי שמאמין בי יוכל לעשות
את כל מה שאני עושה, ואף הרבה יותר מזה, כי אני
הולך אל אבי. [13] אעשה למענכם כל מה שתבקשו
בשמי, כדי שהאב יכובד בבנו. [14] אכן, אעשה את כל
מה שתבקשו בשמי. [15]

”אם אתם אוהבים אותי, שמעו בקולי; [16] ואני אבקש
מאבי שיתן לכם יועץ אחר שלא יעזוב אתכם לעולם –
[17] את רוח הקודש והאמת. רוב האנשים בעולם אינם
יכולים לקבל את רוח הקודש, מפני שאינם מכירים
אותו ואינם מעונינים בו כלל. אולם אתם מכירים
אותו, כי עתה הוא נמצא אתכם ובקרוב אף ישכון
בקרבכם. [18] לא אעזוב אתכם כיתומים; אני אחזור
אליכם. [19] בעוד זמן קצר העולם כבר לא יראה אותי,

אך אתם תראו אותי, כי אני חי וגם אתם תחיו. 20 ביום
ההוא תדעו שאני שוכן באבי, אתם שוכנים בי ואני בכם.
21 כל השומע בקולי אוהב אותי; על כן אבי ואני נאהב
אותו, ואני אתוודע אליו.“

22 יהודה תלמידו)לא איש־קריות(פנה אליו: ”אדוני,
מדוע רוצה אתה להתוודע אלינו בלבד, אל תלמידיך,
ולא אל העולם כולו?“

23 ”מפני שאגלה את עצמי רק למי שאוהב אותי ושומע
בקולי“, השיב ישוע. ”גם אבי יאהב את מי שאוהב אותי,
ואנחנו נשכון בתוכו. 24 מי שאינו שומע בקולי אינו אוהב
אותי. זכרו, אין אלה דברי, כי אם דברי אבי אשר
שלחני. 25 אני אומר לכם דברים אלה כל עוד אני
נמצא אתכם. 26 כאשר אבי ישלח בשמי את המנחם,
את רוח הקודש, הוא ילמד אתכם דברים רבים ויזכיר
לכם כל מה שאמרתי.

27 ”אני משאיר לכם שלווה ושלום. לא לפי מושגי
העולם, אלא שלומי שלי. לכן אל תפחדו ואל תדאגו. 28
זכרו את מה שאמרתי לכם: אני הולך עכשיו, אולם
אשוב אליכם. אם אתם באמת אוהבים אותי, תשמחו
לשמוע שאני חוזר אל אבי, כי הוא גדול ממני. 29 אני
מספר לכם את כל הדברים האלה לפני התרחשותם,
כדי שתאמינו בי כאשר הם יתרחשו.

31-30 ”לא נותר לי זמן רב לדבר אליכם, כי שר
הרשע של העולם הזה מתקרב. הוא אינו יכול לגבור
עלי, אך על העולם לדעת שאני אוהב את אבי; משום כך
אני עושה כל מה שאבי מצווה עלי. הבה נלך מכאן.“

15

[1] ”אני הגפן האמתית ואבי הוא הכורם. [2] הוא גוזם
את כל הענפים שאינם נושאים פרי, ומטהר את הענפים
שנושאים פרי, כדי שישאו יותר פרי. [3] אתם כבר
מטוהרים על־ידי הדברים שאמרתי לכם. [4] עליכם
לקשור את חייכם בחיי. אם לא תהיו חלק ממני, לא
תוכלו לשאת פרי, כשם שענף גזום אינו מסוגל לשאת
פרי מעצמו.

[5] ”כן, אני הגפן ואתם הענפים. מי שמחובר אלי ואני
אליו ישא פרי רב, כי בלעדי אינכם מסוגלים לעשות
דבר. [6] מי שאינו מחובר אלי ייזרק החוצה כענף יבש
וחסר־תועלת שנועד לשריפה. [7] אולם אם תקשרו את
חייכם בחיי ותשמרו את מצוותי, אתן לכם כל מה
שתבקשו ממני, [8] ואבי יכובד בעשותכם פרי ובהיותכם
תלמידי. [9]
”אני אוהב אתכם כפי שאבי אוהב אותי; דבקו
באהבתי! [10] אם תשמרו את מצוותי תעמדו באהבתי,
כשם שאני שומר את מצוות אבי ועומד באהבתו. [11] אני
מספר לכם דברים אלה כדי שתימלאו בשמחתי, וכדי
ששמחתכם תהיה מושלמת. [12] אני דורש מכם שתאהבו
איש את רעהו כשם שאני אוהב אתכם. [13] האהבה
הגדולה ביותר היא זו של אדם שמקריב את נפשו בעד
ידידיו; [14] ואם תשמעו בקולי תהיו ידידי. [15] לא אקרא
לכם יותר ‘עבדים’, כי האדון אינו משתף את עבדיו
בסודותיו; עתה הנכם ידידי ואנשי־סודי, כי סיפרתי
לכם כל מה שאמר לי אבי.

[16] ”לא אתם בחרתם בי, כי אם אני בחרתי בכם
ושלחתי אתכם ללכת ולעשות פרי מבורך ואמתי, כדי

שאבי יתן לכם כל מה שתבקשו ממנו בשמי. [17] אני מצווה עליכם לאהוב איש את רעהו. [18] העולם אמנם שונא אתכם, אולם דעו לכם שהוא שנא אותי לפני ששנא אתכם. [19] אילו הייתם שייכים לעולם, היה העולם אוהב אתכם; אולם אינכם שייכים לעולם, כי אני בחרתי להוציא אתכם ממנו, ומשום כך הוא שונא אתכם. [20] האם אתם זוכרים מה שאמרתי לכם? 'העבד אינו גדול מאדוניו', וכך הם רודפים אתכם משום שרדפו אותי; אילו הקשיבו לי, היו מקשיבים גם לכם. [21] האנשים בעולם ירדפו אתכם משום שאתם שייכים לי, ומשום שהם לא מכירים את האלוהים אשר שלח אותי.

[22] "לולא דיברתי אליהם הם לא היו אשמים, אולם עתה אין להם כל תירוץ להמשיך בחטאיהם. [23] כל השונא אותי שונא גם את אבי. [24] לולא עשיתי לפניהם את כל הניסים והנפלאות הם גם לא היו אשמים; אולם הם ראו את הניסים והנפלאות, ובכל זאת הם שונאים אותי ואת אבי. [25] כך מתקיימים הדברים בתורה שלהם שמתייחסים למשיח: 'שנאת חינם שנאוני'.

[26] "אולם אני אשלח לכם את המנחם – את רוח הקודש שהוא מקור האמת. הוא יבוא אליכם מאת האב ללמד אתכם ולזהכיר לכם את כל מה שאמרתי לכם. [27] גם עליכם מוטל לספר לכולם על אודותי, משום שהייתם איתי מלכתחילה."

16

[1] "סיפרתי לכם את כל הדברים האלה כדי שתדעו מה מצפה לכם ולא תופתעו או תיבהלו. [2] יגרשו אתכם

מבתי־הכנסת, ואף יגיע הזמן שהרוצחים אתכם יחשבו שהם עושים את רצון אלוהים! [3] הם יעשו כל זאת מפני שאינם מכירים את אבי ואותי. [4] אני מספר לכם את כל הדברים האלה כדי שבבוא העת תיזכרו שהזהרתי אתכם. לא סיפרתי לכם זאת מקודם, מפני שעדיין הייתי עמכם.

[5] ”אולם עתה אני חוזר אל שולחי, ואיש מכם אינו מתעניין לדעת לאן אני הולך. [6] דברי רק העציבו אתכם. [7] האמת היא כי מוטב שאלך, אחרת לא יבוא המנחם. אם אלך הוא יבוא, מפני שאשלח אותו אליכם.

[8] ”כאשר יבוא המנחם הוא ילמד את העולם מהי משמעות החטא, הצדק והמשפט. [9] הוא יוציא לאור את חטא העולם, משום שלא האמינו בי. [10] הוא יראה להם מהו הצדק האמתי, כי אני חוזר אל אבי ושוב לא תראו אותי. [11] הוא ילמד אותם את משמעות המשפט, כי שליט העולם הזה)השטן(כבר נשפט ונדון.

[12] ”הייתי רוצה לומר לכם עוד דברים רבים, אבל אינכם מסוגלים להבינם עדיין. [13] כאשר יבוא אליכם רוח האמת הוא יוביל אתכם אל כל האמת, כי אין הוא מדבר על דעת עצמו; הוא יספר לכם את אשר שמע. הוא יספר לכם גם על העתיד. [14] הוא יפאר אותי ויביא לי כבוד רב בהראותו לכם את תפארתי. [15] כל תפארתו היא תפארתי, ומשום כך אמרתי לכם שהרוח יביא לי כבוד רב בהראותו לכם את תפארתי. [16] בעוד זמן מה אלך ושוב לא תראו אותי, אך כעבור זמן מה תראו אותי בשנית, כי אני הולך אל אבי.“

[17] אחדים מתלמידיו לא הבינו את דבריו. ’’למה הוא
מתכוון באמרו שבעוד זמן מה נראה אותו בשנית, כי
הוא הולך אל אביו?“ שאלו איש את רעהו. [18] ’’למה
הוא מתכוון באמרו ’זמן מה‘?“ תמהו.

[19] ישוע ידע מה הטריד אותם ולכן שאל: ’’האם
אתם תוהים למה התכוונתי? [20] אני אומר לכם באמת
וברצינות: העולם ישמח ויגיל על מה שיקרה לי,
ואילו אתם תבכו. אבל צערכם יהפוך לשמחה נפלאה,
כאשר תראו אותי שנית. [21] שמחה זו תדמה לשמחתה
של יולדת השוכחת את חבלי הלידה לאחר הולדת
תינוקה, כי היא נמלאת שמחה וגיל על כך שאדם נולד
לעולם. [22] עכשיו אתם עצובים, אולם אשוב לראותכם,
ואז תשמחו מאוד ואיש לא יוכל להשבית את שמחתכם.
[23] ביום ההוא לא יהיה עליכם לבקש ממני דבר, כי
תוכלו לבקש את הדבר מאבי, והוא ייתן לכם כל מה
שתבקשו ממנו בשמי. [24] עד עתה לא ביקשתם דבר
בשמי; בקשו ותקבלו, כדי שתימלאו שמחה רבה.

[25] ’’דיברתי אליכם במשלים וחידות, אולם יבוא יום
שאדבר אליכם על אבי בבירור ולא עוד בחידות
ובמשלים. [26] ביום ההוא תוכלו לבקש בשמי כל דבר,
ולא אצטרך יותר לבקש מאבי שיתן לכם אותו. [27] כי
אבי אוהב אתכם משום שאתם אוהבים אותי ומאמינים
שיצאתי ממנו. [28] כן, יצאתי מאבי ובאתי לעולם. כעת
אני עוזב את העולם וחוזר לאבי.“

[29] ’’סוף סוף אתה מדבר דברים ברורים ולא בחידות
ובמשלים“, קראו תלמידיו בהקלה. [30] ’’עתה אנו

יודעים שאתה יודע הכל, ואיננו צריכים לשאול אותך
יותר שאלות. אנו מאמינים שבאת מאלוהים.“
[31] ”אתם מאמינים לי לבסוף?“ שאל ישוע. [32] ”אולם
יגיע הזמן – למעשה הוא כבר הגיע – שכולכם תתפזרו
איש לביתו ותעזבוני לבדי. אך לא אהיה לבדי כי
אבי עמדי. [33] אמרתי לכם את כל הדברים האלה כדי
שלבכם ישקוט ולא תדאגו. כאן בעולם יהיו לכם קשיים
וצרות, אולם חיזקו ואימצו, כי אני ניצחתי את העולם!“

17

[1] בסיימו לדבר נשא ישוע את עיניו השמימה ואמר:
”אבי, הגיעה השעה; פאר את בנך כדי שבנך יפאר
אותך. [2] הרי נתת לו סמכות וכוח על כל בני־האדם,
כדי שיעניק חיי עולם לכל מי שנתת לו. [3] חיי עולם
פירושם להכיר אותך, אלוהי האמת לבדו, ואת ישוע
המשיח אשר שלחת. [4] סיימתי את המשימה שהטלת
עלי, וכך פארתי אותך על־פני הארץ. [5] עתה, אבי, פאר
אותי בכבוד שהיה לי איתך עוד לפני בריאת העולם. [6]

”סיפרתי על אודותיך לכל האנשים שנתת לי
בעולם. למעשה הם היו שלך תמיד; אתה נתת לי אותם
והם שמעו בקולך. [7] עתה הם יודעים שכל מה שנתת
לי ממך הוא, [8] כי מסרתי להם את המצוות שמסרת לי.
הם קיבלו אותן, והם יודעים בבטחון שבאתי לעולם
מעמך ושאתה שלחת אותי.

[9] ”איני מתפלל בעד העולם כולו, אלא בעד אלה
שנתת לי, כי הם שייכים לך. [10] אלה שהם שלי הם

שלך, ושלך הם שלי, ולכן הם תפארתי. [11] כעת אני
עוזב את העולם ומשאיר אותם כאן. אבי הקדוש, אני בא
אליך ומבקש ממך: שמור על כל אלה שנתת לי, כדי
שיתאחדו ויהיו לאחד — כמונו. [12] בהיותי כאן בעולם
שמרתי על אלה שנתת לי אך אחד מהם לא אבד, מלבד
בן־הגיהינום שבו נתקיימה הנבואה שבכתבי־הקודש.

[13] ״עכשיו אני בא אליך. סיפרתי להם דברים רבים
בהיותי עמם, כדי שיימלאו בשמחתי, [14] ומסרתי להם
את מצוותיך. העולם שונא אותם, כי אינם שייכים לו,
כשם שאני איני שייך לעולם. [15] אני לא מבקש ממך
להוציא אותם מהעולם, אלא לשמרם מהרע. [16] הם
אינם שייכים לעולם הזה, כשם שאני איני שייך לעולם
הזה. [17] למד אותם את דבר האמת, כדי שיהיו קדושים
וטהורים. [18] כשם ששלחת אותי אל העולם כך גם אני
שולח אותם אל העולם. [19] אני מוסר את עצמי למענם,
כדי שיגדלו באמת ובקדושה.

[20] ״אינני מתפלל רק בעד אלה כאן, אלא גם בעד
אלה שיאמינו בי בעתיד, לאחר שישמעו את עדויות
המאמינים. [21] אני מתפלל שהם יהיו מאוחדים כמונו;
שהם יהיו בנו כשם שאתה בי ואני בך, כדי שהעולם
יאמין שאתה שלחת אותי.

[22] ״נתתי להם את הכבוד שנתת לי, כדי שיהיו
מאוחדים כשם שאנחנו מאוחדים — [23] אני בהם ואתה
בי, כדי שאחדותם תהיה שלמה, וכדי שהעולם ידע
שאתה שלחתני ושאתה אוהב אותם כמו שאתה אוהב
אותי. [24] אבי, אני רוצה שאלה אשר נתת לי יהיו במקום

שבו אהיה, כדי שיוכלו לראות את התפארת והכבוד
שהענקת לי על שום שאהבת אותי עוד לפני בריאת
העולם. [25]
”הו, אבי הצדיק, העולם אינו מכיר אותך, אבל
אני מכיר אותך, והתלמידים שנתת לי יודעים שאתה
שלחתני. [26] אני הודעתי להם את שמך, ואוסיף להודיע,
כדי שהם יאהבו אותי כשם שאתה אוהב אותי וכדי שגם
אני אהיה בהם.“

18

[1] ישוע סיים את דבריו ועזב את המקום עם תלמידיו.
הם חצו את נחל קדרון ונכנסו אל חורשת עצי־זית.
[2] יהודה, התלמיד שבגד בישוע, הכיר היטב את המקום,
כי ישוע נפגש שם עם תלמידיו פעמים רבות.
[3] ראשי הכוהנים והפרושים העמידו לרשות יהודה
קבוצה של חיילים ושוטרים מצוידים בלפידים ובכלי
נשק, והם הלכו אל אותה החורשה.

[4] ישוע ידע היטב מה עומד לקרות לו. הוא צעד
קדימה ושאל: ”את מי אתם מחפשים?“

[5] ”את ישוע מנצרת“, השיבו לו.
”אני הוא“, אמר ישוע. גם יהודה המסגיר אותו היה
שם. [6] לשמע מילים אלה הם נסוגו ונפלו על הארץ.

[7] ישוע חזר על שאלתו: ”את מי אתם מחפשים?“
”את ישוע מנצרת“, השיבו בשנית.

[8] ”אמרתי לכם, אני הוא“, אמר ישוע. ”אם אותי אתם
מחפשים, עיזבו את החבורה הזאת והניחו להם ללכת.“

[9] ישוע אמר זאת כדי לקיים את הנבואה שניבא: ”מכל
אלה שנתת לי לא אבד אף אחד!“

[10] לפתע שלף שמעון פטרוס את חרבו וקיצץ את
אוזנו הימנית של מלכוס, עבד הכהן הגדול.

[11] ”השב את החרב לנדן!“ פקד עליו ישוע. ”הרי
עלי לשתות את הכוס שנתן לי אבי.“

[12] החיילים, השוטרים ומפקדם תפסו את ישוע, קשרו
את ידיו, [13] הוליכו אותו תחילה אל חנן – חותנו של
קייפא שהיה הכהן הגדול באותה שנה. [14] היה זה
אותו קייפא שיעץ ליהודים: ”מוטב שאדם אחד ימות
בעד כל העם, מאשר שכל העם ימות בעד אדם אחד.“
[15] שמעון פטרוס ותלמיד אחר הלכו במרחק מה אחרי
ישוע. התלמיד האחר היה מוכר לכהן הגדול, ולכן
הורשה להיכנס אל החצר יחד עם ישוע, [16] ואילו
פטרוס נאלץ להישאר מעבר לגדר. התלמיד האחר
ניגש אל השוערת וביקש ממנה להכניס את פטרוס.

[17] ”הלא גם אתה תלמידו של האיש הזה!“ קראה
השוערת לעבר פטרוס. ”מה פתאום?“ הכחיש פטרוס.
[18] החיילים והמשרתים התחממו סביב לאש מדורה
שהדליקו, כי היה קר. פטרוס הצטרף אליהם כדי
להתחמם מעט. [19]
בתוך הבית החל הכהן הגדול לחקור את ישוע
על תלמידיו ועל מה שלימד אותם. [20]
”כל מה שהיה לי לומר אמרתי בציבור, באוזני
המנהיגים והעם. תמיד לימדתי בבתי־הכנסת או

בבית־המקדש, וכולם יודעים מה שלימדתי“, השיב
ישוע. [21] ”אל תשאל אותי, אלא את שומעי, הם יודעים
את מה שאמרתי.“ [22] אחד המשרתים שעמד שם הכה
את ישוע על פניו. ”ככה אתה מתחצף לכהן הגדול?“
שאל בזעם.

[23] ”אם אני משקר הוכח זאת.“ השיב ישוע. ”אולם אם
אני אומר את האמת, מדוע אתה מכה אותי?“

[24] חנן שלח את ישוע, אסור באזיקים, אל קייפא הכהן
הגדול. [25] בינתיים המשיך שמעון פטרוס להתחמם
לאש המדורה, ושוב נשאל: ”הרי גם אתה אחד
מתלמידיו של ישוע, לא כן?“

”לא, מה פתאום?“ הכחיש פטרוס.

[26] אך אחד מעבדי הכהן הגדול, קרובו של מלכוס
)זה שפטרוס קיצץ את אוזנו,(קרא: ”אולם ראיתי אותך
בחורשה יחד עם ישוע!“ [27]
פטרוס המשיך להכחיש את הדבר, ולפתע קרא
התרנגול. [28]
בבוקר השכם הובילו את ישוע מביתו של קייפא
לבית־הממשל. אך הם לא נכנסו פנימה מחשש חמץ —
הם רצו להישאר כשרים לאכילת סעודת הפסח. [29] על
כן יצא אליהם פילטוס ושאל: ”במה אתם מאשימים את
האיש?“

[30] ”אלמלא עשה דבר רע, לא היינו אוסרים אותו!“
השיבו.

[31] ”אם כן, שפטו אותו בעצמכם לפי חוקי תורתכם“,
אמר פילטוס.

”אבל החוק אינו מתיר לנו עונש מוות“, השיבו
היהודים. [32] בזאת מלאו את מה שישוע ניבא באשר
לצורת מותו.
[33] פילטוס שב לבית־הממשל וקרא אליו את ישוע.
”האם אתה מלך היהודים?“ שאל. [34]
”האם אלה המילים שלך או של האחרים?“ השיב
ישוע בשאלה. [35]
”האם אני יהודי?“ שאל פילטוס. ”בני־עמך וראשי
הכוהנים הסגירו אותך. מה עשית?“ [36]
”אילו הייתה מלכותי מהעולם הזה, היו משרתי
נלחמים לצדי ומונעים את מאסרי על־ידי ראשי
היהודים. אולם בעת הזאת מלכותי אינה מהעולם
הזה“, אמר ישוע.
[37] ”אם כן, אתה בכל זאת מלך?“ תמה פילטוס.
”כן,“ השיב ישוע, ”משימתי היא להביא את האמת
לעולם; לשם כך נולדתי ובאתי לעולם, וכל אוהבי
האמת ישמעו לקולי.“
[38] ”מהי האמת?“ שאל פילטוס ויצא החוצה אל
היהודים. ”האיש חף מפשע ולא עשה כל רע!“ קרא
פילטוס. [39] ”בכל שנה בחג הפסח אני מוציא לחופשי
אסיר אחד. אתם רוצים שאשחרר את מלך היהודים?“
[40] ”לא!“ קראו. ”אל תשחרר אותו; שחרר את
בר־אבא!“ בר־אבא היה שותף למרד.

19

[1] אז לקח פילטוס את ישוע והלקה אותו בשוטים.
[2] החיילים שזרו זר קוצים, הניחוהו על ראשו והלבישו

אותו גלימת ארגמן. [3] ”יחי מלך היהודים!“ קראו בלעג, והכו אותו באגרופיהם. [4] פילטוס יצא אל הקהל ואמר:

”אני מוציא אליכם את ישוע כדי שתדעו שמצאתי אותו חף מפשע!“ [5] ישוע יצא החוצה, ראשו עטור זר קוצים ולגופו גלימת ארגמן. ”הנה האיש!“ קרא פילטוס.

[6] כאשר ראו אותו ראשי הכוהנים והמשרתים, קראו:
”צלוב אותו! צלוב אותו!“
”צלבו אותו בעצמכם,“ השיב להם פילטוס, ”כי אני לא מצאתי בו כל אשמה.“

[7] ”לפי תורתנו עליו למות,“ קראו היהודים, ”כיוון שקרא לעצמו בן־האלוהים.“

[8] לשמע דברים אלה גבר פחדו של פילטוס. [9] הוא החזיר את ישוע לבית־הממשל ושאל אותו: ”מאין אתה?“ אולם ישוע לא ענה דבר. [10]
”מדוע אינך עונה לי?“ שאל פילטוס. ”הרי אתה יודע כי יש בכוחי לצלוב אותך או לשחרר אותך!“

[11] אבל ישוע השיב: ”לולא קיבלת רשות מלמעלה, לא היית יכול לעשות לי דבר. לכן אשמת המסגירים אותי גדולה מאשמתך.“

[12] כששמע פילטוס דברים אלה ניסה לשחרר את ישוע, אולם היהודים התנגדו ואמרו: ”אם תשחרר אותו תגלה חוסר נאמנות לקיסר, מפני שכל העושה עצמו למלך מורד בקיסר!“

[13] לשמע דברים אלה שוב הוציא פילטוס אליהם את ישוע, והוא עצמו התיישב על כסא המשפט, במקום

שנקרא: ”רצפה“ או ”גבתא“. [14] כל זה התרחש בערב פסח, בשעה שתים־עשרה בצהריים.

”הנה מלככם!“ קרא פילטוס לעבר היהודים.

”קח אותו מכאן! צלוב אותו!“ הם צעקו.

[15] ”מה? לצלוב את מלככם?“ שאל פילטוס.
”רק הקיסר הוא מלכנו!“ קראו ראשי הכוהנים.

[16] פילטוס נכנע ומסר להם את ישוע כדי שיצלבו אותו.

[17] הם לקחו את ישוע, נתנו לו לשאת את צלבו, וכולם הלכו למקום הנקרא ”גולגותא“ (”מקום הגולגולת“).

[18] הם צלבו אותו שם יחד עם שני אנשים אחרים – האחד לימינו והשני לשמאלו. [19] פילטוס כתב שלט בזו הלשון: ”ישוע מנצרת, מלך היהודים“ ותלה אותו על הצלב. [20] יהודים רבים קראו את הכתוב על השלט, כי ישוע נצלב קרוב לעיר, והשלט נכתב בעברית, ביוונית וברומית.

[21] ראשי הוכהנים ביקשו מפילטוס לתקן את הכתוב: ”אל תכתוב ’מלך היהודים‘, אלא: ’הוא טוען שהוא מלך היהודים‘.“

[22] ”את מה שכתבתי כתבתי“, ענה פילטוס.

[23-24] לאחר שצלבו החיילים את ישוע הם חילקו את בגדיו בין ארבעתם. ”מה נעשה בכותונת?“ שאלו איש את רעהו. הם לא רצו לקרוע אותה, משום שהייתה עשויה מאריג ללא תפרים. ”נערוך הגרלה ונראה מי יזכה בה“, החליטו.

מעשה זה קיים את הנבואה מתהלים:* ”יחלקו בגדי
להם, ועל לבושי יפילו גורל.“ כך עשו החיילים. [25]

ליד הצלב עמדו אמו, דודתו, מרים אשת קלופס
ומרים המגדלית. [26] כשראה ישוע את אמו עומדת ליד
תלמידו האהוב, אמר לה: ”אמא, זהו בנך.“ [27] ואל
תלמידו האהוב אמר: ”זוהי אמך.“ והתלמיד אסף אותה
לביתו מאז ואילך.

[28] ישוע ידע שהכל הסתיים, וכדי למלא את הכתוב
אמר: ”אני צמא.“ [29] בקרבת מקום עמד כד מלא חומץ.
הם טבלו ספוג בחומץ, תקעו את הספוג בקצה ענף אזוב
והגישוהו לפיו.

[30] ישוע טעם מהחומץ וקרא: ”נשלם.“ הוא היטה
ראשו הצידה ונפח נשמתו.

[31] הואיל והיה ערב שבת, לפני שבת של פסח, לא רצו
מנהיגי היהודים להשאיר את הגופות על הצלבים
למשך השבת. על כן ביקשו מפילטוס לשבור את
עצמות רגליהם של הנצלבים, כדי להחיש את מותם
וכדי שאפשר יהיה להוריד את הגופות. [32] החיילים באו
ושברו את רגלי השניים שנצלבו לצדי ישוע. [33] כשניגשו
אל ישוע נוכחו שהוא כבר מת, ולכן לא שברו את
עצמות רגליו. [34] אחד החיילים דקר את צידו בחנית,
ומיד יצאו דם ומים מגופו. [35] זה שראה את כל זאת יודע
שדבריו נכונים, והוא מספר לכם אותם כדי שתאמינו
גם אתם. [36] כך מלאו החיילים את הכתוב:† ”ועצם

---

* 19:23-24 19.23-24 יט 23-24 תהלים כב 19. † 19:36 19.36 יט 36 שמות יב 46

לא תשברו בו.“ [37] ובספר זכריה כתוב:‡ ”והביטו אלי
את אשר דקרו.“ [38] לאחר מכן בא אל פילטוס יוסף
הרמתי, שהיה תלמידו של ישוע אך שמר על כך בסוד
מפחד מנהיגי היהודים, וביקש רשות לקחת את גופתו
של ישוע; והרשות ניתנה.

[39] גם נקדימון בא לשם – אותו איש שבא אל ישוע
בלילה – והביא איתו כשלושים קילוגרם של מרקחת
יקרה העשויה מבשמים ושמנים. [40] השניים לקחו את
גופת ישוע ועטפוה בתכריכים עם בשמים, כמנהג
הקבורה היהודית. [41] קרוב למקום הצליבה היה גן
ובו קבר חדש שאיש לא נקבר בו מעולם. [42] הם קברו
בו את ישוע מפני שהיה ערב שבת והקבר היה בקרבת
מקום.

20

[1] השכם בבוקר יום ראשון, עוד לפני הנץ החמה, באה
מרים המגדלית אל קברו של ישוע וראתה שהאבן הוסרה
מפתח הקבר. [2] היא רצה מיד אל שמעון פטרוס
ואל התלמיד השני, זה שהיה אהוב על ישוע. היא
קראה: ”הם לקחו את האדון מהקבר! איננו יודעים
היכן שמו אותו!“

[3-4] פטרוס והתלמיד השני מיהרו יחד אל הקבר;
התלמיד השני הקדים אותו והגיע ראשון. [5] הוא הביט
פנימה וראה את התכריכים מונחים במקומם, אולם לא
נכנס לקבר. [6] שמעון פטרוס בא אחריו ונכנס פנימה.

---

‡ 19:37 37.19 יט 37 זכריה יב 10

גם הוא ראה את התכריכים. [7] הבד שעטף את ראשו
של ישוע היה מקופל ומונח בצד בניפרד מהתכריכים.
[8] ואז גם התלמיד האחר נכנס פנימה, ראה והאמין
שישוע קם לתחייה. [9] כי עד אז לא הבינו שהכתובים
ניבאו כי הוא יקום לתחייה.

[10] שניהם הלכו הביתה, [11] ובינתיים חזרה מרים אל
הקבר, עמדה בחוץ ובכתה. היא העיפה מבט לתוך
הקבר, [12] ולפתע נגלו אליה שני מלאכים לבושי לבן
יושבים במקום שבו הייתה גופת ישוע: אחד למרגלותיו
ושני למראשותיו.

[13] ״מדוע את בוכה?“ שאלו המלאכים.

״כי הם לקחו את אדוני ואיני יודעת היכן הניחו אותו“,
השיבה מרים. [14]
היא הרגישה שמישהו עומד מאחוריה. כשהביטה
לאחור ראתה את ישוע, אולם היא לא הכירה אותו.

[15] ״מדוע את בוכה? את מי את מחפשת?“ שאל אותה
ישוע.

מרים חשבה אותו לשומר הגן ולכן התחננה לפניו:
״אם אתה זה שלקח את אדוני, אנא, אמור לי היכן שמת
אותו כדי שאוכל לקחתו.“

[16] ״מרים!“ קרא ישוע.

היא פנתה להביט בו וקראה: ״רבי!“

[17] ״אל תגעי בי,“ הזהיר אותה ישוע, ״כי עדיין לא
תי אל אבי. לכי אל האחים וספרי להם שאני עולה אל
אבי ואביכם, אל אלוהי ואלוהיכם.“

[18] מרים מיהרה אל התלמידים. "ראיתי את האדון!"
קראה בהתלהבות, ומסרה להם את דבריו. [19] באותו
ערב התכנסו התלמידים מאחורי דלתות נעולות,
מפחד מנהיגי היהודים. לפתע עמד ישוע ביניהם ואמר:
"שלום לכם!" [20] הוא הראה להם את נקבי המסמרים
בידיו ואת צדו, והתלמידים שמחו מאוד לראות את
אדונם.

[21] שוב דיבר אליהם ישוע: "כשם שאבי שלח אותי,
כך אני שולח אתכם." [22] הוא נשף ואמר: "קבלו את
רוח הקודש. [23] למי שתסלחו לחטאיו, הם ייסלחו לו,
ולמי שלא תסלחו לחטאיו, הם לא ייסלחו לו." [24] תומא
התאום, אחד משנים־עשר התלמידים, נעדר מאותה
אסיפה. [25] כשסיפרו לו התלמידים שראו את האדון,
תומא לא האמין. "לא אאמין בכך עד שאראה את נקבי
המסמרים שבידיו ואגע בהם ובצדו", אמר.

[26] כעבור שמונה ימים שוב התכנסו התלמידים,
והפעם היה תומא ביניהם. גם הפעם היו הדלתות
נעולות. לפתע שוב עמד ישוע ביניהם וקרא: "שלום
לכם!"

[27] ישוע פנה אל תומא ואמר: "גע בידי ובצד גופי,
ואל תהיה יותר חסר־אמונה, כי אם תאמין!"

[28] "אדוני ואלוהי!" קרא לו תומא.

[29] ישוע המשיך לדבר אליו: "אתה מאמין משום
שראית אותי, אולם ברוכים המאמינים על אף שאינם
רואים." [30] ישוע חולל עוד ניסים רבים לעיני תלמידיו
אך הם לא נכתבו בספר זה. [31] הניסים בספר זה

נכתבו כדי שתאמינו כי הוא המשיח בן־האלוהים, וכדי
שעל־ידי אמונתכם בו תחיו חיי נצח.

21

1 כעבור זמן מה שוב נראה ישוע אל תלמידיו, הפעם
ליד הכינרת, וכך התרחש הדבר: 2
שמעון פטרוס, תומא התאום, נתנאל מכפר קנה
שבגליל, בני זבדי, ועוד שניים אחרים היו ביחד.
3 ”אני הולך לדוג“, אמר שמעון פטרוס.

”גם אנחנו באים“, אמרו האחרים. הם עלו לסירה,
אולם לא לכדו דבר במשך כל הלילה.

4 עם זריחת החמה ראו מישהו על החוף, אך לא ידעו
שישוע היה האיש.
5 ”בני, האם לכדתם משהו?“ שאל.

”לא!“ השיבו פה אחד. 6
”אם תשליכו את הרשת לימין הסירה תלכדו דגים
רבים“, אמר ישוע. הם עשו כדבריו, ודגים רבים
כל־כך נלכדו ברשת, עד שלא היה להם כוח להעלות
את הרשת חזרה לסירה.
7 התלמיד שהיה אהוב על ישוע אמר לפטרוס:
”זהו האדון!“ כאשר שמע פטרוס את דבריו, לבש את
חולצתו שהסיר קודם לכן, וקפץ למים. 8 ואילו יתר
התלמידים הפליגו לחוף שהיה במרחק מאה מטר
בערך, ואיתם הרשת המלאה בדגים. 9 כשעלו לחוף
ראו מדורה שעליה נצלים דגים, ובצד היה לחם.
10 ”הביאו כמה מהדגים שלכדתם“, ביקש ישוע.
11 שמעון פטרוס משך את הרשת ליבשה, וכאשר ספר

את השלל הוא מנה 153 דגים גדולים. למרות מספרם ומשקלם לא נקרעה הרשת!

[12] ”בואו, איכלו ארוחת בוקר“, הזמינם ישוע. איש מהם לא העז לשאול אותו אם הוא באמת האדון, כי כולם היו בטוחים בכך. [13] ישוע הגיש להם את הלחם והדגים.
[14] זאת הייתה הפעם השלישית שבה נגלה אליהם ישוע לאחר שקם מהמתים.

[15] לאחר ארוחת הבוקר שאל ישוע את שמעון פטרוס:

”שמעון בן־יונה, האם אתה אוהב אותי יותר מכל אלה?“
”כן,“ השיב פטרוס, ”אתה יודע שאני אוהב אותך.“

”אם כן, רעה את טלאי“, אמר ישוע.

[16] ישוע שאל אותו שנית: ”שמעון בן־יונה, האם אתה באמת אוהב אותי?“
”כן, אדוני, אתה יודע שאני אוהב אותך“, השיב פטרוס שנית.
”אם כן, נהג את צאני“, אמר ישוע.

[17] ישוע שאל פעם שלישית: ”שמעון בן־יונה, האם אתה באמת אוהב אותי?“ פטרוס נעצב משאלתו החוזרת של ישוע ואמר: ”אדוני, הכול אתה יודע. אתה יודע שאני אוהב אותך.“

”אם כן, רעה את צאני“, חזר ישוע על בקשתו. [18] ”כשהיית צעיר יכולת לעשות כרצונך וללכת לאן שרצית. אולם כאשר תזדקן תושיט את ידיך – אנשים אחרים ילבישוך ויובילוך לאן שהם ירצו, ולא לאן שאתה תרצה.“ [19] ישוע אמר לו דברים אלה כדי להכינו לקראת צורת מותו בעתיד, שבו יכבד את

האלוהים. כאשר סיים ישוע לדבר, אמר לפטרוס: ”בוא אחרי.“

[20] פטרוס הביט לאחור וראה שגם התלמיד האהוב על ישוע הולך אחריהם – אותו תלמיד שישב ליד ישוע בסעודה האחרונה ושאל מי מהם עמד להסגירו.

[21] ”מה בקשר אליו, אדוני?“ שאל פטרוס.

[22] ישוע השיב: ”אם אני רוצה שהוא יישאר בחיים עד בואי, מה זה לך? בוא אתה אחרי.“ [23] משום כך התפשטה השמועה בין האחים שהתלמיד הזה לא ימות. אבל למעשה ישוע כלל לא אמר זאת; הוא אמר: ”אם אני רוצה שהוא יישאר בחיים עד בואי, מה זה לך?“

[24] זהו התלמיד שראה את כל ההתרחשויות האלה, העיד עליהן, וכתב אותן. כולנו יודעים שעדותו אמת. [25] ישוע חולל עוד מעשים נפלאים רבים, אך העולם כולו צר מלהכיל את כל הספרים שהיה אפשר לכתוב עליהם.